13002 II. C. e. 1. 2.

Klaučnik Simon

PREMIŞHLJEVANJA

IN

MOLITVE

sa

bolnike.

K K LYCEAL BIBLIOTHEK ZU LAIBACH

V' LJUBLJANI.
Natiſnil Joshef Blasnik.

1841.

Na prodaj per A. H. Honu.

V' natif téh bukev ſo miloſtlivi Firſht,

GOSPOD GOSPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanſki Shkof, dovolili 13. dan Vélkiga ſerpana 1840.

IN=03000688

Predgóvor.

Pred vſimi drugimi nar bolj bolníki naſhiga uſmíljenja in naſhe pomózhi potrebújejo, in ne móre ſe rêzhi, de imá kerſhanſko ſerzé, kdor bolníku po môzhi ne pomága, in njegovih teshâv ne slajſha. Bolník pa slaſti v' dúſhnih teshávah potrebúje tolashbe, pokója in mozhí. Ktéri mu ſtréshejo, ſo velíkrat premalo poduzheni in rasúmni, in marſikdej je bolník zlo sapuſhèn. De bodo tedaj tiſti, ki ſo per bolníku, njèga toláshiti, ſ' prav kerſhanſkimi miſlami in sheljami navdájati samôgli, in de bo mordè ſam bral in ſvoje ſerzé ſpodbudovàl, ſo té bukve na ſvetlo dane, ki naj ſe is njih bolníki voljnó terpéti in ſrézhno umréti, sdravi pa she pred bolésnijo kerſhánſko shivéti uzhé.

V' Ljubljani 31. Máliga ſerpana 1840.

S. K.

I. Poglavje.

Mnogotére premiſhljevanja sa bolníke.

Opominovanje, bolníke obiſkovati in jim poſtrézhi.

Bolník je zhlovek, kakor tí. Stóri mu tedaj, kar tí sheliſh, de bi on tebi ſtoril, ko bi tí na njegovim meſtu bolan leshal. Bolník je terpézh zhlovek, terpézh kriſtjan. Ljubi ga, terpi ſ' terpézhim; tolashi ga, poterdi ga, pomagaj mu. Ako letéga ne moreſh, proſi sa-nj. Kér pa vſak dober dar od Boga pride, môli k' Bogu vſe tolashbe, vſe mozhí in vſe modroſti, de bi te s' ſvetlobo, tolášhbo in mozhjó navdál in premóshniga ſtóril od ſvoje obilnoſti drugim podeliti. Vádi ſe ſvoje laſtne nadloge po kriſtjanſko terpéti; uzhé te uſmiljenje iméti ſ' terpézhimi. Sosnani ſe ſkerbno s' beſédo boshjo; ona te zhe dalje bolj raſvetluje.

Zhe ſi k' bolniku poklizan, pojdi, kakor bi te Bog ſam klizal; ne mudi ſe. Kakó prijetni ſo ſporozhniki veſélih rezhí! Ne sdravim, ampak bolnikam je tréba sdravnika. Pridi takó de ſe bo vidilo, de rad prideſh; bodi mu angel boshji. Kdor te vidi, naj méni, de vidi Kriſtuſa pred ſabo; pokashi, de Boga posnaſh in ljubiſh. —

Ko bi bil mersel in bojèzh per bolniku; ali ko bi on vidil, de ga le is radovédnoſti ali is ſlabih naménov obiſheſh; kaj bi mu pomagal? — Perpravi pred obiſkanjem ſvoje ſerzé, in povsdigni ga k' Bogu. — Govôri s' bolnikam od bolesni; napelji ga na naméne, ki jih Bog sravin imá; de on, kakor moder in ljubesnjiv ozhe, ſvoje otroke savolj njih grehov s' bolesnijo pokoríti, ali njih zhednoſt zhiſtiti hozhe. Rêzi mu, de mir ſerzá zlo sdravje teléſa doſézhi perpomóre; de pa zhlovek téga miru ne more vshivati, zhe ni Bog njegov prijatel; de ſe ne vé, kako ſe bo bolesin is-ſhla; de niſmo nikoli doſti ſkerbni, kar svelizhanje duſhe sadéne; v' tako grosno imenitni rézhi je treba ſtoriti, kar je varniſhi; bolésin ſama perpuſtí k' temu vezh zhaſa. — Govôri s' njim tudi od potrébe vére; od reſnize deſiravno nesapopadlivih ſkrivnoſt naſhe vére. Vender ſe, kar to tizhe, ne prepíraj, de ga ne rasjesíſh. Véra je dar boshji. To prôſi sa-nj od Boga, ſoſebno per ſveti maſhi, zhe je v' kaki smoti, de ſe je snebí. — Ṣkèrbi, de ſ. sakramente pokóre, altarja in poſlédnjiga ólja prejme, in tudi zhaſne rezhí obravná. Ako okoliſhine perpuſté, mu kej bêri ali môli ſerzhno, po zhaſu in tiho; tode mu ni treba téga sa teboj isgovarjati, zhe je ſlab. Perporôzhi ga, ako ſe ti koriſtno sdí, prizhejozhim; ponúdi mu ſvojo pomózh. — In to vſe ſtóri s' obzhutljivoſtjo, s' ljubesnijo in rasúmnoſtjo. Kakó koriſtno bo po tem takim tvoje obiſkovanje sa bolnika in sa tebe ſamiga! Kakó zhaſtito boſh v' tem ſ. Janesa (od Boga), ſ. Elisabeto Tirinſhko gráſinjo in druge ſvetnike poſnémal! Kako rad ſe bo Jesuſ dvéma, ki ſta v' njegovim ime-

nu sbrana, perdrushil! Ş' kakim veſeljem boſh sadnjizh is njegovih uſt beſéde saſliſhal, ktere bo prijatlam bolnikov rékel: „Bolan ſim bil, in ſte me obiſkali; reſnizhno vam povem, kar ſte ſtorili kterimu téh mojih nar manjſhih bratov, ſte meni ſtorili.“

Kader kdo bolnike obiſhe, ali od njih grè, bi ſe utegnile rêzhi Jeſuſove beſéde: „Mir vam bodi;“ ali une ſ. Pavla: „Miloſt Goſpoda naſhiga Jeſuſa Kriſtuſa, in boshja ljubesin in deléshnoſt ſ. Duha bodi s' vami vſimi;“ ali lepó posdravljenje: „Hvaljen bodi Jeſuſ Kriſtuſ;“ kakor she okóliſhine neneſó.

Perpravljanje k' vezhnimu shivljenju.

Ne bomo vézhno na ſvétu shivéli; nimamo tukej ſtanovitniga prebivaliſha. Ṣmert je gotova; zhlovek le enkrat umerje, in poprej, kakor miſli. Ṣmert pride velíkrat kakor tat; ona ſe ne napové. Po ſmerti ſe ne da nizh vezh perdobiti; po tem ni vezh zhaſa, pokoro delati in odpuſhenje doſézhi. Kolikor delj ſi shivel, toliko blishe ſi ſmerti. Ṣtan, v' kterim boſh ob ſmertni uri, ti odlózhí ſvelizhanje ali pogubljenje na vezhne zhaſe. — Vezhkrat té imenitne reſnize premiſli; ſkerbno ſe vari, zhuj, môli in perpravljaj ſe k' ſmerti. Kdor hozhe pravdo dobiti; kdor na vojſko gré; ſe li on v' to ne perpravlja? In bi ſe tedaj ne bilo treba k' ſmerti perpravljati, kér ſe je tréba vojſkovati sa nar imenitniſhi rezh, sa tolikoſhino smágo, sa miloſtvo in neſpremenlivo ſodbo boshjo? Perpravljaj ſe h' temu, ko ſi ſhe sdrav, ko ſi bolan, in ko ſe ſmert blisha.

Shívi po naukih evangelija. Kakorſhno shivljenje, taka ſmert. Ljubi Bogá, ſpolnúj ſvoje

dolshnoſti do njega, do ſamiga ſebe, ino do ſvojiga blishnjiga; bódi mu dobrotliv; délaj ſi prijatle s' menlívin mámonam, de boſh po njih proſhnjah v' vezhne prebivaliſha v' nebeſa vsét. Blagor dobrótniku; Goſpod ga bo réſhil ob dnevu neſrézhe. — Béshi pred greham, kakor pred kazho. Dèrshi ſe dobrih ljudí; hudobnih pa ſe ogíbaj, kar je mogózhe. — Poravnaj sgodej vſe ſvoje rezhí, de boſh ob ſvoji sadnji uri toliko loshe na Bogá in na ſvojo duſho miſlil. Narêdi tedaj ſvoj teſtament po pravizi, milnoſti in ljubésni in po deshélinih poſtavah. Narêdi ga raslozhno, in bres ſtráſti; miſli, de ga pred ozhmi ſvétiga in pravizhniga Bogá délaſh. Ako ſi saſtran perdobljenja ali poſlúshka ſvojiga premoshenja kej ozhítaſh, poprávi v' isrozhílu ſvoje sadnje vólje. Ne gléj le na ſvoje otroke, prijatle in dobrotnike; ampak tudi na ſvoje ſlushabnike, ſtréshnike, poſodníke in ubóge. — Zhe imaſh dolgé, jih plazhaj, zhe samóreſh; ali jih vſaj natanko sapíſhi, zhe jih ne moreſh plazhati. — Opomni tiſte, kterim ſvoje premoshenje sapuſtíſh, de naj ſe téh s' dopernáſhanjem dobrih del ſpomniti. Prebêri zhaſih ſvoj teſtament, in perſtavi, ali isbriſhi, kakor ſe ti po sgorej povédanih ravnílih prav sdí. Morbiti utegneſh kteri dél teſtamenta ſhe v' shivljenji ſpolniti. Odtergaj ſe ſzhaſama od vſiga, kar móraſh ob ſmerti tako sapuſtiti. — Kolikor ſtaréji perhájaſh, toliko bolj ſe vojſkúj soper preveliko ljubesin do shivljenja in do ſvojiga premoshenja; saupaj v' Bogá, in iſhi vézhnih sakládov. — Bódi v' vſim smérin, in vádi ſe vedno v' satejevanji ſamiga ſebe. — Ispraſhuj vſak dan ſvojo véſt; prejmi vezhkrat ſvete sakra-

mente pokore in réſhnjiga teléſa, de boſh ſ' zhiſtim ſèrzam pred Bogá ſtópil, miloſt doſégel, in de ne boſh vezhno od njega lozhen. Prejmì zhaſih ſ. obhajilo, kakor popótnizo; perporôzhi ſe proſhnjam preſvéte Devize, ſ. Joſhefa, ſſ. angelov in drugih ſvetnikov. Prôſi tudi shive, poboshne prijatle, de naj sa-te poſebno per ſ. maſhi, ſrezhno sadnjo uro od Boga prôſijo. Bodi tudi tí, kolikorkrat samóreſh, per tì ſ. daritvi is tega naména, de bi po Jesuſovi ſmerti gnado ſrézhne ſmerti doſégel. — Stóri ſvoje opravila takó, kakor de bi koj potlej Bogu odgovor dati mógel. — Obíſhi ſvoje prijatle ín domazhe kader ſo bolní, perſtópi jim, ko umírajo; ſprémljuj jih s' pobóshnim premiſhljevanjem v' grob. Kakô reſnobno, kakó terdó, kakó obzhutlivo naſ uzhí pogled mertviga? — Môli sa mertve, in ako ti okóliſhine perpuſté, pojdi zhaſih k' njih grobu. — Odlózhi ſi vſako léto nektere dní ali vſak méſiz en dan ali vſaj eno uro, de ſe v' tihi ſamôti, ſ' permérjenim, pobóshnim premiſhljevanjem k' ſmerti bolj perpravljaſh. Zhe pogoſto in reſnobno na ſmert miſliſh, loshe ſvojo nedólshnoſt ohraniſh, in ako ſi jo sgubil, ſe hitréji ſ' pokóro h' Bogu verneſh. — Ako imaſh perlóshnoſt, bêri kej is shivljenja ſvetnikov in mèrkaj na njih sadnje beſéde in dela. Sadnje terpljenje in sadnje beſéde naſhiga boshjiga Svelizharja, Jesuſa Kriſtuſa ſo nar imenitniſhi. — Ako ſe po tem takim k' ſmerti perpravljaſh, ako ſvojo ljubésin do Bogá in blishnjiga takó ſkasújeſh, ſe tì, kader ſe bo tvoja duſha od trupla lozhila ne bo tréba keſati in rêzhi: „Kakó grenka je tvojo lozhítev, o ſmert! „Ti ſe boſh po

otrozhje Boga bal, in ob ſmertni uri boſh lohko ſerzé imèl.

Kader sbolíſh, koj pomózhi iſhi. Spoſhtúj sdravnika; sakaj Narviſhi ga je ſtvaril in da is semlje sdravíla raſti. Môli k' Goſpodu; on je nar vikſhi sdravník duſhe in teléſa. Va-nj popólnima saupaj; on samóre sdravnika rasſvetlíti. Ozhísti ſvoje ſerzé od vſakiga gréha; vári ſe jése in nevólje; ne nadlégvaj sdravnika in njih, kteri ti ſtreshejo. Kako révin bi ti bil bres njih pomózhi! Bódi hvaléshin sa pomozh in polajſhanje, ktero ti oſkerbéti shelé. Bolésin naj te napeljúje k' ſposnanju ſamiga ſebe, k' bóljſhanju tvojih preſtópov, k' poduzhenju in boljſhanju vſih, ki ſo okoli tebe, pokashi s' ſvojo poterpeshlivoſtjo in s' vſo ſvojo obnáſho, de véra tudi v' terpljenji zhlovéka mirniga in dovóljniga ſtorí. Kader uro biti ſlíſhiſh, miſli na minlivoſt zhaſa; na uro, v' kteri ne premore nihzhe vezh kej dobriga ſtoriti; na ſvojo sadnjo uro, na ſmert. — Veſ ſe isrôzhi boshji volji; bres de bi on ne védil in ne perpuſtil, ſe nizh ne sgodí; on po ſvoji vſigamogozhnoſti, modróſti in dobróti vſe nam v' prid oberne. — Tudi ſmert, ako ti jo tvoja bolesin napovedúje ſprejmi, zhe ne s' veſeljem, vſaj s' mirnim ſerzam. S' tem ſposnaſh nar vézhi oblaſt boshjo nad ſabo; ſposnaſh njegovo pravízo; sakaj ſmert je ſhtraſinga greha; tí pernêſeſh Bogú ſvoje shivljenje v' dar, kakor ſe je Jeſuſ ſvojimu nebeſhkimu Ozhétu darovàl, in mu ſvojo ljubésin ſkasheſh. — Predin bolésin hujſhi poſtane, ozhísti ſvojo véſt, de ſhe lóshe ſvoje gréhe, njih ſhtevílo, raspòl in okóliſhine premiſliſh, jih reſnobno obshalujeſh, in tèrdin ſklep narediſh po-

boljſhati ſe. Spovéj ſe odkritoſèrzhno in sgrévano, in prèjmi ſvéto popótnizo ſ' pobóshnoſtjo. Se káli ne preſkerbimò tudi, predin ſe na dolgo in imenitno pot podamò, s' vſim potrébnim? Kaka neſrézha bi bila sa te, ko bi ſe is ſtrahú ljudí ali is drugiga prasniga sgóvora to saſtávo vézhniga shivljenja pertèrgal! — Prèjmi tudi ſveto poſlednje olje. Ali bi ſe néki ne môgel veſeliti, sakrament prejéti, ki tvoje bolezhine polájſha, ti nepokójnoſt odvsáme, in te od tvojih grehov ozhiſti? — Po tem ſe mirno Bogu isrôzhi; premiſhljuj v' duhu Njega, prihódno shivljenje, in terpljenje naſhiga Goſpoda Jesuſa Kriſtuſa, in ſklêni ſvoje terpljenje s' njegovim, de Bogú dopadlivo in ſebi v' príd terpíſh. Spravi ſe s' njimi, ki ſo te shalíli; prôſi jih, ktere ſi morbiti rasshálil, sa odpuſhênje; bódi kroták in perljúdin do tiſtih, ki k' tebi pridejo; opúſti prasno govorjênje; ne shêli prepogoſtiga obiſkovanja; nar raji iméj pobóshne ljudí okoli ſebe. — Zhe tvoja bolesin delj zhaſa terpí, proſi ſvojiga ſpovedníka, de ti zhaſi ter zhaſi preſvéto réſhnje telo podelí in te obiſhe, de te v' dobrih miſlih poterdi. — Opravi vſaj sjutrej in svezhér ſvojo molitev; tudi ſzer vsdiguj po dnêvi ſvoje ſerzé k' Bogu. — Zhe imaſh lohko glavo, in zhe te nizh ne sadershuje, premiſhljuj molitve per ſ. maſhi; ni treba beſéd isgovarjati zhe ſi ſlab; prejmi ſ. obhajilo po duhovno; bêri kej ſvetiga, ali rêzi ſi kej podúzhniga brati. Obèrni ſvoje ozhí na podobo krishaniga; leté gotovo ne boſh imel bres toláshbe sravin ſebe. Miſli zhaſih, koliko terpljenja ſi od ene ſtrani s' ſvojimi gréhi saſlushil, od druge

ſtraní pa, kako neisrezheno veſelje te v' nebeſih zhaka, zhe po kerſhánſko terpíſh in umèrjeſh.

Zhe nikakor ni sdravja upati, ſe is vſe mozhí ſpodbudúj k' saupanju v' Bogá; rêzi ſi naprej brati ali moliti svèrſtama in ne prevelíko na enkrat od sadnjih beſedí, od terpljenja in ſmerti Jesuſove; ali ktere pſalme, poſtavim, pſalme od pokore, ali druge ki te ſ' saupanjem v' Bogá navdájajo; ali litanije od preſvetiga iména, od terpljenja Jesuſoviga, od matere boshje, poſebno pa Ozhe naſh in druge molitve, ter sedíni ſe v' duhu s' duhóvnam ali s' drugimi, ki vprizho tebe mólijo, prôſi sa papeshev shégin; cbúdi vero, upanje, ljubesin, grévingo, isrôzhi ſe vnovizh v' voljo boshjo; ponishaj ſe pred njim; sahvali ga sa vſe gnade, in darúj ſe mu popólnima. Kolikor blishe sadnja ura tvojiga shivljenja perhaja, tolikanj vézhi saúpanje obúdi v' ſebi v' krishaniga Jesuſa, de boſh sadnje sdihljeje k' njemu poſlati, in mu rêzhi samogel: Goſpod Jesuſ, ſprèjmi mojo duſho!

Bolníſhka poſtelja je uzhivniza sa zhlovéka.

Zhe ſi bolan, te vſak dan, zlo vſaka ura v' nóvo uzhivnizo pélje. Ondi ſe uzhíſh, ſamiga ſebe in Bogá, shivljenje in ſmert, ſedajni zhaſ in vézhnoſt ſposnávati. Bog ſkorej vſelej bolj obzhutno po neprijétnih, kakor po prijétnih pergodbah govorí. Blagor tebi, zhe njegove beſède sveſtó ſaſliſhiſh, ſkerbno obvárujeſh, in v' tihi poterpeshlivoſti ſad pernêſeſh.

Ako ne véſh, zhe boſh od bolésni ſvojiga teléſa osdrávil, ali ne, isrôzhi to Bogú; prôſi ga

pa poſébno sa osdravljenje ſvoje duſhe; prôſi ga, de te vſiga gréha ozhiſti, in s' mozhjó navdá sa vſe dóbro. Ako bi ſe boshjiga sdravnika bránil, bi ſe ſvoje laſtne ſrézhe bránil. — Ako tudi nad ſvojimi dóbrimi déli nezhimernoſt, ſamopríd, napuh ali kej drugiga hudiga uglédaſh, prôſi Bogá sa odpuſhênje. — Ako ſe ti ravno vſi tvoji gréhi, vſe tvoje ſlaboſti pred ozhí poſtávijo, in ako ſe ne upaſh k' Bogu poglédati: miſli, de mu je laſtno uſmiliti ſe in persanêſti; de je Jesuſ sa gréhe ſveta umerl; in miſli ſi, kakor de bi ti on govóril: „Sadoſti ti je môja gnada.“ Po tim takim ſe ti bo ſlaboſt v' mózh, sguba v' dobizhik, ſmert v' shivljenje ſpremenila. — Zhe dalje bolj umíraj gréhu, de boſh ſamó sa Bogá shivel. Po vſaki smagi soper ſamogoltnoſt boſh mozhnéji sa boj. Stóri, kar boſh sadnji zhaſ ſvojiga shivljenja shêlel, de bi bil ſtoril. Ne odlaſhaj tiſtiga, kar ſe ne da sadôſti hitro sravnati. Rêzi vezhkrat, in prav is ſerza: Glej, moje shivljenje, o Goſpod! odvsêmi mi ga, ali ga mi puſti. Ako ga mi odvsameſh, vsámeſh le ſvoje darílo; ako ga mi pa puſtíſh, ga hozhem v' tvojo zhaſt oberniti. Kar vsameſh, je poſvetno, je zhaſno; kar daſh, je nebéſhko, je vézhno. Kjér jeſt ne vidim, vidiſh tí; kjér jeſt nobêne tèrdne podpórnje vezh nimam, ſi tí moja pomózh. Tvoja roka, Ozhe! me je v' to shivljenje vpeljála, ona me bo tudi is njega peljála. — Kader sdravník pride, prôſi Bogá, de ga raſsvetlí, de on tebi, ako je k' boshji zhaſti in k' tvojimu svelizhanju, takoſhne sdravila veléva, které bi tvoje bolezhine popólnima odpraviti, ali vſaj polájſhati utegnile. — Ako sdravílo vsameſh, prôſi Bogá, de mozh, ki jo je va-nj, djal, tudi tebi

pomágati da. Ako je tvojimu ſládu neprijétno, ſe ſpomni grenkih rezhí, ki ſo jih Kriſtuſu v' njegovim terpljenji ponudili. — Ako te pa sdravilo, ali ktera druga jéd ali pijazha poshivi, sahváli satò Bogá, od kteriga vſak dóbri dar pride. — Ako teshave odléshejo, pomiſli: Kakor té teshâve niſo môgle mojiga duhá konzhati, ga tudi ſmert ne bo môgla konzhati. Jeſt bom vékomej shivel. — Ako imaſh dobro veſélo úro, ſe veſêli ſvojiga Bogá. — Kader ti je hudó, ſe tolashi, de ſe bota mir duha in pokoj ſerzà kmalo verníla. — Ako te je pobóshin prijatel obiſkàl, ſe krepzhàj s' reſnizo, de je svésa ſvetnikov. Vſi, kteri Goſpóda iſhejo, ga najdejo; in kteri ga najdejo ſo ſklénjeni v' véri, upanji in ljubésni; oni mólijo edin sa drugiga, in pomagajo edin drugimu. — Bódi ſtanovitin v' poterpeshlivoſti. Oginj ſkuſha in poterdi slató; terpljenje ſkuſha in poterdi véro, upanje, ljubésin v' zhlovéku. Ker je pa tiſti, kteri topí, bliso kader ſe slato v' ognjénzi topí: bo kali Bog delezh od tebe, kader te ſ' terpljenjem zhiſti? — Tèrpi kakor kriſtjan, poln ponishnoſti in saupanja. Ali te bo Ozhe, kteri te je ſtvaril, poklizal in opravizhil, kteri ti je ſvojiga Sinú, in s' njim vſe dal, pogubil? Ali te bo Jeſuſ, kteri je sa-te umerl, in od mertvih vſtal, kteri shiví na deſnízi Ozhéta, in tebi ſvojiga Duhá poſhílja, pogúbil? Ljubésin ne pogublja. Jeſuſ je ſmert in pekel premágal; s' njegovo gnade boſh tudi tí premágal.

Vrédnoſt duſhe.

Duſha je po boshji podobi ſtvárjena. Bog jo je k' ſrézhni neumerlivoſti ſtvaril. — Opravilo sve-

lizhanja dushe je nar bolj imenitno. — Jesus je rékel Marti: „Skerbna si in si velíko persadévash. Pa le eno je potrébno“. — „Kaj pomága zhlovéku, zhe ves svét perdobí, svojo dusho pa pogubí? Ali kakoshno ménjshino bo zhlovek dal sa svojo dusho?“ — Kakoshno veselje je imel Ozhe, ko je njegov sgubljeni sin nasaj prishel! — Káko veselje je v' nebésih nad zhlovékam, kteri se spreoberne! Vézhi veselje je nad takim, kakor nad devét in devedesetimi, ki pokóre ne potrebújejo. — In ako dóbri pastír vso zhedo popustí, in sgubljeno ovzo ishe, in se perserzhno veseli, ko jo najde; ako zlo svoje shivljenje sa svoje ovzé da, in jih s' svojo drago kervjó odkúpi: ne bo kali moja dusha v' boshjih ozhéh velíko vézhi zéno iméla! — Torej me úzhi, o Bog! vrednost svoje dushe zhe dalje bolj sposnávati, de vse storím, jo perdobiti.

Dóbri poslúshik zhasa, ki je she dovoljèn.

Gospód je trí léta saporédama hodil sadú iskat na figovim drevésu; in ga ni nashel. Po tem je rékel górniku: Posékaj ga; zhimu she prostor jemlje?“ Kakó obzhutno me Jesus v' ti priliki uzhí, de naj resnôbno na svoje poboljshanje mislim! — „Sekíra je she drevésam v' koreníno nastávljena. Vsako drevó, kteró ne storí dobriga sadú, bo posékano in v' ôginj versheno.“ — „Gospod bo s' vévnizo ozhistil svojo gumno, in bo spravil pshenízo v' svojo shitnizo, pléve pa bo soshgal s' neugashlivim ognjem“, govorí s. Janes kerstník.

Oh! smert gréshnikov je húda. Torej hozhem zhuti, in perpravljen biti. Ako bi jest kakor bres-

ſkerbni hlápiz rékel: „Goſpóda ſhe dolgo ne bo“; bi on kali ne utégnil priti ob dnévu, in ob uri, ko bi ſe ga ne nadjal? Ali bi ſe mi ne utegnilo goditi, kakor ſe je tólikim ob Noetovim zhaſu godílo, kteri niſo porajtali na potòp, ki ga jim je ta mosh nasnanovàl, temuzh ſo v' ſvoji lahkomiſhljenoſti naprej shivéli? Bi ſe mi kali ne utegnilo goditi, kakor neſpametnim devízam, ktere ſo prepôsno priſhle, ter ſo bile od ſrezhe zhujejózhih vékomej odlózhene. Ako bi ſi sdaj ne persadjal ſkos oske vrata iti, bi na sadnje ſtal pred vratmi goſpodàrja, terkal in rékel: „Goſpod! Goſpod! odpri mi.“ In, ali bi ſe mi ne bilo bati odgóvor ſliſhati: „Ne vém, od kod ſi?“ — O, de bi pazh ob tem ſvojim dnévu ſposnàl, kaj k' moji pravi ſrézhi perpomóre! O, de bi bil pazh vrédin ſposnán, pred tabo, o Bog! ob ſòdbi obſtati, ki ſe blisha! Sdaj ſhe hódim v' luzhi. De bi me le ſmertna temà ne opádla! Sdaj je ſhe dan, morbiti sadnji dan k' mojimu svelizhanju. Ura pride, ob ktéri nihzhe ne bo mógel délati. Kar ſijem, bom shel. Smert pride kakor tat po nôzhi. Ne vém, kaj bo jutri. Morde shé kakor ſodník ſtojiſh pred vratmi. Tí me ſhe puſtiſh shivéti, ker nózheſh, de bi ſe ktéri sgúbil. Goſpód! ſliſhim tvoj glaſ; nozhem vterditi ſvoje ſerzé; k' tebi pridem. Sdaj ſi ſhe bliso mene. Dodéli mi, de ſe zhaſa in perloshnoſti dobro ſtoriti po tvojih naménih modro poſlúshim. Bodi miloſtiv meni gréſhniku.

De je véra v' boshjiga Sinú potrébna.

Jeſuſ je dal tiſtim pravízo, otrôzi boshji imenovati ſe, kteri ſo njegov nauk na-ſe vséli, in

njegóve obljube verjéli. Le po tém po otrozhênji pa sadobimò pravízo v' hiſhi ſvojiga Ozhéta oſtati. — Jesuſ je vrata v' nebéſa; kdor ſkos té vráta va-nje gré, bo dobro hráno sa ſvojo neumerjozho duſho najdel. — Jesuſ je pot k' svelizhanju. Nihzhe ne pride k' Ozhetu, zhe ne v' njem; le v' njegovim imenu je svelizhanje; le po njem sadobimò odpuſhênje in de ſmémo pred Ozhéta ſtópiti; le po njem pride boshje opravizhênje v' vſe in nad vſe, ktéri va-nj verujejo; po njem ſe vdeléshimo boshje gnade; on nam je s' ſvojo ſmertjo na krishi svelizhanje perdóbil. — Kdor véruje in ſposná, de je Jesuſ Sin boshji, v' tiſtim oſtane Bog, in on oſtane v' Bogu. On naſ je ljubil, in s' ſvojo kervjo omìl; s' njim bodo vérni vézhno shivéli. Torej blagor njim, ki ga ne vidijo, in vender va-nj vérujejo, ako le po véri shivé. — Gorjè pa nevérnim! Kdor ni s' Jesuſam, je njegov naſprótnik. On je vogálni kámin pohiſhtva naſhiga svelizhanja; on bo tiſtiga, na kteriga bo pádel, ſterl. Kdor ne véruje, je she ſójen, on ſe ſam ſebe pogubí. Bres vére ni mogózhe, Bogú dopáſti. Kdor ſe hozhe Bogú perblishati, in vézhno per njem ſtanovati, móra vérovati, de je, in de plazhuje tiſtim, ki ga iſhejo. — O Goſpod! vérujem. Pomnôshi mojo véro.

Opominovanje k' pokóri.

„Délajte pokóro“ je osnanoval napovedováviz Jesuſa Kriſtuſa. „Spreobernite ſe, de bodo vaſhi gréhi isbriſani“ je rékel ſ. Peter ljudſtvu. — In po opominovanji ſ. Pavla móramo ſtari kvaſ

ispráviti, de bomo nov kvaſ, novi dobri ljudjé poſtali; vſiga omadeshevanja teléſa in duſhe ſe móramo varovati, in ſvoje poſvezhenje v' boshjim ſtrahu ſ' pokóro dokonzháti; ſtáriga pregréſhniga zhlovéka ſlézhi in noviga oblézhi, kteri naj po boshji podóbi, pravizhno in v' reſnizi ſvetó shiví. Ako ſe Bogu v' pokóri blishamo, ſe nam on s' ſvojim uſmiljenjem blisha. Ponishajmo ſe, kakor ſpokórniki pred njim, in naſ bo uſliſhal. Ako pa greſhimò, nam ne bo sanéfil, kakor tudi ni angelam sanéfil. — Torej mi daj, o Bog! pravo ſtudênje nad gréham, ki ſim ga doſihmal ljubil; daj mi, poſlushiti ſe gnade ſpokorjenja; daj mi v' prihodno ſ' teléſam in s' duſho tebi ſlushiti.

Saupanje v' Ozhétovo ljubésin.

Saupaj v' Bogá. Ali ga ne ſmémo po Jeſuſovim naúku ſvojiga Ozhéta imenovati? Ali naſ ne ljubi po Ozhetovſko? Ali ni dal ſvojiga Ṣinú sa naſ ob zhaſu, ko ſmo bili gréſhniki? ali naſ kdej puſtí zhes naſho mozh ſkuſhati? Ali ni bogat s' uſmiljenjem? Ali naſ ni poklizal k' lúzhi vére, v' ſvoje kraljeſtvo, v' ſvoje velizhaſtvo? Ali ni on ljubésin? Bi néki ne saupali va-nj, kteri naſ je takó ljubil? — Vém, v' kteriga ſvoje saupanje ſtavim. Tí, o Bog! ſi mi odpuſhenje in vézhno shivljenje obljubil. Prófim sa tó tvoje uſmiljenje po saſlushenji Jeſuſa Kriſtuſa.

Pomirênje ſpokorniga greſhnika.

Grôsno nepokójin ſim savolj ſvojih gréhov; grosno me ſtraſhi, de jih je tóliko in tolikoſhnih.

Ta nepokoj, ta shaloſt naj k' moji pokóri in k' mojimu poboljſhanju perpomóre. Kdor per Bogu gnade iſhe, jo najde. V' ſvojim shivljenji ſzer uglédam velíko nehvaléshnoſt do njega, pogóſto prelomljenje njegovih ſvétih sapóved, bresſhtevilno v' nemar puſhanje njemu ſtorjenih obljúb. To me tedaj grôsno táre, to me ſilno ſtraſhi; v' obúpnoſt me pa vender ne bo ſprávilo. Nózhem Judeshu enak biti, kteri ſe je hujſhi s' ſvojim obúpanjem, kakor s' ſvojim isdajanjem pregréſhil. Sej Bog govorí: Verni ſe k' meni, ter ſe bom k' tebi vernil. Ako ravno bi bili tvoji gréhi rudézhi kakor ſhkerlat, bi vender poſtali béli, kakor ſnég. Nozhem ſmerti gréſhnika, temuzh de ſe ſpreoberne in shiví.“ — Kdo je kdej v' Bogá saúpal in je bil oſramotèn? — Kdo je va-nj klizal, in ni bil od njega uſliſhan? Ali ni Jeſuſ na ſvet priſhel, ſvoje ljudſtvo od gréhov réſhit in svelizhat, kar je bilo sgúbljeniga? Ali ni sgrévano gréſhnizo, ki ſo jo k' njemu perpeljali, vpraſhal: „Ali te ni nobedin obſódil? Tudi jeſt te ne bom obſódil; pojdi in nikar vezh ne gréſhi.“ — Ali ni zólnarju in toliko drugim gréſhnikam odpuſtil? Ali ni frédnik med Bogam in med ljudmí? Ali ni on s' ſvojo laſtno kervjó pokropljèn v' Preſvéto, v' nebéſa ſhel, potem ko je bil ſpravni dar, ki vékomej obveljá, oprávil? Ali ni ſvoji zerkvi oblaſt isrózhil gréhe odpúſhati? — O Jeſuſ! tvoje rane zélijo; daj mi gréhu odmréti in popolnima pravizi shivéti. Bódi mi, o Jeſuſ! kar tvoje imé poméni, Svelizhar moje duſhe.

Boshje uſmiljenje do gréſhnika, ki ſe ſpreoberne.

Deſet tavshent talentov, grosovitno velíko je bil hlapez ſvojimu kralju dolshán. Ko ſe je pa pred-inj vèrgel in rekel: „Goſpod! potèrpi s' menoj, in vſe ti bom povernil,“ kakó miloſtivo ſe mu je goſpód ſkasal! Veſ dolg mu je odpuſtil. — Peter je eniga dné Jesuſa vpraſhal: „Goſpod! kolikrat bo greſhíl soper mene moj brat, in naj mu odpuſtím? do ſedemkrat? Jesuſ mu rezhe: Ne rezhem ti do ſedemkrat, ampak do ſedemdeſetkrat ſedemkrat;“ kolikorkrat namrezh gréſhnik ſvoje gréhe ſposná. Ne bo tedaj Bog ſam takó s' nami ravnàl, kakor nam s' drugimi ravnati veléva? Ali ni on miloſtiv in poln uſmiljenja? Ali ni to pokásal nad Davidam in nad tolikanj drugimi ſpokórnimi gréſhniki? Ali ne zhaſtimò ſvetih ſpokórniz, Marije Egiptovſke, Marjéte Kortónſke, in veliko drugih na ſvojih altarjih? — Vézhni Ozhe, v' Jesuſovim iménu prósim uſmiljenja.

Kader ſe gréſhnik nozhe ſpreoberniti.

„Preklinjevanje Duhá ne bo odpuſheno.“ In ta gréh ſtorí tiſti, kteri ſe nozhe ſpokoriti, kteri ſe nozhe ſpreoberniti. — Ninivljani bodo ſódni dan soper neſpokorne vſtali, in ſprizhevali, de ſo letì ſhtrafinge vrédni; sakaj uni ſo ſe poból̀jſhali, ko jem je bil Jona pokóro osnanil. Ali pa Jesuſ, ktéri je pokóro osnanovàl ni vézhi, kakor Jona? Ko naſ tedaj naſh boshji uzheník k' pokóri opominja, bomo kali glúhi? — „Tudi prah, ktéri

ſe je naſ od váſhiga méſta prijél, otréſemo na vaſ; vender pa to védite, de ſe je boshje kraljeſtvo perblishalo.“ — Takó naj po Jesuſovim povêlji, od njega poſlani uzhénzi rekó, ko v' méſto pridejo, v' kterim jih ne bodo ſprejéli. Akó ſe pogubimo, ſmo le ſamí kriví. — Bogáti mosh ni verjél, in ſe ni poboljſhal, dokler je shivel; v' peklu pa je bila njegova grévinga saſtónj. — Teshko ti bo, je rékel Jesuſ Ṣavlu de bi ga bil ſpreobernil, proti oſtnu berzati. Kolikanj bolj ſe namrezh zhlovek Bogú soperſtávlja, tolikanj bolj ſebi ſhkóduje, tolikanj bolj ſebe ráni. Ali ſe bodo beſéde, ki jih je ſ. Ṣhtefan Judam govóril, tudi od naſ rêzhi môgle: „Ví terdovratni, in neobrésani na ſerzih, in na uſhéſih, ví ſe védno ſvétimu Duhu soperſtavljate.“ — Ali bo ſ. apoſtel Pavl tudi ktérimu smed naſ rêzhi utégnil: „Ali sanizhújeſh bogaſtvo njegóve dobróte in poterpeshlivoſti in persanáſhanja? Ali ne véſh, de te boshja dobróta k' pokóri napeljuje? Po ſvoji terdovratnoſti pa in po ſvojim neſpokórnim ſerzu ſebi jeso nabíraſh v' dan jése in rasodênja pravizhne ſodbe boshje. Kteri bo vſaktérimu po njegóvih délih povernil.“ — „Danſ klizhem na prizho nebó in semljo, de ſim shivljenje in ſmert, blagor in gorjé pred vaſ poſtávil. Isvolíte ſi shivljenje.“ Takó je govóril Mojſeſ Israelzam, ko ſe je ſlovíl. — Oh, Bog! tí ſe ne puſtiſh saſramováti. Daj, de ſvojiga ſerzá tvojimu glaſu vezh ne perprem. Preſúni ga vſaj s' ſvojim ſtraham; tvoj ſtrah je sazhétik modróſti in pokóre.

Ojſtra ſódba boshja.

Vſi bomo pred ſódni ſtol Kriſtuſov ſtopili! Vſak bo tedaj ſvoje breme nésel. Nizh ni takó ſkritiga, de bi na dan ne priſhlo. Vſe rezhí ſo ozhém naſhiga ſodnika raskrite in rasodéte. Vſak bo, tudi po ſvojim teléſu, ſvoje plazhílo prejél, kakor je shé dobro ali húdo ſtóril. Bog samóre dúſho in teló v' pekel vrézhi. Ako ſe bo pravizhni komej otel, kakó bo li hudobnimu gréſhniku. Kakó hudó ſe bo li tiſtim godilo, kteri ſe kakor prebivavzi Koraſajnſki in Betſajdſki, luzhi reſnize v' bran ſtávijo? — O Goſpod! tí boſh kakor kralj od mene, ſvojiga hlapza odgóvor térjal; tí boſh ljudí lózhil, kakor paſtír ovzé od koslov lózhi. Oh! poſtavi me takrat na ſvojo déſno med ſvoje dobre ovzé, in daj mi vézhno shivljenje!

Neſrézha vezhno pogubljénih.

„Straſhno je, v' roké shiviga Bogá páſti.“ — Pogubljeni bodo v' ognjénzo vèrsheni, ondi bo jók in ſhkripanje s' sobmí. Oni bodo priſhli v' sunanjo tmò; oní bodo ſodni dan na lévi ſtali in ſtraſhno obſojènje njih vezhniga pogubljenja ſliſhali. Takrat bodo gorám rekli: Pádite nad naſ, in grizhem: Pokrite naſ. — Oní bodo ſmert iſkali, pa ne náſhli; oní bodo sheléli umréti; tode ſmert bo pred njimi beshála. Vekomej jih bo boshja jésa terla; Goſpód jih bo vékomej pogúbil in savergel; nikoli ne bodo ſhli v' Goſpódov pokoj. Kakó ſtraſhno ſtanovanje je v' kraji marter! Kakó grosovítna, neisrezhena neſrézha je, vékomej od Bogá lózhenim, vekomej od boshjiga

ljudſtva, od drushine boshjih otrók isklénjenim biti, vékomej v' drushbi hudobnih duhov shivéti! — O Goſpod! obvári me zherva, ki vékomej ne umerje; ognja, ki vékomej na ogaſne.

Zhe je bolník lákomin (vóhern), in nozhe ptujiga blaga poverniti.

„Na ta ſvét niſmo nizh pernesli, je torej ozhitno, de ne móremo tudi nizh odnêſti. — Nabirajte ſi dober saklad sa prihodnje,“ piſhe ſ. Pavl. In ſ. Peter opominja: „Vſo ſvojo ſkerb njemu puſtíte, sakaj on sa vaſ (*in sa vaſhe sapuſhene*) ſkerbí.“ — Zhlovek léta sa ſénzo; on ſi velíko persadéva sa nizhémernoſt; on nabíra, in ne vé, sa kogá,“ ſe bere v' pſalmih. — In svéſtiga ſpomína vrédne ſo Jesuſove beſéde: „Reſnizhno vam povem . . . Loshej je kameli iti ſkos ſhivankino uhó, kakor bogatimu priti v' boshje kraljéſtvo.“ — Po úku ſ. Pavla ne bo noben lákomni, ki je pred Bogam malikovaviz, delésha imel v' boshjim in Kriſtuſovim kraljéſtvu. — „Ví bogatini! jokajte in tulíte v' ſvojih nadlógah, ki bodo nad vaſ priſhle. Vaſhe bogaſtvo je ſognílo, in vaſhe oblazhila ſo od molov ſnédene. Vaſhe slató in ſrebró je srijavélo, in rijà bo soper vaſ prizhevala, in bo vaſhe meſó kakor oginj pojédla.“ — „Ako kdo potrébniga in ubógiga sháli . . . saſtáve nasaj ne da, . . . na obréſt poſojúje . . .; bo mar shivel? Ne bo shivel; ker je vſe te gnuſôbe ſtóril, bo gotóvo umerl, in njega krí bo nad njim;“ govorí Goſpód po uſtih preróka Ezehiela. — Blagor njemu, kteri Jesuſove beſéde premiſli in ſpolnúje: Délajte ſi pri-

jatle ſ' krivizhnim mámonam, de vaſ, kader obnemágate, vsamejo v' vézhne prebivaliſha. — Zhlovek le po tém doſéshe upanje, odpuſhênje grehov sadobiti, zhe nasaj da, kar nima v' laſti po pravizi, in zhe je po premoshênji dobrotliv. — Miloſhina (*almoshna*) réſhi od vſe ſmerti. — Uſmiljenje preſéshe ſôdbo; ono takó rekózh oroshje vsáme ſodníku." — Kakor ſe v' pſalmih bêre, je dobrotliyi ſijál, ubógim dal, in njegova dobrodélnoſt oſtáne vékomej. — O Jesuſ! vém, de gréh ni odpuſhen, ako ſe tiſto, zheſar ſe kdo po krivizi polaſtí, ne poverne. Ne puſti, de bi kdej te reſnize in tvojiga sagotovljenja posábil, de boſh vſe poplázhal, kar ſmo tudi nar manjſhimu zhlovéku is ljubésni do tebe dobriga ſtorili; de zlo poshirk mersle vodé, ki ga is téga naména podelimò, pred teboj ne bo bres plazhila; de jeſt, kakor Zahej povèrnem, ako ſim ktériga goljfal, in de od ſvojiga premoshenja ubógim s' veſelim ſerzam podelím.

Po ſpreobernjenji.

Ṣatan je ſzer naklépe ſoper tebe naréjal, hvala pa bodi Jesuſu, de tvoja véra ni odjénjala! Bog je tiſto, kar ti je v' ſerze vſádil, raſti dal. Tí ſi bil ſzer sháljen; tode tvoja shaloſt je priſhla od Bogá, in je pokóro napravila. Tí ſi bil savolj gréha kakor mertev; Bog pa ti je shivljenje dal. Tí ſi hôdil v' temôti; Goſpod pa te je raſvetlil. — Sahvali torej Bogá sa to velíko gnado; bódi ſtanovitin v' dobrim, de zil in kônez ſvoje vére, svelizhanje duſhe doſéshesh. Odprávi popolnima vſe húdo, in ravnaj kakor pre-

rojèn, v' nar zhiſtéji luzhi reſníze. „Glej! govorí Goſpod! kmali pridem; ohrani, kar imaſh, de ti nihzhe vénza shivljenja ne vsame.“ — O Goſpod! vtíſne té reſnize neisbriſlivo v' moje ſerzé!

Kader ſpreobernjéni omagúje.

Ako ſi ſe ſ' pokóro k' Bógu vernil, oſtani ſtanovítin. „Nihzhe, ktéri s' ſvojo rokó drevó prime, in ſe nasaj osíra, ni perprávin sa boshje kraljeſtvo.“ — „Peter je rekel Jesuſu: „Goſpód! h' komu pojdemo? Beſéde vézhniga shivljenja imaſh.“ — Vari ſe, de tvoje ſerzé ne bo odvernjeno od sveſtòbe do Bogá. Vari ſe lashnjivih apoſtelnov, sapeljizov, kteri bi te radi s' napzhnimi naúki navdali; sakaj tudi Ṣatan ſe ſpremení v' angela luzhi. — Ali hozheſh sopet sgubiti, kar ſi perdobil, in ne velíko bolj popólno plazhilo doſézhi? — „Imam soper tebe, de ſi pervo ljubésin popuſtil. Ṣpomni ſe tedaj od kogá de ſi ſe vernil; in délaj pokóro, in ſtóri perve déla. Ako pa ne, bom hitro priſhel, in bom tvoj ſvézhnik is njegoviga méſta premaknil, ako ne boſh pokóre ſtóril (*ti boſh sgubil luzh mojiga naúka.*) Bódi ſtanovitin do ſmerti, in jeſt ti bom dal króno shivljenja.“ O Goſpod! krepzhaj me v' moji ſlabósti, de ne omágam, in de ſe v' ſvoj poprejſhni ſtan ne povèrnem.

Tolashênje v' teshávah.

Ne vém, doklé ſhe bo shila bíla. Ne vidim v' ti rézhi; tode eno okó vidi, kamor jeſt je vidim; ena pamet rasumé vſe; ena ljubésin vlada

vſe. In ti ljubésni, ki je vſe dní mojiga shivljenja raſshtéla, podvèrshem vſe kar vem, in zheſar ne vém. Ozhetova roka je mejo mojimu shivljenju poſtávila; Ozhetovo okó posná to mêjo. Do leſ, in ne dalje. In ta meja mi je ſvéta.

Ne vém, kakó de bom is tega vidniga ſvetá ſhel. — Eno okó pa vender posná ta is-hod, ena roka ga vláda, in ena ljubésin vsdigne in nêſe trudniga duhá is vidniga v' nevidno, vézhno shivljenje. Ti vſigavidózhi, vſigamogózhni ljubésni ſe podvèrshem, deſiravno ne ſprevidim.

Velíkrat in hudó ſim greſhil, globozhína vſiga mojiga pogubljenja mi ſtojí pred ozhmí. Tode Bog uſmiljenja, ki mi je dal moje gréhe ſposnati, jih obshalovati, in terdno ſkleniti, nov zhlovek poſtati; ki ſvojimu edinimu Sinu ni sanéſel, temuzh ga je sa naſ vſe dal, odpuſtí gréh; on odprávi naſlédke gréha; on obvaruje pred novim padzam v' gréh, in da vézhno shivljenje.

Na teléſu in na duſhi terpím. — Tode tudi to ne bo moje saúpanje v' Bogá oſlabélo. Sakaj, kakor sa nozhjó, jutro s' ſvojo milo ſvetlóbo sopet pride, pride tudi sa kratko sháloſtjo, ſpet boshji mir v' mojo dúſho. Bog mi ſ' terpljenjem, ki me sadéne tudi mozh poſhlje, ga prenáſhati; on bo vſe moje bolezhine konzhàl, in meni, kader bo ta lópa raspadla; vézhno hiſho dal v' nebéſih, ki je nobena ſmert ne bo konzhála.

Ne vém, kaj me v' unim shivljenji zháka. Tode Bog je pravízhin; on poverne zlo poshírk vodé, ki ſe is ljubésni podelí. On je uſmiljen; ponishniga in potertiga ſerza ne savèrshe. On je móder; on naſ zhiſti s' bolezhinami. In ko bi ſe jeſt v' tem shivljenji s' véro, s' ljúbésnijo in po-

terpeshljivoſtjo popólnima ne ozhiſtil, je vſaj po tem shivljenji uſmiljenje, ki me bo popólnima ozhiſtilo in moje svelizhanje ſpolnílo.

Nebeſhko kraljéſtvo ſilo terpí.

„Nebeſhko kraljéſtvo, govorí Jesuſ ſilo terpí, in ſilni ga na-ſe potégnejo.“ — Vrata v' to hiſho, v' nebeſa ſo óske; pot v' to domovíno je osek; boshje méſto, ki je dobro v' njem prebivati, je na viſôki gôri; noben vojſkováviz ne bo vénzhan, ako ſe po poſtavi ne bo bojeval; ſhe le po délu vshíva kmet ſad ſvoje pridnoſti, bres truda in persadevanja ſe v' tekaliſhi zil ne doſéshe; bres trúda ſe draga ſtava ne dobí; kdor ſkritiga sakláda ſkerbno ne iſhe, ga ne prejme; sa takó drag biſer, kakor je nebéſhka ſrezha, ſe je tréba vſiga vánati; kdor ne déla, ne saſlushi pokója. Torej hozhem, o Bog! s' ſtraham in ſ' trepétam sa ſvoje svelizhanje ſkerbéti. De bi ondi ne bil prasin, bi rad ſ' pomozhjó tvoje gnáde velíko dobrih dél naprej poſlàl; sakaj nar bolji perpravljanje ſo sa nebéſa. Kakor dober otrok ſe hozhem perpravljati, de bom tebi, moj Ozhe! dopadel. Ṣej tudi mravlja sa prihodnji dan nabíra, bi kali jeſt tega sa vezhnoſt ne ſtóril? Módre devíze ſo ſvoje ſvetíla smirej perprávljene iméle, de bi sheninu napróti ſhle; kakó bi jeſt, o Goſpod! upati ſmel, bres ſvátovſkiga oblazhíla, bres zhednoſti, bres ljubesni, v' tvojo ſvatovſko obédnizo puſhèn biti?

V' hudih bolezhínah.

O Bog! velíko terpím. Ali pa niſim saſlushil, ſhe vezh terpéti? Tvoja roka teshkó leshí

na meni; ſmertne bolezhine obzhútim. Tí pa vender tudi sdaj ravnáſh, kakor moder, dober in pravizhin ozhe, ki ſvoje otroke védno ljúbi. — Kaj je moje terpljénje, ako ga Jesuſovimu terpljenju permérim? Torej hozhem, kakor on, in s' njegóvim terpljénjem ſklénjen, ta kélih, akoravno je grosno grenak, piti; ſej pride is tvoje Ozhétnje roké. — Tukej me réshi, tukej me shgì, o Goſpod! le vékomej mi persanefi. — Bolezhíne, ki jih poſhljeſh, ſo ſnamnja tvoje ljubésni; tedaj jih hozhem terpéti, de vſaj nekoliko ſvojo ljubésin ſkashem. — Daj mi tukej vize preſtati, de koj po moji ſmerti k' tebi pridem. Ne boſh mi vezh nalóshil, kakor noſiti samórem. Podpíraj me le s' ſvojo gnado; daj mi poterpeshlivoſt. — Ako bi pa utégnil nevóljin biti, mi odpúſti, Ozhe! ſej posnáſh ſlaboſt ſvojiga otroka. Daj, de bo vſe moje shivljenje tebi v' zhaſt, in moji duſhi v' svelizhanje.

Strah ſmerti ſe móra smanjſhevati.

Nikar ſe ſmerti prevezh ne bój. Zhlovéku je odlózheno enkrat umreti. Torej ſtóri, de bo tvoja ſmert, ki jo moraſh preſtáti, zhednoſt; in tvoj dolg proſtovóljno darílo. Sakaj bi ſe néki ſkos vſe ſvoje shivljenje bal, kar bo ſhe le ob sadnjim zhaſu naſtopílo? Jesuſ je umerl; Marija je umerla; vſi ljudjé umerjó; in mí bi ne umèrli! Ali ni bolje, kdej umréti, kakor v' védnim ſtrahu pred ſmertjo shivéti? Koliko marternikov, in med njimi tudi mlade, ſlábe déklize, kakor ſ. Nésha, je ſhlo ſmerti bres ſtrahú napróti! Kakó zhaſtitlivo ſo ſedméri Makabejſki bratje vprízho

ſvoje matere ſmert premágali! Ali ne perbeshimò ſ' ſmertjo v' savétje, kteró naſ ſtraſhnim vihárjem bráni! Ali niſo duſhe pravizhnih v' boshji rôki? — Le gréh ſtorí ſmert grenko, le gréſhnikova ſmert je ſtraſhna. — Tudi po ſmerti naſ ſzer ſhtraſinge zhakati utégnejo. Ali je pa ſmert téga kriva? Ali ne gréhi? Ako nizh ne ſtorimò, savolj zheſar bi ſe bati mógli, sakaj bi ſe tedaj ſmerti tólikanj bali? Boshja ſodba je ſzer grosno ojſtra; ako pa pokóro délamo, in ſvoje gréhe tù ſhtrafújemo, ne bomo kali gnáde sadobili pred ſodníkam? Bog ne ſhtrafúje dvakrat. Ṣej nam on ſam obljúbi, de nozhe pomniti naſhih nekdanjih gréhov, zhe ſe jih ſpokorimò in njegóve sapóvedi dershímò. Ṣmerti in njé naſlédkov ſe ſzer ſmémo bati; vender pa móramo ta ſtrah smanjſhevati. Ṣej ſmo kriſtjani; vérujemo v' Bogá, in úpamo nebéſa. Gotóvo bi ne dajáli na snanje velíke ljubésni do Bogá, ko bi ſe prevezh nad ſmertjo savséli. Réſ je, zlo Kriſtuſ je otóshin poſtàl, ko ſe je ſmert blishala; ſ' tem nam je pa le hotel na snanje dati, de je zhlovek, kakor ſmo mí; de vſe naſhe ſlabóſti obzhuti, kakor mí. On ſe je hotel tréſti, de bi nam mozh in ſerzhnóſt dodélil. Kakó ljubesniv nam Jeſuſ ſ' tem poſtáne! — Tudi smed ſvetnikov ſo ſe nektéri ſmerti nekóliko báli; ali pa jo jih ni velíko shelélo? Ali Bog nektérim ſvojih svéſtih ſlushábnikov ſtrahú pred ſmèrtjo sató ni odvsél, de bi ſe morbiti na ſvoje saſlushênje prevezh ne sanáſhali, in de bi hudôbni vidili, kolikanj bolj de ſe mórajo oní ſmerti báti? In pobóshni ſo kmali premágali ſtrah pred ſmertjo ſ' ſvojim terdnim saúpanjem v' Bogá, is ſ' popólnim vdánjem v' nje-

govo modro ozhétovſko previdnoſt! — Le pobóshno tedaj shívi, in ſe ti ſmerti ni tréba prevezh bati. Shelo ſmerti je gréh. Ako zhebéli shêlo odvsámeſh, imá le ſterd; odvsêmi ſmerti gréh, ni ſhkodliva, ampak prijétna in ſladka. — Ko bi tí dalje shivel, bi morbiti novih gréhov doperneſel in po tem takim nove dolgé pred Bógam ſtóril? Ne odláſhaj pokóre; she sdaj jo sazhní; ſprávi ſe s' Bogam v' ſ. sakramentu pokóre. — Deſiravno je tvoja pravíza grosno ojſtra, je vender tvoje uſmiljenje neſkonzhno. Prava pokóra ni nikóli prepôsna. Bog obljúbi, de hozhe ſpokórnimu miloſtiv biti. Bi bil kali Jesuſ na krishi umerl, ko bi naſ ne bil takó ljubil, in naſhiga svelizhanja iſkal. „Kteri ſe, Goſpóda bojí, ſe mu bo na konzu (*ob dnevu njegove ſmerti*) dobro godílo," ſe bere v' ſvétim piſmu. In od môzhne shêne nam právi, de ſe bo poſlédnji dan veſelíla" — Ş. Bernard perpovedúje, de je njegov brat umirajozh pſalm: „Hvalíte Goſpóda v' nebéſih, hvalíte ga na viſhávi i. t. d." péti sazhél. Ş. Malahija je takó mirno umerl, de okoliſtojézhi niſo samerkali. Ş. Katarina Şienſka je imela grôsne sheljé po ſmerti; sdaj jo je vabíla, de naj kmali pride; sdaj je nevóljna poſtála, kér je tólikanj zhaſa ni bilo. Ş. Ignaziju is Lojole ſo mógli sdravniki zlo prepovédati, na ſmert miſliti. Takó mozhnó jo je shêlel! In mi bi ſtrahú pred ſmertjo ne smanjſhevali? Ali naſ Bog ne ljúbi? in ali kdej prijatel prijatlu bolj ljubesnivo, gorézhe in ozhítno na pómozh pride, kakor zhe je v' nar hujſhi neſrézhi? — Pa právimo zháſi: „Ko bi védil, de ſim v' boshji gnádi!" Pa ko bi to védili, kakó bi ſe môgli v' úpanji vádi-

ti? In ali ni na naſhim sadershánji leshézhe, de ſmo per Bógu v' gnadi? — In kaj nam sádnjizh prevêlik nepokoj savolj ſmerti pomága? Upajmo v' Bogá; molímo, ljubímo ga, bódimo mu svéſti, druge rezhí pa mirno njegóvi prevídnoſti prepuſtímo. Zhudno bi bilo, ko bi hotli v' nebéſih kraljeváti, in vender semlje ne sapuſtiti; ko bi savétja iſkáli, in vender v' frédi viharjev ſtanováti hôtli. Proſímo raji Bogá, de naj naſ v' ſvoji gnádi k' ſebi poklízhe. Ṣej prídemo po ſmerti v' Goſpódovo hiſho: s' semlje grémo v' nebéſa, s' ſénze k' reſnízi, s' ſpremenlivoſti v' neſpremenlivoſt, s' nadlóge k' frézhi; tje pridemo, kjer ſe vſe nadlóge, ſkerbí, bolésni, prepíri, ſkuſhnjáve, gréhi, nevárnoſti in déla konzhájo; pridemo v' kraj mirú, v' deshelo shivih, v' kraljéſtvo velizháſtva; pridemo k' Bogú Ozhétu, ki naſ je ſtváril; k' Bogú Ṣinu, ki naſ je odréſhil; k' Bogú, ſvetimu Dúhu, ki naſ je poſvétil; s' Marijo in s' vſimi ſvetniki bomo Bogá vékomej hvalili in ſlavíli.

Mnogotére podóbe ſmerti.

Dan ſmerti je dan shétve; takrat je le na tem leshézhe, zhe ſmo pſheníza ali plevél. Kakorſhina je ſétev, tákoſhna je shétev. — Dan ſmerti je dan obrájta. Ṣmert nam pernéſe osnanílo: Daj obrajt od ſvojiga goſpodovánja, od dobre obernitve ſvojih talentov. Ako ſmo ſvoje délo dobro konzhali, nam pernéſe ſmert veſélo osnanílo: Pojdi v' veſelje ſvojiga goſpóda! — Ṣmert je nozh téga shivljenja; takrat nizh vezh dobriga ne móremo ſtoriti. — Goſpódu ſe móramo v' dar pernéſti; v' ſmerti ſe mu darújemo. — Meſó in krí ne

móreta priti v' boshje kraljéſtvo; ob ſmerti ſlézhemo ogrinjálo duhá. — Smert je preſeljênje is kózhe, ki je ſlaba in duhá teshí, v' tèrdno vézhno hiſho v' nebéſih. — Smert rasvéshe kriſtjána is sadnjih vesí, ki kriſtjána perdershújejo, de ne móre ven in ven per Kriſtuſu biti; ſmert je preſtop v' vézhno; próſto ſtanovaliſhe per Jesuſu. — Smert je preſeljênje v' pravo shivljenje. — Smert je ſpanje svéſtiga ſlushábnika, ki ſe je utrúdil v' boshji ſlushbi; on ſe bo k' vézhnimu shivljenju sbúdil. — To shivljenje je en dan; mladoſt je jutro; odraſhene leta ſo póldan; ſtaroſt je vezhér; ſmert je ſolnzhni sahòd in nózh. Kakor ſolnze sahája, takó bo vs-hájalo; kakor zhlovek umerje, takó bo v' deshêli vezhnoſti vſtàl. Smert je bóshja pót k' Goſpódu; preſtòp is popótvanja v' domovíno; prihod k' Ozhétu v' nebéſih; konez dobriga bôja; prihod k' zílu v' tekáliſhi tega shivljenja; konez vojſkovanja sa krono pravíze.

Po naúku zerkvénih ozhakov naj kriſtjan ſmert sheli.

„Ljubi Bogá, in boſh ſódni dan velíko úpanje imel. Ne boſh ſe bal prihóda Goſpódoviga. Podvèrsi ſe vſaj boshji vólji, in tèrpi ſmert pokojno in poterpeshlivo. Ali ni ona konez vſih nadlóg in sazhétik vézhniga svelízhanja? Kakó míkavno je prebiváliſhe, ki nam je v' nebéſih perpráviljeno! In mí bi ga ne sheléli? Ali bi ſméli miſliti, de Bogá ljubimo, ako bi po tiſtim shivljenji ne hrepenéli, ktero je tiſtim obljubil, ki ga ljúbijo? — Kolikanj trúda, bolezhín, ſtrahú, teshav in ſkuſhnjav je na tem ſvétu! Blagor njim,

po Jesuſovim nauku, ki jókajo, ki shivljenja doſti ne obrájtajo, (ki ſmert shelé!) — Ali ne goljfá ſrézha téga ſvetá? Ali ne naſtópi ſtudênje po vshítku! Kolikrat nam poſvetno veſelje shivljenje grení! kakó zhmerne naſ vezhkrat ſtorí! Véra in ljubésin ſe vsdigneta nad zháſno. — Kriſtjan ſe miſli popótnika; ſhe le konez ſvojiga pota ſe nádja pokója. S' sheljámi, ki jih imá po ſmerti, in s' úpanjem boljſhiga shivljenja ſe soper nar hujſhi vihárje váruje. — Bojímo ſe raji duſhne ſmerti, kakor teléſne. Teléſna ſmert je le ſlaba podóba duſhne ſmerti. — Kolikoſhne bolezhíne móra terpéti tiſti, ki ſe da sdravníkam résati in shgáti! Ud teléſa ſi damo odrésati de drujiga sdráviga ohranimo. Kakó na tánko ſe podvèrshemo tiſtimu, kar nam sdravniki velé, ker vender ne vémo, kákſhina de bo! Bog doſtikrat britkoſt med tákoſhne rezhí méſha, ki jih sa zlo nedolshne imámo. On to ſtorí, de ſe uzhimò nebéſhke sakláde sheléti. Niſmo sa ta ſvét ſtvarjeni in prerojeni, ampak sa nebéſa. Nebeſhko kraljeſtvo móramo iſkati. V' Egiptu ſo Israelzi sdihovali; ſhe le v' obljubljeni desheli ſo ſe veſelíli. — Jokáli ſo poleg Babilonſkih rék, ko ſo ſe Siona ſpòmnili. De bi pazh umerl, de bi tebe vidil!“ (*S. Avguſhtin.*)

„Kriſtjani ſo ljudjé, ki ſo védno k' ſmerti perpravljeni. Oni ſe lózhijo od drugih ljudí, kér ſmert shelé. Kolikor blishe ſo konzu ſvojiga shivljênja, tolikanj bolj ſe veſelé; kar druge sháli, njih toláshi. Blagor nam, právijo, de mí, uzhénzi Jesuſa Kriſtuſa, kakor on umréti samóremo! — S' vſó gorezhnoſtjo shelé, de bi veſí, ki jih na ta ſvét véshejo, rastèrgali. — Kaj ſtráſhniga imá néki ſmert nad ſabo, kar je Jesuſ Kriſtuſ umerl,

in nam sgled sapúſtil ſvetó umréti! Smert nima vezh shêla; ſmertni poglavár je premágan. Dajmo s' Jesuſam umréti, zhe hozhemo s' njim vred kraljevati.“ (*Tertuljan.*)

„Nima nobene ljubésni do Jesuſa, kdor ſe prihóda njegóviga kraljeſtva bojí. Ali hozhemo ravnáti kakor hudôbni hlapzi in ſvojoglavni ſushnji, ki jih mórájo soper njih voljo pred njih goſpodárja vlézhi. Zhe nam dopáde, na tem ſvétu vjétim biti, sakaj tolikrat mólimo: Pridi k' nam tvoje kraljéſtvo? Ali bi raji na semlji ſlushili, kakor v' nebéſih kraljeváli? Nevérni in hudôbni naj ſe ſmerti bojé savolj terpljenja, ki jih po tem shivljenji zháka. Prav kriſtjan pa, ki Bogá ljubi, ſe ne bojí ſmerti, temuzh vſe úpa. Sa-nj je ſmert shivljenje, mirno ſpanje, preſtòp v' nebéſhko domovíno; dar, ki ga zhiſti, in vrédniga ſtorí vézhniga velizháſtva. — Svet ſovráshi naſ kriſtjáne, in mí bi ga ljubili? Sakaj bi ne ljubili tolikanj bolj Jesuſa, ki naſ ljubi, ki naſ klizhe, de bi naſ oblagodarovàl? — Ali ni to shivljenje vézhin boj? Kdo bi ſi ne shêlel mirú? Ali niſo zlo prijétne rezhi s' britkoſtmi naméſhane. Popólnima ſrézhni ſmo le, zhe is ljubésni do Jesuſa umerjemo, in s' njim vréd v' nebéſih kraljujemo.“ — (*S. Ziprijàn.*)

„V' ſvojim shivljenji ſmo védno v' nevarnoſti, Bogá rasshaliti in njegovo gnado sgubiti. In mí bi tákoſhno shivljenje ljubili? Kar nam odláſha ſmert, nam tudi odláſha ſrézho, ki je, kar tizhe vshívanje, vézhna; kar tizhe velikóſt, nesmérna; kar tizhe zhaſ, vézhna; ta ſrézha nam da Bogá gledati in vshivati, in preſéshe veſ úm, zlo vſe sheljé zhlovékove? Torej saúpajmo v' boshjo mi-

loſt, in ne bojímo ſe, de bi naſhe truplo ne raspadlo, ki je po ſvoji natóri umerlivo. Lepôta, perpravnoſt, bogaſtvo, zhaſt . . . ſo le nezhimernoſt? Ali ni nar vezhi ſrézha, kakor dim, ki sgine, ko bi trénil? Ali ne poſéde vſiga tiſti, ktéri imá Boga. Lákota, shéja, délo, vojſké, satíranje, prepíri, révſhina, bolésni, bolezhine, ſlabóſti ſtaróſti, vſa jadínſhina, vſe terpljenje je vekomej s' nebéſ ſklénjeno. Ko bi ſe jetník ne puſtil is temne jézhe peljati, ko bi ne hotel ſvoje proſtóſti vshivati, lepôte ſvetá ne glédati, ko bi raji imel veríge kot velizhaſtno króno, kaj bi mógli od njega miſliti? In mí bi ne hrepenéli, ſtvárnika ſvetá glédati? ali bi po tem takim prav ſposnáli, kar nam je dôbro?" (*S. Gregor Nazianſki.*)

„Shivljenje je teshko breme, ki naſ táre; ſmert ga nam odvsáme. S' ſmertjo poſnémamo Jesuſovo ljubésin; mi poſtánemo s' njó dar njegóve zhaſti, kakor je bil on dar naſhe duſhne ſrézhe; mi mu ſvojo hvaléshnoſt ſkáshemo, zhe mu ta dar radovóljno pernéſemo. Mí umerjemo, de bi shivéli. Telo umerje sa nékej zhaſà, duſha shiví vékomej." (*S. Ambrosh.*)

S' kolikoſhnim veſêljem ſe ſèrzhni vojſhák ſpomni ſvojiga trúda in ſvojih rán! — Kolikoſhina zkaſt! kolikoſhina ſrézha! Bogá vékomej sa Ozheta in Jesuſa sa brata iméti! — Ktéro kraljéſtvo ſveta, akoravno ſhe takó ſhirôko, ſe da permériti boshjimu kraljéſtvu? Smert naſ poprej va-nj ſpráви. — Boshji otròk ſe ne natvesúje na minlívo, de tolikanj poprej k' ſvojimu Ozhetu, ki mu rokó podája, pride. — Kaj bi bilo shivljenje bres ſmerti, ali ne verſta nadlóg? — Ktéra martra je hujſhi perjatlam, kakor vékomej lózhenim

biti? — Ako v' Bogá vérujemo, sakaj ga tudi viditi nózhemo? In ako ga ljúbimo, sakaj beshimò pred tiſtim, kar naſ s' njim edíni? Le tiſtim ſe utégne sanèſti mozhno posheljenje na semlji oſtati, ki ne posnajo boljiga shivljenja. — Kakó bi ſe néki mògli bres ſmerti Kriſtuſoviga vſtajênja vdeléshiti. — Hválimo Bogá sa to minlivo shivljenje, kolikanj bolj ga móramo sa vézhno profiti! Ali ne bomo Bogá hvalili, ako nam naméſti ſtrohliviga teléſa neſtrohliviga da? — Kakó draga je ſmert pravizhniga! Kako milo je oblizhje pobóshniga, ki umíra! S' kakó perſèrzhno ljubésnijo objáme krish ſvojiga Odreſheníka. Kakor luzh, ki vezh nima kej povshiti, ogáſne, in njegóva lépa dúſha ſe k' nebéſam vsdigne. — Kolikanj shelí konez ſvojiga póta, kdor na oskim pótu evangelija hódi! Sakaj per pogrébih luzh pershígamo? Ali bi ne mógli na tolashbe pólno vſtajênje, in na vezhno luzh, na vézhno veſelje miſliti?“ (*S. Janes Kriſoſtom.*)

Kaj nam pomága, na shivljenje natvesovati ſe, ki pred nami beshí; in pred ſmertjo beshati, ki naſ pregánja? — Tode zlo sanizhevanje téga shivljenja ni vſelej gotovo snamnje naſhe vére in naſhe pobóshnoſti; ona je zhaſi trudnoſt na potu terpljenja. Take shelje pridejo le od natóre, ne pa od gnade. Gorjè njim, ki Goſpódov dan nepremiſlama shelé! — Smert je narédba boshje previdnoſti. Bog jo poſhlje njim, ktere ljubi, le saté, de bi ga vekomej ljubili, de bi bili ſvéti in vézhno svelizhani. In mí ſkáshemo Bogú ſvojo ljubésin in pokórſhino, zhe ſe s' saúpanjem in ljubésnijo njegóvi vólji podvèrshemo. — Koliko zhaſa shivimò? Maloktéri dalje, kot ſedemdeſet

ali ofemdeſet lét. Kar je vezh, je ſ' teshávami ſklénjeno. In ako bi ravno ſhé dalje shivéli, pred Bogam je tavshent lét, kakor vzhérejſhni dan. Ni na tem leshézhe, doklé, ampak kakó dobro de shivimò. — Zlo ajdovſki modrijáni, ki ſo miſlili, de s' shivljenjem vſe sgubé, ſe niſo bali ſmerti; in mi bi téga ſtrahú s' ſvojo vêro ne premágali, ki ſo ga uni s' ſvojim modrovánjem premágali? . . . Toliko marternikov, tóliko deviz je ſmerti ſèrzhno naproti ſhlo. Bi jih li mí ne poſnémali? Ali ne gré uzhéniz rad k' ſvojimu uzheniku?“ (*S. Hieronin.*).

Kdor reſnôbno prevdári, kaj de imá ob ſmertni úri upati in zheſa ſe bati, gotóvo prevídno ravná; slo ſe bojí gréha in beshí pred njim. — Kakó sdihúje bolník v' ſvojih bolezhínah po polájſhanji! Kakó ſe veſelí délaviz, ko bíje úra dokonzhaniga déla! Kakó veſélo perzhakúje kmet shétev!“ (*S. Gregor papesh.*)

„Ni vſak ſtrah ſmerti pregréſhin; tode tudi ne vſaka shelja po ſmerti dobra. Zhlovek ſe po natóri ſmerti bojí. Jeſuſ Kriſtuſ ſam ſe je ſmerti bal, de bi zhlovékam ozhítno na ſnanje dal, de je vſe natórne ſlaboſti na-ſe vsél, in obé natóre, boshjo in zhlovéſhko v' ſebi ſklenil. Ne is obúpnoſti, temuzh s' úpanjem bóljſhiga shivljenja móramo ſmert sheléti.“ (*S. Janes Klimak.*)

„Delèsh boshjih otrók je bolji, kakor bogaſtvo Esavovih otrók. Sakaj, ako bi tudi veſ ſvét poſédli; ko bi bilo blagó, kteró jím ſvét obéta, ſhe tolikoſhno; je vender njega poſeſtvo nepokójno, kmali mine; njega konez ni várin; in njega sgúbo naſléduje neſkonzhna neſrézha. Svoje upanje v' takoſhne rezhi ſtaviti, je ravno takó neúmno, ka-

kor hísho na pésik ſtaviti. Réka vſe podêre in odnêſe. — Kdor pokóro déla, úpa uſmiljenje, ter ſe ne bojí ſmerti; on jo imá sa satekaliſhe, sa varno savétje. On gré zheſ ta kratik pot, kakor zhes móſt, ki je narejèn, de ſe samóremo zhes réko britkósti téga shivljenja preſtáviti.“ (*S. Bernard.*)

Velika vrédnoſt Jeſuſove ſmerti.

Jeſuſ je umerl, kér je to njegov nebéſhki Ozhe hotel. Tudi vólja mojiga nebéſhkiga Ozhéta je, de umerjem; ali bi tedaj ne bil pokórin? — Jeſuſ je umerl, de bi nam pokásal, de imá ſvojiga Ozhéta sa tiſtiga, kteriga mórajo vſi moliti. Ozhe nebéſhki! tudi mojo ſmert ſprejmi kakor molitev, ki ſim jo tebi, Goſpódu shivljenja in ſmerti, dolshán. — Jeſuſ je umerl, in njegova ſmert je bila délo nar vézhi ponishnoſti. Ker ſe je Jeſuſ do nezhaſtíte ſmerti na krishi ponísshal; bi ſe jeſt, ki ſim prah, ne mogel pred Bogam sa popolnima nesmóshniga ſposnáti? — Jeſuſ je umerl; kér je pa ſmert po vólji ſvojiga nebéſhkiga Ozhéta terpel, je bil od Ozhéta v' nebéſih povelízhan. Kakó bi jeſt samógel, bres de bi terpel in umerl, v' nebeſhko velizháſtvo iti? — Jeſuſ je umerl, de bi naſ od vézhne ſmerti réſhil. Njegova ſmert tudi meni da vezhno shivljenje. Torej ſe veſelím de bom umerl! — Jeſuſ je umerl, de bi nam vrata v' nebéſa odperl. Kolikoſhna toláshba sa-me, ki ſe ſmerti in nebéſam blisham? — Jeſuſ je umerl, de bi naſhe grehe pred oblizhjem ſvojiga pravízhniga Ozheta sbriſal. Ali mi tedaj Ozhe ne bo mojih gréhov odpúſtil, ker je ſvojiga edi-

norojeniga Ṣinú v' ſmert dal, de bi me réſhil? — Jesuſ je umerl, de bi ſmert vékomej premágal; on ni v' grobu oſtàl; on je k' vézhnimu shivljenju vſtal. Blagor meni, de v' Goſpoda vérujem, ki je s' ſvojo ſmertjo grob, pekel in ſmert na vékomej premágal! — Jesuſ je umerl. Kakó naſ tedaj Ozhe in Ṣin ljúbita, ker Ozhe ſvojimu edinorojenimu Ṣinu 'ni persanéſel, in kér je Ṣin ſvoje shivljenje proſtovoljno sa naſ darovàl! Kakó bi ſe mogel doſti té ljubésni veſeliti? Ṣ' kolikoſhnim saupanjem ſmém odpuſhenje gréhov, vſtajênje is groba, in vézhno svelizhanje dozhakovati! — Jesuſ je umerl, de bi nam ljubésin ſvojiga in naſhiga Ozhéta perdóbil; on je ſhe naſh beſédnik per njem. Kaj mi ho nebéſhki Ozhe odrékel, zhe ga v' iménu njegoviga Ṣinú próſim? — Jesuſ je umerl; in savolj njegove ſmerti naſ je nebéſhki Ozhe sa ſvoje otroke in déleshe ſprejél. Ali ſe móre vezhi frézha miſliti? Ali ne bo Ozhe vſiga ſpolnil, kar nam je po ſvojim Ṣinu obljubil? — Jesuſ je umerl, de bi reſnízo ſvojiga naúka popolnima ſprizhal. V' shivljenji in ſmerti je tèrdil, de je Ṣin shiviga Bogá in Odreſheník zhlovékov. — Sakaj vém, komu in sakaj de vérujem. — Jesuſova ſmert je ſtalo (fundament) moje terdne vére; ona je ſtalo mojiga úpanja, de bom v' nebéſih vékomej shivel; ona je ſtalo moje ljubésni do Ozhéta in do Ṣina. Tedaj ſmo vſi otrozi eniga Ozhéta, bratje eniga Odreſheníka, déleshi eniga kraljéſtva. — Jesuſ je zlo na krishi sa ſvoje ſovrashnike môlil; po njegovim sglédu odpuſtim vſim ſvojim rasshálnikam, de bo tudi Bog meni sanéſel. — Kolikoſhno tolash-

bo mi dá, ako tó premiſhlujem, pogled na krishi umirajózhiga Svelizharja! Tvoja ſmert mi je vſe.

Srézha, k' nebeſhkimu Ozhetu priti, in vékomej per njem ſtanovati.

Kakó ſrézhni bomo, zhe imámo zhiſto ſerzé! Bogá bomo glédali. Njegovo ljudſtvo bomo, in Bog bo s' nami. Per Jesuſu bomo in velizhaſtvo glédali, ktero mu je njegov Ozhe dal. — Per ſvojim Ozhétu bomo. Kakó ljub, zhaſtên, in ſrézhin je otròk v' hiſhi ſvojiga ozhéta! — Nebéſhki Jerusalem je ſvéto méſto shiviga Bogá; shirálisshe popólnih otrók boshjih; prava domovína sa trúdniga popótnika. Ondi ſo vezhne úte svelizhanſkiga pokója, ki ga bomo po ſvojim délu vshivali. Ondi bo pſheníza od plevéla vékomej lózhena. Ondi ſe bo véra ſpremenila v' glédanje, úpanje v' poſéſtvo, nepopólna snanoſt v' popólno. — Svelízhani ne bodo vezh terpéli ne lákote ne shéje; njih vezh ne bo perpekalo shgézhe ſolnze, in nobêna druga vrozhína. — Oni bodo kakor angeli v' nebéſih, proſti od vſake ſtraſti. — Kolikanj po zilu hrepení tiſti, ki v' tekáliſhi téka! Kakó prijétin je po hudim boji sa premagovavza pokoj! Kakó ſe kmet veſelí shétve! Kakó ſe déloviz v' nógradu trúdi, kér miſli na plazhílo ſvojiga déla! Kolikoſhno je veſelje tiſtiga, ki ſe je dolgo zhaſa po morji vôsil, zhe pride ſrézhno do sasheljeniga kraja! Kakó veſéli in dobrovóljni ſo prijatli, ki ſe potém ko ſo bili lózheni, ko ſo veliko terpljenja preſtali, ſpet vidijo êdin drugiga, in prasnik ſvoje prijásnoſti prasnújejo; ki nikoli vezh ne bodo lózheni! — Ko-

likoſhno veſelje je, bliſketati ſe, kakor ſolnze; na deſnizi Goſpóda nebéſ in semlje ſtati; oblizhje nebeſhkiga Ozhéta vékomej glédati; ſodélesh biti zhaſtí, kraljeſtva in ſrézhe pervorojeniga, edinorojeniga Sinú boshjiga; k' ſtvarniku, k' Odreſheniku, k' Svelizharju, k' preſvéti devizi, k' vſim angelam in ſvetnikam priti! — In to svelizhanje terpí vekomej; króne naſhih smág ne bodo nikoli svenéle; is rôke Bogá, ki naſ sa ſvoje ljúbe imá, naſ ne móre nihzhe istergati; naſha krona bo neminlíva. — O Goſpod! zhísti me zhe dalje bolj s' mojim terpljenjem, in daj mi kdej vdeléshiti ſe tvojiga neisrezheniga svelizhanja.

Kriſtuſ bolnikam.

Kriſtuſ je tudi v' teshkih urah tvoj prijátel; on hozhe, de tudi v' ſvojim terpljenji luzh, tolashbo, mozh in svelizhanje sadobíſh. Poſluſhaj, kar právi; on govorí le beſede vezhniga shivljenja, polne duhá in reſnize. Ohrani, kar ſlíſhiſh; ter boſh teshave shivljenja menj zhutil in ſerzhnéji prenaſhal.

„Delajte pokoro, sakaj nebéſhko kraljéſtvo ſe je perblishalo.“ — Perva beſéde Jeſuſova do njegoviga ljudſtva bodi tudi perva sa bolnike. Bolésin ſama je pridiga, ki duſho prav mozhnó opómni letih Kriſtuſovih beſedí: „Delajte pokoro.“ Zhe bolník te beſede ſliſhi, rusumé in ſi jih v' ſerze vtiſne, je osdravljen od nar nevarniſhi bolésni duhá, od ſlepote in neobzhutlivoſti vézhnih rezhí. — Uzheník boshji! nozhem, de bi ta beſéda ne obrodila ſadú v' mojim ſerzu.

„Pridite k' meni vſi, kteri ſe trudite, in ſte obtesheni, in jeſt vaſ bom poshivil!“ —

Reſnizhno, ljubesni in tolashbo polna beſéda od Boga vſe tolashbe! Kako prijétno je to vabljènje v' uſheſah terpézhih! Ono obljúbi poláj-ſhanje obteshenim, in poshivljenje potertim. — Tudi jeſt ſe trúdim in ſim obteshèn. Tudi jeſt pridem k' tebi, o Jesuſ! tí me ne boſh od ſebe pahnil. O, daj mi od obilnoſti tvojiga shivljenja shivéti, in od obilnoſti tvojiga mirú mir dobivati in vshivati!

„Vaſhi laſjé na glavi pa ſo vſi raſshtéti.“ — Nizh ní takó majhniga, nizh tako malo vrédniga, kar bi Vſigavedózhi ne vidil, na kar bi neſkonzhno Dobrotlivi ne porajtal, kar bi Goſpodar vſiga ne vládal. Nar manji rézh, kakor nar vézhi je raſshtéta, smérjena, ſtéhtana, sravnana in vládana od Bogá. Tedaj ſo vſe moje terpljenja, vſe moje bolezhine, ki ſim jih od dné ſvojiga rojſtva doſihmal preſtal, in jih bom ſhe do ſvoje ſmerti preſtati mógel, raſshtéte, smérjene in ſtéhtane, o Bog! od tvoje modróſti, ki tésho mojih nadlóg in ſlabóſt mojiga teléſa posnáſh; od tvoje ljubésni, ki ſ' terpljénjem le moje ſerzé ozhiſtiti hozhe; od tvoje vſigamogózhnoſti, ktéri ſe nobena mozh v' bran ſtaviti ne móre.

„V' ſvoji poterpeshlivoſti bote ohranili ſvoje duſhe.“ — Ne morem ſzer natóri obzhutlivoſti odvséti. Ona obzhuti bolezhino, kjér je bolezhina. Akoravno pa teló terpí; akoravno terpljenje teléſa duſho sadéva: ſe vender samóre duh premagovati in poterpeshliv biti. Zhe v' ſvojim terpljenji ſvoje ozhí k' Bógu povsdígnem, poſtane moja ſtaníza tempel, moja poſtelja altar, in moja poterpeshlivoſt boshja ſlushba.

„Vaſh Ozhe nebéſhki vé, de vſiga téga po-

trebujete.“ — Kakó ſrézhin ſim jeſt v' ſvoji bolésni savolj téga, de vém, de ti, o Bog! moje ſerzé in moje potrébe posnáſh, predin ti jih povém; de moje ſerzé moliti samóre, deſiravno jesik nobene beſéde isrêzhi ne premóre; de tiho sdihovanje duſhe ſliſhiſh, in véſh, zhéſa potrebújem, deſiravno ſe she vezh ne savém, deſiravno duh savolj bolezhín omagúje! Moj Bog! moj Ozhe! pomágaj meni, ſvojimu ubogimu otrôku, ki te s' saupanjem próſi, in daj mi, zheſar potrebújem, daj mi vézhno shivljenje.

„Blagor shaloſtnim; kér oni bodo oveſeljeni.“ — Terpljenje me k' môji ſrêzhi nekej uzhí, kar bi me veſelje ne bilo uzhilo. Kakó ſposnám reſnizo tiſtiga, kar Jesaija pravi: „Nadlóga da pamet, nadlóga uzhí na beſédo merkati!“ Kolikanj menj ſim sdaj rasmiſhljen, kakor ſim bil v' sdravji! Kolikanj loshe ſe sdaj sbêrem, in ſliſhim glaſ reſníze v' ſvojim ſerzu! Kolikanj bolj na tanko ſposnam ſvoje gréhe! Kolikanj bolj shivó obzhútim ſvojo ſlaboſt do dóbriga! Kolikoſhna ſrézha je sa-me, de nékej boljiga upam, kakor mi ſvet dati samóre; in de ſe bolj ſkerbno po tiſtim hrepenéti uzhím, kakor v' sdravih dnéh! To vſe ſtorí, de ſim perpravin boshjo tolashbo dovséti, in ji odprè vrata v' moje ſerzé, kteró sdaj té tolashbe tolikanj potrebuje.

„Blagor jim, ktéri ſo zhiſtiga ſerzá; kér oni bodo Bogá glédali.“ — Ni ga veſêlja bolj zhiſtiga na ſvétu, kot je tiſto, ki ga zhiſto ſerzé vshíva, in ki ga zhiſto ſerzé le is reſnizhniga vshivanja posná. Ni ga svelizhanja, kakorſhino je tiſto, kteró je zhiſtimu ſerzu obljubljeno in ſ-hranjeno; sakaj, ktéri ſo zhiſtiga ſerzá,

bodo Bogá glédali. — Serzhnóſt v' terpljenji naredí zhiſte ozhí, in zhiſte ozhí bodo Bogá glédale. Enkrat bom glédal, kar sdaj verujem; enkrat bom prejél, kar sdaj ljubim. Té reſnize ſe dershím; na-njo ſe hozhem opirati v' terpljenji.

„Jeſt dam ſvojim ovzám vezhno shivljenje, in ne bodo pogubljene vékomej, in nihzhè jih ne bo istèrgal is moje roke.“ — Takó je le Jesuſ govoriti samógel. Od njegoviga bogaſtva dobívamo vſi. On in Ozhe ſta eno. Le on, neſkonzhno bogati ſtudéniz dajè. On dajè vézhno shivljenje. On je dobri paſtír ſvojih óvez; in mí bomo njegovi vékomej, ako va-nj saúpamo, njega ljúbimo, njegov glaſ poſluſhamo in njegovo voljo ſpolnújemo. To je vézhno shivljenje, de ſposnamo ſamiga praviga Bogá, in Jesuſa Kriſtuſa, kteriga je poſlal- — Nikoli te ne bom sapuſtil, vezhno shivljenje! Smerti, ſtrohnjenja in grôba ſe ne bojím; in vézhnoſt je sgol vézhno shivljenje.

„V' hiſhi mojiga Ozhéta je velíko prebivàliſh.“ — So mnogotéri daróvi, ſkuſhnjave in smage; tedaj móra biti tudi velíko prebiváliſh v' nebéſih. Tolikanj popótnikov gré po tolikanj pótih v' domovíno; torej móra biti tudi sa tolikanj popótnikov veliko vrát v' njih domovíno, in v' eni domovini móra biti velíko prebiváliſh sa tolikanj prebivavzov. Tudi ta bolésin mi pomága prebivaliſhe v' hiſhi mojiga Ozhéta doſézhi; sakaj ona obuduje in oshívlja hrepenjênje po domovíni; ona me zhísti v' mojim popotvanji; ona me uzhí, she sdaj v' nebéſih ſtanovàti. Kakó bi ondi veſelja manjkati môglo, kjér je Bog, naſh Ozhe; kjér je Kriſtuſ, naſh brat; kjér ſo vſi dó-

bri, naſhi prijatli; kjér ſo vſe prebivaliſha ena hiſha boshja?

„Jeſt ſim luzh ſvetá, kdor hódi sa mano, ne hodi po tmì, ampak bo imel luzh shivljenja.“ — Kakſhino ſpodbudovánje je to, sa Jesuſam hoditi! Kakſhina toláshba sa tiſte, kteri sa njim hódijo. On, ktéri pred mano hódi, in naſledvajózhimu vézhno luzh obljúbi, krish nóſi pred mano, in me tedaj tudi vábi, krish noſiti sa njim. Krish v' sdravih dnéh sa Kriſtuſam noſiti, ſe pravi: gréhu odmréti; krish ob dnévih bolésni sa Kriſtuſam noſiti, ſe pravi: njega v' vdánoſti in poterpeshlivoſti poſnémati. — Ako ta krish sa njim nêſem, bo tudi meni na pótu krisha nova luzh gôri ſhla, ktéra bo temôto, ki bolnika, kar tizhe prihodno tako lahko opáde, raskropila, pregnála, in ſrézhno jutro veſéliga upánja v' moje ſerzé pernêſla. — Torej hozhem ſvoj krish ſerzhno noſiti, in rajſhi shivljenje dati, kakor Jesuſa sapuſtiti. Shé vidim krish v' ſvetlôbi bliſhekati ſe; she vidim krish v' krono ſpremínjati ſe. Konez póta bom brême odlóshil; in kar me je poprej kakor krish na ramah teshílo, ſe bo potlej kakor krona velizhaſtva na glavi ſvetílo.

Svetopiſmiſki réki sa bolnike is preroka Isaija.

Duh boshji govorí is uſt preróka Isaija. Veliko njegóvih isrékov od Bogá je kakor drago sdravilo ob dnévih bolésni.

„Goſpod Bog je vékomej neſpremenliv; on ſe ne vtrudi in ne omága. On da trúdnimu mozh, in terdnoſt nemogozhnimu. — Goſpod Bog je naſh varh. — Nebó bo kakòr dim sginilo, in semlja ſe bo kakor dan poſtárala. Moje svelizhanje pa

bo védno terpélo. — Roka Goſpódova ni oſlabljena, de bi ne môgel pomágati; in njegovo uhó ni oglufhélo, de bi ne môgel fliſhati. Le vaſhe hudobije vaſ lózhijo od Bogá, in vaſhi gréhi vam njegovo oblizhje perkrivajo, de ne fliſhi. — Kakor ſe shénin ſvoje nevéſte veſelí, ſe bo tebe tvoj Bog veſelíl. Kakor mati toláshi, vaſ hozhem jeſt tolashiti. — V' kratki nevolji ſim te sapúſtil; s' velíkim uſmiljenjem pa te hozhem sopet ſprejéti. V' kratkim ſèrdu ſim ti ſvoje oblizhje perkril; s' vézhno ljubésnijo pa ſe te hozhem uſmiliti. — Akoravno ſe goré preſtávijo in grizhi tréſejo: moja gnada te ne bo sapuſtila, in moja mirna savésa ne bo oſlabljêna. Kakor oblak bom tvoje pregréhe odpravil, in tvoje gréhe kakor meglò. — Vèrni ſe nasaj k' meni; sakaj jeſt ſim te réſhil. — Ne boj ſe! Jeſt te otévam; jeſt te po iménu klizhem; Ti ſi moj. Jeſt tvoj Goſpod, ſim tvoj Bog! Ti ſi drag v' mojih ozhéh; jeſt te ljubim, jeſt ſim per tebi.“

In kakó velizhaſtno govorí ravno ta prerok od Meſija in njegoviga kraljeſtva! „Njegovo imé ſe bo imenovalo: Prezhúdni, Svetováviz, Bog, Mogózhni, Ozhe vézhnoſti, Kralj mirú. — On bo imenovan luzh ljudſtev. On bo poſlan, reſhenje osnanovat ubogim; osdravit te, ktéri ſo potertiga ſerzá; pridgovat jetnikam ſpuſhenje; satirane prôſte ſpuſtit; osnanit prijétno léto Goſpódovo in dan vrazhíla. — Pokrepzhajte trudne roké, poterdite omaglive koléna. Bódi potolashen, tí bojézhi! — Glejte! vaſh Bog! on ſam pride, in vam hozhe pomagati. Tedaj ſe bodo odpèrle ozhí ſlépih, in uſhéſa glúhih. Kakor paſtír bo ſvojo zhédo páſel, jagneta k' ſebi ſkli-

zovàl, v' ſvojim narózhji nôſil in mlade ovzé mehkó vôdil. On bo vidil ſad britkoſti ſvoje dúſhe. Velíko jih bo dobìl v' delèsh, kér je ſvoje shivljenje dal v' ſmert, in kér je bil hudodélnikam perſhtét, in je gréhe mnógih nôſil in sa hudodélnike môlil. On bo ſmert na vékomej pokonzhal, in on Goſpód bo ſolsé od oblizhja vſih obriſal. — Poprejſhno rasshaljênje bodi posábljeno in odpravljeno od mojih ozhí. Sakaj, glejte! jeſt ſtvarim novo nebó in semljo.“

Svetopiſmiſki réki sa bolnike, is liſtov ſ. Pavla apoſtelna.

S. Pavl je zhaſ ſvojiga apoſtelſtva ſkorej védno v' ſmertni nevárnoſti, v' terpljenji, ſkérbeh, jézhah in v' preganjanji shivel. Le v' molitvi in v' gnadi boshji je mozh k' boju sa vézhnoſt dobíval. Njegovi domiſliki od shivljenja in ſmerti, in od vézhnoſti ſo kakor bíſeri v' njegovih piſmih raſsijani. Zlo bolno ſerzé povsdignejo in rasveſelé.

„Is njega, in po njem, in v' njem je vſe.“ — Torej hozhem saúpati v' Bogá Ozhéta, Sinú in ſvétiga Duhá.

„Jeſt vaſ próſim, ljubi bratje! po uſmíljenji boshjim, de ſvoje teléſa daſte v' shiv, ſvet, in Bogú dopadliv dar, de bo vaſha (*boshja*) ſlushba pámetna.“ — Ako terpljénje ſvoje bolésni s' Bogú udánim ſerzam prenáſham, je to dar, ki je Bogú dopadliv; je to boshja ſlushba, ki je pámetna.

„Pomagajte mi s' molitvami, ki jih sa-me Bogú oprávljate.“ — En Bog je, h' ktérimu kriſtjáni mólijo sa terpézhiga brata. Blagor meni! Veliko ſe jih sa-me bojúje.

„Beſéda od krisha je tém, kteri bodo svelizhani, to je nam. mozh boshja.“ — Sdaj ko ſim takó rekózh na krish perbit, imam zhaſ in perlóshnoſt beſéde od krisha premiſhljevati.

„Teléſni zhlovek ne rasumé, kar je boshjiga Duhá . . .; duhóvni zhlovek pa vſe rasſódi.“ — Torej ſe hozhem uzhiti, tudi ſvojo bolésin, kakor vſe rezhí, ſ' ozhmí duhá glédati.

„In tí, kteri ſe jókajo, naj bódo, kakor de bi ſe ne jokali.“ — S' ſolsami svelizhanſko k' Bógu poglédamo.

„Takó tezíte, de ſtavo doſéshete.“ — Shivljenje je tekáliſhe; ſ' poterpeshlivoſtjo dobimò ſtavo vezhniga shivljenja.

„Ljubésin vſe preterpí, vſe prenêſe;“ — torej tudi teshave in bolezhine bolésni.

„Mí ſmo kakor umirajózhi, in shivimò; kakor shaloſtni, in ſmo vender smirej veſéli.“ — Kriſtuſovi uzhénzi nímajo nobeniga poſvetniga veſelja; po teléſu morjeni, ſo veſéli v' duhu.

„Szer mi nihzhe ne bodi nadléshen; sakaj jeſt nóſim snamnja ran Goſpoda Jesuſa na ſvojim teléſu.“ — Terpljenje me Jesuſu podóbniga déla.

„Vſe is ljubésni.“ — Nar bolj imenitna rézh ſe ne more doſtikrat v' miſel vseti.

„Dajájte vſelej hvalo sa vſe Bogú Ozhétu v' iménu Goſpóda naſhiga Jesuſa Kriſtuſa.“ — Torej tudi sa terpljenje.

„Umerli ſte (*gréhu*), in vaſhe shivljenje je ſkrito ſ' Kriſtuſam v' Bógu. Kader ſe bo pa perkásal Kriſtuſ, vaſhe shivljenje, takrat ſe bote tudi ví perkasáli s' njim v' zhaſti.“

„Bog je svéſt, ktéri vaſ bo poterdil, in od hudiga obvaroval.“

„Poboshnoſt je sa vſe rezhí dobra, kér imá obljubo ſedajniga in prihodnjiga shivljenja.“

S' koliko tolashbo navdajó ti isreki is liſtov ſ. Pavla bolníka, ako jih pasno premiſhljuje.

Svetopiſmiſki réki is ſkrivniga rasodênja ſ. Janesa.

„Jeſt ſim pervi in poſlédnji; in ſim shiv, in ſim bil mertev, in glej! jeſt shivim od vékomej do vékomej; in imám kljúzhe ſmerti in peklá.“ — Tudi jeſt bom ſzer umerl; ſ' tvojo gnado pa, o Jesuſ! bom ſpet shivel, in vezh ne bom umerl.

„Jeſt vém sa tvojo britkoſt, in sa tvoje ubóſhtvo, tode bogat ſi . . . Nizh ſe ne boj téga, kar boſh terpel, . . . Bódi svéſt do ſmerti, in ti bom dal krono shivljenja.“ — Kakó me toláshi tó, de tí, o Jesuſ! mene in moje terpljenje posnáſh, in de mi kratki zhaſ mojiga terpljenja osnániſh, de ſerzhán oſtanem!

„Vem sa tvoje déla. Gléj jeſt ſim pred tabo odperte duri poſtavil, ki jih nihzhe nemore sapréti; kér imáſh majhno mozh, in ſi mojo beſédo dershal, in niſi mojiga iména satájil . . . In jeſt te bom úre ſkuſhnjáve obvarval.“ — Kriſtuſ tedaj tudi mojo majhno mozh posná, in me kerpko opominja k' poterpeshlivoſti. Kriſtuſ mi zhe dalje ljubesniviſhi perhája.

„Gléj! jeſt ſtojím pred vratmi, in tèrkam; ako bo kdo moj glaſ ſliſhal, in meni duri odperl, k' temu pojdem noter, in bom s' njim vezhérjal, in on s' mano.“ — Kako boshjo milo-

ſerzhnoſt v' tim na snanje daje Jesuſ. On le hozhe priti v' ſredo mojiga ſerzá.

„Kdor bo premágal, bo v' bélo oblézhen, in ne bom njegoviga iména is bukev shivljenja sbriſal, in njegovo imé bom ſposnal pred ſvojim Ozhétam in njegovimi angeli. — Kdor bo premágal, ga bom ſtoril sa ſteber v' tempelnu ſvojiga Bogá, in on ne pojde vezh venkej. — Kdor bo premagal, mu bom dal s' menoj na ſvojim ſédeshi ſedéti.“ — Kolikoſhno bo to svelizhanje! Tode le premagovaviz ſe ga bo vdeléshil.

Réki sa bolnike is píſem nekterih ſvetnikov.

„Bolesni, pravi ſ. Avguſhtin, ſpremené nektére ljudí v' ſvetnike, kteri bi bili prav hudôbni, ako bi bili sdravi; kér je zhlovek v' sdravji tolikanj ſkuſhnjavam podvèrshen, in ſe jim lohká premágati da.“ — Zlo de ſe je on ſpreobèrnil, je kakor ſam ſposna, mémo ſtanovitne molitve in sdihovanja njegóve matere Mónike, ena nevarna bolésin shelódza perpomôgla. — S. Bonaventura perpovedúje, de je ſ. Franziſhk Aſ. ſhe le po tem, kader je bil prav nevarno bolésin ſrézhno preſtal, poſvètne rezhí sapuſtil.

De ſe slató ozhiſti, govorí ravno tiſti veliki zerkveni uzheník, móra priti v' ognjénzo. Kakó zhiſta je poſtála ſ. Klara po bolésni, ki je oſemdvajſet lét terpéla!

Le po ſhtirih potih ſe more, piſhe ſ. Bernard, v' nebéſa priti. Nektéri jih s' ſilo na-ſe potegujejo; oni naſlédvajo s' mnogotérim satajevanjem in terpljenjem marternike. Nektéri jih s' mnogimi, is ljubésni do Bogá ſtorjenimi déli uſmi-

ljenja, kúpijo. Drugi ſi jih perdobé ſ' pohlévnoſtjo, révſhino in sanizhevanjem zhaſnih rezhí. In zhetérti, bolníki namrezh, ſo takó rekózh soper njih voljo v' nebéſa poſíljeni. — Takoſhno mozh imájo bolésni! Kakó ſrézhin je tedaj bolník, ktéri voljno in v' boshjo voljo vdan terpí!

Kolikanj lépih, poduzhnih in sa bolnika tolashívnih rékov ſe najde tudi v' piſmih ſ. Franziſhka Salesija! „Ni sadoſti, uzhí ta ſvéti ſhkof, de je kdo bolán, ker Bog to hozhe, temuzh on naj tudi vſe terpí, kakor Bog hozhe. — Gréh bi bilo, ko bi kdo hotel bolésin perkriti, in bi ſe ſ' tim v' ſmertno nevarnoſt perpravil. — Kader teló bolno leshí, móramo per miru biti, in ſvojo voljo boshji volji podvrézhi. — Ena ura terpljenja, is ljubesni in pokórſhine do boshje vólje, velíko vezh obveljá, kakor velíko dní, v' kterih délamo. — Bolésni in terpljenje ſo pravi, várni in kraljévi pot, po ktérim móramo v' nebéſa hoditi. — Bolniki naj ſvoje ozhí vezhkrat k' ſvojimu boshjimu shéninu obèrnejo; oní naj pomiſlijo, kako neuſmiljeno ranjen in ſ' ternjem krónan on pred njimi na ſ. krishi viſí. Oni naj mémo téga pomiſlijo, de ſe ne ſpodóbi, de bi bila króna shénina is grosno bodézhiga ternja, krona nevéſte pa is vertníz. — Kako prijétin in lohák bo bolniku njegov krish, ako ga Kriſtuſovimu krishu perméri! — Naſh boshji Svelízhar je ſvojimu nebeſhkimu Ozhétu nar prijétniſhi ſlushbo takrat oprávil, ko je na bolézho poſteljo ſvétiga krisha perbit, tako poterpeshliv bil. Ta poterpeshlivoſt je bila sa nebeſhkiga Ozhéta nar drashji, nar prijétniſhi diſhéva. — Vſi tiſti, kteri ſe hozhejo Jesuſoviga velizháſtva vdeléshiti, morajo poprej

bolezhine krishaniga Jesuſa pokuſiti. — Objamímo bolésin, kakor mladíko od drevéſa shivljenja ſ' obéma rokáma; objamímo jo ſ' ſpoſhtovanjem in ljubesnijo, tiſtimu v' zhaſt, kteri nam to mladíko le is ljubésni delí. — Bolníki naj vezhkrat ſvéto obhajílo prejmo; sakaj boshji Svelízhar obiſhe rad tiſte bolníke, kteri is ljubésni do njega ſvoje bolezhíne voljnó terpé. — Kar sdravljenje in sdravila tizhe, naj ſe bolniki v' tó vdajó, in naj leté majhne pokorila ſ' mirnim ſerzam in ſ' satajevanjem ſvoje vólje ſprejmêjo. Ako ſo sdravila po modrim ſvétu in po pokorſhini, in ne po laſtni volji in posheljivoſti velévane, móramo miſliti, de bo to Bogú dopadlo. — O ví majhni krishi, kakó ljubesnivi ſte mi ravno savolj téga, ker ſte posheljivoſti naſpróti! — Bolníki prav ſtoré, ako ſe sdravil poſlushijo, de bi nadlóge odpravili; sakaj Bog ne poſhilja ſamo bolezhín, ampak tudi sdravíla. Tode ſe móra to ſ' popolno vdánoſtjo v' njegovo ſvéto voljo sgoditi, de njega hválimo in zhaſtimò, naj she bolésin hujſhi perhaja ali ne. — Bolníki ne ſmějo ſvoje glavé ſ' túhtanjem in premiſhljevanjem ſhe bolj truditi. Oni mórajo vſe ſprejeti in perpuſtiti, kar in kakor ſtan teléſa térja. — Ako bolnik po ſvetovánji sdravníka poſt prelómi, ſe ne ſme is tega veſtí délati; sakaj pokórſhina in satajevanje laſtne vólje je bolje, kakor poſt. — Molitev v' bolezhinah in bolésnih, ako je ravno kratka, de le is ſerza gré, bo pred boshjim ſédeshem prav prijétna in dopadliva. — Tudi ni pregréſhno, med molitvijo ſedéti ali ſtati, kér bolan zhlovek bres téga doſti poterpéti móra. — Ravno takó ne ſmémo shaloſtni biti, ako med bolésnijo ne moremo tako pridno kakor ſzer

premiſhljevati. Is ljubésni terpéti in pokorílu ponishno podvrézhi ſe, ravno toliko ali ſhe vezh obveljá, kakor premiſhljevati. — V' bolésni ſe mora zhlovek sadershati kakor poterpeshlivo, priproſto, pohlévno jagnje, in ſe ne ſmé zlo nizh v' bran ſtáviti; on móra na Jagnje boshje miſliti. — V' bolésni móramo duhá ſpodbudovati; ſerzhno in saupno pobóshni biti. — Móramo po sglédu ſvojiga Svelizharja ne le v' vſi ponishnoſti na krishi oſtati, temuzh ſe tudi zlo nevrédne ſposnáti, kej is ljubésni do tiſtiga terpéti, kteri je sa naſ tolikanj terpèl — K' polajſhanju bolezhin isgovorímo preſladko imé Jesuſa; ono je kakor prijétno masílo in ólje. — Bolniki mórajo ſvoje terpljenje ne le s' vſo poterpeshlivoſtjo is boshje rôke ſprejéti; temuzh oni mórajo zlo perprávljeni biti, is ljubésni do njega ſhe vezh terpéti. — Oni mórajo naſhiga boshjiga Svelizharja proſiti, de naj njih majhne teshâve s' ſvojimi grosnimi bolezhinami ſklénjene, ſprejmè. Oni mórajo terpljenje tudi ljubiti in slo obrajtati, kakor rézh, ki jim je bila od takó ljubesnive roke poſlána. — Oni mórajo v' pomozh vſih ſvetnikov boshjih, ſoſébno pa ſvetih marternikov, kteri ſo tolikanj terpéli, klizati. — Kolikrat imá bolnik v' bolésni zhaſ in perlóshnoſt, rêzhi: Naj shivi moj preljubi Jesuſ! On naj vódi tudi v' mojim terpljenji moje ſerzé! Bres njegóve ſmerti ne móremo shivéti; bres njegóvih bolezhin in njegoviga krisha ne móremo svelizhani biti. — Bolje je, s' Jesuſam tudi na krishi viſéti, kakor tiſtiga le ogledovati in premiſhljevati. Na krishi ſvoje ſerzé tako lahkó Bogú s' ljubesnivim sdihovanjem isrozhimò.

II. Poglavje.

Sglédi sa bolníke in umirajózhe.

Abel.

„Pravizhni ſtarè savèse ſo bili v' reſnizi kriſtjani, in ſo bili Jesuſovi. On, ki je boshji poglavár zérkve, je imel úde, ki ſo, kàr njegovo vzhlovezhenje tizhe, pred njim ſhli.“ — S. Avguſhtin.

„Abel je darovàl v' véri, in njegóv dar je Goſpódu dopádel.“ — Lépo je bilo ſerzé darivza; on je ſvojimu Goſpódu nar boljiga darovàl. — Bog mojiga ſerzá! vsêmi moje shivljenje in moje ſerzé v' dar, in ſtóri s' njima, kakor hozheſh.

Henoh.

„Henoh je shivel po Bogu, in ni ga bilo vezh, sakaj Bog ga je vsél.“ — Ako bogabojézhe shivím, me bo Bog k' ſebi vsél. In bogabojézhe shivéti utégnem tudi v' dnéh, ki na póſtelji bolan leshím; Bog mi da k' tému mózh. On imá mozh, mene k' ſebi vséti. Henohov Bog je moj Bog v' shivljenji in v' ſmerti.

Noe.

Noetova véra pokashe, de pravizhni v' ſrédi krivízhnih, akoravno ſam ſtojí, vender ſvojimu Bogú svéſt oſtáne. In njegova reſhítev po-

káshe, de Bog pravízhniga smed kardéla krivizhnih isbráti, in akoravno veſ ſvét konez vsame, reſhiti samóre. In v' takiga Bogá bi ne saúpal?

Abraham.

Abraham je ſhel po boshjim povêlji is ſvoje deshêle v' ptújo; on je potem Bogú darovàl ſinú, ki ga je v' ſvoji ſtároſti dobil. On je úpal v' boshje obljúbe, in je bil pokórin. In kér je bil pokórin, je bil zhes vſe úpanje oblagodarjen. Njegov ſin je v' shivljenji oſtal, in po njem ſo bili vſi naródi semlje blagoſlovljeni. — In Abrahamov Bog je moj Bog; torej nozhem nizh poſlushati, kar bi ſposnáni vólji boshji naſproti biti utegnilo. Abrahamova véra, obljuba, saúpanje, pokórſhina, shégin in plazhílo naj mi bodo tudi v' mojim ſedajnim terpljénji pred ozhmí. — Abraham je umerl v' ſrézhni ſtároſti, in vender rad; sakaj on je od Bogá vézhi svelizhanje dozhakovàl. — Bog naj bo tudi vſe moje saúpanje, in on bo po ſmerti moje velíko plazhílo.

Isak.

Isak je v' ſvoji ſtároſti ſvoj pogled ſkorej popólnima sgúbil. Akoravno je po tem ſhe ſhtirdeſet lét shivel, je vender savolj téga miſlil, de ga utégne ſmert sadéti. Torej je hotel Esava, ſvojiga pervorojeniga, blagoſloviti. On je namrezh hotel Bogá profiti, de naj mu, ne le ſploh na semlji ſrézhnimu biti da, ampak de naj Abrahamu in njegovim naſlédnikam ſtorjene obljube, nad njim ſpólni. Tedaj je rekel Esavu svér vſtre-

liti, mu jo, kakor imá rad, naprávíti, in pernêſti. — Velévana jéd je bila pernesena. „Sin moj! je vpraſhal Jakoba, kako ſi mógel tako hitro najti?“ . . . On je jédel in je blagoſlóvil ſvojiga ſinú. Komej je bil pa blagoſlovljéni odſhel, ſe je ſkasalo, de ni ſvojiga ljubiga ſinú Esava blagoſlovil, temuzh de ſe je Jakob, njegov mlaji ſin, po velevanji ſvoje matere, Esava hlinil. Ko je Isak ſposnàl, de ſo ga v' njegovim révnim ſtánu goljfali, ſe je ſzer uſtráſhil in savsél; tode ne húde beſédize ni bilo ſliſhati is njegóvih uſt. Deſiravno mu je bila svijazha slo soperna, je vender tudi v' ti rezhi boshjo previdnoſt ſposnàl, in ſe je njé vólji podvèrgel. On je ſzer tudi ſhe ſvojiga Esava blagoſlovil; poſébniga shégna pa, ki ga je bil nad ſvojim mlajim ſinam isrékel, ni hotel preklizati. On je Jakobu ukásal vdrugizh pred-inj priti, mu je dal reſnôbne in koriſtne naúke, de naj vſaj nizh ne ſtorí, kar bi ga od ſlushbe praviga Bogá odverniti utegnilo, ter ga sopet blagoſlovil in odpravil. — Kakó dobro je, zhe zhlovek, ko ſlaboſt vézhi perhája, na ſmert miſli, ki ſe blisha, in nizh ne odláſha na sadnje ure ſvojiga shivljenja! Kakó lepó je, zhe je bolník hvaléshin, ako mu kdo poſtréshe! Kakó podúzhno je, zhe kdo, akoravno rassháljen, vender mírin oſtane! Koliko hvale in poſnémanja vrédno je, zhe kdo ſvoje ljudí s' gorézhim ſerzam Bogu perporozhí, ki imá v' rokah ſrézho ali neſrézho vſih! Ali ni Isak v' vſih rezhéh poſnémanja vrédin sgled?

Jakob.

Bog je Jakobovo sveſtôbo s' nadlógami ſkuſhal. Nevoſhlivoſt njegóvih otrók mu je nar ljubſhiga ſinú Joſheſa vséla, kteriga ſo prodáli. Dolgo zhaſa ga je objokovàl, kér je miſlil, de je mertev. — Lakoto je mógel terpéti, pa njegov ſin ga je réſhil is njé. — S' kólikim veſeljem de je nedozhakováno osnanilo ſprejel: „Tvoj ſin shiví, in je v' velíki zhaſti"; ſe da lahko miſliti. — On je ſhe dolgo zhaſa shivel, in dovóljin. On je vſe perpravil k' ſvojimu pogrébu, je pred ſvojo ſmertjo vſe sravnàl, in ſvoje otroke pred-ſe poklízal, ter jim je dal svelizhanſko poduzhenje. Nektere smed njih je poſváril. Potem je vſakterimu prihódne rezhí pred povédal, in je umerl, kakor pravízhin. — Tudi jeſt hozhem vſe teshâve, ki mi jih Bog póſhlje voljnó ſprejéti; on bo tudi mene, kakor Jakoba ſpet is njih réſhil. Opravílo ſvojiga svelízhanja in ſvoje zhaſne rezhí hozhem poravnáti, predin ſe moj konez perblisha; tiſte, ki ímam dolshnoſt sa-nje ſkerbéti, hozhem blagofloviti, opominjati, in jih savolj njih napak poſvariti, in potem kader bom vſe ſvoje dolshnóſti ſpolnil, úpam po boshji gnadi mirno umréti.

Egiptovſki Joſhef.

Joſhef ſe ni dal ne s' obljubami, ne s' shuganjem v' greh sapeljati; on je ſvoje ozhí k' Bogu povsdignil: „Kakó bi mogel to hudobíjo ſtoriti vprizho ſvojiga Bogá?" Takó je rekel, in je ſkuſhnjavo premágal. — Tudi jeſt hozhem v' Vſi-

gaprizhejózhiga verovati, in k' Narſvetejſhimu ſvoje ozhí vsdigniti, kakor Joshef; in bom gréha zhiſt oſtal, kakor on. — On je priſhel ſ' terpljenjem v' veſelje, s' vesmí k'goſpodarſtvu, ſkos jézho na kraljévi ſédesh. Njegov Bog ga ni sapúſtil v' vodnízi, in ga ni posábil v' jézhi. — In njegov Bog je moj Bog. Bog bo tudi mene ſkos temò k' luzhi, po terpljenji k' veſelju, po bolésni k' sdravju, ali po ſmerti k' shivljenju peljal; on bo vſe nadlóge meni v' prid ſpreménil. Torej hozhem va-nj saúpati in njegóvi volji svéſt oſtati, kakor Joshef. On me v' bolésni ne bo posabil; on me ob ſmertni uri ne bo sapúſtil; on bo vékomej moj Bog.

Mojſef.

Mojſef ſe je dershal tiſtiga, kteriga ni vidil, kakor de bi ga bil vidil, piſhe od njega ſ. Pavl. — Nevídniga takó sveſtó dershati ſe, kakor de bi ga vidili, to je véra, saúpanje in ljubésin; to je krepóſt in imenitnoſt kriſtjanova. Torej ſe hozhem ób teh dnévih terpljenja vaditi, Boga takó sveſtó dershati ſe, kakor de bi ga vidil.

Konez ſvojiga shivljenja je Mojſef ljudſtvu rékel: Otrozi Israelovi! ſto in dvajſet lét ſim v' ſrédi vaſ shivel. Bog nózhe, de bi ſhe dalje oſtàl. Jeſt bom pa ſvoje dní veſélo konzhàl, ako mi obljubite, takó ravnati, kakor vam bom ſvetoval. Globoko ſi to v' ſerze vtiſnite. Prava ſrezha zhlovéka obſtojí v' tem, de Bogú dopáde. Bodite pokórni ſvojim ſprédnikam bres vſtavljanja. Ako ſe sapóved dershitè, bote nar ſrezhneji smed vſih ljudſtev; ako jih pa ne ſpolnite, vaſ bo vſaktéra

nesrézha sadéla. On je Levítam tábli postave isrózhil, jim jih je ukásal sravin skrinje savése postaviti ter je ljudstvu v' néki pésmi vse pred povédal, kar jih bo sadélo; on je vsim rodovam prerokovàl, kar se jim bo permérilo, in jim je shelel vsak blagoslov. Po tem je shel po boshjim povêlji na góro, kjér mu je bilo odménjeno, umréti. Ko je bil prishel na verh hriba, od koder je samôgel obljubljeno deshelo viditi, je pazh sdihovàl semljo ogledováje, ktero je tólikanj shêlel, ki mu je pa Bog va-njo iti branil; in je umerl. — Ali nas Mojses s' tem ne uzhí, de naj se, ko nas Bog klizhe, njegovi sveti vólji podversimo, de naj voljnó vse tudi nar prijétnishi rezhí sapustímo?

Job.

Job je lep sgled poterpeshlivosti. On je bil bogat, in imenitin, mem téga pa pobóshin in poshtèn. On je bil gorezh slushábnik boshji, in je grosno merkal na sadershanje svojih otrók. On je velíko dobriga storil, in je vsako hudobíjo sovráshil. Tode po boshji previdnosti se je njegóva srézha spremenila; Velíko nadlóg ga je ob enim obsúlo; on je sgúbil vse svoje premoshenje in svoje otroke; in je vender v' poníshnosti rékel: „Gospód je dal; Gospod je vsel. Gospódovo imé bódi hváljeno. Verh téga se ga je tudi ognúsna, dólga in grosno bolézha bolésin lotíla; vsi njegovi udje so otêkli, in na sadnje so se po vsim njegóvim shivótu turóvi spustili. Zlo njegóva shena in njegovi prijatli so mu, naméstí de bi ga bili tolashili, grosno britko ozhi-

tali — Kolikoſhne ſerzhnoſti, kolikoſhne mozhí je tréba, de ſe zhlovek v' ſrédi takó shaloſtnih pergódeb v' boshjo vóljo isrozhí in va-njo saúpa.

On ſzer v' tolikoſhnih bolezhínah tóshi, de Bog ojſtró s' njim ravná. „Ali ni zhlovek, pravi on, vojſhak na semlji (*to je: v' veliko nevarnoſtih in teshávah*)? — Ali ni njegovo shivljenje, kakor shivljenje délavza, (*ki v' potu ſvojiga obrása ſvoj kruh ſ' trudam vshiva*)? — Ali ni ſushnjimu enak, ki po ſénzi sdihúje; najémniku, ki plazhila perzhakuje. Takó ſo mi méſzi neſrézhe odkasani; in nozhí britkoſti odménjene. Ako ſe vléshem, miſlim: Kdaj bom sopet vſtal? — Nozh ſe vlézhe, in do jutrenjiga mraka ſe metánja navelízham. Ako ſe moja kósha sazéli, kmali vnóvizh pózhi. Nit mojih dní ſe hitro ſnúje s' vreténa. H' kônzu gredó, bres úpanja. — Pomiſli, o Bog! moje shivljenje je ſápa . . . Kakor oblák sgine, in ſe sgubí, takó zhlovek doli gré v' ſmertno kraljéſtvo, in ni ga vezh nasaj. On ſe ne vérne nasaj v' ſvojo híſho in njegovo ſtanováliſhe ga vezh ne posná. — Ako miſlim moja poſtelja me bo oshivíla, moje leshíſhe mi bo nekóliko ſkerbí odvsélo, me s' ſanjami mótiſh. — Sanêſi mi, Goſpod! sakaj moji dnévi ſo nizh. Kaj je zhlovek, de ga poviſhújeſh? ali pokaj ga zhiſlaſh. Sjutrej sgodej ga obíſheſh, in ga hitro ſkuſiſh. Doklé mi ne saneſeſh, in mi ſvoje ſline ne puſtíſh poshréti? Greſhil ſim; kaj ti zhem ſtoriti, o zhlovékov varh! Pokaj ſi me puſtil tebi naſpróti délati, de ſim torej ſam ſebi teshák? Sakaj mi ne odvsámeſh gréhov, in sakaj ne sbriſheſh moje hudobíje?

Glej sdaj grém v' prah pozhívat: in ako me jutri ifhefh, me ne bo.“

„Tvoje roké ſo me ſtorile, in mene vſiga sobrásile; in me takó nanaglima poderefh? Spomni ſe, prófim, de ſi me is prahú sdélal, in me boſh sopet v' prah ſpreménil . . . S' kósho in méſam ſi me oblékel; ſ' koſtmí in kitami ſi me ſklenil. Shivljenje ſi mi dodélil in uſmiljenje, in mojiga duhá previdnoſt tvoja váruje . . . Odjénjaj mi tedaj, de nekoliko ſvojo bolezhíno objokújem; prédin grém, in nasaj ne pridem, v' temno in s' ſmertno ſénzo pokrito deshêlo; v' deshelo révſhine in temôte, v' ktéri ni nobéniga réda, ampak vézhna grôsa ſtanúje.“

„Odgovôri mi: Koliko kriviz in gréhov imám nad ſeboj; daj mi ſposnati moje hudobíje in pregréhe. Sakaj mi ſvoje oblizhje perkríváſh, in mene sa ſvojiga ſovráshnika imáſh? Nad liſtam, ki ga véter odnêſe, ſkasujeſh ſvojo mogózhnoſt, in ſúho bílko pregánjaſh. Sakaj grenko ſodbo piſhefh soper mene, in me hozhefh savolj gréhov moje mladoſti pokonzhati. Moje nogé ſi v' klado djal, vſe moje ſtesé oglédal, in ſtopínje mojih nog premiſlil; in jeſt bom ko gnjilôba minul in kakor oblazhílo, ktériga mol rasjéda.“

„Zhlovek od shêne rôjen, shiví malo zhaſa in je s' mnógimi nadlógami obdán. Kakor zvét ſe perkashe, in uſáhne, in sgine kakor ſénza, in ſe nikoli ne vſtanoví. In tí vender nad takoſhnim ſvoje ozhí odprèſh, in ga ſeboj v' ſodbo vsámeſh? Kdo samóre ozhiſtiti ſpozhétiga is nezhiſtiga rodú? Kaj ne, tí ſam ſi tiſti. Malo je dní zhlovékovih, ſhtevílo njegovih méſzov je per

tébi odménjeno; ti ſi mu mejo poſtavil, ki je ne more preſtopiti. Odjenjaj nekóliko, de ſe oddáhne, dokler ne naſtópi njemu sasheljéni dan, kakor najemnika. — Moj duh omágúje, moji dnévi ſe krájſhajo, in le grôba ſim ſi ſvéſt. Otmi me, o Goſpód! in poſtávi me k' ſebi, in po tem naj ſe bojúje s' menoj, kdorkóli hozhe.“

Defiravno je Jób milo sdihovàl, vender pravi ſ. piſmo, de ni mermral in de ni nizh neſpámetniga soper Bogá govóril. — Ali ſe samóre to tudi od mene rêzhi?

David.

Ko je hil David v' hudim terpljenji, v' ſmertnih nevarnoſtih, je klizal v' Goſpóda; in Goſpod mu je is file in ſmerti pomágal. Ko ſo ga njegovi gréhi ſtraſhili, je klizal v' Goſpóda sa gnado, in Goſpód ſe ga je uſmílil. Ko je ſtvarjene rezhí in njih ſtvárnika premiſhljevàl, je sahválne péſmi prepéval, in vſe ſtvarí ſo mu mógle pomágati, veſoljniga Goſpóda hvaliti. Ko je prezhúdno vladanje ſvojiga ljudſtva premiſhljevàl, je is vſe ſvoje duſhe hvalne péſmi pél. Sadnjizh, ko je v' ſvojim shivljenji póta boshje dobróte preiſkovàl, ſe je njegóvo ſerzé vnélo, in on je veſélo Goſpódu v' zhaſt prepéval. — In Davidov Bog je moj Bog, k' njemu hozhem môliti, in on me bo is mojiga terpljenja réſhil, in od vſih mojih grehov ozhiſtil. Hvaliti ga hozhem sa vſe dobrote, ki mi jih je veſ zhaſ mojiga shivljenja dodélil; hvaliti ga tudi hozhem sa to, de me njegova roka vódi; kar ſe v' ti moji bolésni

rasodéva, in kar ſe bo ta zhaſ mojiga shivljenja in v' vézhnoſti nad menoj rasodevalo.

Ko je David zhutil, de njegóva mozh ſlabí, in de dolgo vezh ne bo shivel, je ſvojimu ſinu Salomonu mémo drugiga naſlédnje beſéde govoríl: „Jeſt naſtópim pot vſih umerlivih; bódi ſerzhan, ino mosh. Spolnúj sapóvedi Goſpóda ſvojiga Bogá, in hôdi njegove póta, in dèrshi njegove ſhege, ukasila, povelja in sapovedi; de rasuméſh vſe, kar délaſh, in kamor ſe oberneſh. . .“ Po tem je isdíhnil ſvojo duſho. Lep sgled vſim, slaſti pa ſtárſhem.

Aſa.

Temu kralju ſe je nekej na nogáh naredílo, in deſiravno je mnogotére sdravíla poſkuſhal, je bolésin zhe dalje huji perhajala. V' ſvoji bolésni pa ni iſkal Goſpóda, ampak sdravníke. Njegovo saúpanje v' njih umétalnoſt (*kunſht*) je bilo tólikoſhno, de ni miſlil, de bo mógel umréti. Tode njegov ſtan je zhe dalje hujſhi perhájal, in je umerl, po tem, ko je ſkorej dvé léti úpal in ſkerbel, ſvoje nogé osdraviti.

Umétalnoſt sdravníkov ſe móra ſpoſhtováti; tode ne ſmémo miſliti, de naſ bo gotóvo osdrávila. Od njih nasnánjenih sdravíl ſe móramo poſlushiti: pa ne posabiti, de le Bog ſtorí, de pomágajo. Sdravje ſe ne da po ſili perdobiti, — Kakó lép nauk sa bolnike!

Naaman.

Naaman, véliki vójvoda in imenítin mosh na dvoru ſvojiga kralja, je bil góbov. Sdravníki

ne morejo vſelej té bolésni odpraviti. To bolésin odpraviti, bi ſe bil rad vſiga vánal; tode zlo miſliti ſi ni bilo kej takiga. Permérilo ſe je pa, de je od néke Israelſke déklize, ki je njegovi shêni ſtrégla, svédil, de v' Samarii néki prerok Elisej po iménu ſtanúje, kteri bi gotovo pomágati samôgel. Naaman gré, in mu ſvojo proſhnjo nasnáni. Elisej mu je ſporózhil, ſedemkrat v' Jordanſki réki umíti ſe, ter bo od ſvoje nadlóge réſhen. To ní bilo po Naamanovih miſlih. On je ménil, de bo prerok k' njemu ven priſhel; od omivánja v' Jordanu ſi ni nizh dobriga nadjal. Veſ nevóljin ſe je prezh podál. Pot je pa vender k' Jordanu dershal. Njegovi ſtréshniki ſo ga filili, de naj vſaj poſkúſi; ſej je lahko po prerókovim ſvetu ſtoriti. Naaman ſe je puſtil pregovoriti; ter je ſtopil is vosá, ſe je ſedemkrat umil, in je bil od gób popólnima ozhiſhen.

Ali ni Naaman nápzhino ravnàl, ker ſató ni po Elisejevim ſvetu ſtoriti hotel, kér je bilo prelahko in premalo imenitno, kar mu je bil veléval; deſiravno je ſzer verjel, de imá prerok mozh ga osdraviti? Ali torej bolník ne ravná pregréſhno, kteri po povelji poſhteniga sdravníka le ſató ravnáti nózhe, kér ne previdi, kaj de bi sdravílo k' njegovimu sdravju pomagati utegnílo? Kóliko bolníkov ſe je posnéji, kóliko ſe jih ni nikoli osdrávilo, kér ſo smirej kej poſébniga iméti hotli! Ali ne sanizhúje doſtikrat bolnik le savolj téga sdravíla, kér on ni sdravnik in torej mozhí sdravíla ne posná? Ali ne vſtane doſtikrat velíka bolésin, ker zhlovek na majhne ſlabóſti ne porajta? Sakaj bi tedaj módrimu, poſhtenimu sdravníku ne bil pokórin?

Ohozija.

Israelſki kralj Ohozija je hudó padel, in je torej grosno bolán leshal. On je poſlal ſporozhnikov v' Akaron, goljfive malike vpraſhat, zhe bo od ſvoje bolésni osdrávil. Ş' tem je Bogá rasshálil, ki tákoſhne rezhí prepové. Bog je tedaj hotel, de ſo tje poſláni ſporozhniki Elija ſrézhali, ki je rékel: „Ali ni nobeniga Bogá v' Israelu, de greſte tje, malika sa ſvet vpraſhat? Tedaj bo kralj umerl. Ohozija to ſliſhati, je ukásal preróka vjéti. Elija je pa proſtovoljno priſhel do kralja, in mu je ravno tiſto povédal, kar ſporozhnikam.

Ali ne ravnájo, kakor Ohozija, tudi tiſti bolníki, ki raji nevédnimu zhlovéku verjámejo, ali ſe prasnovérnih pomózhkov poſlushijo, kakor de bi ſe k' Bogú vernili, in po njegovi vólji sdravil, in ſvetovánja pametniga sdravníka poſlushili? Ali ne bo Goſpód, ki nam natórnih pomózhkov poſlushiti ſe ukashe, bolníka poshégnal, ki po njegóvi volji ravná? Bodo kali prasni pomózhki bolj teknili? Kóliko jih je bilo savolj ſvoje prásne vére ſhtrafanih in ſo umèrli, ali ſo vſaj sa ſvoje dnarje bolélno teló dobili, ker bi bili ſzer, ako bi ſe bili pravih sdravíl poſlushili, ki jih je Bog v' natóro dal, morde kmali ſpet sdravje sadobili!

Ezehija.

Ezehija je sbôlel, in prerok Isaija mu je rékel: „Goſpod govorí: Oſkerbi ſvojo hiſho; sakaj umerl boſh.“ — Kralj ſe je s' obrásam k' ſte-

ni obernil in môlil: „Goſpod! ſpomni ſe, de ſim odkritoſerzhno pred tvojim oblizhjem ravnal, in tvojo vóljo ſpolnovàl.“ Takó je bolník môlil, in jokal. In prédin je prerok is dvora ſtópil, mu je Goſpód rékel: „Pojdi nasaj, in povej Ezehiju, vladníku mojiga ljudſtva: To govorí Goſpod Bog tvojiga ozhéta Davida: Sim ſliſhal tvoje sdihovanje, in vídil tvoje ſolsé, in glej! osdrávil ſim te; v' tréh dneh boſh môlil v' Goſpódovim tempelnu.“ — Ezehija ſe je osdravil, ter ſhel v' tempel, Boga sa sdravje sahvalit.

Tudi pobóshniga tedaj ſtréſe, ko mu ſmert osnanijo; sakaj tudi pobóshni je zhlovek, in ſmert je ſtraſhna sa vſako shivo ſtvar. Kér je pa pobóshin, ſe oberne k' Bogu. On ga ſmé profiti sa podáljſhanje ſvojiga shivljenja; in áko to doſéshe, ga sahváli. — Vſaka molitev sa podaljſhanje shivljenja ſzer ni uſliſhana; vender pa nihzhe, ki is globozhíne ſvojiga ſerzá móli, ne móli saſtonj. Ako od dóbriga in módriga Bogá ne sadobí kej majhniga, kar profi, sadobí od njega vender kej boljſhiga in vézhiga, kar ni prôſil. To on vé; torej mírin oſtáne. De je pa vender smirej perprávljen, vſe ſvoje duſhne in zhaſne rezhí bersh ko bersh poravná. — Blagor meni, zhe bom kdej na ſvoji ſmertni póſtelji s' saúpanjem tebi rêzhi ſmel: Goſpód! tí veſh, de ſim pravízhno pred tabo shivel.

Tobija.

Tobija ſe je is mladiga Bogá bal in njemu ſlushil. Bog pa je hotel ſvojiga svéſtiga ſlushábnika s' flepôto ſkuſiti. Ko ſo ga njegovi ſoród-

niki v' takim ſtanu vidili, ſo hudó s' njim ravnáli, rekózh: „Ali je to plazhílo, kteró sa tólikoſhno miloſhino in sa pokopánje tóliko merlizhev od Bogá dozhakújeſh.“ — Tobija jih je mirno poſluſhal, in jim rekel: Ali miſlite, de ni nobeniga drujiga plazhila, kakor kteriga sa to shivljenje shelimò? Ko mi bil Bog moje ozhí perhránil, bi mu bil kali bolj perjétin? In kaj drugiga hózhemo na ſvétu sheléti, kakor de Bogú dopádemo. — Tudi njegóva shena mu je miloſhino ozhitala. Tobija je to slo bolélo, ter je rékel: Goſpod! naſhi gréhi, ne pa, kar ſim ubógim dobriga ſtoril, ſo nam to nadlógo na glavo nakopali. Ako nam nadlóge póſhljeſh nam daj tudi ſerzhnoſt jih prenáſhati. Vsêmi me s' ſvetá; sakaj shivljenje mi je nadléshno. Ako ſo pa moje shelje tvoji vólji naſprótne, jih ne uſlifhi. — Predin je umerl, je dal ſvojimu ſinu prav lepe naúke, de naj imá Boga pred ſeboj, de naj ſe gréha váruje, ſvojo mater zhaſtí, de naj bo ljubesniv do ſvojiga blishnjiga i. t. d. Takoſhne nauke naj vſak ozhe pred ſvojo ſmertjo ſvojim otrokam perporozhí!

Matatija.

Po tem, kader je bil Matatija Antiohoviga oblaſtníka, kteri je Jerusalemſki tempel s' malikovavſko daritvijo ofkruniti hotel, ofmertil, je s' ſvojo drushíno in s' nekej ljudí v' puſhávo sbéshal. Ko je pa vidil, de ſe njegov konez blisha, je ſvojiga ſinú Judata Makabeja in vſo ſvojo drushino k' ſebi ſklizal, in jim rekel: „Sdaj je mozhna poſtála prevsétnoſt, in pokorjenje;

zhaſ rasdjanja, in ſerdíta jésa. Torej bódite gorézhi sa poſtavo, ſinovi! in dajte ſvoje shivljenje sa savéso ſvojih ozhétov. Ter ſe ſpomnite dél ozhetov, ki ſo jih ob ſvojih zhaſih ſtoríli; in bote velíko zhaſt in vezhno imé sadobili . . . Nihzhe ki je va-nj (*v' Bogá*) upál, ni omágal. Ne bojte ſe beſedí greſhniga zhlovéka; danſ je vêlik, in jutri ga ne bo; sakaj v' ſvoj prah ſe je povèrnil, in njegov ſpomín je sginil. Torej bodite terdni, ſinóvi! ſerzhno ſe dershite poſtave; ker v' nji bote zhaſt sadobili . . .“ Potem jih je blagoſlovil, in mirno umerl. — S' nebéſhkim miram v' ſvojim ſèrzu umerjó pobóshni ſtarſhi.

Marija, Jeſuſova mati.

Marija je rekla: „Moja duſha povelizhuje Goſpóda, in moj duh ſe veſelí v' Bogu, mojim Svelizharji.“ — Tudi v' bolésni kako veſelje pride, in v' bolésni samórem Boga s' Maríjo vréd hvaliti. Kér vidim, de je boshja roka mogózhna, de ponishne vsdigúje, de sa ubóge ſkerbí, de je njegovo uſmiljenje od rodú do rodú. — O Goſpod! pogléj miloſtivo na-me; kér véſh, kakó révin de ſim.

Sa veſeljem ſo Maríjo bolezhine sadéle. Ko je sravin krisha ſtala, je po Ṣimeonovim prerokovanji, njéno duſho mezh preſúnil! Tode ona je v' terpljenji tolikanj vézhi poſtála in vrédniſhi prihódniga veſelja. Deſiravno je sa moje, in sa ſerzé vſakiga zhlovéka mezh terpljenja odlózhen, nam vender ne manjka veſelja, ki ſe ga sa to vdeleshimò. — Ṣ' kolikoſhnim perſerzhnim veſeljem je pazh Maríja pa vſtajenji Jeſuſa Kriſtuſa,

slasti pa po prihódu s. Duhá, na svoje nekdajne terpljenje glédala! Kakó sladak bo pa tudi sa-me spomín pretekliga terpljenja, ako Bogá ljubim, in ako se svojiga terpljenja kakor pomózhka poslúshim k' njemu priti! — Neisrezheno velíko je Marija s' svojim terpljenjem dobila! Kólikoshno svelízhanje zhaka na-me, zhe kakor Jesusov uzhéniz, po sglédu njegove presvéte matere, v' poterpeshlivosti do svojiga konza stanovitin ostanem.

Simeon.

Zhastitlivi sivzhik Simeon je shel v' miru k' svojim ozhákam, kér so njegove ozhí vidile svelizhanje svetá. — Jest szer nisim vidil svelizhanja svetá, kakor Simeon; to de vérovati v' svelizhanje svetá, kakor de bi ga bil, ko Simeon, vidil; úpati v' svelizhanje svetá, kakor de bi ga bil na svojim narózhji nôsil, to samórem in hozhem. — V' miru je on k' svojim ozhákam shel, kér je pravízhno pred Bogam shivel, in nagíbu s. Duhá pokórin bil. Tudi jest in vsi ljudjé smo v' tó poklízani. — Zhe Bogá ishem, zhe pred njim pravízhno ravnám, in se dam njegovim nagíbam voditi: bom tudi kakor Simeon v' miru saspal.

Natanael.

Jesus imenuje Natanaela praviga Israelza, v' kterim ni goljfije. Gotovo je bil tedaj Natanael odkritoserzhin, pravízhin in bres vse goljfije serzá! — Zhist, kakor Natanael, hozhem tudi jest biti. Takoshne dushe ljubi Jesus. Bolezhine, ki jih obzhútim, naj me zhistijo; kakor zhisto slató naj pridem is ognjénze terpljenja.

Samarjanka.

Ta shena je v' Jesuſa kakor v' Meſija verovala, in hotla té ſrezhe tudi ſvoje ſoméſtnjane vdeléshiti, de bi bili v' ſvojiga Odreſhenika verováli. — Tudi meni je véra v' Jesuſa v' vſim mojim shivljenji, in slaſti v' ti bolésni tolasheb in mozh bres ſhtevila perprávila. Kakó rad bi tudi jeſt, kakor ta shena, vſim ljudém v' ſerzé klizal: Pridite in poglejte, kar je Jesuſ nad menoj ſtoril; ali ni on, ki takó toláshi, ki tako krepzhá, boshji Sin in Bog!

Petrova taſha.

Ta dobra shena je leshála merslizhna; to je njé domázhe ljudí slo ſkerbélo; sakaj savolj njé tihiga, mirniga, perljúdniga sadershanja ſo jo slo zhiſlali in ljubili. Jesuſ je ravno tiſtikrat v' hiſho priſhel, in sdajzi ſo mu povedali od njé. On je perſtópil, jo prijel sa róko, in prezej jo je popuſtíla mersliza. Bersh ko je mozh sadobíla, je vſtála, ter jim po môzhi poſtrégla, in ſvojo hvaléshnoſt ſkasovála Svelizharju in ſvojim domázhim, ki ſo ji bili v' ti bolésni tolikoſhno ljubésin ſkasáli.

Sa bolníka je reſ velíko veſelje, ako vidi, de ga njegovi domázhi ljúbijo, in njegovo shivljenje perſerzhno podaljſhati shelé in ſkerbé. De ſe bo pa kdo téga veſelja nádjal, de bo takoſhnih ljubesnjivih prijatlov najdel; velíko perpomóre, zhe je v' sdravji dober in ljubesnjiv, in zhe je po sadobljenim sdravji do Bogá in ljudí hvaléshin, in poſtreshliv.

Stótnikov hlápiz v' Kafarnavmu.

Kader je Jesuſ v' Kafarnaum ſhel, je ſtópil k' njemu ſtotnik, kteri ga je prôſil, in rekel: Goſpod! moj hlapiz leshí domá mertvoúdin, in ga hudó vije. In Jesuſ mu je rékel: Jeſt bom priſhel, in ga osdrávil. In ſtótnik odgovorí in rezhe: Goſpod! niſim vrédin, de gréſh pod mojo ſtrého; temuzh rêzi le beſédo, in moj hlápiz bo osdravljen . . . Ko je pa Jesuſ to ſliſhal, ſe je sazhúdil, in jim rékel, ktéri ſo sa njim ſhli: Reſnizhno vam povém, toliko véro niſim v' Israelu naſhel . . . Ter je djal ſtotniku: Pojdi in kakor ſi veroval, takó ſe ti sgôdi! in hlapiz je bil osdravljen tiſto uro.

To je bil pazh poſhten goſpód! ſi miſli marſktéri ſtréshnik. De bi bili pazh vſi goſpodarji tákoſhni! — Gotóvo pa je bil tudi ſtótnikov hlapiz dóber? — Torej ne vpráſhaj ſamó: Kaj mi móra moja goſpôda v' bolésni po tem sgledu ſtoriti? temuzh vpraſhaj tudi ſam ſebe: Kaj bi mógel jeſt poprej ſtoriti, de bi ſi njé ljubesnivo ſkerbljivoſt v' bolésni saſlúshil?

Mertvoúdni.

Jesuſ je priſhel enkrat v' Kafarnaum. Kakor hitro ſo njegov prihod svédili, ſe je velíka mnóshiza ljudí ſoſhla, de ni bilo pred vratmi proſtóra. Med tem ſo ſhtirje moshje mertvoúdniga pernêſli. In kér niſo môgli do njega savolj mnóshize, ſo ſtrého odkrili, kjer je bil, in ſo póſteljo doli ſpuſtili, ki je mertvoúdni leshal na nji. Kér je pa Jesuſ njih véro vidil, in ker je

bila bolésin mertvoudniga ſhtrafinga savolj gréha, mu je rekel tolashbe polne beſéde: „Sin! tvoji gréhi ſo ti odpuſheni. Vſtani, vsêmi ſvojo póſteljo, in pojdi na ſvoj dom.“ In on je prezej vſtal, vsél ſvojo póſteljo; in je prezh ſhel vprizho vſih, takó de ſo ſe vſi zhudili in Bogá zhaſtili, rekózh: Nikoli niſmo kej takiga vidili.

To je pazh lépo délo ljubésni do blishnjiga! Kólikoſhno saúpanje téh mósh in mertvoúdniga v' zhudodélno mózh boshjiga Uzheníka in v' njegovo dobrotlivoſt do betéshnih! Kolíkoſhne bolizhíne je mógel terpéti bolník, ki ſo ga na hiſhno ſtrého vlékli. Slo ſe je ſramovàl in zlo malo nadjati samógel uſlíſhan biti. Kako velizhaſtno pa je njegovo saupanje poſtalo, kér je popólno sdravje doſégel! Gotóvo je boshjo dobróto povelizhevàl. Blagor bolníku, ki ni ſam kriv ſvoje bolésni! Tode blagor tudi tíſtimu, ki je ſam ſvoje bolésni kriv, zhe ſe kakor mertvoúdni oſramotèn in sgrévan k' Jeſuſu oberne, ki takó rad odpuſtí in pomága!

Mosh, ki je bil 38 *lét bolan.*

Ta bolník ni 38 lét nobêne pomózhi naſhel. In kar ni bilo miſliti, je po Jeſuſovi beſédi: „Vſtani“ sdajzi osdravil, ſvojo póſteljo vsél, in ſhel. — Je li sdaj Goſpódova roka perkrajſhana? njegóva mozh obnemágala? Ali ne móre Jeſuſ, ki je kdej teléſne bolésni s' ſvojo mogózhno beſédo osdrávljal, tudi sdaj duſhne in teléſne bolésni osdráviti, in me od vſake teléſne nadlóge reſhiti?

Bojézhi uzhénzi.

Trepetajózhe uzhénze je Jesuſ, ko je po nepokojnim morji hôdil, ſ' temi beſédami potoláshil: „Jeſt ſim, ne bojte ſe!“ Tedaj ſo ga hotli v' zholn vséti; in sdajzi je bil zholn v' kraji, kamer ſo ſhli. Takó Jesuſ tudi naſ v' filnim ſtrahu sopet potolashi; on naſ váruje v' nevarnoſtih; on naſ ſkos vſe viharje v' savétje vezhniga svelízhanja ſprávi. — O Jesuſ, vſigamogózhna Beſéda Ozhétova! Kader me bo ſtrah ſmerti opádel, tudi meni rêzi: „Jeſt ſim, ne boj ſe.“ In jeſt bom ſmert in ſtrah premagal, in od tebe pelján ſrézhno prifhel v' kraj vézhniga svelizhanja.

Ozhitna gréſhniza.

To shenó, ki ſo jo piſmarji in fariseji toshili, je Jesuſ ſ' temi beſédami sagovárjal: „Ktéri vaſ je bres gréha, naj pervi vershe kámin v' njó.“ — Sgrevániga ſerzá, ki k' njemu po uſmiljenji in poboljſhanji sdihúje on ne savershe. Ali bi ne ſméla poboljſhaná dufha tolashivno beſédo naſe oberniti, ki jo je gréſhniza is njegovih uſt ſliſhala: Ali te ni nobedin obſódil? Tudi jeſt te ne bom obſódil; pojdi in nikar vezh ne gréſhi! — Takoſhnimu goſpódu ſlúshimo! Miloſt in uſmiljenje je njegovo shivljenje.

Ubógi Lazar.

Njegov shivot je bil poln turov, in v' tim révnim ſtanu doſtikrat ni imel grishljeja kruha, de bi ſe bil nashívil, in ne zhlovéka, de bi ga

bil toláshil. Perſíljen je lésel do híſhe nékiga bogátiga goſpóda, in ſe je shêlel naſititi s' drobtínami, ktere ſo pádale od mise bogatiga, in mu jih nihzhe ni dal; pſi ſo pa hodili, in lisáli njegove rane; ſzer ga pa ni nihzhe ſliſhal. Od lákote in bolezhín veſ ofláblјen je isdihnil ſvojo duſho.

Shivljenje téga zhlovéka je bilo gotóvo révno; in vender naſ Jeſuſ ſagotoví, de je bil velíko bolj ſrézhin, kakor bogáti, pred kteriga hiſho je umerl. On je bil namrezh v' ſvoji révſhini poſhtèn in pobóshin, in je v' ſvoji nadlógi ſhe bolj pobóshin poſtál. On ſe je vadil v' poterpeshlivoſti in v' saupanji v' Bogá, in je vézhno shivljenje úpal. Bog, ki je vſe njegove ſolsé ſhtel, in njegovo lepo sadershanje v' terpljenji vidil, ga je po ſmerti v' nebéſa vsél, kjér ſo mu bile vſe nadlóge shivljenja s' tavshentérim veſeljem in zhaſtjo povèrnjene. — Kóliko tolashbe najde v' ti pergodbi, slaſti ubog bolan kriſtjan.

Marija, Lazarjeva ſeſtra.

Marija, Lazarjeva ſeſtra, je ſedéla per nogáh Goſpodovih, in poſluſhala njegovo beſédo. Ona je sgled tihiga pokója, kakor njé ſeſtra Marta sgled ſkerbne délovnoſti. — Zhe me sdravje bolj Mártine délovnoſti opómni, me mora bolésin bolj Maríiniga pokója opomniti. Kako ſrézhno ſo tiſte ure, v' kterih zhlovek ſvoje ſerzé sunajnim rezhém preprè, in nebéſhkim odprè. Sakaj po Jeſuſovim nauku je le eno potrébno, namrezh Bogá ljubiti. „Marija je nar boljſhi dél isvolíla, kteri ji ne bo odvsét.“ — Sej je duh imenitniſhi, kakor teló; in ſvoje svelizhanje pridno ofker-

bovati, Bogá is vſe dushe iſkati, je bolje, kakor s' minlívimi, zhaſnimi rezhmí mótiti ſe. — Toræj ſi hozhem nar boljſhi dél isvoliti. Govôri, o Goſpod! poſluſhati hozhem, kakor Marija, in molzhati in môliti, kakor ona; in ſvoje svelizhanje v' tebi iſkati, kakor ona.

Lazar oshivljèn.

Grosno lépi ſo nektéri réki v' sgodbi oshivljéniga Lázarja! „Goſpod! gléj, kteriga ljubiſh, je bolan.“ — Té beſéde mirniga saupanja ſo dvé ſeſtré Lazarjeve Jesuſu ſporozhile. Gotovo ſté leté dobre ſeſtré ſvojiga brata prav slo ljubile, kér ſté sa-nj per Jesuſu pomózh iſkale; in nju saupanje v' Jesuſa je bilo velíko, kér ſte per njem pomózh sadobiti miſlile. — Takó je gotóvo tudi v' moji bolésni mojim ljubim per ſerzu. Tudi oni sa-me mólijo: Goſpód! kteriga ljubiſh, je bolán. In kakor ſi tí, o Jesuſ! to beſédo saúpanja uſliſhal, akoravno ſe je kasálo de je ne boſh uſliſhal: boſh tudi mojo in mojih prijatlov molitev uſliſhal, akoravno bi ſe utegnílo kasati, de je ne boſh uſliſhal. Tí mi boſh dal ali sdravje, ali mozh sa poterpeshlivoſt in vézhno shivljenje.

„Lazar, naſh prijatel, ſpí.“ To je Jesuſ rékel, kader je bil Lazar she umerl. Spanje je lépa podóba ſmerti. Kakor noben sdrav zhlovek sa ſvoje ſpanje poſébno ne ſkerbí, takó ſe tudi Jesuſov prijatel ne déla doſti ſkerbí savolj ſvoje ſmerti; sakaj njegova ſmert je le ſpanje; takó mirna in takó hitra, kakor ſpanje, ali pa obóje ſkupej. — Tebi, o Bog! isrozhim, kdaj in ka-

kó de bom saſpal. Ako k' tvoji zhaſti zhújem, bom tudi k' tvoji zhaſti saſpal.

„Jeſt ſim vſtajenje in shivljenje.“ — To beſédo Jesuſovo vérjem, in ta véra je moja tolashba. Jesuſ je vſtajenje. Kakor je Lazarja, ſhtiri dní po njegovi ſmerti obúdil, bom tudi jeſt, kader bo ta úta is prahu v' prah raspadla, v' lépi hiſhi prebíval. Jesuſ je shivljenje njegovih ljubih. Deſiravno tedaj moj duh vezh ne shiví v' uti, vender ſhe shiví.

„Kdor v' me véruje, bo shivel, ako ravno umerje. In kdor koli shiví, in v' mé véruje, ne bo umerl vékomej.“ — Kdor v' Jesuſa véruje, posná Bogá, ljubi Bogá, on pozhíva v' Bogu; njegov duh shiví, in to shivljenje terpí vékomej. Ali imá moja véra v' Jesuſa tolikoſhno mozh, de mi ſmert in ſtrohnjenje nizh na móreta?

„Glejte, kakó ga je ljubil.“ — Jesuſ je jókal, ko je Lazarjeve ſeſtré jokati vidil. So ſolsé, ki ſe jih zlo Kriſtuſ ni ſramoval. Té ſo ſolsé ljubésni. Tode ne de bi bil ſamó uſmiljenje obzhutil; on je v' reſnizi pomágal; on je jokajozhima ſeſtráma nju brata shiviga nasaj dal. On imá gotóvo tudi sa-me uſmiljenje, mozh in tolashbo.

„Ali ti niſim rékel, de, ako vérujeſh, boſh vidila zhaſt boshjo?“ — Takó je Jesuſ oshívil omagajózho véro Mártino, ko je ſmrad ſtrohnjenja obzhutíla in omagovati sazhéla. Ako boshje velizhaſtvo, ko ſe v' temnim rasodéva, verjamem, ga bom tudi glédal, kader ſe bo v' ſvetlôbi perkasalo. Véra je ſtesá k' gledanju.

„Jesuſ je s' velíkim glaſam savpil: Lazar, prídi ven.“ — Kakor mí ſpijozhe is ſpanja sbudimò, tako Jesuſ mertve od mertvih obudí. On

rezhe, in Lazar shiví. Njegova beſéda je shivljenje. Vém, v' kogá de ſim saúpal. In on, v' kteriga saúpam, me ne bo puſtil oſramotiti, kakor tudi ni puſtil ſvojiga prijatla Lazarja v' grób. On shiví; torej bom tudi jeſt po njem in s' njim shivel; jeſt bom vékomej ſrézhno shivel, kakor on.

Apoſtelni Jesuſa Kriſtuſa.

Apóſtelni Jesuſa Kriſtuſa ſo is ljubésni do reſníze prav velíko, in s' velíkim veſeljem terpéli, kér jih je Bog vrédne ſposnal, Jesuſu v' zhaſt terpéti. Kar ſo pa oni terpéli, sdaj vezh ne terpé; oní ſo per ſvojim Goſpódu, in vshívajo ſad ſvoje poterpeshlivoſti. — Tudi meni je tedaj terpljenje odlózheno; tudi jeſt hozhem poterpeshlivo v' zhaſt ſ. evangelija terpéti. Tudi jeſt ſe bom na ſtrani ſvojiga Goſpóda s' njegovimi uzhénzi vréd veſelil, ako s' njimi vréd njemu v' zhaſt terpím.

S. apoſtel Peter.

S. Peter, ko je njega, ki je bil od rojſtva hrom, osdrávil, je pred vſim ljudſtvam prizhevàl, de ſe v' Jesuſu, in v' nobenim drugim ne sadobí svelizhanje. — Per kterim je on, ki je bil od rojſtva hrom, sdravje sadobil, per njem bom tudí jeſt doſégel, zhe ne teléſniga sdravja vſaj mozh k' poterpeshlivoſti, in sdravje duſhe. — V' Jesuſu in v' nobenim drugim ni sadobiti svelizhanja. Ta reſníza bodi moja tolashba v' shivljenji in v' ſmerti!

ſ. apoſtel Pavl.

S. Pavl je doſti húdiga terpel. On je bil pétkrat gajshlan, in enkrat kamnjan; trikrat je ſkorej shivljenje sgubil, ko ſe je bila barka slomíla. Na potu je bil v' nevarnoſti, od morja poshert, od rasbojnikov ubit, od Judov oſmerten in od nevérnikov pekljèn biti. V' méſtih in v' puſhávah, na morji in na ſúhim, ſo ven in ven neſrezhe na-nj letéle; velíko nozhí ni mogel ozhí satiſniti. On je terpel lakoto in shéjo, mras in pomankanje oblazhíla. Verh tega ſo mu tolikanj persadjali ſovrashniki, in velíko ſkerbí je tudi imel savolj vnovizh poſtavljenih drúsheb. In vender ni sgubil ſerzhnóſti, temuzh je bil smirej veſélniga in dovóljniga ſerzá. On je kej boljſhiga upal, kakor je to shivljenje. Torej je rékel: Shelím rasvésan in ſ' Kriſtuſam biti. — O de bi ſe tudi jeſt tega boljſhiga vdeléshil! O de bi bil tudi jeſt rasvésan, in per Kriſtuſu! Tode Ozhe! ne moja, ampak tvoja volja ſe sgôdi!

ſ. apoſtel Andrej.

Kér ſ. Andrej ni hotel malikov moliti, je bil k' ſmerti obſójen; na krish je imel pervésan biti. Ko ſo ga k' ſmerti peljali, ga je hotlo ljudſtvo reſhiti; on pa je prôſil, de naj ſe nikar v' bran ne ſtávijo. „Puſtíte me, je djal, de krish objámem, ki ga je boshji Odreſheník s' ſvojimi ſvétimi rokami objél in na goro Kalvarijo nésel. Le sa hudôbne je ſmert na krishi nezhaſtliva; sa kriſtjane je nar vézhi zhaſt. Nikar me ne objokujte; jeſt ſe blisham kraju, kjer bom plazhilo sa ſvo-

je déla prejél.“ Ko je prifhel na ſodiſhe, in krish uglédal, je rékel na glaſ: „Bodi posdravljen krish, mojiga Odreſheníka! edíno úpanje kriſtjana! dragi léſ, na kterim je Jesuſ Kriſtuſ ſmert premágal. Hrepením po tem krishi. Nikoli ne bodo moje bolezhine tiſtim enake, ki jih je Jesuſ sa-me terpel. V' nebéſa hózhemo priti, torej pójdimo po pótu, ki va-nje pélje. Jesuſ Kriſtuſ je le po krishi naſh Svelízhar poſtàl; le po krishi samóremo svelizhani biti.“ — Med tem ſi je ſ. Andrej ſam ſebi oblazhila ſlékel, ter je dal ſvoje roké rabeljnam, de bi jih na krish pervesáli. Dva dní je viſel na njem. Glédavzi ſo bili od ſvetníkove ſtanovitnoſti takó ginjeni, in od kervoshéljniga trinoga takó rasdrasheni, de bi ſe bili soper njega ſpúntali, ko bi jih ne bil ſvetník s' ſvojimi beſédami od ljubésni do terpljenja, in od odpuſhanja rasshaljenja potolashil. — Vender je pa Egej ukásal ſ. Andreja rasvésati, kér ga je ſkerbélo, de bi pùnt ne vſtal, ali de bi Kriſtuſove vére na-ſe ne vséli. Apoſtel je pa ſvoje ozhí k' nebéſam povsdignil in klizal: „Ah, Goſpod! mi kali ne bo pervóljeno, tako umréti, kakor ſi tí umerl? Sprejmi mojo duſho v' ſvoje roké ..., ne odrêzi mi, kar ſi ſpokórnimu rasbójniku dovôlil; dodéli mi danſ ſvoj paradísh.“ Kmali po tem je, kakor je shêlel, na krishi ſvojo duſho isdíhnil. — Tolikoſhno zéno imá krish, ako ga kakor kriſtjani premiſhlujemo, in do ſmerti nóſimo.

S. Janes evangeliſt.

S. Janes evangeliſt je bil na gôri, in je vidil ſpremenjênje Jesuſovo; drugikrat je ſlônel na per-

ſih ſvojiga Goſpóda. Kmali po tem ga vídimo na oljſki gôri, in na gôri Kalvarii pod krishem njegoviga uzheníka. Posnej je na brégu pervi ſposnal njega, ki je od mertvih vſtal in je savpil: Goſpod je!

Kakor Tertúljan perpovedúje je bil v' Rimu v' kotel vréliga ólja vèrshen, in je nepoſhkodovan is njega ſtópil. Potem ga je zeſar Domizjan na otok Patmoſ poſlal, kjér mu je Goſpod prihódne rezhí nasnánil. Od ondod je priſhel nasaj v' Efés. Kér savolj ſvoje velíke ſtároſti vezh ní mogel hoditi, in ne vérnim dolgo pridgovati, ſo ga njegóvi uzhénzi v' zerkev noſili, in on jim je ven in ven perporozhevàl: „Moji ljubi otrôzi! ljubite ſe med ſeboj.“ In ſo ga vpraſhali, sakaj de té beſéde tólikrat ponávlja; ter je odgovoril: „Ta sapóved naſhiga uzheníka sapopáde vſe druge; ako jo prav ſpolnujete, vam bodo vſe druge lahke; ví bote veſélo shivéli in ſrézhno umerli. — Takó ravná Bog s' ſvojimi ljúbimi! On jim poſhlje kmali veſelje, kmali terpljenje.

S. Shtefan, pervi marternik.

S. Shtefan je umirajózh molil sa tiſte, kteri ſo ga kamnjali, kakor Kriſtuſ sa tiſte, ki ſo ga krisháli. „Goſpod, je on rékel, ne perſhtévaj jim téga gréha.“ Ko ſo ga kamnjali je klizal, rekozh: „Goſpod Jesuſ, ſprejmi mojo duſho.“ Ob ſmerti je vídil Kriſtuſa na deſnizi Ozhétovi; in Kriſtuſ ni sapuſtil umirajózhiga; daj mi, kader ſe bo ura moje ſmerti blishala, de bo tudi moje snotrejno okó nekoliko tvojiga velizhaſtva vidilo; poterdi mojiga duhá, de bom ſerzhno

terpel, kakor ſ. Shtéfan, in veſélo môlil, kakor on. Potem ſprejmi mene, kakor njega, v' ſvoje velízhaſtvo.

S. Korneli.

Rimſkimu ſtotniku Kornelju je angel rekel: „Bog ſe je ſpomnil tvojih molitev in tvoje miloſhine.“ — Bog tedaj vé tudi vſe naſhe dobre miſli in déla, on vidi vſe ſolsé, ki jih tózhimo, in plazhuje vſe dóbro, kár ſtorimò, defiravno v' naſhi krepósti ſvoje daríla plazhúje. — Kólikoſhna tolashba je sa-me, de me tí, o Bog! ne posabiſh! Nobeniga drugiga plazhíla ne shelím, kakor tebe glédati, tebe ljubiti, in ſ' teboj vékomej ſklenjen biti.

S. Ignazi, marternik.

S. Ignazi, marternik, ſi je v' nar vézhi gnado boshjo ſhtel, savolj Jesuſa, ſvojiga Goſpóda umréti, ter je ſhel ſerzhno v' Rim. Na pótu je kriſtjanam téga méſta mémo drugiga, té beſéde piſal: „Kar ſim na pótu, samorem rêzhi, de ſim na ſúhim in na morji v' nevarnoſti pred kervoshêljnimi sverínami. Nozh in dan ſim od deſét Leopardov obdan. Hozhem rêzhi, od vojſhákov, ki me várjejo, in kterih terdoſerzhnoſt tolikanj vezhi perhaja, kólikor bolj ſim poterpeshliv in krotak . . . Tode ne oginj, ne víſelze, ne divje sverí, me ne oſtraſhijo. Moje koſtí naj bodo ſtèrte, moji udje rastergani, in moj shivot na koſze rasſékan. S' veſeljem hozhem vſe terpéti, de le ſ' tem k' ſvojimu Bogu pri-

dem.“ — Ko je divje sverí nad-se priti uglédal, je v' veselje samaknjen savpil: „Jest sim shito boshje; sobjé divjih sverí naj me mélejo, de bom zhisti kruh Kristusov.“ — Mirno je umerl, kér je is ljubésni do Jesusa umerl.

Takó gredó Jesusovi prijatli v' smert! Vézhi kakor smert, je njih serzhnost; in ta velíka serzhnóst isvíra is ljubésni; in ta ljubésin pride od s. Duhá; in téga Duhá da Ozhe tistim, kteri ga prósijo. — Ozhe! daj mi tega dobriga Duhá.

‚S Polikarp.

S. Polikarp je shel s' temi besédami v' oginj: „Shest in osemdeset lét slushim Kristusu, in nikóli mi ni nizh sháliga storil; kakó bi tedaj mogel svojiga Gospóda in Bogá kléti? Gospod, vsigamogózhni Bog, Ozhe visóko hvaljeniga Sinú Jesusa Kristusa, sahválim te, de si mi ta dan in to úro dodélil, de se v' shtevílu tvojih marternikov vdeléshiti samórem kéliha terpljenja tvojiga Mesija, k' vstajênju vézhniga shivljenja, s' vse oshivljajózho mozhjó svetiga Duhá. O kólikanj shelím, kakor dober in prijétin dar od tebe med shtevílo tvojih svetnikov sprejét biti. Torej te v' vsim hvalim in zhastím s' Jesusam Kristusam, tvojim ljubim Sinam; s' kterim vréd naj bo tebi in s. Dúhu zhast sdaj in vékomej.“ — Takó je terpel in umerl ta vêlik mosh! O de bi se pazh od njega terpéti in umréti uzhil!

‚S. Ziprijan.

S. Ziprijan, Kartashenski shkof, je bil v' neki mestize pregnán, kjer se je s' déli pokóre in

uſmiljenja k' ſmerti perpravljal. Shkofam in maſhnikam, ki ſo bili, kakor on preganjani, je ſvojiga premoshenja in prav lépe piſma poſhiljal, v' kterih jih je toláshil in opominjal. Ko je ſliſhal, de ga iſhejo, de bi ga, kakor je dobro védil, umorili, je bil poln veſelja. So ga dobili, na vós vergli, in pred Makſimína peljáli. Ko ſe je bilo letó rasglaſílo, ſo vſi duhovni, shené in otrôzi vkùp derli, od ſvojiga paſtírja shégin prejeti in njegove sadnje beſéde ſliſhati, in jih ohraniti. Ko je ſliſhal, de bo ob glavo djan, je s' veſélim oblizhjem rékel: „Bog bodi hvaljen! Vſi vérni naj ga sahválijo, de me po takó velizhaſtni ſmerti k' ſebi vsáme.“ — On je ſam ſvoje oblazhila ſlekel, do béle ſúknje, ki je bila navadno oblazhilo duhóvnov. Potem je ſtópil pred njega, kteri ga je imel ob glavo djáti. Kér ſe je pa ta nad ſvetníkovo ſerzhnoſtjo savsél, in tedaj ni védil, kakó obſojênje ſpolniti; mu je rékel marternik pet in dvajſet zekínov odſhtéti, de bi mu ſerzhnóſt dal, glavo odſékati. — De bi vſaj tudi mi sadnji zhaſ ſvojiga shivljênja prav obernili! De bi pazh tudi mí, kakor ta velik ſhkof, miſlili, govorili, terpéli in umerli!

S Martin, ſhkof.

Ko je ſ. Martin hudó sbôlil, je ſvoje uzhénze ſklizal, ter jim ſvojo ſmert napovédal. Grosna shaloſt jih je opadla, ter ſo mu djali: „Po tem takim hozheſh ſvoje otroke sapuſtiti? Ali ſe ne bojíſh, de bi rjovézhi volkóvi ne priſhli in ſe na tvojo zhédo ne vergli, ko bi tiſto bres paſtírja vidili? Imej uſmiljenje s' nami, in ne sa-

púſti naſ v' tém ſtanu, v' kterim ſmo.“ — Svéti ſhkof je ſzer gorézhe shêlel, ſ' Kriſtuſam biti; ker je pa ſvoje uzhenze perſerzhno ljubil, jih je toláshil, in njih shaloſt smanjſhevàl; on je s' njimi vréd jókal, je ſvoje roké in ozhí proti nebéſam povsdígnil, in rékel: „Goſpod! ako ſim tvojimu ljudſtvu ſhe potrébin, ſe ne branim trúda; tvoja volja ſe sgôdi!“ — Nekej dní ga je húda vrozhína nadlegovala; vender je pa zhul in molil. V' ſvoji bolésni ni hotel ne ſvojiga ojſtriga oblazhíla ſlézhi, ne drugé kakor na semlji leshati. „Moji ljubi otrozi, je djal ſvojim uzhénzam, ki ſo mu hotli bolj poſtrézhi, mehkúshnoſt ſe ne ſpodóbi kriſtjánu.“ — On je na herbtu leshal, in zlo k' temu ga niſo môgli duhovni, ki ſo ga obiſkali, pregovoriti, de bi bil po ſtrani légel, de bi ſi vſaj nekóliko slajſhal. „Puſtite me, jim je djal, v' nebó glédati, potem ko nimam nizh vezh na semlji opraviti.“ — Takó je ta ſ. mosh ravnàl, ki ga je vezh zerkvénih piſávzov prerókam, apoſtelnam in marternikam permirjalo! Kakó podúzhne ſo njegove beſéde in njegov sglèd!

S. Hieronim, (zerkvéni uzhenik).

S. Hieronim je v' Sirſki puſhávi prav velíko lépih bukev piſal, in je bil vender ven in ven bolehin. „Goſpod!“ je rekel, „doklé boſh ſhe puſtil ſvojiga ſlushabnika na semlji terpéti? Ali ne boſh imel uſmiljenja s' mojo duſho, ki she tolikanj zhaſa v' medlim shivótu koperní? Tode tvoje imé bodi hvaljeno! Tvoja vólja ſe sgôdi! . . . Kteró pravízo imám, ſaſtran ſvoje

nadlóge pertoshiti ſe? Ali niſta sdravje in bolésin Goſpódovo délo? Sej on ráni in osdrávi . . . Terpímo, kólikor bo Goſpódu dopádlo, neſkonzhno ſrézhin ſim, zhe on ſtorí, de bo moje terpljenje k' sadoſtênju sa moje gréhe perpomôglo.“ — Verh ſlabiga sdravja, kakorſhniga je is mladiga imel, je mógel soper mnóge nadlóge ſtaroſti vojſkovati ſe. Vezh ko ſhtirnajſt lét pred ſvojo ſmertjo ni mógel vezh s' ſvojo rokó piſati; zlo bral je teshkó greſhko ali hebrejſko; továrſhi ſo mu brali in piſali; in vender je védno ojſtró shivel. Svojo ſamoto je imenovàl ſvoj paradísh, in ſmert je imenovàl ſvojiga nar ljubſhiga brata, ſvojiga nar ljubſhiga tovarſha, ſvojo nar ſlaji toláshbo. „Na semlji, je djal, je vſe minlivo; in vender ſe zhlovek na to blagó natvesúje, akoravno je minlivo in nizhémerno. Tvoja lepôta pa, o Bog! tvoja lepôta je vézhna, in vender ne gane zhlovéka. Bog! ne púſti me v' to ſlepôto priti. Moji duſhi ſe ſtúdi nad ſvétam; ona koperní tebe viditi, o preljúbi Jerusalem, preljuba domovína, blashno prebivaliſhe isvoljeniga ljudſtva mojiga Bogá! Ona hití in letí k' tebi, ti pravi ſtudeniz shivljenja, ti zil in kônez vſih mojih sheljá!“

S' enakimi premiſhljevanji in molitvami ſi je dajal opraviti ſ. Hieronim, ko ſe ga je húda vrozhínſka bolésin lotíla, po kteri je ſvojo lozhitev od téga ſvetá úpal. Njegovi prijatli in uzhénzi ſo priſhli, mu poſlédnjo ljubésin ſkasat. S' veſélim oblizhjem jih je ſprejél, in jim rékel: „Prijatli môji! ali mi osnanílo pernesete, de ſe bom preſêlil od tod? Bog vam vèrni in plazhaj takó veſélo osnanílo! Vdeleshíte ſe mojiga veſelja, bodite prizhe moje ſrézhe- Glejte dragi oko-

migljej, ki me bo na vékomej rasvésal. O draga úra! . . . Sladko ín mirno ſpanje pravizhnih! pridi, saprì mi ozhí! O ſmert, kakó draga, kakó prijétna ſi mi! Kaj ſe mudíſh, moj ljubi továrſh! Kakó krivízhno ljudjé ravnajo, de te takó oſtúdno málajo! Le hudôbnim ſi grôsna. Kar te je bil Jeſuſ, moj Odreſhenik, ljubil, mi dopádeſh, tudi v' ſredi nar ſtraſhnéjiga terpljénja in nar hujih marter; ker imaſh védno ſeboj upanje ſrézhne vézhnoſti . . . Samó Jeſuſa Kriſtuſa ljubíte, zhújte, molite; in bote ſkuſili, kakó ſladka de je ſmert njemu, ktéri je védil prav in ſvetó shivéti.“ Na té beſéde je ſ. Hieronim Bogú ſvojo duſho isrózhil.

S. Avguſhtin.

Ko je ſ. Avguſhtin vidil, de je ſtar in bolán, je rad ponavljal beſéde, ki jih je umirajozh ſhkof, kterimu je podaljſhanje shivljenja shelel, rékel: „Ko bi nikoli ne bilo tréba umréti, bi ſe morde utegnilo bolníku ſpreglédati, ako to shelí, kér je takó natórno; ker nam je pa vſim umréti, kaj perdobimò, zhe ſe ſmert ſa jutrejſhnji dan odloshí. Kólikanj poprej, tolikanj bolje, ſlaſti zhe ſe je zhlovek k' temu perprávil.“ S. Avguſhtín je te beſéde ven in ven ponávljal, in ſe zhúdil nad njimi. — V' ſvojih nar hujſhih bolezhínah je mólil ſa varſtvo in ohranjenje ſvoje zérkve. — Kér je tolikrat uzhíl, de naj nihzhe bres pokore ne umerje, je rékel v' ſvoji sadnji bolésni, de bi ſvoje miſli na ſnanje dal, pſalme od pokore prepiſati in na ſténo ſvoje ſtaníze obéſti; de bi ſe vezhkrat ſpokornih sdihljejev, ki

ſo v' njih, ſpomnil, in tedaj sgrevane obzhutljeje v' ſebi obúdil. — De bi v' ſvoji pobóshnoſti ne bil móten, je ſvoje uzhénze deſét dní pred ſvojo ſmertjo prôſil, de naj ne hódijo v' njegovo ſtanízo, kakor takrat, ko ga sdravníki obiſhejo, ali ko mu jésti perneſó. — Takó je ta ſvetla luzh zérkve umerl ſmert pravizhnih! On ní narédil teſtamenta; sakaj is ljubésni do Jesuſa Kriſtuſa je bil ubóg, in ni nizh premoshenja imel.

S. Arseni.

S. Arsêni, poglavár in ſvetovaviz zeſarja Arkadja, potem puſhávnik in opàt, je vezhkrat ſvojo révſhino in ſvoje grehe objokovàl; kér je védil, de bodo tiſti, ktéri na tem ſvétu jókajo in shalújejo, na drugim ſvétu potolásheni, in de ſe bo njih shaloſt v' veſelje ſpremenila. On je prepovédal, njemu po ſmerti kako zhaſt ſkasováti. Vezhkrat je ſmert premiſhljevàl, in ſe védno k' ſmerti perpràvljal; in vender ſe je grosno vſtraſhil, ko ſe je blishala. Njegovi uzhénzi ſo ſe tolikanj bolj zhudili, ker jo je popréj takó gorézhe shêlel. Arseni ſe je pa kmali poshívil, in jih s' beſédami toláshil: „Smert je tiſtim podóbam enáka, ki ſo od delezh lepé, gerde pa, zhe ſe od bliso ogledújejo ... Duſha ſe ne móre od teléſa lozhiti bres teshke britkoſti. Vender je pa prav koríſtno, sgodej s' ſmertjo ſosnániti ſe. Zhlovek ſe pa ne ſmé na ſvoje akoravno terdne ſklèpe prevezh sanêſti, in miſliti, de je ob sadnji úri popólnima pokójin in bres vſiga ſtrahu ſmerti.“ — Ko je to govóril, ſe je njegó-

vo oblizhje prezhudno rasjasnilo, in on je ſvojiga duhá isdíhnil, v' svelizhanſkim miru.

S. Gregor, pápesh.

S. Gregor papesh, ki ſe tudi Véliki imenúje, je vezhkrat bolêhal, in je bil zhaſi slo bolán. Skorej dvé leti ſté shé, je piſal Evlógju, Alekſandriſhkimu patriárhu, kar niſim is ſvoje ſtaníze ſtópil; sakaj moja bolésin mi doſtikrat takó ſklézhe bolezhíne naprávi, de zhaſi nimam mozhí, jih prenêſti. Nobene druge pomózhi ne morem doſézhi, kakor od Bogá. Moja nar vézhi shaloſt je, de me moja bolésin od vſih duhóvnih opravíl sadershúje. Pomiſli moj prijatel! ali ni to martra sa zhlovéka, kteri le sató sdravje shelí, de bi ſvoje dolshnoſti ſpólnil: zhe ne móre is póſtelje, ne k' altarju ſtopiti, ne ſvétih ſkrivnóſt obhájati . . . Jeſt ſim pa vender prav pomózhik snajdel, de poterpeshliv oſtati samórem. Védno namrezh imám Odreſheníkov krish in ſvoje nápake pred ozhmí. Kar ſe téga pomózhka poſlúshim, ſe mi, kar terpím, malo sdí, proti tiſtimu, kar je on terpel in ſim jeſt saſlushil.“ — Upanje umréti, je bila njegóva nar vézhi tolásh-ba. „Grosno ſe bojím, je vezhkrat djal, de bi mi moja nejevólja novih in vézhih marter ne napravila, nameſti de bi jeſt s' ſvojimi bolezhínami ſvoje gréhe pokoríl. — Na sadnje pa mu je Bog pervólil, kar je shêlel; on je umerl deſétiga ſuſhza v' letu 604. — Ali imám jeſt enakih sheljá? Ali ſe pa tudi poſlushim perpomózhka, kteriga ſe je ſ. Gregor poſlushil, de ſe vadim v' poterpeshlivoſti.

Ș. Isidor, ſhkof.

Ș. Isidor, Veliki ſhkof v' Șevíli na Shpanſkim, je po tem, kader je bil Șevílſhko zérkev trídeſet lét vládeval, prav hudó sbólel. S' veſeljem je bolêsin ſprejél in jo poterpeshlivo prenáſhal; sakaj miſlil je, de je pomózhik, pokóro délati. On je prôſil sdravnike, ki ſe mu na pómozh priſhli, de naj ga ne ſílijo, vezh sdravíl in shivesha vséti, kakor je tréba, de ne bodo krivi njegove prehitre ſmerti. On je ſvojim dolshníkam vſe odjénjal, kar ſo mu bili dolshní; ſvojo hiſhno oródje in malo dnarjev, ki mu je ſhe oſtálo, je rekel med ubóge rasdelíti. Ko je bil she slo oſlábel in she bliso ſmerti, ſe je dal v' zerkev ſ. Vinzenza peljati. Od vſih ſtraní ſo vkup dèrli, od njega shégin prejéti. Vſo ſvojo mozh je povsel, prôſil ljúdſtvo in opomínjal k' edinoſti ſ' katolſhko zérkvijo, k' pokórſhini do deshéliniga goſpóda in k' pokóri. — Po dokonzhánim opominjevanjem je prôſil dva ſhkofa, ki ſta per njem bila, in ſzer eniga, de naj ga v' ojſtro oblazhílo oblézhe; in drugiga, de naj ga ſ' pepélam potréſe. Potem ſe je ozhitno ſvojih gréhov ſpovédal, je vſe prizhejózhe sa odpuſhánje prôſil, ter je prejél od ſvojih bratov odvéso ſ' tákoſhno ponishnoſtjo, de ſo ſe vſi v' ſolsah topíli. Kader je bil potem na tiſtim kraji ſveto popótnizo prejél, je mirno ogáſnil. — Ali ne móram jeſt enakih ſpokórnih sheljá iméti, kakor ta ſvetník?

Ș Ludvik, Franzoſki kralj.

Ș. Ludvik je v' Afriki, ko ſe je sa vêro bojeval, hudó sbólel, ter je poglavarje trúm in

ſvoje imenítnike ſklizal v' ſhotor, in jih je prav lepó ogovóril. Potem je ſvojiga ſinú sa róke prijél, in mu dal naúkov, kakorſhnih utégne dati vêlik kralj, dober ozhe, ſvét deshélin goſpód. On ga je shégnal, in Bogá prôſil, de naj ga vſiga húdiga váruje, ſlaſti pa nar vézhi neſrézhe, de namrezh v' nobenim ſmertnim gréhu ne umerje, de bi po tem minlívim shivljenji ſkupej Bogá hvaliti, in vékomej njemu v' zhaſt péti samôgla. — Po teh beſédah ſo mu ſvete sakramente pernêſli, in jih je ſ' poſébno gorézhnoſtjo prejél. Ko ſo ga v' ſ. olje devali, je na vſe molitve odgovóril, in je ſ' prizhejózhimi pſalme od pokóre in litanije môlil. Po tem je s' veſélim oblizhjem rékel: „Goſpod! v' tvojo hifho bom ſtópil, in te ponishno v' tvojim ſvetim tempelnu môlil.“ Na tó ſi je rekel póſteljo napraviti, in jo ſ' pepelam potréſti. Ondi je ſvoje roké in nogé v' podóbi krisha raspél, v' preſvéto Jeſuſovo imé klizal, in ſvojiga duhá isdihnil. — Kaj mórem, kaj hozhem ſtoríti, de ſe poſlédnjih dní in úr ſvojiga shivljenja ſvetó poſlushim?

S. Monika.

S. Monika je ſvojiga ſinú Avguſhtina perſerzhno ljubíla; in on je ſvojo mater prav slo ſpoſhtovàl. Pred ſvojo ſmertjo je s' njim prav lép pogóvor iméla, v' kterim mu je mémo drugiga rekla: „Véſh, ſin moj! kako ljub de ſi mi tí, in koliko fóls de ſim savolj tebe prelíla. Bog je moje sheljé uſlifhal, in ne le de bi te bila v' narózhje zerkve nasaj ſprávila, ampak jeſt ſim te tudi nagníla, jo ſovrashnikam braniti.

Vezhkrat ſim te ſliſhala rêzhi, de ſi ti, kakor hitro ſi ſladkóſt ſvétiga piſma okúſil, tákoſhne sheljé po ti ſveti hráni obzhútil, de vezh ne moreſh jenjati od branja. Takoſhno je s' vſakim veſeljem, ktero od Bogá pride. Ono navdá ſerzé. Sladko je, Bogá is vſe duſhe ljubiti, njega ſamiga ljubiti, ſe mu popolnima isrozhiti, de ne rasumem, kakó de tiſti, ki ſo ga kdej ljubili, nehati samórejo ga ljubiti. Potèrdi mi, ſin moj, ki prijasnoſt in veſêlje ſvetá is ſkuſhnje posnáſh, poterdi mi, de je snotrajna toláshba, ki jo zhlovek obzhúti, ko vé, do je od Bogá ljúbljen, veliko vézhi, kakor je veſelje od kake ſtvarí ljubljen biti . . . Sakaj ſe zhlovek ne dershí Bogá, ki ſe nikoli ne ſpremení, ki nikoli ne mine, ki naſ v' vſih naſhih potrébah preſkerbí, ki vſe naſhe sheljé ſpólni, ki naſ s' ſvojimi daríli obſúje?,.. Vezh lét ſim vidila, de ſi v' boshji gnadi poterjen. Ali niſim tedaj doſti dolgo shivela ker me vezh ne potrebújeſh? Torej hozhem Bogá proſiti, de me is téga ſvetá vsame, in ſklêni ſvojo molitev s' mojo molitvijo, de odpuſhenje ſvojih gréhov doſéshem.“ — S. Avguſhtin ſe je v' ſolséh topíl, poln ljubésni in ſpoſhtovanja do ſvoje matere je vſe te beſéde poſlúſhal, kakor de bi bil ſhe otrok. Edin drugimu ſta ſi pravila, kar obzhutljej per taki perlóshnoſti ljubesniviga veléva. — Na pokopalíſhe pa ſ. Monika ni zlo nizh porájtala . . . „Ker ſe bodo moji dnévi, je djala ſvojimu ſinu, v' tem méſtu ſtekli, naj tudi moje truplo tukej oſtáne. Tode moje duſhe ſe ſpomni, kader boſh pred Goſpódovim altarjem ſtal. Skashi mi to hvaléshnoſt, kjérkoli boſh.“ — Kader je bila to isgovoríla, je

v' Bógu saſpála. — Kakó lépe ſo te beſéde! Gotovo ſo vrédne, vezhkrat premiſhljene biti!

¿S. Pavla, vdóva.

Ta shéna, ki je savolj imenitniga rodú in savolj velíkiga premoshenja ſlovéla, je sapuſtíla Rimſko méſto, de bi poſlédnje dní ſvojiga shivljenja v' néki votlíni srávin Betlehema shivéla. Ko ſi je kôniz shivljenja blíshati vidila, je bila takó mirna, kakor de bi bilo preſeljênje is shivljenja v' ſmert le kratik, prijetin pót, v' ſvojo domovíno verniti, in s' ſvojimi prijatli ſkleniti ſe. V' teh miſlih je s' neſkonzhnim veſêljem vezh rékov brala is 25. in 83. pſalma. Zhaſi je ſvoje shnable s' snamnjem ſ. krisha sasnamovala. V' sadnjih sdihljejih je klizala Jesuſovo imé in je, kakor ſ. Hieronim pravi, s' ſvojimi sdihljeji Bogú hvalne péſmi slágala.

¿S. Klotilda.

Ş. Klotilda, Franzoſka kraljíza, je po ſmerti ſvojiga moshá Klodovêja, poſlópje ſvojih otrók sapuſtíla, ter ſe v' meſtu Tur vſtanovíla. Tukej je, kakor kerſhanſka vdóva ſhtirdeſet lét v' premiſhljevanji, v' pobóshnih in ſpokornih délih shivéla. Ko je jéla beléhati in ſe je njen zhaſ blíshal, je ſvoje dva ſina Gildeberta in Klótarja k' ſebi poklizala in jih s' máterno ljubesnijo in veljávo opominjala, Bogú ſlushiti, njegove sapovedi dershati, zerkev braniti, ubóge toláshiti in podpírati, ſe med ſeboj bratovſko ljúbiti in mir ſtanovítno ohrániti. Po tem jim je dala ſvoj shé-

gin, ter jim je, kakor Patriarh Jakob veliko naprej povédala, kar ſe jim bo sgodílo. — Deſiravno je njeno teló zhe dalje ſlabéji perhajálo, je bil vender njen duh védno mirin. Ona je rada molila nektére réke is pſalmov, slaſti pa is 24. pſalma. Kar je ſhe premoshenja iméla, je rekla po ſvojih ljudéh ubogajme rasdeliti; ter je prejéla ſvete sakramente, je ozhitno ſvojo vero nasnanila, ter je ſvojo duſho Bogú isrozhíla. — De bi pazh tudi mí sadnje dní takó obernili!

S. Teresija.

„O preljubi Jesuſ!“ je rekla ſ. Teresija, ko je hotla ſvoje shelje po ſmerti na snanje dati „kteriga ſámiga ljubim! bom kali védno koperneła, te viditi? . . . Oh! kako oſtudno je to shivljenje sa tiſtiga, ki gorí od sheljá per tebi biti! Jeſt umerjem, kér ne umerjem. Tí véſh, o moj Bog! ki ſi is ljubésni do mene umerł; tí véſh, zhe je shivljenje prijétno, kader móra kdo ſvojiga ljúbiga dolgo perzhakovati. Moje shivljenje ni pravo shivljenje; ono je vedno terpljenje, ono je ſklezh oginj, martra, ki je tako grosna, kakor peklénſka martra, ko zhlovek vſe upanje sgubí, njegov konez viditi. O shivljenje! tavshentkrat hujſhi ſi, kakor ſmert! O tolashbe polna ſmert! O she dolgo sheljéni zhaſ! várno savétje soper vſe viharje shivljenja! Pokonzhanje gréha! Sazhétik naſhiga praviga shivljenja! pridi, hiti, de me réſhiſh od ſmerti ſvetá. Le ſmerti gréha ſe bojím; le shivljenje gnade shelím. Vſe ſvoje upanje ſtávim v' Jesuſa, ki mi je bolji shivljenje obljubił . . .“

III. Poglavje.

Mnogotére molítve sa bolníke.

Sjutrenja molitev po prezej lohki nôzhi.

Sahvalim te, Bog Ozhe, Sin in ſvéti Duh! de ſi mi dal ta dan doshivéti. Nifim ſe ſzer bres vſih bolezhín sbudil, kakor ob sdravih dnéh; bolezhîne ſo ſe s' menoj vréd sbudile. Tode tudi véra, de ſi tí, o Bog! Ozhe bolníkov, kakor sdrávih, ſe je ſpét s' menoj vréd sbudíla. Od tebe, po tebi in v' tebi, je vſe. Ne le, de nifi delezh od mene; ne le, de nifi ſamó bliso mene, temuzh v' tebi shivimò in ſmo vſi. Mólim te, o Bog! in hvalim. V' tihi poterpeshlivoſti, in v' svelizhanſkim perzhakovánji tvojiga vládanja hozhem terpéti, kar mi vſaka ura pernêſe. Terpéti hozhem, kakor je Kriſtuſ terpel. Ozhe! vsêmi ta kélih terpljénja od mene; vender ne moja, ampak tvoja volja ſe sgôdi! Bolezhine teléſa ſe manjſhajo in ráſejo; tode mozh terpéti, kakor je Kriſtuſ terpel, pride od tvoje ljubésni; in ta je neſpreminliva in povſod prizhejózha. To ljubésin ne more nobéna bolezhina ſlabiti; nobeno terpljenje jo ne bo mojim ozhém perkrilo. Kakor ſe sa tèmnimi obláki ſolnze ſvéti, ſe tudi tvoja ljubésin, o Bog! v' terpljenji ſvéti. — Blagor meni, de ſim pod tvojim varſtvam, in de upanje imám, de bom, ako ſ' Kriſtuſam terpím, ob zhaſu rasodenja njegóviga velizháſtva, tudi veſelje s' njim imel! —

Daj, o Bog! meni poterpeshlivoſt; sdravníku rasſvetljenje, sdravílam mozh; vſim, ki mi ſtréshejo, ljubésin; in vſim, kteri mi na dushi ali na teléſu dobro ſtoré vézhno shivljenje sa plazhílo. Pomnôshi mojo véro, moje upanje in mojo ljubésin. — Kakó mozhnó shelím, de bi tebi s' vſáko ſápizo, s' vſakim sdihljejem ſvojiga ſerzá ſvojo ljubésin ſkasal! — Tebi perporozhím ſvojo dusho in ſvoje teló; tvojim svéſtim ozhétovſkim rokám isrozhím ſebe s' vſim vréd, kar ſim in imám. Vári me pomót in gréhov, v' ktere tako lahko padem. Daj mi danaſhnji dan ſrezhno dokonzhati, de bom na vézher tebe s' hvaléshnim ſerzam povelizhevàl, in s' veſêljem rékel: Goſpod je tudi danſ ſpet vſe prav ſtóril. Ne sapuſti me ne sdaj, ne ob ſmertni uri. — Sveta Marija, shaloſtna mati Jesuſova! prôſi sa-me, de bom jeſt, kakor tí, vſe snotranje in sunanje bolezhíne s' ſtanovitno poterpeshlivoſtjo prenáſhal. — Svéti angel varh, ki te me je Bog sa vodníka in továrſha na pótu téga shivljenja dal, prôſi sa-me, de bom tudi v' ſvoji bolésni boshjo voljo s' veſêljem ſpolnovàl, de bom po popotvanji téga shivljenja v' ſvojo pravo domovíno priſhel, in v' drushbi ſ' teboj Boga vékomej hvalil. Amen.

Zhe je bila nozh prav lohka.

Nékej úr ſim mirno ſpati samógel. Kólikanj tebe sahválim sa tó, o Bog! Tí terpljenje in veſêlje prezhúdno ſklépaſh. Takó bo kdej na vſe terpljenje mojiga shivljenja sa moje teló mirno ſpanje, mir v' gróbu; in mir sa mojo dusho, ki ga nebeno ſpanje vezh ne bo pretergalo, naſtópil.

Sjutrenja molitev po prav teshki nozhi.

To je bila sa-me prav teshka nozh, o moj Bog! Velike bolezhine in grosne tesháve ſim terpel. Po ſpanji in pokoji ſim hrepenel, tode niſim jih naſhil. Takó perſerzhno ſim shêlel prihod dnéva, de bi nekoliko polájſhanja in poshivljenja doſégel. To ſim sdaj doſégel in sa to sahvalim tvojo velíko dobróto. Ozhe! Ti vidiſh moj shaloſtni ſtan, in posnáſh vſe moje sheljé; bres tvoje volje nizh nad-me ne pride. Daj mi poterpeshlivoſt; toláshi me in daj mi mir; daj de bo moje terpljenje po tvojim vládanji meni k' dóbrimu teknílo. Tí ſvojim otrokam nikóli vezh ne naloshíſh, kakor terpéti premórejo; tí véſh, kako ſlab in bres pomózhi de ſim. Ta miſel, de ſi vſigavedózh, mogózhin in móder: me váruje maloſerzhnoſti. Pod tvojim varſtvam ni nobeno terpljenje prevelíko; tudi ſmert je dobízhik. Tí ſi Goſpod; ſtóri, kar ti dopáde. Morde je tvoja pomozh blishe, kakor miſlim. — Tvoje ſvetovanje je prezhudno; tí pa vender vſe prav modro do konza perpráviſh. — Daj mi, de bom sgled tvojiga Ṣinú, ktéri je savolj mene tolikanj terpel, prav shivó pred ozhmí imel in ſe od njega poterpeshlivoſti uzhíl. — Ṣveta Marija, ki ſi takó tiho in ſtanovitno terpéla, ſprôſi mi od ſvojiga boshjiga Ṣinú gnado, de bom po tvojim sglédu ſvoje terpljenje prav ſerzhno nôſil. — Ṣvéti angel varh! prôſi sa-me, de mi nizh ne bo tolashbe dobre veſtí odvsélo, de bom po goſto kratkóſt terpljenja in vezhnoſt veſelja premiſhljeval. Amen.

Vezhérna molitev po prav lohkim dnevu.

Ṣpet je, o Bog! en dan moje bolésni minul. Sahválim te, de ſi me ta dan ohránil. Tí ſi mi ſpet ljudí poſlal, kteri ſo mi dobro ſtorili; tudi sa to te sahvalim. Tudi sa ſvoje bolezhine, ki ſo sdaj odlegle, in ſo sa mojo duſho takó koriſtne, te sahválim. — Kakó ſim pa ta dan ravnàl? Ali ſim vezhkrat ſvoje ſerzé k' tebi vsdignil, de bi bil tebe sahvalil in tebe prôſil? ali ſim Jeſuſovo terpljenje premiſhljevàl? ali ſim bil v' tvojo ſvéto voljo vdán? Ali ſim tebi ſvoje terpljenje, sdrúsheno ſ' terpljenjem tvojiga Ṣinú, darovàl? Ali ſim tiſtim, ki ſo bili okóli mene, s' ſvojo poterpeshlivoſtjo lep sgled dajál? Ali ſim rad od tebe in od koriſtnih rezhí govoriti poſluſhal? Ali ſim ſe, meni ukásanih sdravíl poſlúshil? — Oh, Bog! oſramotèn in sgrévan glédam danſ na pomóte, ki ſim jih dopernéſel, in na dobro, ktero ſim opúſtil. Odpúſti mi, Ozhe! in bodi mi miloſtiv. Obvári me to nozh, kakor serklo ſvojiga ozhéſa. — Ako bi ure prihódne nozhí sa-me ure terpljenja biti utegnili, mi daj mozh, to teshavo prenêſti. Daj mi, ako ne bom mogel ſpati, na to miſliti, de ſi tí po dnévu in po nôzhi moj varh, de tí ne ſpíſh, in ne dremljeſh, in de nad menoj zhujeſh, kader ſpanje ozhí vſih ljudí premága. Daj mi ſpomniti ſe tiſtih nozhí, ktere je Jeſuſ ſamôtno v' molitvi prezhúl, slaſti pa tiſtiga terpljenja, ki ga je sadnjo nozh ſvojiga shivljenja is ljubésni do mene preſtal. — Daj mi, de ure, ko ne bom mogel ſpati, v' premiſhljevanje ſamiga ſebe, v' ſvoje boljſhanje, in v' tvoje zhaſtenje obernem. Zhuj

nad menoj, naj ſe she jutri v' tem shaloſtnim zhaſu, ali v' vézhnoſti ſbudím; naj shé pred tabo na ſemlji ſhivím ali te s' ſvelizhanimi v' nebéſih zhaſtím. Tebi ſe perporozhím sa prihódno nozh in sa ſmertno uro. — Ṣvéta Marija, mati boshja! ki ſi tiho poſnémala poterpeshlivoſt ſvojiga Ṣinú! tvoj sgled mi bodi tudi to nozh pred ozhmí. — Ṣveti angel! vari me, de ſe mi nizh húdiga ne perblisha, temuzh de vſelej, kakor tí, boshjo voljo ſpolnim. Shégnaj me, vſigamogózhni in uſmiljeni Bog, Ozhe, Ṣin, in ſvéti Duh. Amen.

Vezherna molitev po prav teshkim dnévu.

Velíko, o Bog! prav velíko ſim ta dan terpel. Terpljenje sa terpljenjem perhája. Pomózhi ſim klizal, tode nihzhe mi ni mogel pomagati; takó mi je bilo, kakor de bi me bili tí in ljudjé sapuſtili. Le ſpomín tvoje ljubésni, dobrotlivoſti, mogózhnoſti, modroſti in uſmiljenja me je krepzhàl, de niſim omágal. Tí ſi mi pomágal, ſvoj krish noſiti. Bódi torej hvaljen. Ṣprejmi me tudi v' prihódno v' ſvoje vſigamogozhno varſtvo. Tí ſi obljubil, de boſh ſheljé ubógih uſliſhal, in jim dal, kar te bodo s' saupanjem proſili. Daj mi tedaj, moj Bog! tvojo gnado obzhutiti; pokrepzhaj moje trudne ude ſ' pokojnim ſpanjem. Upam in ſe sanéſem na-te; daj mi ſ' tvojo gnado dovóljnimu biti; raskáshi ſvojo mozh nad menoj, ki ſim ſlab, ako me ſhe vézhi bolezhine po nôzhi sadéti utégnejo. Nizh naj me od tvoje ljubésni ne lózhi. Odpúſti mi moje gréhe; ſprejmi me miloſtlivo ob moji ſmer-

ti. — Svéta Marija! ſ. angel varh! proſíta sa-me de v' véri v' Bogá, v' upanji v' Bogá, in v' ljubésni do Bogá shivím in umerjem. Amen.

Véra, upanje in ljubésin.

Vérujem v' tebe, pravi trojni Bog, Ozhe, Sin in ſ. Duh. Vérujem, de ſi tí vézhna reſníza in neſkonzhna modroſt. Vérujem, de ſi tí moj Goſpod, in de ſim jeſt tvoj ſlushabnik. Vérujem, de ſim od tebe priſhel in k' tebi nasaj grém. Tí ſi neſkonzhno vêlik, mogózhin in dobrotliv. Tí ljubiſh vſe ljudí; tí grosno shelíſh, de bi naſ svelizhal. — Narſvetejſhi Ozhe! tí ſi zéli ſvét ſtvaril; tí vſe ohrániſh in vladaſh; nizh ſe ne sgodí bres tvoje previdnoſti. Ti ſi me v' ta ſtan poſtávil; bolji je sa-me, de mi je takó, kakor de bi mi drugazhi bilo. Tí dóbro plazhújeſh in húdo ſhtrafújeſh. — Vérujem, o moj Odreſhenik! de ſi Sin shiviga Bogá. Vérujem, de ſi zhlovek poſtal, de bi naſ odréſhil. Vérujem, de ſi sa-me umerl, in v' nebéſa ſhel, de bi me ſvojiga velizhaſtva vdeléshil. — Sakaj bi ſe torej ſmerti bal? Sej upam ſ' tvojo gnado tudi tje priti, kjer tí ſedíſh na deſnizi ſvojiga Ozhéta! — Vérujem v' tebe, ſ. Duh! Vérujem, de me tí, preljúbi toláshnik naſhih duſh s' ſvojo gnado poſvezhujeſh. — Vérujem in ſposnám vſe, kar ſi tí, o Bog! rasodel, kar je Jeſuſ Kriſtuſ uzhíl, kar ſo apoſtelni osnanováli, in kar nam ſvéta Rímſka katolſhka zerkev, ki v' svési s' njo umréti shelim, vérovati veléva. Stúdim in savèrshem vſe smóte, ktére ſo reſnízam, ki jih ona uzhí, naſprotne. O Bog! poterdi mojo véro!

Upam in ſe sanêſem na tvojo neſkonzhno dobróto in miloſt, o Bog! Upam, de mi boſh po neſkonzhnim saſlushênji ſvojiga edinorojéniga Sinú Jesuſa Kriſtuſa dal v' tem shivljenji pravo ſposnanje, obshalovanje in odpuſhenje mojih gréhov, po ſmerti pa vézhno svelizhanje, in dodélil, tebe od oblizhja do oblizhja glédati, ljubiti in bres konza vshivati. Tudi upam od tebe potrébnih pomózh, vſe to doſézhi. Upam to od tebe, kér ſi tí to obljúbil, ktéri ſi vſigamogozhin, svéſt, neſkonzhno dobrotliv in uſmiljen. Morbiti je le ſhe en malo zhaſa, in boſh vſe moje upanje ſpólnil. Tí ſi bil smirej moj Ozhe, ti boſh tudi do moje ſmerti moj Ozhe oſtal. Kér ſi me, ko ſim bil savolj gréha tvoj ſovráshnik, po ſvojim Sinu ſeboj ſpravil: kaj ſmém torej sdaj upati, ker ſim ſ' tabo ſprávljen? Ker ſi mi ſvojiga edinorojéniga Sinú dal, kaj vſe mi boſh s' njim vréd dal? O Bog! poterdi moje upanje.

O moj Bog! ljubim te is vſiga ſvojiga ſerza, zhes vſe, kér ſi nar vézhi dobróta, neſkonzhno popólnima in vſe ljubésni vrédin. Tudi sató te ljubim, kér ſi do mene in do vſih ſtvarí neſkonzhno dobrotliv. Is ſerza shelím, te takó ljubiti, kakor ſo te tvoji nar ſvetejſhi ſlushábniki ljubili, in te ljubijo. S' njih ljubésnijo ſklenem ſvojo nepopólnima ljubésin. — Sa réſ, o moj Bog! ljubim te; ſej ſi me tí od vékomej ljubil, in mi vezhno svelizhanje obljubiſh. Tí ſi me ſtvaril, ko niſim bil; tí ſi me réſhil, ko ſim bil gréſhnik; tí ſi me iſkal, ko ſim ſe bil sgubil; tí ſi mi odpuſtil, ko ſim bil savolj gréha tvoj ſovráshnik: in jeſt bi te ne ljubil? O Goſpod! véſh, de te ljubim. Mnôshi to ljubésin v' meni zhe dalje bolj;

daj mi, de bom v' ti ljubésni shivel, umerl in vékomej per tebi prebíval.

Ker te tedaj reſnizhno in is ſerza ljubiti shelím, in ſi to terdno persadénem, mi je is ſerza shal, de ſim tebe, ſvojo neſkonzhno dobróto, ki te zhes vſe ljubim, tebe, ſvojiga ſtvarnika, odreſheníka in poſvezhevávza raſſerdil. Oh, Ozhe! pred tabo ſim greſhíl; vezh niſim vredin tvoj ſin imenovan biti. Deſiravno ſim pa néhal, tvoj otrok biti, vender tí niſi néhal, moj Ozhe biti. O kakó mi je shal, de ſim tebe ſvojiga takó dobrotliviga Ozhéta, ſvojiga takó miloſerzhniga Kralja, ſvojiga vſigamogózhniga Goſpóda, ſvojiga nar sveſtéjſhiga prijátla, ſvojiga preljubiga paſtirja raſshálil! O Jeſuſ, kakó mi je shal, de ſim tebe s' ſvojimi grehi tolikrat isdál, satajil, saſramovàl, menj obrajtal kot druge ſtvarí, krishal, in tvoje preſvéto ſerzé ránil! Tode terdno ſklenem, gréha ſe várovati, in po tvoji volji ravnati. Vſe bolezhine, tudi ſmert hozhem v' sadoſtênje sa ſvoje gréhe ſprejéti. Le odpúſti mi, te proſim, savolj ſvoje ſ. kervi, savolj ſvoje ſmerti na krishi in savolj vſiga, kar ti je tvoja ſ. mati ſtoríla, in kar je is ljubésni do tebe terpéla.

Maſhne molitve sa bolnike.

I. Od sazhétka do evangelija.

Vſigamogózhni, vézhni, vſigaprizhejózhi Bog! jeſt ti darújem ſvéti, nekervavi dar, ki tiga sdaj maſhnik v' iménu tvojiga edinorojeniga Sinú, ali velíko bolj tvoj preljúbi Sin ſám po máſhniku na altárji darúje; ter ſe ſklenem ſ' tiſtim naménam, ſ' ktérim ſe je Svelizhar po kervávo na

krishi sa gréhe vſiga ſvetá darovàl. In ker ne mórem vprízho biti per ti preſvéti daritvi, kakor shelím, ſe perdrúshim ſ' pobóshnim ſerzam ti prezhaſtiti darítvi, in ſklenem ſvojo molítev s' maſhnikovo molitvijo, ki jo sa vſe vérne kriſtjane v' iménu ſvéte zérkve oprávlja, in te ponísh-no próſim, pogléj miloſtivo na ta dar in na mo-jo molitev, kakor ſi kdej prejél darí ſvojiga hlap-za pravízhniga Abelna, naſhiga ozháka Abraha-ma, in daritev vélikiga duhovna Melkisedeka.

Vsêmi, ſveti Ozhe, vſigamogózhni Bog! ta prezhiſti dar, kteriga jeſt, tvoj nevrédni ſlushábnik, darújem tebi, ſvojimu shivimu in právimu Bogú v' dúhu po maſhnikovih rokáh v' tvojim tempelnu sa ſvoje bresſhtevílne gréhe, samére in sanikernoſti; vsêmi ga sa-me, in sa moje do-mázhe, pa tudi sa vſe vérne kriſtjane shive in mertve. Daj de bo meni in njim v' svelízhanje in vézhno shivljenje.

Vsêmi, neſkonzhno dobrotlivi Ozhe! to ſveto darítev v' sahválo sa vſe prijéte gnade in dobró-te, ki ſi jih meni in vſim ljudém miloſtivo dodé-lil, in de doſéshemo vſe gnade, ki ſo meni in môjim domázhim, prijatlam in ſovráshnikam k' vézhnimu svelízhanju potrébne. Slaſti pa mi gna-do dodéli v' ti moji bolésni, de jo is ljubésni do tebe in v' sadoſtênje sa ſvoje gréhe poterpeshlivo prenáſham, do konza ſpokórin v' tvoji ljubésni oſtánem, in ſrézhno sadnjo úro doſéshem.

Bódi tudi miloſtiv, ó Goſpód! vſim, ki danſ umírajo, vſim bolníkam, sháloſtnim in kteri ſo v' ſkuſhnjavah, slaſti pa mojim ſovráshnikam; te-daj te próſim, de njim in meni odpuſtíſh, in ſvo-jo gnado daſh. Amen.

O Jesuſ! kolikoſhina je tvoja dobróta in tvojo uſmiljenje do mene; kér ne de bi bil sa-me ſamó zhlovek poſtal, terpel in umerl, temuzh tí ſi prédin ſi ſe is téga ſvetá lózhil darítev ſvéte maſhe poſtávil, v' kteri ſe ſam sa-me ſvojimu nebéſhkimu Ozhétu darújeſh. Kakó ti samórem, neſkonzhno dobrótlivi Jesuſ! to ljubésin povernìti; oh naméſti hvaléshnoſti ne néham greſhiti, in te vſak dan rasshaliti. Goſpod! bodi mi, ubógimu gréſhniku miloſtiv, in daj mi gnádo, de ſklèp poboljſhati ſe, ſpolnim. Amen.

Goſpód, uſmili ſe naſ! Kriſte, uſmili ſe naſ! Goſpod, uſmili ſe naſ! ter iméj uſmiljenje s' ſtvarjó ſvojih rók.

Svelízhar! vdeléshi naſ saſlushenja ſvojiga britkiga terpljenja in ſmerti, odpúſti nam gréhe, in poſhlji nam ſvoj nebéſhki mir. Amen.

Hválimo te, zháſtimo te, mólimo te, povikſhújemo te, sahválimo ſe ti, Bog na viſokóſti! Goſpod, nebéſhki kralj, vſigamogózhni Ozhe; Goſpod Jesuſ Kriſtuſ, tí edinorojéni Sin, Jagnje boshje, Sin Ozheta ki odjemljeſh gréhe ſvetá, uſmili ſe naſ! ſprejmi naſhe proſhnje! Kteri ſedíſh na deſnízi Ozhéta uſmili ſe naſ! Kér tí ſam ſi ſvét, tí ſam Goſpod, tí ſam Narvíſhi Jesuſ Kriſtuſ, s' ſvétim Duham v' zhaſti Bogá Ozhéta. Amen.

Uſlíſhi, nebéſhki Ozhe! molítev ſvoje zerkve, ſ' kéro tvoje boshje velizháſtvo v' iménu naſhiga Goſpóda Jesuſa Kriſtuſa ponishno próſi, in v' tvojo pomózh v' vſih potrébah klizhe. Ne odvèrni ſvojiga boshjiga oblizhja, pogléj na naſ s' ſvojimi miloſtivimi ozhmí, de bomo, od vſiga húdiga réſheni, tebi dopadlívo shivéli, ſrézhno umèrli in v' svelízhanje tvojiga kraljéſtva priſhli. Amen.

Moje ſerzé je odperto tvojimu ſvétimu evangeliju, o Jesuſ Kriſtuſ! O ſvéti Duh, poſhlji ſvojo luzh is nebéſ, de veſélo osnanílo nebéſhkiga Ozhéta, in njegóvo ſveto beſédo, ki ſi jo tí, o Jesuſ, ſam osnanovàl, prav rasumém, in njé vrédnoſt ſposnám! Vnámi mojo vóljo, de poſtávo ſvéte ljubésni s' gorézhnoſtjo ſprejmem; daj mojimu ſpomínu mozh, de tvoje svelizhánſke nauke umém in jih nikoli ne posábim; in dodéli mojimu ſèrzu, de na-ſe vsáme evangelſke ſvéte; de po tem takim ſ' zhédo dóbriga paſtírja Jesuſa Kriſtuſa sdrúshen, med ſhtevílo isvóljenih pridem, in ſe v' tebi, o Jesuſ Kriſtuſ! veſelím. Amen.

Vérujem v' Bogá, Ozhéta vſigamogózhniga, ſtvarnika nebéſ in semlje, in vſih vidnih in nevidnih rezhí. In v' eniga Goſpóda Jesuſa Kriſtuſa, Ṣina hoshjiga edinorojeniga; kteri je Bog od Bogá, luzh od luzhi, kteri je s' Ozhétam vréd eniga bitja, po ktérim ſo ſtvárjene vſe rezhí. Kteri je savolj naſ zhlovékov in savolj naſhiga svelizhanja priſhel is nebéſ. In je po ſvetim Duhu is Marije Devíze meſó na-ſe vsél, ter je zhlovek poſtal. Kteri je bil tudi krishan sa naſ pod Ponzijem Pilatam, je terpel, in je bil v' grob poloshèn. In je trétji dan vſtal in gòri ſhel v' nebéſa, ter ſedí na deſnízi Ozhéta. In bo ſpet priſhel ſ' zhaſtjo ſódit shive in mertve; in njegoviga kraljéſtva ne bo konez. Verujem v' ſvetiga Duhá, Goſpóda in oshivljavza, kteri is Ozhéta in Ṣina is-haja; ktériga mólimo in zhaſtimò; kteri je po prerókih govóril. In eno, ſvéto, katólſhko in apoſtolſko zerkev. Ṣposnám eni kerſt k' odpuſhènju gréhov; in zhakam vſtajenja mertvih in prihódnjiga shivljenja. Amen.

O Bog, nebéſhki Ozhe! ki ſi to preſvéto daritev nove savése po Jesuſu Kriſtuſu, ſvojim edinorojenim Ṣinu poſtávil, kteri ſe v' nji ſam po maſhnikovih rokáh tebi sa naſ gréſhnike darúje. Tvojimu boshjimu velizhaſtvu ſe darújem s' duſho in teléſam; ter ſklenem to daritev ſ' tiſto daritvijo, ktero je Jesuſ Kriſtuſ na krishi sa zhloveſhki rod oprávil. S' Jesuſam in s' njega neſkonzhnim saſlushênjem ſklénem vſe ſvoje djanje in nehanje; va-nj, v' njegovo britko terpljenje in ſmert ſtavim, vſe ſvoje saúpanje; va-nj je moja véra vterjena; on je ſtudèniz moje ljubésni in moje svelízhanje vékomej.

Tudi ti darújem, nebéſhki Ozhe! vſe ſvoje krishe in terpljenja, ſvojo frézho, sa ſvoje domázhe, ſvoje prijatle in ſovráshnike; in slaſti dodéli, de bomo jeſt in vſi tebi prijétin dar; ter naſ kdej ſprejmi v' ſvoje kraljéſtvo, de bomo tebe in tvojiga Ṣinú, Goſpóda naſhiga, in ſvétiga Duhá, ondi vékomej zhaſtili in ſlavíli. Amen.

K' tebi, o Bog! povsdígnemo ſvoje ſerzé, in sahválimo tvoje boshje velizhaſtvo. Reſnízhno ſe to ſpodóbi in je dolshnoſt, je prav in dobro, de ti vſelej in povſod hvalo dajemo, o ſvéti Goſpod, vſigamogózhni Ozhe, vézhni Bog, po Jesuſu Kriſtuſu naſhim Goſpódu; po kterim tvoje velizháſtvo hválijo angeli, mólijo goſpóſtva, s' ſtraham zhaſté oblásti, in isvóljeni Ṣerafini te ſkupej s' velíkim veſeljem povikſhújejo. Vsêmi s' njih hvalo tudi naſhe zheſhenje pred ſvoje oblizhje o Bog! kteri s' velíko ponishnoſtjo ſposnámo in právimo: Ṣvét, ſvét, ſvét ſi tí, o Goſpod Bog

Sabaot! Nebéſa in semlja ſo polne tvoje zhaſtí. Hosana po viſhavah. Zeſhen bodi, ki pride v' iménu Goſpóda. Hosána po viſhávah.

Uſmiljeni Bog in Goſpód! vsêmi naſho poníshno molitev in daj ji mózh po prôſhnjah preſvéte Devize Maríje, ſvétih apoſtelnov, marternikov, ſposnovavzov in devíz. Dodéli, nebeſhki Ozhe! de bo ta daritev, v' kteri ſe tvoj edinorojéni Sin po nekervavo darúje, moji duſhi v' vézhno shivljenje.

Tudi próſim, o Goſpód! de naméſtnika ſvojiga Sinú na semlji, naſhiga pápesha, vſe ſhkofe, in duhóvne paſtírje ohrániſh, vládaſh in raſsvetlíſh; de njim isrozhene duſhe med ſhtevílo tvojih isvóljenih pridejo.

Potèrdi, o Goſpod! in ohráni naſhiga zeſárja, vſe naſhe goſpoſke, ki tvojo zerkev varujejo; daj jim gnado, de mir in edínoſt ohranijo in k' pridu ljudſtev vládajo.

Dodéli zhaſno in vézhno ſrézho mojim ſtarſhem, prijatlam in dobrótnikam, in tudi tiſtim, sa ktére ſim môliti ſklenil, slaſti pa te próſim... Daj jim, o Goſpod! po ſvoji miloſti, kar shelé, zhe je k' tvoji zhaſti in k' njih duſhni ſrézhi.

Perpêlji vſe gréſhnike k' pravi pokóri in poboljſhanju shivljenja; raſsvetli tudi krivovérze, de pravo véro ſposnajo. Spomni ſe, nebéſhki Ozhe! de je tvoj edinorojeni Sin Jeſuſ Kriſtuſ sa vſe britko ſmert terpel; pêlji vſe v' drushbo ſvojih vérnikov, de ſe tvoje gnade vdeleshé, in tvoje imé vekomej hválijo in ſlavé. Amen.

III. Od povsdigovanja do obhajila.

Bódi zheſhen, moj Svelízhar in Odreſheník Jesuſ Kriſtuſ, moje upanje in perbeshálíſhe! Tí ſi vézhna Beſéda Ozhéta, tí ſi pravi Bog! O Jesuſ! ki ſi ſe na krishi ſvojimu nebéſhkimu Ozhétu darovàl; vdeléshi me ſvojiga ſ. terpljénja, ſvojiga praviga teléſa in kerví v' tem ſ. sakramentu, sdaj in ob moji ſmertni uri. Amen.

Bódi zheſhena, prava in shiva krí, ki ſi is ſvétih ran mojiga Goſpóda Jesuſa Kriſtuſa tekla, in ſi s' njegóvim teléſam v' tem ſvetim sakramentu ſklénjena. Opêri in ozhíſti me od vſih mojih gréhov, osdrávi in potèrdi mojo duſho k' vézhnimu shivljenju. Amen.

Ljubesnivi Jesuſ! ſ' tèrdno vero te ſposnám, zhaſtím in mólim kakor ſvojiga Goſpóda in Bogá pod vprízhnih podóbah kruha in vina; próſim te poníshno, daj mi, te kdej s' veſélimi ozhmí glédati in med tvoje isvóljene ſhtétimu biti. Daj mi ſliſhati: „Pridite shégnani mojiga Ozheta!“ Uſmili ſe me, o Jesuſ! ter ſtori, de bo tvoje britko terpljenje in ſmert, in tvoja draga kri, meni in vſim k' vézhnimu veſêlju in svelízhanju. Amen.

Spomni ſe, miloſtivi Jesuſ! vſih dúſh, ki ſo ſe v' pravi véri is téga shivljenja lozhíle, slaſti pa . . .; daj jim, o Goſpod! obzhutíti mózh té preſvéte darítve in prôſhinj tvoje ſvete zérkve; vdeléshi jih tvojiga neſkonzhniga saſlushenja, ozhiſti jih s' ſvojo preſvéto kervjó. Réſhi jih is víz v' vézhno veſêlje, de oné in jeſt po ſvoji lozhítvi, tebe v' tvojim kraljéſtvu vékomej hvalimo in zhaſtimò, ki s' Ozhétam in ſvetim Duham shivíſh in kraljujeſh od vekomej do vekomej. Amen.

Ozhe naſh, kteri ſi . . . Réſhi naſ, o Goſpód! od vſiga húdiga, pretezheniga, prizhejózhiga in prihódnjiga, in po prôſhnji ſvete in zhaſtatlive vſelej devíze in boshje matere Marije, ſvojih ſvétih apoſtelnov in vſih ſvetnikov dodéli nam uſmiljeno mir v' naſhih dnéh, de bomo ſ' pomozhjo tvojo miloſti vſelej od gréha prôſti, in vſe smote in britkoſti obvarovani. Po ravno tiſtim Goſpódu naſhim, Jesuſu Kriſtuſu . . .

IV. Od obhajíla do konza.

Jagnje boshje, ki odjemljeſh gréhe ſvetá, uſmili ſe naſ! — Jagnje boshje, ki odjemljeſh gréhe ſvetá, uſmili ſe naſ! — Jagnje boshje, ki odjemljeſh gréhe ſvetá, daj nam mír!

Ljubesnivi Jesuſ! kér naſ klizheſh s' beſédami: „Pridite k' meni vſi, kteri ſe trúdite, in ſte obtesheni, in jeſt vaſ bom poshívil;“ ſtópim ſ' ponishnim in saúpnim ſerzam pred-te in shelím tvojiga ſ. teléſa in tvoje ſ. kervi vdeléshiti ſe v' ti ſveti darítvi, in to angelſko hráno po duhóvno prejéti. Pridi, o Jesuſ! v' moje ſerzé in navdàj ga s' ſvojim Duham in s' ſvojo gnado. Ránjen ſim, o Jesuſ! osdrávi me; ſlab ſim, o Jesuſ! pokrepzhaj me; lázhin ſim, nashívi me; shéjin ſim, napôji me; ognuſhen ſim, ozhíſti me; ſposnám ſvoje gréhe, o Jesuſ! ſpreoberni me, vôdi in vladaj me; perpravi ſi vrédno in prijétno prebivaliſhe v' meni, de védno oſtáneſh v' meni in jeſt v' tebi, ki shivíſh in kraljújeſh s' Ozhétam in ſvétim Duham od vékomej do vékomej. Amen.

Goſpod! nifim vrédin, de gréſh pod mojo

ſtrého, ampak rêzi le beſédo, in moja duſha bo osdravljena. Teló Goſpóda naſhiga Jesuſa Kriſtuſa ohráni mojo duſho sa vézhno shivljenje. S' ſvojo preſvéto kervjó me opêri in ozhísti od vſih mojih gréhov, in dodéli mi gnádo, de bo moja duſha, kader ſe bo od teléſa lozhíla pred tvoj ſódni ſtol zhiſta in neomadeshana priſhla. Amen.

O Jesuſ! tí lepôta mojih ozhí, tí ljubésin mojiga ſerzá, tí veſelje moje duſhe, sahválim te vékomej; hválim in ſlavím te is vſih ſvojih mozhí, kér ſi mene nevrédniga s' ſvojim ſ. teléſam in s' ſvojo ſ. kervjó po duhovno nashívil. Moj Svelízhar in moj Bog! po ti ljubésni vsêmi od mene vſe, kar je neſvetiga in nedopadliviga nad mano, ponôvi mojiga duhá, navdàj mojo dúſho s' tvojo gnado, vnámi mojo voljo s' ognjem tvoje ljubésni, in prenarêdi me popolnima, de bom samogel v' prihodno rêzhi: Shivím, pa ne jeſt, temuzh Kriſtuſ shiví v' meni. Amen.

Kakó ti samórem, preljúbi Jesuſ! to velíko dobroto verníti, ktero ſi mi ſkasal, de ſim ſe té ſvéte daritve vdeléshil in ſpomín tvojiga britkiga terpljenja in ſmerti ponóvil; sa tó hozhem tvoje preſveto imé is vſe mozhí vekomej hvaliti in zhaſtiti. Odpravi moje neródne sheljé, obvari me vſih ſkuſhnjáv in pomnôshi v' meni ſvojo gnado, de bom konez ſvojiga shivljenja s' ſ. sakramenti pokrepzhán v' právi véri, v' svelizhanſkim úpanji in v' popólni ljubésni ſhel is téga ſvetá in tebe ſvojiga Goſpóda s' Ozhétam in ſvétim Duham vékomej hvalil in zhaſtil. Amen.

Poshégnaj naſ vſigamogózhni Bog, Ozhe, Sin in ſvéti Duh. Amen.

Evangéli ſ. Janesa (1, 1-14.) „V' sazhetku

je bila beſéda, in Beſéda je bila per Bógu, in Bog je bila Beſéda. Ta je bila v' sazhétku per Bógu. Vſe je po nji ſtorjeno, in bres njé ni nizh ſtorjeniga, kar je ſtorjeniga. V' nji je bilo shivljenje, in shivljenje je bilo luzh ljudí. In luzh v' temi ſvéti, in tema je ni sapopádla. Bil je zhlovek poſlán od Bogá, kterimu je bilo Janes imé. Ta je priſhel v' prizhevanje, de je prizhevàl od lúzhi, de bi vſi verovali po njem. On ni bil luzh, ampak de bi prizhevàl od lúzhi. Bila je prava lúzh, ktera raſsvetlí vſakiga zhlovéka, kteri pride na ta ſvét. Na ſvétu je bil, in ſvét je po njem ſtorjèn, in ſvet ga ni ſposnàl. V' ſvojo laſtíno je priſhel, in njegovi ga niſo ſprejéli. Kolikor pa jih ga je ſprejélo, jim je dal oblaſt boshjim otrôkam biti, njim, kteri vérujejo v' njegovo imé; kteri niſo is kervi, ne is vólje meſá, ne is volje moshá, ampak is Bogá rojêni. In Beſéda je meſó poſtála, in je med nami prebiválа, (in ſmo vidili njeno zhaſt, kakor zhaſt edinorojeniga od Ozhéta), polna miloſti in reſníze."

Molitev po ſ. maſhi.

Nebeſhki Ozhe! ſprejmi to dolshno opravílo, ktero ſim ti v' duhu s' daritvijo ſ. maſhe opravil; kér savolj ſvoje ſlabóſti in bolésni niſim môgel vprizhin biti; odpúſti mi vſe raſmiſhljenje in nesamerklivoſt, ki ſim jé morobiti kriv poſtal. Tebi ſe darújem sdaj in vſelej, ter ſe popólnima isrozhím tvojimu boshjimu in neſkonzhnimu uſmiljenju. Amen.

Ozhe naſh, isloshèn.

„Ozhe naſh, kteri ſi v' nebéſih!“ — Koliko-ſhna tolashba je sa-me, de jeſt, ki ſim le prah, tebi, o Bog! ki ſi me po ſvoji podóbi ſtvaril, rêzhi ſmém: Moj Ozhe ſi tí! — Jeſt ſmem tedaj ſ' teboj govoriti, kakor otrok s' ſvojim ozhétam govorí; s' saupanjem te ſmém pomózhi proſiti. Sej ozhe rad ſvojimu otrôku pomága; tvoje uhó je mojimu sdihovanju odperto. Ne ſmém ſvoje nadlóge vezhi délati, kakor je, de bi te k' uſmiljenju nagnil. Tvoje Ozhetovo ſerzé dozhakúje s' ſvojim uſmiljenjem ſtíſk ſvojih otrók. Zlo moji gréhi me ne morejo maloſerzhniga ſtoriti. Ozhe rad odpuſtí otrôku, ki po miloſti sdihúje, in ſe poboljſhati shelí. — Naſh Ozhe! Bolnih in sdravih, umirajózhih in shivih Ozhe ſi tí. — Tí ſi moj Ozhe v' Jeſuſu Kriſtuſu. Tí ſi naſ, ko ſmo bili savolj gréha pogubljeni, s' ſmertjo ſvojiga Sinú od vézhne ſmerti réſhil, tí ſi naſ ſ' ſvétim kérſtam v' novo shivljenje preroditi dal; tí ſi naſ po Kriſtuſu sa ſvoje otrôke ſprejél. Ozhe! kaj mi boſh odrékel, po tem, kér ſi meni in vſim ſvojiga Edinorojéniga in po njem vſe dal? — Tí ſi Ozhe vſih ljudí v' Kriſtuſu. Kader mólim: Ozhe naſh! mólim sa vſe, kér imámo vſi le eniga Ozhéta v' nebéſih. — Sdaj pazh malo drugim pomágati samórem; môliti pa vender utégnem sa vſe. Kakó me ta miſel oshívlja! Ozhe! ako te savolj ſvojih gréhov ſhe takó imenováti ſmém, odpúſti meni, ſvojimu sgrévanimu otrôku. Skashi nad menoj ſvoje veliko uſmiljenje, de te bom tukej in kdej vézhno povelizhevàl. — Tí ſi v' nebéſih. Tam je tvoj ſédesh; tam ſpolnújeſh

naſhe sheljé; tam je dragi delèsh, ki ſi ga nam obljubil. V' nebéſih ſi tí luzh ſvetnikov; na semlji ſi tí saupanje njih, ki ſe bojújejo. — Ozhe! v' tvôji rôki ſté frézha in nefrézha ljudí; véſelje in terpljenje isvírajo is eniga ſtudenza. Jeſt sdaj terpím; tode per tebi, Ozhe! je tolashba in pokoj sa terpézhe. Tí imaſh hráno in mozhno hladílo sa ránjene ſerza. Tí ſi v' nebéſih. Tudi per naſ bolnikih ſi tí! tí ſi bliso vſih terpézhih. In tudi úpam po tvojim uſmiljenji, in po kervi Jeſuſovi, kdej k' tebi v' nebéſa priti. Oh! daj mi, de ſe she sdaj moj duh in moje ſerzé vezhkrat k' tebi povsdigne!

„Poſvezheno bódi tvoje imé" — Tvoje imé je ſvéto. — Ṣvét, ſvét, ſvét je Goſpod Ṣabaot! klizhejo v' té ángeli. — Ozhe! vſi naj te ſposnajo in hválijo. Ṣ' tvojim iménam vréd naj ſe vſi nar vezhi modróſti, neſkonzhne mogozhnoſti, nar vézhi ljubésni ſpómnijo. Vſi naj vedó, de imámo od tebe shivljenje in vſe; de ſi tí ſvéti, dobrodélnik, edíni Bog. Vſe koléna naj ſe pred tabo uklánjajo. — Tvoje imé naj ſe tudi v' moji bolésni povelizhúje; naj ſe she s' ſmertjo ali sdravjem konzhá, Bolj imenitna je v' terpljenji ſlava; in zhiſteji je hvala, ki ti jo nadleshvano ſerzé pernáſha. Teſháve bolésni peterpeshlivo prenáſhati, je povelizhanje tvojiga iména. Ne puſti, de bi ſ' nepoterpeshlivoſtjo ſvoje terpljenje svekſhovàl. Kratko in malo ne, de bi soper tvoje narédbe mermral. Kdor me terpéti vidi, naj hvali tvojo miloſt; sakaj ona me poterdúje. — In akoravno umerjem, bodi tvoje imé hváljeno; sakaj, duſho vsameſh k' ſebi, in daſh prah semlji nasaj. — Poſvezheno bodi tvóje imé! Ṣvéti

móramo biti, kakor ſi tí ſvét. O daj mi, de te bom tudi v' ſvoji bolésni is vſiga ſerzá ljubil. Po popólnoſti naj hrepénim, kakor ſi tí popólnima. Daj, de bo tudi moj ſedánji ſtan perpomógel, de bom tebi zhe dalje bolj enak poſtal. Kakor je Jéſuſ, ktériga ſi tí poſlàl, vſe k' tvoji zhaſti ſtóril in terpel, daj tudi meni vſe k' tvoji zhaſti ſtoriti in terpéti. Daj mi, v' njegóvim preſvétim iménu, od tebe meni nalosheno délo ſrézhno konzháti, in svelizhanje sadobiti.

„Pridi k' nam tvoje kraljeſtvo.“ — Ozhe! tvoje kraljeſtvo naj pride k' nam, in naj oſtáne per naſ. Prava zérkev, ki jo je Jeſuſ, tvoj Sin poſtávil, naj ſe med vſimi ljudmí raſshirja. Raſsvìtli naſ, poterdi naſ, navdàj naſ s' ljubésnijo do tebe in do ljudí. — Tvoje kraljéſtvo naj pride. Samó tí konzhaſh boj, ki je med dúham in méſam, kader duſho od teléſa lózhiſh. Goſpodúj popólnima v' meni; daj mi ſrézhno bojevati ſe s' oroshjem vére soper ſvét, meſó in ſátana. Tvoje kraljéſtvo je kraljéſtvo miloſti. Ta miloſt, ki vſako terpljenje oſlájſha, naj pride v' naſhe ſerzé. Kdej pa naſ vsêmi k' ſebi v' kraljéſtvo velizhaſtva v' nebéſa. Kakó hrepení moja duſha po tem kraljéſtvu svelizhanja, v' ktérim bomo vſi kraljeváli; kjér bo tvoje kraljéſtvo naſhe kraljéſtvo, kjer ne bo vezh nobêne nevarnoſti, tebe sgubiti! — Tode, Ozhe! v' to kraljéſtvo je zlo tvoj Sin le po terpljenji priſhel; in bi jeſt kali samógel po drugim potu va-nj priti? O! daj mi mnogotéro terpljenje ſerzhno preſtáti, de v' tiſto kraljéſtvo pridem, kjér ſe bo vſe terpljénje v' veſelje, vſa temôta v' luzh, vſak boj

v' smago ſpreménil. Ozhe! v' to tvoje kraljéſtvo nam daj vſim priti.

„Sgôdi ſe tvoja volja, kakor v' nebéſih, takó na semlji.“ — Tvoja volja, o Bog! je volja nar modrejſhiga Ozhéta. Tvoje okó, ki vſe vidi, naj me vódi. Naj ne vódi ſlépi vſigavidózhiga, temuzh vſigavidózhi naj vódi ſlépiga. Gorjé otroku, ki ozhétoviga glaſú ne ſliſhi! On ſéga po tiſtim, kar okó ſlepí, ter ſi ſhkoduje. — S' nadlógo naſ péljeſh tje v' svelizhanje. Tvoja vólja naj ſe sgodí! sakaj volja je neſkonzhno dobrotliviga in nar boljiga Ozhéta. Tí naſ le shâliſh, de naſ oveſelíſh; ti naſ udariſh, de naſ boljſhaſh. Tí ſi ljubésin. Ljubésin samóre le ljubiti, torej samóre tvoja vólja le ljubésin biti. — Tvoja volja naj ſe sgodí; sakaj volja je Vſigamogózhniga. Kdor nózhe klizhejózhi dobroti zhaſtí ſkasováti, ſe móra ojſtri pravízi podvrézhi. — Sgôdi ſe tvoja vólja! — Ne le de bi ſe ſposnala, tudi ſpolnúje naj ſe. Kar miſlim, govorím, molzhím, délam in terpím: bódi po tvoji vólji sravnáno. — Sgôdi ſe tvoja volja, kakor v' nebéſih takó na sêmlji. Kakor tvoji angeli v' nebéſih tvojo voljo voljnó, hitro, veſélo, natanko, nepreneháma ſpolnújejo, hozhem tudi jeſt na semlji tvojo vóljo ſtoriti, akoravno moja bolésin ne odjénja ali zlo hujſhi perhaja. Le neſpámetni beshí pred ſhibo, ki ga bóljſha. Darújem ti vſo ſvojo laſtno vóljo. Kakor je bil Abraham perprávljen, tebi Iſaka, ſvojiga edinorojeniga darovati, kakor ti je Jeſuſ Kriſtuſ na krishi ſvoje shivljenje darovàl: ti jeſt tudi ſvoje shivljenje darújem. Tvoje je. Ti ſi mi ga dal; vsêmi ali puſti mi ga, kakor je tebi vſhézh. Ako tak

ozhe sa-me ſkerbí in me vódi, ako mi tak sdravník veléva, ako me taka ljubésin vlada, ſe nizh ne bojím. Sgôdi ſe tvoja volja.

„Daj nam danſ naſh vſakdanji krùh.“ — Ozhe! tí ſi mi dal shivljenje; tí mi boſh tudi dal, kar je k' njega ohranjenju potrébno. Tí véſh vſe moje potrébe; tí ſkerbíſh sa ptizha in sa poljſko zvetlizo. Tí boſh tudi sa-me ſkerbel; ſej te próſim sa vſakdanji shivesh. — Daj tudi mózh sdravílam, in dodéli, de pomágajo, ako je tebi k' zhaſti in moji duſhi k' svelizhanju. — Daj po ſvoji beſedi mojimu duhu shivesh v' deshêli révſhine in ſuhôte. — Slaſti pa te próſim sa tiſti krùh, kteri vézhno shivljenje da tiſtimu, ki ga vshíva; sa gnado, tvoje preſvéto meſó in tvojo krí vrédno prejéti, de na potu k' mojimu zilju ne omágam.

„Odpúſti nam naſhe dolgé, kakor tudi mí odpúſhamo ſvojim dolshníkam.“ — Tí ſi pravizhin, o Goſpod! in tvoje ſôdbe ſo pravízhne. Kóliko nadlóg ſi v' ſhtrafinge sa ſvoje gréhe na glavo navlézhemo! kólikrat ſamí ſvoje sdravje pokashêmo! kolikrat móramo ſposnáti, de le to terpimò, kar saſlúshimo! Ozhe, odpuſti! gréſhil ſim. Tiſti hlapez ſim, ki ti je deſet tavshent talentov dolshán. Vſak dan délam nove dolgé. Tode tí ſi Ozhe; nózhiſh ſmerti gréſhnikove. Sa gréſhnike je tvoj ſin umerl, in tí ſi nam po njém obljubil: Odpuſtite in vam bo odpuſheno. Ako nam tedaj tí tolikoſhne dolgé odpuſtíſh, hozhem tudi jeſt blishnjimu odpuſtiti. Zheſa bi ſe mógel bati, ako bi ſe ſvojiga ſohlapza ne uſmilil, kér ſi vender tí meni tólikoſhno uſmiljenje ſkasal! Ako bi ſe s' ſvojim rasshálnikam ne ſprávil, ko ſim ſhe na pótu k' tebi, ſvojimu ſodníku:

bi mar ne saſlushil v' jézho vershen biti, dokler ſvojiga dolgá ne plazham? Is vſiga ſvojiga ſerza odpuſtim vſim ſvojim rasshálnikam. Torej odpúſti tudi meni, Ozhe! gréhe nepoterpeshlivoſti in vſe déla ſamogóltnoſti; odpúſti mi vſe moje dolgé, in nagíbaj moje ſerzé zhe dalje bolj k' ſprávnoſti. Odpúſti mi po Jesuſu, kteri je ſvojim ſovráshnikam odpúſtil, in sa-nje odpuſhenja prôſil; ktéri naſ je uzhíl odpuſhenja proſiti, in nam je odpuſhênje s' ſvojo kervjó perdóbil.

„In ne vpêlji naſ v' ſkuſhnjavo.“ — Ozhe! kakó teshkó je nevarnoſtim gréha uiti, pozhutkam sapovedováti, in zhes ſlábo nagnjenje goſpodováti! Zlo moja bolésin mi utégne biti perlóshnoſt k' gréhu. — Ozhe! tí véſh vſe sadèrge gréha; tí posnaſh mojo nesmóshnoſt. Vôdi me, de ſe v' té saderge ne saplêtem; poterdi me, de me noben ſovrashnik ne premága; oſtáni v' moji nadlógi pér meni; ne perpúſti, de bi bilo kdej moje terpljenje tolikoſhno, de bi moje mozhí preſéglo. Daj meni, daj vſim terpézhim, daj vſim ljudém gnado, de ſe nobeni nadlógi ne damò v' obúpnoſt perpraviti; daj mojimu ſerzu v' tvojim pozhivati: potlej ne bo nobena ſkuſhnjava nad-me priſhla, in zhe pride, jo bom s' mozhno rokó odvernil.

„Temuzh réſhi naſ od húdiga.“ — Samó tí véſh, kdaj de je sa naſ dobro, od nadlóge réſhenim biti; ſamó tí véſh brême, ktéro naſhe ramé nóſijo, in pod ktérim bi mógli bres tvoje gnade opéſhati. Tí véſh, koliko bolník terpí; tí vidiſh ſolsé, ki jih tózhi; tí ſliſhiſh vſak njegov sdihljej; tí ſliſhiſh sadnje pojémanje umirajózhiga. Ne úpam ſi, te na ravno proſiti. Ako

bi bilo to sa-me dôbro, bi me bil od téga réſhil. Tóliko te pa vender ſmém profiti: Ozhe, ako je sa-me dobro, slajſhaj moje bolezhíne; sazéli moje rane; toláshi me, kader bolezhíne filne perhajajo; poterdi me v' moji ſlabósti. Réſhi me vſiga, kar me ovérati utegne na pótu zhédnosti. — Pred vſim drugim pa te próſim, réſhi me od nar vézhi neſrézhe, od gréha, in obvári me shaloſtnih naſlédkov, ki jih v' drugim shivljenji sa ſeboj imá. Obvári me hudobniga ſovrashnika, ki kakor rjovezh lev okóli hódi in naſ poshréti shelí. Ne pàhni me v' pekel, is kteriga ni nikóli nobeniga reſhênja. Sa to gnado, uſmiljeni Ozhe! te próſim po ſvétim terpljenji in ſvéti ſmerti Jesuſa. Amen.

Zheſhena ſi Marija, isloshena.

„Zheſhena ſi Marija, gnade polna.“ — Takó te je, o Marija! véliki angel Gabriel v' iménu boshjim posdravil, in jeſt te s' njim vréd posdrávim. Tí ſi gnado naſhla per Bogú. Tebe je sa mater ſvojiga Sinú isvôlil; tí ſi med vſimi ſtvarmí nar popólniſhi sgled zhédnosti. Srézho ti vóſhim savolj tolikanj gnad, ki ſi jih od Bogá prijéla. Tí ſi toláshniza sháloſtuih, pomozh Kriſtjanov, sdravje bolníkov. Oh! perdôbi tudi meni révnimu sdravje duſhe in teléſa!

„Goſpód je ſ' teboj.“ — Ozhe te je sa kraljízo nebéſ in semlje, angelov in ljudí poſtávil; Sin te je po ſvoji modrósti, s' vſim ſposnanjem, ki je ktéri ſtvari mogozhe, od Bogá oblagodáril; ſ. Duh je tvoje ſerzé popólnima s' ôgnjem ſvoje ljubésni navdál. Po tebi je pa Go-

ſpod Bog tudi s' nami, ki ſmo bili s' gréham od njega lózheni. Oh, prôſi ga, de nam ſvoje gnade nikoli ne odtégne!

„Shégnana ſi med shenámi, in shégnan je ſad tvojiga teléſa, Jesuſ.“ — Tí ſi kakor devíza, Jesuſa, ſvelizharja, nar vézhi shégin ſvétá rodíla. Blagor tebi, ki ſi verovala, tode ſhe voliko bolj ſi ſrézhna, kér ſi beſéde Goſpóda ſliſhala, ohranila in njega ven in ven ljubila. Tí vshívaſh ſad njegóviga vzhlovezhenja, in ga boſh vshivala vékomej. O de bi bil tudi jeſt ſrezhin, shégnani ſad tvojiga teleſa ſ' tabo in s' vſimi ſvetníki vréd hvaliti vékomej.

„Svéta Marija, mati boshja! prôſi sa naſ gréſhnike sdaj in ob naſhi ſmertni uri. Amen.“ — Svéta boshja porodníza, mati Kriſtuſova, mati uſmiljenja in moja mati! poglej na-me, ſvojiga ubógiga nesmóshniga otrôka, ki is doline ſóls v' té klizhe. Proſi Bogá sa-me sdaj na tem kraji ptujevanja in vojſkovanja, kjér me tóliko ſovráshnikov ovéra, nebéſhki delèsh perdobiti, de jih premágam; isprôſi mi shivo véro, terdno saupanje, veliko ljubésin, nesmaglivo poterpeshlivoſt, popólno isrozhenje v' njegóve ſvéto vóljo, in gnado ſtanovitnoſti. Slaſti pa prôſi sa-me ob ſmertni uri; perporôzhi me Jesuſu, ſvojimu Sinu; isrôzhi me njemu, de ſrezhno umerjem, in njega vékomej glédam, ljubim in ſlavím. Amen.

Apoſtolſka véra isloshena.

„Vérujem v' Bogá Ozhéta vſigamogozhniga, ſtvarnika nebéſ in semlje.“ — Vérujem v' Bogá. Kakó neſrézhin bi bil bres Bogá! — Vérujem v'

Bogá. On je vſaj neſkonzhna reſníza in modróſt; on ne móre legáti; on ne more goljfáti in ne goljfan biti. On je ſam govóril, in nam je ſvojo vóljo po ſvojim Ṣinu osnánil. — Vérujem v' Bogá. Sakaj s' ozhmí ſvojiga teléſa ga ne morem viditi. Tudi moj um ga ne more sapopásti. Tukej moram vérovati; ſhe le tamkej ga bom glédal- — Bog, ki va-nj vérujem je moj Ozhe; jeſt ſim njegov otròk. Torej tudi moje nar ſkrivniſhi terpljenje vé; on me ljubi in mi hozhe pomagati. — Bog, ki va-nj vérujem je vſigamogózhni ſtvarnik nebéſ in semlje. Vidne in nevidne ſtvarí je is nizh narédil; vſáko ſtvar takó vláda, de ſvoj namén doſéshe. Torej mu ne manjka mozhí, mi pomágati. Ni ſe mi tréba bati, od njega ſliſhati: Otrok! ne mórem ti pomagati. — Torej hozhem prav otrozhje saupanje v' té, moj Bog in Ozhe! ſtaviti. Tí ſi doſihmal sa-me ſkerbel, tí ſi me ohránil; tí mi samóreſh sopet sdravje podeliti; tí me ſhe dolgo ohraniti samóreſh. Tí ſzer na ſvétu marſktéro neſrézho perpuſtíſh; tode tí tudi zlo is neſrézhe dobro ishajati daſh.

„In v' Jesuſa Kriſtuſa, Ṣinú njegóviga ediniga Goſpóda naſhiga.“ — Jesuſ! tí ſi moj Svelízhar; tí ſi masíljeni od Goſpóda, Meſija, Ṣin shiviga Bogá, edinorojeni Ozhéta, moj Goſpod in moj Bog ſi tí. O! osdravi mojo duſho; ſkashi ſe nad menoj kakor odreſheníka od ſléherniga gréha! Vſe je po tebi narejeno; tvoja krí je ſprávina sa naſhe gréhe; jeſt ſim popólnima tvoja laſtnína. Torej me réſhi, o Jesuſ! savolj ſvojiga preſvétiga iména, v' ktéro s' saupanjem klizhem; daj mi, de sdaj tebi, kakor ſvojimu Goſpódu

ſvetó ſlushim; kdej pa mi daj beſéde ſliſhati: „Dóbri in svéſti hlapiz; ker ſi bil v' malim svéſt, te bom zhes veliko poſtavil; pojdi v' veſelje ſvojiga goſpóda.“

„Ktéri je ſpozhét od ſ. Duhá, rôjen is Marije Devize.“ — Od ſ. Duhá ſi bil ſpozhét, in is Marije Devize rojen. Zlo do téga te je tvoja ljubésin do naſ perprávila, o Jesuſ! Vſe ſvoje shivljenje ſi shivel, de bi ljudí uzhíl, tolashil in svelizhal. Shaloſtne imenujeſh ſrézhne. Tvoje veſelje je bilo, s' révnimi, ubógimi biti, de bi jih osdravil. Vſe ſ' teshavami obloshene ſi k' ſebi vábil. Goſpod! le tí véſh, kaj terpím; pomágaj mi, kakor ſi toliko révnim pamagal. Daj mi prav shivó ſposnáti, de pot krisha k' nebéſam pélje, de te tudi v' ſvoji bolésni hvalim in zhaſtím.

„Terpel pod Ponzjem Pilatam, krishan bil umerl in v' grob poloshèn.“ — Ktéro terpljenje ſe da tvojimu permériti, o Jesuſ! Tí ſi terpel na teléſu in na duſhi. Tí, kralj vſih kraljev, ſi terpel pod nevérnim poglavarjem. Letá je ſposnàl tvojo nedólshnoſt, in te je k' ſmerti obſódil. Tí ſi bil na krish perbit, in ſi na njem umerl, de bi od tvojiga Ozhéta gnado doſégli in vezhno shivéli. Potóki shégna ſo is tvojih ſvétih ran tekli na naſ; tvoja kri naſ zhiſti naſhih gréhov — O! daj mi takó terpéti, kakor ſi tí terpel. Daj mi ſadú tvojiga odreſhenja vdeléshiti ſe; daj mi gréhu popolnima umréti. — Tí ſi bil pokopan v' grob, kteri je bil v' ſkalo isſékan. Ondi ſi pozhival od ſvojiga terpljenja. O daj tudi meni kdej po terpljenji vekomej svelizhanimu pozhivati.

„Dôli je ſhel pred pekel, trétji dan od mertvih vſtal.“ — Boshji odreſheník! tí ſi dôli ſhel pred

pekel k' pravizhnim dufham ſtare savése, de bi bile priſhle pred boshje oblizhje. Oh, pridi in toláshi tudi mene! tudi meni ſe ſkashi kakor premagováviz ſmerti in peklá. — Tí ſi trétji dan is ſvoje mozhí od mertvíh vſtal, kakor ſi bil pred povédal. V' Adamu vſi umerjemo; v' tebi bomo sopet vſi oshivéli. Tí shivíſh, moj Odreſheník! in po tvoji miloſti bom tudi jeſt shivel. Kako tolashlíva je ta reſniza sa-me! — Mozhno ſe ti sahválim, o Bog! de ſi me k' takimu upanju s' vſtajênjem ſvojiga Sinú perpravil! Po tem takim ſe nizh ne bojim; po tem takim grém saúplivo po temni dolíni ſmerti; sakaj tí, o Bog! ſi moje branílo, moja mozh in moje upanje.

„Gôri je ſhel v' nebéſa, ſedí na deſnizi Bogá, Ozhéta vſigamogózhniga.“ — Tí, o Jesuſ! ſi ſhtirdeſéti dan po ſvojim vſtajênji, vprizho ſvojih uzhénzov, gôri ſhel v' nebéſa, ter ſi v' laſt prejél ſvoje velizhaſtvo; tí me ſhe védno ljúbiſh; tí ſi per ſvojim Ozhétu beſédnik sa moje gréhe. Po tvoji obljúbi bom tudi jeſt kdej tamkej, kjér ſi tí; tvojiga velizhaſtva ſe bom vdeléshil, ako kakor tvoj uzhéniz shivím, terpím in umerjem. Oh! kdaj mi bo ta neisrekliva frézha doſhla. Vſaj sdaj shé moje ſerzé zhe dalje bolj k' ſebi vábi! Daj, de ga bom prav pogoſto k' tebi vsdigovàl, in le rezhí iſkal, ki ſo sgorej.

„Od ondód bo priſhel ſódit shive in mertve.“ — Jesuſ bo sopet priſhel, kakor je gôri ſhel v' nebéſa; s' mozhjó in velizhaſtvam bo priſhel ſodit shive in mertve, dóbre in hudôbne. Tedaj bodo tiſti zhaſ vſe miſli, sheljé, beſéde in dela na dan priſhle. Pravizhni bo ozhitno ſvoje plazhilo prejél in gréſhnik bo ozhitno ſhtraſan. O

Jesuſ! bódi ob ſódbi, meni gréſhniku miloſtiv! Kolikrat in koliko zhaſa ſi me iſkàl! Kóliko ſi same na krishi terpèl! Ohrani me v' ſvojim ſtrahu, de pred tvojimi ozhmí nizh hudiga ne ſtorím, in doperneſhene gréhe perſerzhno obshalujem. Sanêſi mi; rêzi mi: Tebi je svelizhanje doſhlo. Pridi, shégnani mojiga Ozhéta! poſédi kraljéſtvo, kteró ti je perpravljeno od sazhétka ſvetá.

„Vérujem v' ſvétiga Duhá.“ — Ṣvéti Duh, tretja perſhona boshja! tí is Ozhéta in Ṣina is-hajaſh; ti ſi apoſtelne s' ſerzhnóſtjo navdájal v' njih terpljenji, in njih ſmerti; tí ſi is poſvetnih, nebéſshêljne ſtoril; tí ſi jim ljubésin v' ſerzé dal; tí ſi Duh krotkósti in poterpeshlivoſti. Tí ſi ozhe ubógih, delíviz daróv, nar bolji toláshnik, nar prijétniſhi tovarſh duſhe. O! dodéli tudi meni ſtanovitnoſt v' vſim dóbrim; obrazhaj vſe moje miſli in shelje k' nebéſam; odvrazhúj me zhe dalje bolj od ſvetá; daj mi zhiſto, krotko ſerzé; toláshi in krepzhàj me v' mojim terpljenji; poſvezhúj me, de tvoj vrédni tempel poſtánem. Daj mi v' upanji, in v' ljubésni do sadnjiga sdihljeja ſvojiga shivljenja raſti.

„Ṣvéto katolſhko zérkev.“ — Jesuſ Kriſtuſ je zérkev poſtavil, in ta zérkev je edína. Ona imá ene vérine in djanſke nauke; ene sakramente; eno nevidno glavo, Kriſtuſa; in eno vidno glavo, pápesha. — Ona je ſvéta. Njé vterdník je ſvét, njé sapóvedi ſo ſvéte, njé dar je ſvét; nje sakramenti ſo ſvéti; in ona velíko ſvetnikov med ſvojimi údi ſhtéje. — Ona je veſóljna ali katolſhka. Ona je ſtanovítna od sazhétka; ona bo ven in ven; ona je med vſe naróde rasshirjena. — Jeſt ſim ud té zérkve. Kolikoſhna frézha, kolikoſhna

gnada je to sa-me! Ali ji pa s' ſvojim shivljenjem zhaſt délam? Ali ji veſelje délam s' ſvojo pokórſhino, in ali ſe njenih perpomózhkov k' svelizhanju poſlúshim? Ali ſe ſvoje bolésni k' ſvojimu boljſhanju poſlúshim? O Goſpod, de bi pazh v' ti zérkvi ſvetó shivel in umerl!

„Gmajno ſvetnikov.“ — Kriſtuſova zérkev v' ſebi ſapopáde eno hiſho, eno drushíno, eno teló. Vſi njé udje ſo k' ſvetóſti poklizani. Nektéri ſo shé v' nebéſih per Jesuſu, ſvoji glavi; drugi ſo v' vizah, kjér ſe od mádeshev, ki ſo ſhe nad njimi, ozhiſhújejo; ſhe drugi, ktérim ſe tudi mi perſhtévamo, ſo ſhe na semlji. Mi klizhemo v' ſvetníke, de per Bógu sa naſ próſijo; mi hódimo ſvojim terpézhim bratam v' vizah s' daritvijo ſvéte maſhe, s' molitvijo in s' dobrimi déli na pómozh; in kteri shivimò, ſi êdin drugimu pomágamo s' deli uſmiljenja, s' molitvami in saſlushenjem. Kolikoſhno toláshbo imá sa-me ta zhlen vére na moji ſmertni póſtelji! Jeſt ſkorej ne morem moliti; pa tóliko mojih bratov móli sa-me; in jeſt ſe njih molitev in vſiga dóbriga, kar ſtoré, vdeleshújem; to mi k' dóbrimu perpomóre, ako ſim ravno ſhe med terpézhimi udi zérkve od Bogá lózhen; jeſt po tem tolikanj poprej pridem pred njegóvo ſvéto oblizhje, pred ktero ſe ne ſmé nizh nezhiſtiga pokásati. — O ví ſvetníki! ví ſte takó bliso Bogá; miſlite vſaj na-me, in proſite sa-me. Sej ſte bili tudi ví v' zhlovéſhkim teléſu, kakor jeſt; véſte, kakó ſláb de je zhlovek. Vaſhe vézhno svelizhanje je sdaj gotóvo; ſkerbíte torej sdaj tudi sa moje svelízhanje. Proſíte sa-me, de po ſrézhni ſmerti

v' vaſho drushbo pridem, de bom kdej s' vami vréd v' vézhnim svelizhanji Bogá hvalil in zhaſtil.

„Odpuſhenje gréhov.“ — Jesuſ! tí ſi nam s' ſvojim terpljenjem in ſvojo ſmertjo odpuſhenje gréhov, sadolshênja in ſhtrafinge perdóbil; tí ſi ſvoji zérkvi oblaſt dal, po kerſtu ſtorjene gréhe v' sakramentu ſvéte pokóre odpuſhati. Deſiravno ſim tedaj mozhno greſhíl, vender ne sgubím ſvojiga upanja, odpuſhenje sadobiti. Ṣej je per teb pogóſtno odreſhênje. Vézhni Ozhe, v' iménu Jeſuſovim bodi miloſtiv!

„Vſtajênje meſá.“ — Vſi mertvi bodo kdej v' ſvojim méſu vſtáli. Tedaj bom tudi jeſt ſódni dan is semlje vſtàl. Moja kosha me bo sopet obdala. Jeſt bom Bogá, ſvojiga Svelizharja, vidil. To upanje je v' mojim ſerzu dôbro ſ-hranjeno. Kakó veſélo ſe bom tesháv ſvojiga popótvanja ſpomnil, teh dní ſvojiga terpljenja, kader ſe bom k' veſelju svelízhanih sbúdil! O Jesuſ! daj mi, ſvoje teló v' ſvetóſti ohraniti, de bo kdej velizháſtno vſtálo. Daj mi, de ſe bom ſ' pokóro in dobrimi déli k' ſrézhnimu vſtajenju perpravljal, in ſkorej tebe glédal in hvalil.

„In vézhno shivljenje.“ — Kakó veſel je sa-me ta nauk v' mojim ſtanu! Tedaj nozhem v' ſvojim terpljenji obúpati. S' saupanjem hozhem v' prihódno glédati. Ṣej je vézhno shivljenje, ktero mi pokoj sa teshavami, in veſelje sa nadlógami, ki me tukej nadlégvajo, dedelí. Grosno majhno je pa terpljenje téga ſvetá, ako ga vézhnimu veſêlju, ki naſ zhaka, permérimo. Jeſt bom vékomej per Bogu v' nebéſih. Ako nedólshno, ali vſaj ſpokórno pred Bógam shivím; ako pred gréham beshím, po vézhnih dobrotah hrepenim, in poter-

peshlivo terpím, ſim vékomej délesh boshji in ſodélesh Kriſtuſov. Torej ſim perpravljen, nar hujſhi ſkuſhnjo preterpéti. Le sa gnado te proſim, Ozhe! po Jesuſu Kriſtuſu, de krono vézhniga svelizhanja sadobím. Amen.

Litanije sa bolnike.

Goſpod uſmili ſe me, kér ſim ſlab.
Kriſtuſ, tí Ṣin shiviga Bogá, uſmili ſe me.
Goſpod vſih ſtvarí, uſmili ſe me.
Kriſte, ſliſhi naſ. Greſhíli ſmo ſzer; tode tí ſi uſmiljeni Bog.
Kriſte, Ṣin Davidov in naſh Svelizhar, uſliſhi naſ.
Bog Ozhe nebéſhki, Ozhe naſhiga Goſpóda Jesuſa Kriſtuſa, Ozhe uſmiljenja in Bog vſe toláshbe, ki naſ v' vſih nadlógah toláshiſh,
Edinorojéni Ṣin vézhniga Ozhéta, Ozhe naſlednjih zhaſov, sazhétik in konez vſih rezhí, pervi in poſlédnji vſiga, ſodník shivih in mertvih,
Ṣvéti Duh, ktéri naſhe terpljenje oſlájſhaſh, in naſho ſlaboſt podpíraſh,
Nar ſvetejſhi, vſigamogózhni, neſkonzhno módri in neſkonzhno dobrotlivi Bog! od tebe imámo, de ſmo, de shivimò in ſe gibljemo; od tebe pride vſe, po tebi obſtane vſe, ſ' teboj je vſe ſklénjeno; tí ſi, tí ſi bil, in tí boſh vſelej,
Ktéri ſi zhlovéka po ſvoji podóbi ſtvaril, in ga nózheſh konzháti,
Ktéri ſi she pervim ſtarſhem po ſtorjenim gréhu upanje Svelizhanja dal!

uſmili ſe naſ!

Ktéri ſi ſ' poglédam na bronaſto kazho, ktero je Mojſeſ po tvojim povelji v' puſhávi poſtávil, Israelze, ki ſo bili od kazh pizheni, osdravil,

Ktéri daſh sdravíl sa naſhe bolésni raſti,

Ktéri ſi dní kralja Aſata perkrajſhal, kér je bolj v' sdravíla, kakor v' tebe saúpal,

Ktéri ſi ſe dal s' ſolsámi kralja Ezehija omezhíti, in ſi mu shivljenje podaljſhal,

Ktéri ſi po mnogotéro ſkuſhaniga Joba na sadnje grosno oblagodáril,

Ktéri ſi bogabojézhiga Tobija s' ſlepôto teshko ſkuſhal, in mu potem sopet ſpreglédati dal,

Ktéri nímaſh nobeniga veſelja nad pogubljenjem shivih,

Ktéri naſ po ſvoji obljúbi nikoli zhes naſho mozh ſkuſhati ne puſtíſh, in boſh naſho ſtanovitnoſt krónal,

Ktéri tudi, kader naſ savolj naſhih gréhov ſhtrafujeſh, kakor móder in ljubesniv Ozhe, le nam dobro ſtoriti hozheſh,

Ktéri naſ v' naſhim terpljenji, kakor slató v' ognji zhiſtiti hozheſh,

Jeſuſ! ktéri ſi priſhel, bolníke osdravljat, sháloſtne toláshit in naſhe ſolsé obriſat,

Ktéri ſi dal ſvojimu flusháhniku Simeonu v' miru is téga ſvetá iti, po tem, ko mu je ſrezha doſhla, tebe viditi,

Ktéri ſi bolníka, ki je bil ósem in trideſet lét bolán, s' ſvojo mogózhno beſédo osdravil,

Ktéri ſi Lazarja ſhtiri dní po njegóvi ſmerti v' shivljenje obúdil in mu is grôba iti ukasal,

Ktéri ſi góbove ozhiſheval, ſlépim pogled, glúhim ſluh, mutaſtim góvor dajal; in tiſte,

ktéri ſo ſe le robú tvojiga oblazhila vérno dotakníli, osdravljal,
Ktéri ſi naſhe ſlabóſti in bolezhíne na-ſe vsél, de bi naſ podpíral in potèrdil,
Ktéri ſi zlo na krishi ſ' tebój vréd krishanimu rasbójniku obljúbil, ga v' ſvojo kraljeſtvo ſprejéti,
Tí mósh bolezhín, ktéri naſhe ſlabóſti is ſkuſhnje posnáſh,
Ktéri ſi v' ſmert ſhel, kakor ſe jagnje v' saklánje peljati puſtí,
Ktéri ſi bil ſvojimu Ozhétu do krisha pokórin,
Ktéri ſi na hribu Kalvarii umerl, in s' ſvojo ſmertjo ſmert premágal,
} uſmili ſe naſ!

Bódi nam miloſtiv, in savolj ſvojiga iména, sanêſi nam o Goſpod!

Bódi nam, gréſknikam, miloſtiv; sakaj rasun tebe nam ne móre nihzhe pomagati, uſliſhi naſ, o Goſpod!

Od gréha, ki v' ſmert pélje,
Od ſmerti, ki naſ v' pekel sverne,
Od prekánjenih ſkuſhnjav hudizhevih,
Od vſih nevarnoſt,
Od obúpanja in britkóſti ſerzá,
Od ſmerti nevérnih in hudôbnih,
Od peklénſkih ſhtrafing,
} réſhi naſ, o Goſpod!

Mi ubógi gréſhniki,
De bi ſe sa ptujze in popótnike na tem ſvétu ſposnáli,
De s' nami hódiſh, naſ vódiſh, in nam mozh dodelíſh, kader ſe sgubimò in omagújemo,
De bi mí, ker nimamo tukej nobeniga ſtanovítniga prebiváliſha, po nebéſhkih ſtanovaliſhih hrepenéli,
} te próſimo, uſliſhi naſ!

De naſ kônez naſhiga têka vézhni pokoj ſprejmeſh,
De naſ, kader bo teló, ta semljiſka lópa, raspadlo, k' ſebi v' ſvojo hiſho ſprejmeſh,
Do bi ſe do konza ſvojiga shivljenja vojſkovali in króno shivljenja doſégli,
De ſe tvoja tolashba v' naſ tólikanj mnóshi, kolikor ſe naſhe nadlóge mnóshijo,
De ſvojo bolésin bres mermránja in nepoterpeshlivoſti prenáſhamo,
De dóbro in húdo v' tihi mirnoſti ſprejmêmo,
De nam pravo grévingo zhes vſe naſhe gréhe dodelíſh,
De nam perſerzhne sheljé, rasvésanim in ſ' teboj ſklénjenim biti, dodelíſh,
De ob ſvoji ſmertni uri vſe salesovanje ſovrashnikov s' oroshjem vére ſèrzhno odvèrnemo,
De nam bo ſmert dobízhik,
De nam tvoja miloſt shivljenje pernêſe, kakor nam je gréh ſmert pernéſel,
De védno zhújemo, in ſe perpravljamo, te ſprejéti,
De tebi shivimò in umerjemo,
De bi bili do konza ſtanovitni, in potem svelizhani,
Jagnje boshje, hi gréhe ſvetá odjemljeſh; sanêſi nam, o Goſpod!
Jagnje boshje, ki gréhe ſvetá odjemljeſh; uſliſhi naſ, o Goſpod!
Jagnje boshje, ki gréhe ſvetá odjemljeſh; uſmili ſe naſ, o Goſpod!
Kriſte, ſliſhi naſ! Kriſte uſliſhi naſ!
V. Ah, Goſpod in Bog! *O.* Raji hózhemo umréti, kakor tvoje sapóvedi prelomiti.

te próſimo, uſliſhi naſ!

V. Goſpod! ſpomni ſe naſ; *O.* Sakaj naſhe shivljenje sgine, kakor dìm.

V. Molímo sa shaloſtne; *O.* De po terpljénji téga shivljenja, v' kraj toláshbe, veſelja in ſrézhe pridejo.

V. Molímo sa gréſhnike; *O.* Goſpod! ſpreoberni jih, de jih ſmert nanaglima ne sgrábi, in kakor v' mresho ne vjáme,

V. Molímo sa pobóshne. *O.* Goſpod! daj jim ſ' zhuvánjem in molitvami na sadnjo uro perpravljati ſe, de plazhíla ne sgubé.

V. Molímo sa ſvoje shlahtnike in dobrotnike. *O.* Goſpod! daj jim, de ſvoje shivljenje po tvoji sapóvedi obravnájo in pomiſlijo, kaj de jih na poſlédnje zháka; shégnaj jih vékomej s' nebéſhkimi dobrótami.

V. Molímo sa ſvoje neprijatle in ſovráshnike. *O.* Ozhe odpúſti jim; ſej ne vedó, kaj délajo.

V. Molímo sa bolníke in umirajózhe. *O.* Goſpod! daj, de ſe s' ſvojim terpljenjem ozhiſhújejo; de dúſho in teló do dné tvojiga prihóda neomadeshvano ohranijo. Daj jim po tvoji miloſti, ſvoj ték ſrézhno konzháti.

V. Goſpód, uſliſhi mojo molitev. *O.* In moje klizanje naj do tebe pride.

Goſpod! ſprejmi miloſtivo naſhe ponishne proſhnje; osdravi ſlabóſti naſhih dúſh, de odpuſhênje ſvojih gréhov sadobimò, in ſe v' tvoji ſvéti gnadi is téga ſvetá lózhimo.

Vſigamogozhni, vézhni Bog! tí pokoríſh tiſte, ktére ljubiſh, in odpuſhaſh tiſtim, ktere ſhtrafújeſh; dodéli, próſimo, de ſlaboſt naſhiga teléſa k' sdravju in k' ſrézhi naſhe duſhe pomága.

Vſigamogózhni in uſmiljeni Bog! tí ſi hotel,

de je naſh Svelizhar naſhe meſó na-ſo vsel, in ſmert na krishi terpel: daj, de ſ' tolikoſhno poterpeshlivoſtjo, kakor on, vſe prenesêmo, in ſe njegóviga velizhaſtniga vſtajênja vdeléshimo.

O Bog! tí posnáſh naſho ſlabóſt; brani naſ naſhim snotrajnim in sunajnim ſovrashnikam, in obvári naſ miloſtivo nágle in neprevidene ſmerti.

O Bog! dodéli nam, de tvojiga edinorojeniga Sinú, kader bo naſ ſódit priſhel, ſ' takó ſvétim saupanjem prejmemo, ſ' kakorſhnim veſeljem ſmo ga prejéli, ko je na ſvét, naſ réſhit priſhel.

Uſmiljeni Bog! uſliſhi miloſtivo naſhe proſhnje, de bomo, kader ſe terpljenja in temôte téga ſvetá snebimò, s' tvojimi ſvetniki veſelje in nebéſhko luzh vshiváli. Sa to te prósimo po Jesuſu Kriſtuſu Goſpódu naſhim. Amen.

Litanije od Kriſtuſoviga terpljenja.

Goſpod, uſmili ſe naſ! Kriſte, uſmili ſe naſ! Goſpod, uſmili ſe naſ!
Bog Ozhe nebeſhki,
Bog Sin odreſhenik ſvetá,
Bog ſvéti Duh,
S. Trojiza, en ſami Bog,
Jesuſ, sa trideſet ſrebernikov prodan,
Jesuſ, v' ſvojih nar vézhih britkoſtih na oljſki gôri popolnima v' boshjo voljo vdan,
Jesuſ, na oljſki gôri v' britkòſti kerváviga potú od angela poterjen,
Jesuſ, od Judesha ſ' kuſhevanjem isdán,
Jesuſ, od Judov kakor rasbójnik vjét in svésan,
Jesuſ, od ſvojih uzhénzov sapuſhèn,

} uſmili ſe naſ!

Jesuſ, pred Anasa in Kajfesha peljan, in tamkej saſramovan,
Jesuſ, od hlapza sa uhó udarjen,
Jesuſ, od sgol krivih prizh tóshen,
Jesuſ, po krivizi k' ſmerti obſójen,
Jesuſ, v' obras sapljuván in ſ' peſtmí bit,
Jesuſ, od ſvojiga uzhénza trikrat satajèn,
Jesuſ, od Herodesha saſramovan, in s' ſhpotlivim bélim oblazhilam oblézhen,
Jesuſ, hudobnimu rasbojniku in ubijavzu nasaj poſtavljen,
Jesuſ, neuſmiljeno gajshlan,
Jesuſ, s' ſhpotlivim rudézhim plajſhem ogèrnjen,
Jesuſ, ſ' ternjem kronan, in po glavi tólzhen,
Jesuſ, od Judov s' velíkim vpitjem k' ſmerti krisha térjan,
Jesuſ, od Pilatusha Júdam isdan, in k' ſtraſhni ſmerti obſójen,
Jesuſ, ſ' teshkim krishem obloshèn, in neuſmiljeno k' ſmerti vlézhen,
Jesuſ, vſiga oblazhila obrópan, in s' sheblji na krish perbít,
Jesuſ, ktéri ſi v' ſrédi dvéh rasbojnikov na krishi raspét viſel,
Jesuſ, ktéri ſi na krishi sa ſvoje ſovrashnike môlil,
Jesuſ, ktéri ſi ſpokórnimu rasbójniku ſvéti raj obljubil,
Jesuſ, ktéri ſi ſvojo shaloſtno mater Marijo ſ. Janesu, in njega ſvoji máteri perporózhil,
Jesuſ, ktéri ſi bil na krishi od ſvojiga nebéſhkiga Ozhéta sapuſhèn,

} uſmili ſe nas!

Jesuſ, kteri ſi bil v' ſvoji shéji na krishi s' sholzam in jéſiham napájan,
Jesuſ, kteri ſi na ſ. krishi vſe, kar je bilo k' naſhimu odreſhenju potrébniga, dopernéſel,
Jesuſ, ktéri ſi na ſ. krishi ſvojo duſho v' roké ſvojiga nebéſhkiga Ozhéta isrózhil,
Jesuſ, kteri ſi bil na déſni ſtrani s' ſulizo prebodèn,
Jesuſ, kteri ſi le savolj naſhih gréhov vſe to terpel,
Jesuſ, kteri vſe rane naſhih duſh ſ' kervavimi ranami sazéliſh,
Bodi nam miloſtiv; odpuſti nam, o Jesuſ!
Bodi nam miloſtiv; uſliſhi naſ, o Jesuſ!

usmili ſe naſ!

Od vſiga hudiga na duſhi in na teleſu,
Od vſiga gréha, savolj kteriga ſi toliko terpel,
Od obúpanja in nevólje v' krishih in terpljenji
Od jése in ſovraſhtva do tiſtih, kteri nam húdo ſtoré,
Od prevelikiga ſtrahú pred terpljenjem in pred ſmertjo,
Od vézhne ſmerti,
Po ſvojim neuſmiljenim gajshlanji in krónanji,
Po ſvoji sháloſti in ſvojim sapuſhenji na krishi,
Po ſvoji grosovitni martri in ſmerti,
Ob dnévu ſodbe,

réſhi naſ, o Jesuſ!

Mí ubógi gréſhniki,
De nam saneſeſh po ſvoji nesmérni miloſti,
De nam vſe naſhe gréhe odpuſtiſh savolj neſkonzhniga saſlushenja,
De naſ po premiſhljevanji tvojiga terpljenja k' pravi pokóri perpéljeſh,
De naſ v' teshavah in v' terpljenji s' sglé-

te próſimo, uſliſhi naſ!

dam ſvojiga terpljenja v' poterpeshlivoſti poterdiſh,
De bi tudi mí ſvoje meſó s' sheljámi in gréhi vréd krishali,
De bi po tvoji britki ſmerti vezhno shivljenje doſégli,
te próſimo, uſliſhi naſ!
Jagnje boshje, ki gréhe ſvetá odjemljeſh, sanêſi nam, o Jesuſ!
Jagnje boshje, ki gréhe ſvetá odjemljeſh, uſliſhi naſ, o Jesuſ!
Jagnje boshje, ki gréhe ſvetá odjemljeſh, uſmili ſe naſ, o Jesuſ!

Kriſte, ſliſhi naſ! Kriſte, uſliſhe naſ! Goſpod, uſmili ſe naſ! Kriſte, uſmili ſe naſ! Goſpod, uſmili ſe naſ!

Ozhe naſh . . . Zheſhena ſi Marija . . .

V. Goſpod, uſliſhi mojo molitev. *O.* In moje klizanje naj do tebe pride.

O Jesuſ! kteri ſi s' ſvojim terpljenjem in s' ſvojo ſmertjo ſvet odréſhil, in nam nar lépſhi sgled sapuſtil, kako de naj ſe v' ſvojim terpljenji, in ob ſmertni uri saderſhimò; dodéli nam gnado, de tvoj nauk in tvoj sgled védno pred ozhmí imámo, tiſto vſelej sveſto poſnémamo, in ſe po tem takim velizhaſtniga ſadú tvojiga odreſhenja popólnima vdeleshimò; kteri s' Ozhétam in ſvetim Duham enaki Bog shivíſh in kraljujeſh vékomej. Amen.

Péſim od shaloſtne Matere boshje.

Shaloſtna je mati ſtala, ſe pod krishem mil' jokala, kjér je viſel njéni Ṣin. V' shaloſt je ſerzé

vtopljeno, vſe pobito, prebodeno s' mezhem ſerzhnih bolezhín.

O, kaj shaloſti preſtati mogla je preſvéta mati, ktere Şin je réſhil ſvét! Shaloſtna ſtojí jokaje, sdiha, gléda trepetaje, kaj njé Şin terpí raspét.

Kdo b' ne jél ſolsá tozhiti, zhe Marijo vgléda biti v' britkoſti, kot je ta? Kdo v' ſerzu ne shaluje, zhe to mater premiſhluje, kér terpéti toljk' imá?

Gréhe ljudſtva na-ſe vséti, vidi Jeſuſa terpéti, vdati ſhibam ſe voljno. Gléda ſvoj'ga Şina milo, kteriga vſe je sapuſtilo, kader je nagnil glavó.

Mati, vir ljubésni prave, daj mi zhutit' té teshave, daj ſolsá mi grenkih dar. Ştori mi ſerzé ſe vnéti, in sa Kriſtuſa goréti; de mu bom prijétna ſtvar.

Şvéta mati, to te proſim, rane Kriſtuſa naj nóſim; vtiſni mi jih v' ſerzé. Naj té rane tvoj'ga Şina, naſhih gréhov bolezhina, tudi mene v' shívo ſklé.

Daj de ſ' tabo rad shalujem, ſvoje gréhe objokujem, dokler tukej ſhe shivím; poleg krisha de prebivam, in ſ' teboj ſolsé prelivam, ſ' zéliga ſerzá shelím.

O devíz vſih devíza, v' shaloſti nam tovarſhiza, daj, de jokam ſe ſ' teboj. Şmert de Kriſtuſa oſtane meni v' ſerzu, naj tud rane bojo védno pred menoj.

Naj ſe ran letih navsámem, in od krisha veſ unamem, Kriſtuſu de bom udan. Duſho vnéto in gorézho vari mati, v' neſrézho, kader pride ſódnji dan.

Tvoj'ga Şina krish me hrani, ino ſmert nje-

gova brani, mi pomozh in miloſt daj. Ko bo ſmert teló sadéla, daj, de bo takrat prejéla dusha moja ſvéti raj. Amen.

Molitev.

Bog! ki je v' tvojim terpljenji po Ṣimeonovim prerokovanji ljubesnivo ſerzé prezhaſtite devize in matere Maríje mezh britkoſti preſunil; dodéli miloſtivo, de, ki njeno britkóſt in terpljénje ſ' zhaſtjó obhájamo, po zhaſtitlivim saſlushênji in prôſhnjah vſih, poleg krisha vérno ſtojézhih ſvetníkov tvojiga terpljenja ſrézhni ſad doſéshemo. Kteri shiviſh in kraljujeſh . . .

Ṣploſhna molitev sa bolnike.

Moj Bog! moj Bog! tí ſi moje perbeshaliſhe; po tebi hrepené moje sheljé. K' tebi hitím; o, ne saversi me! V' grôsni nevarnoſti ſe snajdem; ſtoj mi v' teh mojih velíkih ſtiſkah miloſtivo na ſtrani. Ṣam ſi ne mórem pomágati; réſhi me, o Goſpod! in bódi mi miloſtiv. Ne sanáſham ſe na ſvoje saſlushênje, ampak na tvojo velíko miloſt in uſmiljenje. — Torej nózhem obupati savolj ſvojih gréhov. Tí, o Bog! ſi moje úpanje; tebi ſámimu ſim greſhíl. Jeſt ſim kriv; to ſposnam pred tvojimi ozhmí. Kér ſim ti bil pa vender takó drag, de ſi me hotel s' ſvojo ſmertjo od ſmerti reſhiti; ne perpuſti, de bi konez vsél. Jeſt pridem k' tebi, ktéri nikógar ne sapuſtíſh. O Goſpod! shelím rasvésan in per tebi biti. V' tvoje roké srozhím ſvojo duſho. Poglej me, o Bog modróſti! Dodéli mi,

de v' miru saſpím in pozhívam Sa to te próſim, o Bog! ktéri, trojin v' perſhónah, in edín v' biſtvu, shiviſh tn kraljujeſh vékomej. Amen.

Poſámesne molitve sa bolnike.

Molitev zhlovéka, ki po dolgim sdravji sbolí.

Tolikanj zháſa, o moj Bog! ſi mi dal sdravimu biti! Sdaj ſim ſzer bolán; tode tí ſi védno dobrotlivi Bog. Tí me ſkuſhaſh. Jeſt moram zhutiti, de je moje teló ſlabo. Moder ozhe odvsame ſvojimu otrôku dóbro, kteriga ne obrajta ali nápek obrazha. Ali ní takoſhna tudi s' menoj? Ali ſim ſvoje sdravje obrájtal? Ali ſim ſvoje dolshnósti is ljubésni do tebe ſpolnoval? Ali ſim shivel kakor kriſtjan? Ali niſim ſam ſvoje sdravje ſlabil! Ali ga niſim k' tvojimu rasshaljênju nápek obrazhal? Zhe je takó — in kdo ſe more pred teboj sa nedolshniga ſposnáti? — ſi mi moje sdravje odvsél, kér ti moje saderſhanje ni bilo vſhézh. — Deſiravno ſi pa nimam pregréſhniga shivljenja ozhitati, ſe vender nad ſvojo bolésnijo ne ſmem savséti. Ali ne ſkasújeſh, o Bog! tudi s' bolésnijo ſvoje dobróte? Ali ne bom s' njó od zhaſniga odvernjen? Ali ne bom ſvoje duſhe, ſvoje minlivoſti, ſvoje ſmerti, in tvoje ſodbe opomnjen? Ali ne bo ſ' tim moj duh loshe vezhnoſti in na-te opómnjen? Ali ne morem ſvojih nápak loshe ſposnati, obshalovati in v' dobrim poterditi ſe? Hvala bódi torej tebi, neſkonzhno módri in dobrotlivi Ozhe! sa tvojo previdnoſt, ki vſe meni v' prid obrazha!

Molitev bolnika, ki ni ſam ſvoje bolésni kriv.

Bog! kakó me to v' moji bolésni pomirí, de ſi je niſim ſam nakôpal! Od tebe je poſlana. Tí hozheſh naſ ljudí ſrézhne ſtoriti, in ta dóbri namén zhaſih s' bolésnimi doſézhi hozheſh. S' tem ſe uzhimò ſamí ſebe, ſvoje sheljé in djanja bolj ſposnati, kakor v' sdravji; kér savolj tolikoſhniga rastreſenja takó lahko posábimo, de niſmo sa ta ſvét, ampak sa vézhnoſt ſtvárjeni. Tí ſzer, kakor dober paſtir, v' naſhih smotah sa nami hodeſh. Kolikrat pa koj ſpét tvojih dobrót posábimo! Torej sverſtújeſh veſéle in shaloſtne dní, de ſe uzhimò, de imámo vſe od tebe, ſvojiga dobrotnika. Hvala tebi, o Bog! de sdaj samórem loshe premiſhljevati tebe in mene! Tvoj glaſ sdaj velíko bolj ſliſhim, kakor ſzer. Daj, de ſe bòdo dnévi moje bolésni, v' dní mirú in shégna ſpremenili. Daj mi obzhútno ſerzé, kteró je v' ſtanu svelizhanſke vtiſljeje reſnize ſprejeti in ohraniti, de bi bil popolnima k' tebi peljan, ter tukej in tamkej ſ' teboj ſklenjen.

Molitev bolnika, ki je ſam ſvoje bolésni kriv.

Koliko bolezhín terpím! Kakó ſim ſam ſebi in drugim nadléshen! Kakó nesmóshin ſim sa délo in sa vshivanje veſelja tega shivljenja! — Tode, ali niſim ſam ſvoje bolésni kriv? Ali niſim ſvojimu teléſu s' nesmérnoſtjo v' jédi in pijázhi, ſ' prevelikimi ſkerbmí, s' rasujsdanim shivljenjem, s' jéso ali ſ' ktéro drugo ſtraſtjo ſhkodoval? Sdaj ſkuſham, kakó réſ de je, kar ſ. piſmo pravi: Gréh je pogubljenje zhlovéka. —

Moja veſt mi ozhíta, de ſim ſi ſvojo nadlógo ſam nakôpal. Oh! de bi le nikoli ne bil dobróte sdravja nápek obrazhal, ki ſim ga po tvoji miloſti, o Bog! tolikanj zhaſa vshival? De bi bil le vezhkrat premiſlil, kako hitro de ſe sdravje sgubiti utégne! De bi pazh ſvojim udam ne bil nikóli gréhu, ampak le krepósti ſtrézhi perpuſtil! Pomagaj mi, o Goſpod! vſe, kar ſim doſihmal samúdil, poravnati. Ako mi sdravje sopet dodelíſh hozhem ſ' tvojo pomozhjó vſiga varvati ſe, kar bi mu ſhkodovati utegnilo; bolj ga hozhem obrajtati, kakor ſim ga doſihmal obrajtal; popólnima po tvoji ſvéti volji ga hozhem obrazhati, in le takrat, kader ga boſh ti hotel, darovati. Potèrdi me k' ſpolnjenju mojiga ſklêpa po Jeſuſu Kriſtuſu. Amen.

Molitev bolniga ozheta ali bolne matere.

Ozhe v' nebéſih! moja bolésin mi ne perpuſtí sa tiſte, ktere ſi mi isrózhil, ſkerbéti; to je sa-me velíko terpljenje. Lóshe bi mi bilo, bolnimu biti, in zlo umréti, ako bi nobeniga otroka ne imel. Tode tí, Ozhe vſih ljudí! ſi Ozhe tudi mojih otrók, in sa-nje s' ljúbésnijo ſkerbíſh. — Kako ſim pa dolshnósti ſpolnil, ki jih gré ſtarſhem ſpolnováti? Ali ſim sa zhaſno, velíko bolj pa sa vézhno ſrezho ſvojih otrok, sa njih neumerjozho duſho ſkerbel? Ali ſim ſi persadéval, jih ſ' poduzhênjem, s' sglédam in molitvijo k' dobrim kriſtjanam isrediti? — Odpúſti mi, o Bog! po ſvojim velíkim uſmiljenji, in ſtóri tí, kar ſim v' ſpolnovanji ſvojih imenitnih dolshnóſt samúdil. Raſſvètli njih um, in naklôni njih

ſerzé k' dóbrimu. Po vſi mózhi ſi hozhem persadéti, samujéno ſtoriti; velíkrat jih hozhem opominjati, de naj bodo sveſtí tebi, o Bog! in ſvoji véſi; navajéniga dóbriga jih hozhem opómniti. Ne púſti, de bi ſe nad mojim sadershanjem, kakor ſi bódi, pohujſhali. — Ako me ſ' to bolésnijo od mojih lózhiſh, mi jih daj sopet najti v' nebéſih; zhuj nad njimi, vôdi jih s' ſvojo rokó. Tebi isrozhím njih in ſebe, shivljenje, sdravje, telò in dusho. Ufliſhi mojo proſhnjo po Jesuſu Kriſtuſu. Amen.

Molitev bolníka, kteri je bogat.

Bog! tí ſi Goſpod bogatih in ubógih. Tí ſi me pred tolikanj drugimi kriſtjáni ſ' zhaſnim blágam obdarovàl. Jeſt imám perpomozhke, tolashbo, veſelje in shégin med njimi rasſhíriti. Perſerzhno ſe sahválim saté, o Bog! Ali ſim pa tudi ſvoje premoshenje vſelej prav obrázhal? Ali niſim na-nj ſvojiga ſerzá natvesovàl? Ali ſim dal vſákimu ob pravim zhaſu odlózheni saſlúshik? Ali nimam v' laſti nizh krivizhniga? Ali ſim ſi ſ' tem minlivim blagam, s' dobrimi déli saklade sa nebéſa nabíral? O Goſpod! daj mi ſposnati, ako ſim morebiti ſvoje premoshênje napzhno obrázhal; daj mi popraviti, kar ſe ſhe popraviti samóre. Sdaj ga hozhem k' ſvojimu osdravljênju in k' ſpolnovanju dél kerſhanſke ljubésni oberniti; popolnima po tvoji ſvéti volji ſe ga hozhem poſlushiti. Daj mi, lakomnoſti in sapravljanja varvati ſe, in le po óskim potu zhédnoſti in pravízhnoſti hoditi; po Jesuſu Kriſtuſtu, Goſpodu naſhim. Amen.

Kolikanj britkih dní ſim preterpel! Tode tudi marſiktéro rasveſeljenje, marſiktéro veſelje ſi mi vshiti dal, o Bog! Upam, de bo ob tvojim modrim vládanjem ſvetá ta bolésin sazhétik novga ſtanú, perpomózhik k' mojimu svelizhanju. Le tí, ki ſerzé in lédja preglédaſh, véſh, zhe je boje, de ſim verh bolésni tudi ubóg, kakor de bi bil bogat. Tí daſh vſákimu, kar je sa-nj dobro. Pred kolikanj nevarnoſtmi in ſkuſhnjávami, ki marſiktériga bogatínza v' pogubljenje páhnejo, me hozheſh ſ' tem obvarvati! In kakó mi bo ſmert, ki je sa bogatiga takó grênka, slajſhana! Upanje, tebe oblizhje v' oblizhje v' nebéſih glédati, imam ravno takó, kakor bogáti. Zhiſto ſerzé, kerſhanſke zhédnoſti ſo pravo bogaſtvo; in to bogaſtvo samóre tudi ubógi v' laſti iméti. Naſproti je pa pomankanje dóbrih dél reſnizhna révſhina, tudi sravin nar vézhih sakládov. Ali me pa moja révſhina ní maloverniga naredíla? Ali niſim savolj njé ſvojiga saupanja v' tebe sgubil? Ali me ní v' nepoterpeshlivoſt sapeljala? — Vſaj sdaj hozhem v' té saupati, in poterpéti. Vſe pomankanje, in kar ſzer terpím, ſprèjmi, o Bog! v' sadoſtênje sa moje gréhe. Daj mi pokórnimu biti tvoji preſvéti vólji, kakor je bil Jeſuſ, kteri je hotel is ljubésni do naſ ubóg poſtáti, do ſmerti na krishi. Daj mi kdej ſpozhíti od vſih ſvojih teshav, in s' vſimi ſvetníki vréd pred tvojim preſvétim oblizhjem vézhni pozhitik najti; po ravno tiſtim Jeſuſu Kriſtuſu, Goſpódu naſhim. Amen.

Molitev bolnika, kteri je mlad.

Kakó dobro je, o Bog! de sdrave in veſélē dní mladóſti zhaſih s' bolezhinami in terpljenjem pretèrgaſh! Dokler je zhlovek sdrav in mozhán, pazh malokdej miſli na-te, na ſmert, in na tvojo ſodbo, o Bog! Kakó neſtanovitne ſo sheljé, kakó môzhno je posheljênje, kakó ſvojoglavno je doſtikrat djanje in nehanje mládiga zhlovéka! kolikanj nápak in gréhov on dopernêſe? Kakó malo porájta na dobro opominjevanje, kakó lén je? Kakó malo ſpoſhtúje tiſti, ki jih je ſpoſhtováti dolshán! Torej póſhljeſh mladimu zhlovéku terpljenje in bolésni, de jih na potu pregréhe vſtáviſh. V' tém ſposnám tvojo neſkonzhno modróſt, o Bog! Tí me hozheſh od hudiga odverniti, in k' dóbrimu nagniti. Torej hozhem premiſliti ſvoje gréhe in nápake, in jih ſerzhno obshalovati. Jeſt ti obljubim, tvojim ſvétim sapóvedim bolj ſtanovitno pokórſhino ſkasovati. Zhe mi daſh sopet sdrávimu biti, ſi hozhem persadjati, samujéno dóbro ſtoriti; nepreneháma ſe hozhem truditi, zhe dalje bolj popólnima poſtáti. Daj mi le mozh, de ſvojo bolésin poterpeshlivo prenáſham, ſvoje ſklêpe ſpolnim, in ako ſim druge pohujſhal, de jih s' lépim sadershanjem bóljſham, de te hválijo, in de bodo k' tebi perpeljáni. Sa tó te próſim po Jesuſu Kriſtuſu. Amen.

Molitev bolnika, ktéri je ſtar.

O Bog! moje saupanje in moja mózh! na-te ſim ſe is mládiga sanéſel. Vſelej ſim ſposnal, de je dobro, v' té saúpati. Kjé hozhem perzhéti

toliko tvojih dobrót ſhtéti? in kjé je njih konez? Kakó neſkonzhno dobrotliv ſi bil do mene v' sdravji? in kakó sveſtó ſi mi v' nadlógah pomágal? Kakó te samórem sadoſti sahvaliti sa uſmiljenje, ki ſi ga meni ſkasal? Moj Ozhe! moja tolashba v' ſtároſti in v' bolésni! k' tebi klizhem v' Jesuſovim iménu, ne savèrsi me, kér ſim ſlab; bodi luzh in mozh moje duſhe do konza mojiga shivljenja. Vari me pregréſhne nepoterpeshlivoſti, kteréa is ſlabóſti moje ſtaroſti takó rada is-haja; ohráni me na pótu zhédnoſti, ki k' tiſtimu velizhaſtvu pélje, ki ga mi je tvoj Sin s' ſvojim terpljénjem in s' ſvojo ſmertjo perdóbil. Stóri me zhe dalje bolj zhiſtiga in ſvétiga, de bom vrédin v' tvoj ràj priti; po Jesuſu Kriſtuſu, Goſpodu naſhim. Amen.

Molitev bolnika, ki je s' vſim preſkerbljen.

Ako terpézhi vidi, de drugi njegovo terpljenje s' njim vréd obzhútijo, imá velíko toláshbo; kdor je s' veſélim veſél, svékſha nar vézhi veſêlje; kdor s' shaloſtnimi shalúje, ſlajſha nar britkéji bolezhine. To ſrézho jeſt vshivam, o Bog vſe tolashbe! Ko bi te pazh sa ljubesnivo pomózh in ſkerb ſvojih prijatlov in shlahtnikov, kakor ſim dolshan sahvaliti samógel! O vaſ vſe, ki mi pomagate, naj shégna Jesuſ, ktéri je na krishi v' ſvojih grosovitnih bolezhinah na ſvojo sháloſtno mater poglédal! Bog naj vam povèrne vaſh trud in vſe dóbro, ktéro mi ſtoritè! On naj vam póſhlje angela toláshbe, ko terpljenje nad vaſ pride! Jeſt bi bil nehvaléshin, in bi pomózhi téh dóbrih ljudí ne saſlushil, ko

bi s' nepoterpeshlivoſtjo in mermranjem njih neutrudno ſkerblivoſt teshíl. Koliko bolníkov je ravno takó ubógih, in ſhe bolj, kakor ſim jeſt, in verh téga pomankanje terpé; oni ſo sapuſhêni, in sdihújejo bres pomózhi na ſvojim tèrdim leshíſhi. Ali bi jim jeſt ne samógel od tiſtiga, kar lahkó uterpím, kej podelíti? Ali bi ne bilo meni prijétno, ko bi bil jeſt na njih méſtu? O Bog! daj mi tvojo neſkonzhno Ozhétovſko ljubésin do mene zhe dalje bolj ſposnati, in tebi ſvojo hvaléshnoſt ſ' pokórſhino in vézhi poterpeshlivoſtjo ſkasovati, kér mi tóliko ljubésnivih ljudí moje terpljenje takó rekózh noſiti pomága. Jeſt hozhem po popólnoſti hrepenéti, de bom ſmel kakor tvoj otrok pred tvoje ozhetovſko oblizhje ſtopiti.

Molitev bolnika, ki ni s' vſim preſkerbljèn.

Moj Bog! jeſt pazh moram ſ' tvojim ſlushábnikam Jobam rêzhi: Moji snanzi ſo od mene odſtopili, moji shlahtniki ſo me sapuſtili, moji prijatli ſo me posabili. — Tode, ali niſim morbiti ſam sadólshil, de mi takó malo poſtréshejo? Ako je to, ſmém kali nedovóljin biti; jeſt moram ſvoje nápake odpráviti in ſkerbéti, ſi ljubésin ſvojiga blishnjiga perdobiti. Ako ſo me pa posabili, bres de bi ſe bil jeſt sadólshil, ſe hozhem ſ' tém tolashiti, de ſo morde drugi ſhe bolj ubóshni, sa ktére mórajo ſkerbéti. Morbiti jih velíko sa mojo potrébo ne vé. Nozhem mermrati. Tí mi boſh ſhe dal veſélimu biti, o Bog! Tí ſi per meni; tí boſh ſolsé oterl, ki jih na ſkrivnim tózhim; ti boſh moje bole-

zhine polajſhal; ſej tí s' ozhétovſko ljubesnijo ſkerbíſh sa ſvoje otroke. — In ali niſo tudi Jesuſa, ko je bil vjét, njegovi prijátli sapuſtili? On naj bo moj sgled! On je moj Uzheník; jeſt ſim njegov uzhéniz; jeſt hozhem, kakor on, mirno poterpéti, kér me sapuſté. Moje ozhí glédajo v' tebe, o Goſpod! Obèrni ſe k' meni, in bodi mi míloſtiv.

Molítev bolníka, ki je savolj ſvojih v' ſkerbéh.

Sdaj pozhívajo moje opravila, ki ſim jih v' sdravji s' veſêljem in ſ' pridam opravljal; in kér ne morem v' ſvoji hiſhi pomérkati, marſikteri prihódik odpáde. Tudi doſti rastróſkov imám savolj ſvoje bolésni. Tó mi déla ſkerbí. Té ſkerbí bi me utegnile nepokojniga ſtoriti, in moje osdravljenje ovérati. Torej ſe hozhem tvoji modri previdnoſti isrozhiti, o Bog! tí ſi ukásal, de terpím, in de vezh mojih domázhih s' menoj terpí. — Ali pa niſim morde prevezh sa zhaſne rezhí ſkerbel, in sravin téga, tebe, moj Ozhe! in svelizhanje ſvoje duſhe posábil? Sdaj me pa odtégneſh mojimu rasmiſhljenju; ſpoſnám, de je le eno potrébno, de je ſkerb sa mojo duſho nar bolj imenitna rézh.

Ko bi pa le moji domázhi ljudjé sravin ne terpéli. — Ali pa niſim morbiti jeſt kriv, de terpé? Ali bi ne bil bolj pridno delati, saſlúshik bolje oberniti, in sa potrébo kej na ſtrán poloshiti samôgel? Ali ſim ſvoje domazhe ljudí k' smérnimu, kerſhanſkimu shivljenju perganjal? Ali me ne sadéne, kar apoſtel pravi: „Ako pa kdo sa ſvoje in ſlaſti sa domazhe nima ſkerbí, je

véro satajil, in je hujſhi od nevérnika.“ O Bog! daj mi ſposnáti, zhe ſim ſe v' ti rézhi pregréſhil. Jeſt hozhem ſvoje opomínjati, de tebe, o Bog! sa to, kar ſi mi doſihmal ſtóril, tolikanj bolj sahválijo, de ſo délovni, poſhteni in pravizhni; in de ſvoje saupanje v' tebe, Ozhéta vſih, ſtávijo. Ako mi ſpet po kônzu pomágaſh, ſi hozhem marſikej odrêzhi, prav natanko po pótu pravize hoditi, tvoje sapóvedi ſpolnovati, in tudi ſvoje ljudí k' temu pergánjati. Dodéli mi sdravje, ako tvoji modróſti dopáde. Ako me pa hozheſh od mojih ljudí lozhiti, potêrdi njih in mene.

Molitev bolníka, ki v' bolníſhnizi leshi.

Moj Bog! sahválim te, de ſim v' to hiſho vsét, kér ne morem per ſvojih domázhih biti. Bres vſe pomózhi bi mógel ſzer konez jemáti. V' kaki révſhini bi mogel ſzer morde ſvoje shivljenje ſkleniti! — Kakó podúzhno utégne sa-me ſtanovanje v' ti hiſhi biti! Kolikrat samorem moliti sa ktériga nepoterpeshliviga, ktéri s' nevóljo ſvojo teshávo le svekſhúje! Kolikrat imám lep sgled nad poterpeshlivim, ki je s' vſim dovóljin! Koliko dobriga tukej vshíjem! Sim opómnjen ſvéte maſhe; zhaſi ter zhaſi samórem ſvéto ſpoved opraviti, in ſvéto obhajilo prejéti; zhaſih kej is úſt duhovna, k' ſvoji toláshbi ſliſhim; moji trudni udje utégnejo ſpozhíti; mi tudi dajó potrebni shivesh. Tukej ſim na duſhi in na teléſu preſkerbljèn. Kolikoſhne dobróte ſo to sa bolníka, ktéri ſe ne móre domá ſam preſkerbéti! — Daj mi jih prav ſposnati, o Bog! daj mi ſvojo goſpóſko, ſprédnika bolníſhnize, duhovna,

sdravníka, ſtréshnike in vſe, ktéri mi dobro ſtoré, sa tó perſerzhno sahvaliti. Ozhe v' nebéſih! dodéli mi po Jesuſu Kriſtuſu ſvojo pomózh; po tem takím mi bo tudi v' moji nadlógi dobro, in ſe bom tvoje gnade vrédniga ſkásal.

Molitev pred jemánjem kteriga úda.

Dobrótlivi in neſkonzhno módri Bog! po tvoji volji ſim v' té okóliſhine priſhel, ki térjajo, de ſe ſ' poſhkódvanim udam mojiga teléſa s' ojſtrim pomózhkam ravná! Tí sdravníke uzhíſh, de marſikterimu pomágajo, deſiravno je rana velíka in nevarna; in tudi meni utégne pomagano biti. Téga pomózhka, ki mi ga tako rekozh ſam ponújaſh, ſe hozhem poſlushiti. Oh! de bi ſe pazh po tvoji volji nad menoj ofrezhilo! Tebi, o Goſpód! ſe popólnima isrozhím; sakaj ſam tí véſh, kar mi je dobro. Daj mi le gnado, de bom smirej, in poſebno, kader bo bolezhina nar huji, miſlil, de tí vſe moje ſolsé vidiſh, in kakor nar bolji Ozhe sa-me ſkerbíſh. Ako tí per meni oſtaneſh, moj Bog in Ozhe! ako me tí toláshiſh, ſe nizh ne bojim. Tí samóreſh tudi nar huji bolezhíne polajſhati! De ſe bom pa v' saupanji na tvojo pomózh prav peterdil, nózhem nizh opuſtiti, kar jeſt kakor kriſtján k' svelizhanju ſvoje duſhe, kar jeſt k' tvoji zhaſti in is ljubésni do ſvojih ali tudi do drugih ſtoriti in naprávíti samórem. — Tvoja beſéda naſ sagotoví, de tiſti, kteri v' té saupajo, novo mozh sadobé. Ti sdaj govoríſh tudi meni: „Ne boj ſe, jeſt ſim per tebi.“ — Po tebi, moj Bog! ſim mózhán, po tebi samórem vſe premágati. Stój mi

na ſtrani; dodéli mi sopet sgubljeno sdravje. Ako bi ſe pa utegnilo po neſrézhi is-iti, daj mi s' voljnim ſerzam rêzhi: Goſpod! sgôdi ſe tvoja volja Tebi isrozhím ſvoje telo in ſvojo duſho. O Goſpód! bodi in oſtáni per meni. Sa to te proſim po Jesuſu Kriſtuſu. Amen.

Molitev po ſrézhnim jemánji kteriga úda.

Hvaljen bodi, o Bog! Ura, ki ſim ſe je bal, je istékla; bolezhina je minúla; upam sdravja. Kolikoſhno hvalo ſim ti sa-to dolshán! Nikoli nozhem posabiti, kako bliso de ſim bil grôba, in kakó zhudno de ſi mi pomagal. Tvojo dobróto hozhem drugim hvaliti, in v' enakih okóliſhinah jih hozhem k' poterpeshlivoſti opominjevati. Vſi dnévi, ki mi jih is ozhétovſke ljubésni ſhe dodelíſh, naj bodo tvoji ſlushbi poſvezheni. Kolikanj rad zhlovek poterpí, de ſvoje telo le malo zhaſa ſhe obváruje! Ktero satajevanje ſamiga ſebe mi bo tedaj preteshavno, de ſvojo neumerjozho duſho v' dobrim ſtanu ohránim, in jo od njé pomót ozhíſtim! Pomagaj mi k' temu, o Bog! Daj mi v' vſakim boji soper gréh premágati, de kdej pred tvoje preſvéto oblizhje pridem; po Jesuſu Kriſtuſu Goſpódu naſhim. Amen.

Molitev po neſrézhnim jemánji kteriga úda.

Po tem takim, o Bog! ni bila tvoja volja, de bi mi bil ſkuſheni perpomózhik, kakor ſmo sheléli, pomágal! Tvoja volja naj ſe sgodí! Tí véſh, kaj k' mojimu svelizhanju perpomóre. Nozhem tóshiti. Tudi ſvoje nar ljubſhi otroke zha-

ſih ſ' nadlógami obíſhesh, ki do konza njih shivljenja terpé. Tode tí tudi njih sveſtôbo v' vézhnoſti neſkonzhno obilno poplázhash. Odpúſti mi, Ozhe! ako dolgóſt in tesháve moje bolésni ſtoré, de sdihújem in ſolsé tózhim. Tí posnáſh mojo ſlabóſt. Tí véſh, de ſim, ako ſe osdrávim, terdno ſklênil, kakor pobóshin kriſtjan shivéti. Jeſt ſzer sdaj marſiktériga dobriga déla ne morem ſtoriti, kakor v' sdravji. Vender pa ſhe samorem tebe ljubiti, na te miſliti, k' tebi moliti, kej ſvétiga premiſhljevati, drugim dober sgled poterpeshlivoſti dajati, kakor ſe is Jesuſoviga terpljenja uzhím. Nozhem prasnih sheljá iméti; le ſrézhno ſmert ſi hozhem voſhiti. Akoravno moje teló hujſha; le tí, o Bog! bodi toláshba mojiga ſerzá in moje svelizhanje vékomej. Profim te sa tó po Jesuſu Kriſtuſu. Amen.

Spovedine molitve.

Molitev pred ſpóvedjo.

Goſpod Jesuſ! tí ſi s' beſédami: „Prejmite ſvetiga Duhá. Kterim bote gréhe odpuſtili, ſo jim odpuſheni; in kterim jih bote sadershali, ſo jim sadershani;“ ſvojim naméſtnikam, duhóvnam oblaſt isrózhil, gréhe odpuſhati in sadershevati. Kakó perſerzhno me veſelé té beſéde! Kér sdaj marſikej k' sdravju ſvojiga teléſa poſkúſham, hozhem tudi ſvojo duſho v' dober ſtan poſtáviti, in jo s' ſvétim sakramentam pokóre ozhiſtiti.

Tode jeſt ſim ſlab, o Bog! Moj duh in moj shivot ſta sdaj potèrta. Deſiravno tedaj shelím, vender ne premórem, ſam ſebe ſpodóbno premiſhljevati. Raſsvetli torej tí ſam moj um, de

ſvoje gréhe ſposnám, in de jih takó ſposnam, hakor jih bom konez ſvojiga shivljenja, ktérimu ſe smirej blisham, ſposnàl. — Daj mi tudi pravo grévingo, kakor ſi jo dal ſkeſánim ſpokórnikam; in vôdi po tem moj jesik, de ſe vſih ſvojih gréhov odkritoſerzhno ſpovém. To ſpóved hozhem takó oprávitи, kakor de bi bila sadnja mojiga shivljenja; ſ' tem hozhem naméſtiti, kar bi mojim popréjſhnim ſpóvedim manjkati utegnílo, kar tizhe ſpraſhevanje, grévingo, ſklèp, odkritoſerzhnoſt i. t. d. Jeſt ti hozhem kolikor mi je mogózhe natanko odgovor dati, predin me ti, ſvéti in pravizhni Bog! ſódiſh.

¿Spraſhevánje veſti.

„Vérvaj v' eniga ſámiga Bogá.“ — Aji vém, kar móra katolſhk kriſtjan véditi, de bo svelízhan? Ali ſim poſluſhal boshjo beſédo? Ali vérujem, kar rimſka katolſhka zérkev vervati velí? Ali niſim kdej proſtovoljne dvome (zvible) nad ktéro reſnízo ſvéte vére imel? Ali niſim nikoli ktérih nevarnih búkev bral? Ali niſim nikoli govorjenja soper véro, zérkev in soper njé ſhége poterdoval? Ali niſim ſam kej takiga govóril? Ali ſim kdej beſéde ſ. piſma v' ſhpáſu isrékel? Ali ſim vezhkrat véro, upanje in ljubésin obúdil? Ali ſe niſim nikóli ſvoje vére ſramoval, kér ſim, poſtavim, opúſtil koléna perpogniti i. t. d. Ali ſim kdej Bogú poſvezhenim perſhónam, podóbam in drugim rezhém nezhaſt ſtóril! Ali ſe niſim nikóli vrash poſlúshil, prihódne rezhí isvéditi, ſebi ſrézho perdobiti, bolésin ali neſrezho odverniti? — Ali niſim greſhil, kér ſim miſlil: „Bog je uſmí-

ljen, on mi bo she zhaſ dodélil, ſ' njim ſpraviti ſe? Ali nifim morde miſlil, de mi je nemogozhe ali pa prepôsno poboljſhati ſe? — Ali ljubim Bogá? ali ſim perpravljen, rajſhi vſe terpéti, kakor kej ſoper njegovo preſvéto voljo ſtoriti? — Ali nifim bil v' ſvoji bolésni nejevóljin? Ali nifim mermral ſoper Bogá, kakor de on ſ' menoj krivizhno ravná, ali de me je sapuſtil? Ali ſim Bogú zhaſt ſkasal? Ali nifim bil napúhnjen savolj ſvojih laſtnóſt ali savolj zhaſne frézhe! Ali nifim ſ' dóbrim, ktero ſim ſtoril, drugim dopaſti shelel? Ali ſe nifim zhes druge povsdigoval? Ali nifim pobóshnih ljudí savolj njih pobóshnoſti sanizhevàl, saſmehoval, in pregánjal? Ali nifim ſvojimu shivótu ſ' preveliko ſkerbjó ſtrégel, de ſim mémo tega boshje ali zerkvene sapóvedi v' nemar puſtil? Ali ſim vſak dan sjutrej in svezhér, pred jedjó in po jédi pobóshno mólil? Ali ſim vezhkrat ſvoje miſli, beſéde in dja nja Bogú darovàl? Ali ſim ſe v' zérkvi ſpodobno sadershal? Ali nifim boshji vêshi nezhaſti ſtóril ſ' proſtovoljnim rastréſenjem, ſ' pregréſhnimi miſlimi, ſ' neſpodóbnim govorjênjem, ſ' pohujſhlivim ſmeham ali zlo ſ' pregréſhnimi naméni? Ali ſim ſvéte sakramente pokóre in reſhnjiga teléſa vezhkrat in ſ' gorézhnoſtjo, slaſti o velikenozhnim zhaſu prejél? Ali ni bila nobena mojih ſpoved nevelávna savolj sanikerniga ſpraſhevanja veſtí, savolj pomankanja prave grévinge, ali terdniga ſklepa, ali kér ſim ſe bal, nektérih gréhov ſpovédati ſe ali vſaj takih okóliſhin povédati, ki greh svékſhajo! Ali ſim nalosheno pokóro opravil? Ali ſim ſe pôſtil, od zérkve sapovédane pôſtne dni? — Ali ſim kdej ob pétkih in ſabótah

meſó jédel bres velávniga perpuſhênja? Ali ſim ſe kdej ob ſhtirdèſetdanſkim poſtu, ob kvaternih in drugih poſtnih dnéh, vezhkrat do ſitiga najédel?

II. „Ne imenúj po nemárnim boshjiga iména.“ — Ali ſim kdej preſvéte iméni boshjiga in Jeſuſoviga bres ſpoſhtovanja isrékel? Ali ſim jih kdej isrékel bres potrébe de ſim ſvojo beſédo satérdil; morde zlo de bi lash, ali kako negotóvo rézh poterdil? Ali niſim imel naváde, reſnizo ſvojih beſedí koj ſ' perſégami terditi, ali zlo s' rotênjem? Ali niſim zlo lash takó terdil, ali negotove rezhí? Ali niſim v' jési ali v' nejevólji ſoper boshjo previdnoſt, pravizhnoſt in dobróto mermral? Ali niſim v' jési ali v' nejevólji ſvétih beſedí, poſtávim ſvétih ſakramentov imenovàl? Ali niſim kdej ſvétih ſakramentov imenovàl? Ali niſim kej Bogu obljubil, in niſim ſpolnil? Ali niſim nobene obljúbe lahkomiſhljeno ſtóril, bres de bi bil ſvojiga ſpovedníka ali ktériga drugiga pametniga in pobóshniga moshá vpraſhal? Ali niſim ſvojiga blishnjiga s' nepremiſhljeno in lashnivo obljubo goljfál?

III. „Poſvezhuj praſnik.“ — Ali ſim ob nedéljah in ſapovédanih praſnikih zélo ſveto maſho in bres proſtovoljniga raſtréſenja fliſhal? Ali ſim bil tudi per popoldanſki ſlushbi boshji? Ali ſim ſlaſti té dní ſkerbel s' branjem ſvetih bukev in s' ſpolnovanjem kerſhanſkih dél uſmiljenja, ſam ſebe poſvezhevati? Ali ſim tudi ſvoje domázhe ljudí k' temu pergánjal? Ali niſim bres potrébe in bres praviga pervoljenja, ali zlo k' pohujſhanju ſvojiga blishnjiga délal? Ali niſim ob takih dnéh ſhkodlivo, nevárno in pregréſhno veſelje ugánjal?

IV. „Spoſhtuj ozhéta in mater, de boſh dolgo shivel, in de ti bo dobro na semlji.“ — Ali ſim ſvojim ſtarſhem ljubésin, ſpoſhtovanje, pokórſhino ſkasovàl? Ali jim niſim s' ſvojoglávnoſtjo ali s' rasujsdánoſtjo shivljenja krajſhal? Ali ſim njih ſlabóſti ſ' poterpeshlivoſtjo prenáſhal? Ali niſim njih nápake rasnáſhal? Ali ſim sa-nje môlil? Ali ſim tudi v' njih bolésni ſvoje dolshnoſti do njih ſpolnovàl? Ali ſim ſkerbel, de ſo sgodej ſvete sakramente prejéli? Ali ſim njih sadnjo voljo veſto ſpolnil? — Ali ſim is ljubésni do Bogá takoſhne dolshnoſti tudi do ſvojiga ózhma ali do ſvoje mázhohe ſpolnovàl? Ali ſim tudi duhovſki in deshélini goſpóſki, in tiſtim, per ktérih ſim bil v' ſlushbi, ali ktérim ſim bil podlóshin, ljubésin, ſpoſhtovanje in pokórſhino ſkasoval? Ali niſim krivizhno od njih ſódil? Ali niſim njih ukasil grájal? Ali ſim sa-nje môlil? Ali niſim njih povelju naſpróti ravnal? Ali niſim ſtárih ljudi s' oſhábnoſtjo, sanizhevanjem, saſramovanjem ali s' neſpodóbnimi ſhpaſi rasshálil?

Sakónſki ljudjé naj ſe ſhe verh téga vpráſhajo: Zhe ſe niſo soper sveſtôbo, perljúdnoſt, ali mirnoſt, s' ajſranjem, s' neperpuſheno lozhitvijo ali kakor ſi she bódi pregreſhili.

Starſhi naj ſe, kar to sapóved tizhe, ſhe to vpraſhajo: Ali ſim ſkerbel sa ohranjenje in sdravje ſvojih otrók? Ali ſim jim vſe, zheſar ſo potrebovali, radovoljno in s' ljubésnijo podélil? Ali ſim ſkerbel, de ſo bili po úmu in po ſerzu ſkerbno isrejeni? Ali ſim jim pobóshne in pametne uzheníke preſkerbil? Ali ſim jih ojſtro k' pridnoſti in delavnoſti perganjal? Ali ſim jih ſpodbudovàl s' saſlushenim in ne prevelikim hvaljenjem? Ali ſim

bil tudi, kader je bilo treba, ojſter? Ali ſim pred vſim drugim ſkerbel, de bi bili dobri kriſtjani? Ali ſim jih perganjal k' boshji ſlushbi? Ali ſim jim dal lép sgled? Ali ſim môlil sa-nje? Ali ſim jih sapeljevanja varval? Ali niſim s' ſlépo in krivizhno ljubésnijo ktériga ſvojih otrók bolj ljubil, kakor druge?

V. „Ne ubíjaj.“ — Ali ſim koj jéso satiral? Ali niſim smerjal in rotíl? Kader ſim kteriga rasshalil, ali ſim ſe koj s' njim ſpravil? Ali niſim is nejevólje zhes ſvoje délo in druge rezhí, nobene neſpodóbne in pregréſhne beſéde rékél? Ali niſim bil na nikógar jésin, niſim nikógar ſovrashil, ſe nad nikomur maſhevati shelel? Ali niſim ſ' tém, ali s' nesmérnoſtjo v' jédi in v' pijazhi ſvojimu sdravju ſhkodovàl? Ali ſim bil kdej, kakor ſi shé bódi urshah ſmerti kteriga drugiga? Ali niſim komu shivljenja greníl ali krajſhal ſ' termo, nejevóljo, prepíram raspertjem, nepotrébnimi právdami, tepênjem ali ránjenjem? Ali niſim bil do domazhih ljudí terd in neuſmiljen? Ali niſim ſvojimu blishnjimu na duſhi ſ' pohújſhanjem ſhkódoval, kér ſim ga ſ' premiſlikam ali is lahkomiſhljenoſti, s' beſédo, pétjem, bukvami, piſmi, podóbami, s' obnaſho, sglédam ali na kako drugo visho v' gréh sapêljal? Ali niſim v' ſerzé nedólshnih, s' ſhpaſi ali s' djanjem ſéme hudobije saſéjal? Ali ſim puſtil ſam ſebe s' hudimi sglédi v' gréh sapeljati?

VI. IX. „Ne préſheſhtvaj. — Ne shêli ſvojiga blishnjiga shêne.“ — Ali niſim dopadênja imel nad nezhíſtimi miſlami? Ali niſo na tákoſhne miſli naſtopíle nezhiſte sheljé, v' ktere ſim dovòlil, ali v' djanji ſpolnjeni gréhi soper zhiſtoſt?

Ali nifim od nefrámnih rezhí govóril? Ali nifim nefframnih góvorov s' dopadenjem poflúfhal? Ali nifim nefpodóbnih péfim pél, ali jih péti s' vefeljem poflufhal? Ali nifim nobenih flabih bukev bral? Ali ni noben drugi po meni takih bukev prejél? Ali nifim takih rezhí ogledovàl, ktere nezhifte sheljé obudújejo? Ali fim bil v' fvoji obléki framoshliv? Ali nifim bil do famiga febe ali do drugih premalo framoshliv? Ali fo bili leti mojiga ali drugiga fpôla? Ali fo bili sakonfkiga ftanú ali ne? Ali ni imel gréh shaloftnih naflédkov? Ali nifim fhel na noben kraj, kjér bi bila nevarnoft sa zhiftoft? Ali fe nifim puftil v' ktéri gréh soper zhiftoft sapeljati?

VII. X. „Ne kradi. — Ne shêli fvojiga blishnjiga blagá.“ — Ali nifim drugim nevofhliv bil savolj njih imenitniga ftanú, savolj njih frézhe, premoshenja? Ali nifim nizh ukrádil? Ali nifim nobeniga goljfal v' kupzhii, v' méri, na vagi ali s' lashnivim hvaljenjem? Ali nifim kterimu ubógimu ali nefrézhnimu menj dal sa prodáno blagó, kakor je bilo vrédno? Ali nifim dnarjev pofódil sa prevelike zhimshe? Ali nifim délovzam in najémnikam safluíhka sadersheval ali utergovàl? Ali fim ukradene, najdene ali ispofójene rezhí gofpodarju nasaj dal? Ali nifim bil kriv, de fe je per meni f-hranjeno blagó pokasilo ali zlo konez vsélo? Ali nifim fam febi ali fvojim domazhim s' lenôbo, s' igrámi ali s' nepotrébnimi ftrofki fhkódoval?

VIII. „Ne prizhaj po krivim soper fvojiga blishnjiga.“ — Ali fe nifim is potrébe ali v' fhpafih slagàl? Ali fe nifim hlinil ali hinávfhine vgánjal? Ali fe nifim perlisoval, kér fim hvalil, kar

ni bilo nobene ali vſaj ne takoſhne hvale vrédno? Ali niſim gréhov drúgih preiſkovàl in ali jih niſim drugim osnanil, bres de bi bil druge pobóljſhati ali jim ſzer nuzati miſlil? Ali niſim ſvojiga bishnjiga bolj ojſtró ſódil, kakor ſim ſam od drugih ſójen biti shelel? Ali niſim tega ſtóril is neprijasnoſti ali vprizho drugih? Ali ni to imélo húdih naſlédkov sa mojiga blishnjiga? Ali niſim njegovih góvorov in njegoviga djanja po krivim iskládal? Ali mu niſim nepoſhtenih, pregréſhnih namén ov in djanj perpiſovàl, in ali ga niſim ſ' tem ob njegovo zhaſt in dobro imé perprávil? Ali niſim meni snanih ali saúpanih ſkrivnoſt bres potrébe drugim rasodel? Ali niſim nikogar v' obrekovanje, opravljanje sapeljal? Ali niſim opravljivzov, obrekovavzov poſlúſhal, njih perpovedovanja drugim pravil? Ali ſim opravljanje preklizal? Ali ſim s' obrekovanjem ſtorjéno ſhkodo popravil? Ali ſim ſvojim prédnikam kader ſo me savolj mojiga in mojiga blishnjiga sadershanja vpraſhali, odkritoſerzhno in po reſnizi odgovóril, kakor vprizho Bogá? Ali niſim nikóli lashí, ali kar niſim gotóvo védil, ſ' perſégo poterdil?

Ali ſe niſim ptujih gréhov vdeléshil? Ali niſim nikómur v' gréh ſvetoval? Ali niſim nikómur greſhiti veleval? Ali niſim nikogar savolj gréha hvalil? Ali niſim v' drugih gréh pervôlil? Ali niſim molzhal, kader bi bil mogel govoríti, de bi bil druge od gréha odvernil? Ali niſim ſam k' temu perloshnoſt dal? Ali niſim opúſtil, gréh ſhtrafati, ko je bila dolshnóſt to ſtoriti? Ali niſim nikogar v' gréh sapeljal s' svijazho, perlisovanjem, shuganjem, daríli ali na drugo visho? i. t. d.

O Bog! oſramotênje ſakriva moj obràs, kader miſlim na ſhtevílo in velikoſt ſvojih gréhov. Tí ſi bil takó neisrezhêno dober do mene. Tí ſi me is ljubésni po ſvoji podóbi ſtvaril; tí ſi mene, délo ſvojih rók ohránil; de ſi hlapza réſhil, ſi dal ſvojiga ediniga Sinú; tí ſi me v' ſvetim kerſtu ſa ſvojiga otrôka vsél; tí ſi me is bresſhtevilnih nevárnoſt réſhil. Zlo to bolésin mi póſhljeſh, de ſam ſebe premiſhlujem, ſvoje gréhe perſerzhno obshalujem, ſe jih odkritoſerzhno ſpovém in sa-nje sadoſti ſtorím, de odpuſhênje doſéshem. Moj Bog! dobrót, ki ſi mi jih dodélil ne mórem ne ſhtéti, ne imenovati. — In vender ſim te tolikrat, takó lahkomiſhljeno, s' beſédo in v' djanji rasshálil. Sdaj ſhe le ſe ſvojih gréhov prav ſpomnim; sdaj ſe mi marſikej velíko in imenitno sdí, kar ſim v' sdravji sa neimenitno in majhno imel. — Oh! kakó ſe ſramújem ſvoje nehvaléshnoſti, ſvoje nesveſtôbe, ſvojih gréhov! Oh! vſi me grévajo is ſerza; kér ſim ſ' tem tebe, nar vézhi in vſe ljubésni vrédno dobróto, tebe, ſvojiga ſtvarnika, odreſheníka in Svelizharja rasshálil. Oh! de bi pazh gréh takó ſtúdil, kakor ſo ga vſi ſpokórniki in ſvetniki ſtudili! — Ozhe! odpúſti mi po ſvojim neſkonzhnim uſmiljenji, po saſlushenji Jesuſa, ktéri je sa naſ gréſhnike na krishi umerl. Upam od tebe to odpuſhênje s' vſo ponishnoſtjo. Ṣkeſaniga ſerzá ne savèrsheſh, moj Ozhe!

Kar je ſtorjeniga, vezh ne morem prenarediti. Tode v' prihodno te hozhem zhes vſe ljubiti. Meni nalosheno pokóro hozhem v' ponish-

noſti in natánko ſpolniti in vſim ſvojim rasshálnikam is ſerza odpuſtiti; vſake perloshnoſti v' gréh ſe hozhem ogibati; slaſti pa ſe hozhem ſvojiga nar ljubſhiga gréha, ſvojiga navádniga gréha várvati. Persadjati ſi hozhem, ſtorjeno pohujſhanje popraviti, blishnjimu s' mojim govorjênjem odvséto zhaſt sopet perdobiti, vſe krivizhno blagó poverniti, in vſe ſvoje bolezhine, in zlo ſmert v' sadoſtênje sa ſvoje gréhe, v' ſklenitvi ſ' terpljenjem in ſmertjo Jesuſovo, terpéti.

Tode tí, o Bog! véſh, de ſim ſlab, de ſim prah. Ob zhaſu krotênja ſposnam ſvoje gréhe; kader pa ſhtrafinga mine, posábim, kar ſim objokovàl. Kader me tepeſh, te próſim sa odpuſhênje; in kader mi sanêſeſh, te sopet dráshim, me ſhtraſati. Torej te prav ponishno próſim, potèrdi me v' moji ſlabósti. Tí mi daſh, de hozhem, daj mi tudi, de ſpolnim. Vsdigni me, kader padem, in podpíraj me s' ſvojo mozhno rokó, de terdno obſtojím.

Sdaj ſe hozhem duhóvnu rasodéti; vſe ſvoje ſerzé mu hozhem rasgerniti; k' ſvojimu oſramotênju hozhem ſvoje uſta odpréti; ſvoje gréhe mu hozhem takó odkritoſerzhno ſposnati, kakor de bi Jesuſ ſam, on prijatel in sdravník gréſhnikov, mojo ſpoved ſliſhal. Njegove beſede hozhem takó poſluſhati, kakor de bi jih ſam Jesuſ govóril; kakor de bi mi ſam Jesuſ rekel: „Nikar vezh ne gréſhi.“ Odvéso hozhem od duhóvna takó ſprejéti, kakor de bi mi Jesuſ ſam miloſtivo in tolashbe pólno beſédo rekel: „Tvoji gréhi ſo ti odpuſheni.“ — O dobri paſtír! pêlji nasaj ſvojo sgubljeno ovzo k' ſvoji zhédi. Ljubi Ozhe! ſprejmi miloſtivo ſvojiga nevrédniga, pa

sgrévaniga otrôka. — Sveta Marija, mati milosti, perbeshalisshe grésshnikov, sdravje bolnikov! prôsi sdaj sa-me ubogiga grésshnika. — Sveti angel várh! tólikrat sim te, ko sim gresshil, rasshálil; pomágaj mi, s' svojo prôsshnjo, k' Bogu verniti se.

Po spóvedi.

Sdaj so mi po s. sakramentu pokóre moji gréhi odpusheni. Jesus Kristus mi je njih odpusshenje obljúbil, perdóbil in dodélil. Kakó prijétno mi je sdaj per serzu, de sim se s' teboj, o Bog! spravil; de te smem sopet svojiga Ozhéta imenovati! Kakó te sahvalim, de si mi po svojim velikim usmiljenji odpustil, in rane mojiga serzá s' ránami svojiga Sinú osdrávil! Sdaj hozhem popólnima po tvoji presvéti volji misliti, govoriti, ravnáti in terpéti. Po tvoji milosti sim, kar sim; ne pústi, de bi s' njó svestó ne ravnàl; sa tó te prósim po Jesusu Kristusu. Amen.

Druge spóvedine molitve.

Molitev pred spóvedjo.

Vsigavedózhi, pravizhni in svéti Bog! savolj svojih gréhov nimam nobeniga pokója; kakor teshko breme me teshé. Tode sdaj sim terdno sklenil, po svétim sakramentu pokore k' tebi odkritoserzhno verniti se, in s' tem svojo dusho ozhisti-ti. Daj mi gnado, de vse svoje gréhe prav sposnám, obshalujem, se jih spovém in sa-nje sadôsti storím. — Ti me posnásh, ti si shtel vse moje stopinje; tebi ne mórem svojiga serza perkriti. Od vsih svojih misel, besedí, od vsiga djanja in

opuſhanja dobrih dél bom odgóvor dal. — Sdaj mi ſhe daſh zhaſ, tvoji ojſtri ſodbi uíti; sdaj ſe hozhem natánko in bres de bi ſe ſvoje laſtne ljubésni ánal pred tvojimi ozhmí ispraſhevati, kakor de bi mogel ravno kar pred tvojo ſodbo ſtopiti.

Ozhe! velíkrat in hudó ſim greſhíl. Ah! kakó oſlepljeno in neúmno ſim ravnal! Nar zhiſtéji ſtudênіz vſiga praviga veſelja ſim sapúſtil, in ſim iſkal veſelja, kjer ga ni nikóli najti. — In kaj je plazhílo sa tó? Studênje, bolezhína, ozhitanje veſtí, grenka grévinga. Pazh ſkuſham, de je réſ, de gréſhnik nima nobeniga mirú. Kolikanj ſe móram, o Bog! tebe in ſamiga ſebe ſramovati! Tí ſi bil vſe ſkosi takó dober do mene; tí ſi me is ljubésni s' dobrótami obſúl; tí ſi mojo lahkomiſhljenoſt in nehvaléshnoſt ſ' tolikoſhno persaneſlivoſtjo prenáſhal; zlo ko ſim húdo ſtoril, niſi néhal, mi dobrót delíti; s' milo ljubesnijo ſi na-me glédal; tí ſi me is gotóviga pogubljenja réſhil; tí ſi perprávljen, me ſpet v' ſvojo gnado ſprejéti. — In kakó ljubesnivo ſi tí, nebéſhki Svelizhar! s' gréſhniki ravnal! Tí ſi per Jakobovi vodnízi s' Samarjanko govóril; tí niſi preſhéſhtnize pogúbil, tí ſi ſvoje shivljenje dal sa gréſhnike. Kolikoſhno saupanje v' tvoje uſmiljenje mi vſe to dajè! Ah! ſposnám tvojo ljubésin, in hudobíjo, ki ſim jo ſtoril. — Kako neſrézhin bi bil jéſt, ko bi tí sdaj s' menoj neſrézhnim gréſhnikam, po ſvoji ojſtri ſôdbi ravnáti hotel. Tode tí mi sanêſeſh; tí, kakor ljubesniv ôzhe, dobrotlivo ravnáſh, de me k' pokóri perpráviſh. Kdo pa vender vé, doklé de bom ſhe zhaſ imel k' poboljſhanju? S' ſkeſanim ſerzam ſe sdaj k' tebi vèrnem. Le is ljubésni do

tebe obshalújem, ſovráshim in ſtúdim gréh. On je nar vézhi neſrézha; vékomej ſe mu odpovém. Ozhe! ne savèrsi me. Uſmili ſe me po ſvojim neſkonzhnim uſmiljenji po saſlushenji Jesuſa Kriſtuſa. Vſake ſhe takó drage rezhí ſe hozhem vánati, zhe bo k' mojimu poboljſhanju tréba. Raji hózhem vſe terpéti, zló umréti hozhem raji, kakor tebe ſhe kdej rasshaliti.

Ako ravno ne morem ſtorjene krivíze nikoli vezh popólnima popráviti, hozhem vender v' ſvoji bolésni, kar ſim samúdil, sdaj ſtoriti. — Zhe ſim ktériga pohújſhal, hozhem lép sgled dati. — Zhe ſim ktériga, kakor ſi she bódi poſhkódoval, mu hozhem sveſtó poverniti. — In kakor shelím, de mi odpuſtíſh, hozhem tudi ſvojim rasshalnikam is ſerza odpuſtiti. — S' temi miſlami ſe bom sdaj tvojimu naméſtniku, máſhniku, vſih ſvojih grehov odkritoſerzhno, popólnima in takó ſpovédal, kakor de bi ſe tebi ſamimu, o Jésuſ! ſpovedoval. — Sveta Marija, ſvéti angel varh, ſvéti ſpokórniki in vſi ſvetniki! proſite sa-me de sdaj to ſvéto opravílo natanko in k' pridu ſvoje duſhe dopólnim.

Po ſpóvedi.

Bog! kakó ſe ti samórem sahvaliti sa neſkonzhno dobróto, ki ſi mi jo ſkasal? Nepokórni otrok ſim bil, jeſt ſim prelómil tvojo ſvéto poſtávo; in vender ſi mi po máſhniku odpúſtil; tí ſi me od ſléherniga gréha ozhiſtil; tí ſi me v' ſvojo gnado in prijasnoſt vsél. Kakó mirno je sdaj moje ſerzé, kér ga gréh vezh ne teshí! Terdno ſim ſklenil, nikóli vezh ne greſhiti. Torej hozhem zhúti in moliti; vſake nevarnoſti k'

gréhu ſe hozhem ogíbati; ob zhaſu ſkuſhnjave hozhem k' tebi, vſigavedózhi Ozhe in ſodník! poglédati; v' ſvoji bolésni nozhem mermráti; vſe bolezhine, naj ſhe tólikanj zhaſa terpé in naj bodo ſhe tólikoſhne, hozhem v' duhu pokóre, v' sadoſtenje sa ſvoje gréhe, v' ſklenitvi s' Jesuſovimi bolezhinami terpéti; po môzhi ſi hozhem persadjati, popolnima pobóljſhati ſe.

Goſpod! tí posnaſh odkritoſerzhnoſt, pa tudi ſlabóſt moje vólje. Koméj miſlim, de ſtojím, in shé omagújem. To me móra prav ponísh-niga, pa ne maloſerzhniga ſtoriti. Tí ſi mi dal hotéti; tí mi boſh tudi ſpolniti dal. K' temu te prósim sa tvojo gnádo v' Jesuſovim iménu. Kjér je bil gréh mogózhin, naj bo tudi tvoja gnada mogózhna; ſ' to premórem vſe.

Sédim pſalmov od pokore.

I. Pſalm (6.)

David je ta pſalm slóshil, ko je pred Savlam béshal, in zlo po shivótu bolan bil. On ſe je bal, de bi ne bil Bog na-nj ſerdit; torej je s' ſkeſanim ſerzam k' njemu sa miloſt sdihovàl. On mu je ſvoje nadlóge tóshil, in ſe je na sadnje ſ' tem tolàshil, de bo Goſpod njegóve ſovrashnike rasgnal. — Ta pſalm je lépa molitev sa tiſte, kteri na teléſu ali na duſhi terpé. — Bog uſliſhi sdihovanje ſpokórnih grêſhnikov.

Goſpod! ne ſvari me v' ſvojim ſerdu in ne têpi me v' ſvoji jési. — Uſmili ſe me, o Goſpod! kér ſim ſlab; osdravi me, o Goſpód! kér moje koſtí ſe od ſtrahú tréſejo. — In moja duſha je silno omamljena; in doklé ſhe, o Goſpod! odlá-ſhaſh pomózh. — Oberni ſe, o Goſpod! in réſhi mojo duſho; pomagaj mi po ſvoji velíki milo-

ſti. — Sakaj mertvi zhlovek ne miſli na-te; in kdo te bo hvalil v' gróbu? — Trúdin ſim od sdihovanja; vſe nozhí ſe na ſvoji poſtelji grôsno jókam; s' ſolsámi ſvojo póſteljo mózhim. — Od snotrajne sháloſti ſo moje ozhí otemnéle; poſtaral ſim ſe med vſimi ſvojimi ſovrashniki. — Poberite ſe ſpred mene vſi, ki húdo délate; sakaj Goſpod je glaſ mojiga jokú uſliſhal. — Goſpod je mojo proſhnjo uſliſhal; Goſpod je mojo molitev ſprejél. — Naj ſe ſramujejo in slo preſtráſhijo vſi moji ſovrashniki; naj ſe hitro obernejo in ſramújejo. — Zhaſt bodi i. t. d.

II. Pſalm (31.)

Kakor ſe kashe, je David ta pſalm slóshil, ko ſe je is néke nadlóge uzhil, kakó nevarno de je soper Bogá greſhíti, in kóliko hvale de ſmo Bogú dolshní, kteri po ſvojim uſmiljenji terpljenje poſhilja, de zhlovek ſam ſebe ſposná, ſe savolj ſvojih grehov keſá in svelizhanje doſéshe. Blagor sgrévanimu ſpokórniku: Grehi ſo mu odpuſheni!

Blagor tiſtim, kterim ſo pregréhe odpuſhene; in kterih grehi jo sakriti. — Blagor zhlovéku, kterimu Goſpód ni gréha sarajtal; in v' kteriga ſerzu ni hinavſhine, (kteri ſe pred Bogam odkritoſerzhno sa gréſhnika ſposná). — Kér ſim molzhal, ſo moje koſtí oſlabéle, od vſakdanjiga jóka. — Nozh in dan je bila tvoja roka teshka na meni; v' ſvoji teshavi ſim ſe ſemtertje obrazhal, kér me je tern (veſt) bódel. — Tedaj ſim ti povédal ſvoj gréh, in niſim ſkrival ſvoje krivíze. — Rékel ſim: Sposnal bom ſvojo krivízo ſam zhes-ſe vprizho Goſpóda; in tí ſi mi hudobijo mojiga gréha odpuſtil. — Torej naj ſe vſak pobóshin zhlovek s' molitvijo k' tebi oberne; ko

je ſhe zhaſ miloſt sadobiti. — Zhe ravno pride povódnja velíkih vodá (veliko nadlóg); njega ne bo doſégla. — Tí ſi moje perbeshaliſhe v' britkóſti, kteŕa me je obdala; tí ſi moje veſelje, réſhi me od tiſtih, ki ſo me obſúli. — Modróſt ti bom dal (praviſh tí, o Goſpod!) in te bom uzhil na pótu, po ktérim boſh hôdil; védno bom nate glédal. — Nikar ne bodite kakor konj in meseg (govorí Goſpod k' hudobnimu), kteŕa pameti nimata. — Kteŕa ſe s' ujsdami in s' bersdami ukrotita; kader ſe k' tebi perblishati ne daſta. — Velíko ſhíb je sa hudobnesha (govorí Goſpod pravizhnimu); kdor pa v' Bogá saúpa, ga bo miloſt obdala. — Veſelite ſe v' Goſpódu, pravizhni! in od veſelja poſkakujte; rasglaſujte ſvoje veſelje vſi kar vaſ je dobriga ſerza. Zhaſt bodi i. t. d.

III. Pſalm (37.)

Ta pſalm je David bersh ko ne, tiſti zhaſ slóshil, ko je po ſtorjenimi grehi preſhefhtva in ubója sbôlel. On popiſhe révo, v' ktero je s' gréham sabredel; on próſi Bogá sa odpuſhanje in pomózh. — V' tem pſalmu najde pravi ſpokórnik, kakoſhne laſtnóſti de more imèti, kaj de móra od ſebe miſliti, kakó de ſe móra pod boshjo rokó ponishati, in v' terpljenji poníshin biti, kór mu Bog, kakor gréſhniku toliko poterpeshlivoſti ſkasúje. — Prôſi Bogá sa odpuſhenje tvojih gréhov in saſlushenih ſhtrafing.

Goſpod! ne ſvari me v' ſvojim ſerdu; in ne tèpi me v' ſvoji jési. — Kér tvoje puſhize v' meni tizhé, in tvoja roka je teshka nad mano. — Nizh ni sdraviga v' mojim shivótu, savolj tvoje jése; moje koſtí nimajo pokója, savolj mojih gréhov. — Ker moje krivize mi zhes glavo ráſtejo; in me tlazhijo, kakor teshka butara. — Moje ra-

ne ſo gnjiti in ſmerdéti sazhéle, savolj moje neſpámeti. — Révin ſim in veſ vkup lésem; zéli dan sháloſtin hódim. — Moj drob je poln bolezhín, in na mojim shivótu ni nizh sdraviga. — Silno ſim ſlab in ponishan; od notrajne shaloſti na glaſ rjovem. — Goſpod! vſe moje sheljé ſo pred tabo; in moje sdihovanje tebi ni ſkrito. — Moje ſerzé je shaloſtno, moja mozh me je sapuſtíla; zlo moje ozhí ſo otemnéle. — Moji prijatli in moji blishnji ſe mi naſproti perblishújejo in soper mene ſtojé. — In kteri ſo ſzer okoli mene bili, ſtojé od délezh; in ktéri me umoriti shelé, mi ſilo délajo. — In ktéri mi húdo shelé, nizhemerno govoré, in ſi zéli dan goljfije ismiſhlujejo. — Jéſt pa gluhimu enak ne ſliſhim, in ſim hakor mútiz, ki ſvojih uſt ne odprè. — In ſim kakor zhlovek, kteri nizh ne ſliſhi; in kteri nima odgóvora v' ſvojih uſtih. — Ker v' tebe: o Goſpod! saupam; tí Goſpod, moj Bog! me boſh uſliſhal. — Djal ſim: ne perpúſti, de bi ſe moji ſovrashniki nad mano veſelili; zhe ſe mi nogé ſpodtaknejo, ſe bodo zhes-me povsdigováli. — Sej ſim k' tepenju perpravljen; in moja bolezhina mi je védno pred ozhmí. — Ozhitno perpovedújem ſvojo krivizo in ſim v' ſkerbi savolj ſvojiga gréha. — Moji ſovrashniki pa ſo terdni in mozhnejſhi, kahor jeſt; in védno jih je vezh, ktéri me po krivim ſovráshijo. — Ktéri dobro s' húdim povrazhujejo, me opravljajo; kér ſi dobro ſtoriti persadévam. — Ne sapúſti me, Goſpod moj Bog! ne odſtópi od mene. — Híti mi pomagati, Goſpod Bog, moj Odreſhenik! Zhaſt bodi i. t. d.

IV. Pſalm (3o.)

Kakor hitro je bil prerok Natan Davida savolj preſheſtva in uboja ojſtro poſvaril, próſi David odpuſhenje ſvojih gréhov in poboljſhanje shivljenja. Ta pſalm utégne biti nar lépſhi in perpravnifhi sa gréſhnike. ‚S' tem pſalmam samórejo Bogá s' gorezhimi sheljámi proſiti, de naj jim gréhe odpuſti, njih ſerze zhe dalje bolj ozhiſti in ponovi, in jih od krivize, ktero ſo ſi s' ſtorjenimi teshkimi gréhi na glavo nakopáli, réſhi. — Ponishne sdihljeje ſpokórniga ſerzá Bog uſliſhi.

Uſmili ſe me, o Bog! po ſvoji veliki miloſti; in po obilnoſti ſvojiga uſmiljenja isbriſhi mojo hudobijo. — Opêri me bolj in bôlj od moje krivize; in ozhiſti me od moje pregrehe. — Kér ſvojo hudobijo ſposnám, in moj gréh mi je védno pred ozhmí. — Tebi ſamimu ſim greſhíl, in vprizho tebe ſim húdo ſtoril; torej ſi pravízhin, kader shugaſh, in pravizhno ravnaſh, kader obſódiſh. — Glej! v' krivizi ſim rojen, in v' gréhi me je moja mati ſpozhéla. — Glej! reſnizo ljubiſh, nesnáne ſkrivnóſti ſvoje modróſti ſi mi raſodel. — Pokrôpi me s' isopam, in bom ozhiſhen; opêri me, in bom bolj bél, kakor ſneg. — Daj mi veſélo in prijétno beſédo ſliſhati; in moje poterte koſtí bodo od veſelja poſkakovale. — Oberni ſvoj obras od mojih gréhov, in isbriſhi mi moje krivize. — Stvari v' meni, o Bog! zhiſto ſerzé; in ponôvi v' mojim oſerzhji praviga duhá. — Ne saversi me ſpred ſvojiga oblizhja; in ſvojiga ſvétiga duhá mi nikar ne odvsámi. — Doděli mi veſelje ſvojiga svelizhanja, in podpíraj me s' voljnim duham. — Hudôbne bom tvoje pota uzhíl, in gréſhniki ſe bodo k' tebi ſpreobernili. — Réſhi me od dolgá kervi, o Bog! Bog, moj

Svelizhar! in moj jêsik bo tvojo dobróto s' veſeljem hvalil. — Goſpod! odpri moje shnable, in moje uſta bodo tvojo hvalo osnanovale. — Ako bi tí daritev hotel, bi ti jo jeſt rad opravil; pa nad shgavnimi daróvi nimaſh dopadenja. — Bogú dopadlivi dar je shaloſti poln duh; potertiga in ponishaniga ſerza, o Bog! ne boſh sanizheval. — Stóri dobro, o Goſpód, po ſvoji dobrovóljnoſti Siónu; de bodo sidóvi Jerusalemſki ſosidani. — Takrat ti bodo pravizhni daróvi, daritve in shgávina dopádli; takrat bodo na tvoj altar teléta pokladali. Zhaſt bódi i. t. d.

V. Pſalm. (101.)

Gorézhe proſhnje terpézhiga, ki v' nadlógi ſkor omaguje, de bi bil is réve réſhen. — Pravi ſpokórnik ſposná révſhino zhlovékova in velizháſtvo boshje, torej próſi s' ſkeſanim ſerzam odpuſhênje ſvojih gréhov.

Goſpod! uſliſhi mojo molitev; in moje vpitje naj k' tebi pride. — Ne obrazhaj ſvojiga oblizhja od mene; nagni mi ſvoje uhó ob zhaſu nadlóge. — Hiti me uſliſhat; kaderkóli te na pomozh klizhem. — Kér moji dnévi ſo sginili kakor dim; in moje koſtí ſo ſe kakor ogórik uſuſhile. — Moje ſerzé je pobito in ſuhó kakor ſenó; kér ſim posábil ſvoj kruh (sháloſti) jésti. — Od velikiga sdihovanja, me ni drugiga kakor koſt in kosha. — Enak ſim pelikanu v' puſhavi; ſim kakor ſôva v' ſtarim osidji (smirej ſim ſamôtin in sháloſtin in milo sdihújem). — Zhujem, in ſim kakor ſamôtin vrábiz na ſtréhi. — Zéli dan me ſaſramújejo moji ſovrashniki; in ktéri ſo me ſzer hvalili, ſo ſe soper mene sarotili. — Kér pepél kakor krùh jém; in med ſvojo pijazho ſolsé mé-

ſham. — Od ſvoje jése in ſvojiga ſerda, ſi me vsdignil in na tla vergel. — Moji dnévi ſo kakor ſénza sginili; in kakor trava ſim ſe poſúſhil. — Tí pa, o Goſpod, oſtaneſh vékomej; in tvoj ſpomín je od rodú do rodú. — Tí boſh vſtal, in ſe boſh Siona uſmilil; kér zhaſ miloſti je sa-nj; priſhel je odménjeni zhaſ. — Kér tvoji hlapzi imájo zlo njegóvo kamnje sa ljubo; in zlo s' njegóvim práham imajo uſmiljenje. — Spoſhtovali bodo naródi, o Goſpod! tvoje imé; in tvoje velizhaſtvo vſi kralji na semlji. — Kader bo Goſpod Sion sopet ſosídal, in ſe v' ſvojim velizhaſtvu pokásal. On gléda na molitev ubógih, in ne sanizhuje njih prôſhnje. — To naj bo sa poſlédnji ród sapiſano; in ljudſtvo, ki bo ſtvarjeno, bo Goſpóda hvalílo. — Kér is viſhave ſvojiga ſvétiga ſédesha dôli gléda; is nebéſ ſe Goſpod na semljo osíra. — De jezhanje jetnikov ſliſhi; in k' ſmerti obſójeno otroke réſhi. — De bi osnanováli imé Goſpóda na Sionu, in njegovo hvalo v' Jerusalemu. — Kader ſe bodo ljudſtva sbirale, in kralji k' ſlushbi Goſpódovi. — Moja mozh péſha na pótu; moji dnévi ſe krajſhajo. — Próſim, moj Bog! ne vsêmi me v' ſrédi mojih dní; tvoje léta ſo od rodú do rodú. — Tí, Goſpod, ſi v' sazhétku semljo ſtvaril; in nebó je délo tvojih rok. — Preſhlo bo obóje; tí pa oſtaneſh; kakor oblazhilo ſe bo poſtaralo. — Kakor ogrinjálo boſh vſe to preménil, in bo preménjeno; tí pa oſtaneſh ravno tiſti, in tvojih lét ne bo konez. — Sinovi tvojih hlapzov bodo ſtanovanje iméli; in njih sarod bo vprizho tebe vterjen vékomej. Zhaſt bodi i. t. d.

VI. Pſalm (129.)

Ta pſalm je ſpokorna peſim. Mnogotéri obzhutljeji, ki ſe v' njem najdejo, rasodevajo sgrèvaniga gréſhnika, in ſo grosno lepí. David perméri ſtan, v' kterim je, bresnu, ki ga je va-nj pregréha vergla.

Is globozhine vpijem k' tebi, o Goſpod! Goſpod, uſliſhi moj glaſ. — Naj poſluſhajo tvoje uſhéſa glaſ moje proſhnje. — Goſpod! zhe ſe boſh pregréh ſpomnil, o Goſpod! kdo bo obſtal? — Per tebi je odpuſhènje gréhov; in savolj tvoje poſtáve zhakam na-te, o Goſpód! — Moja duſha zhaka ſpolnjenja njegove beſéde; moja duſha v' Goſpóda saúpa. — Od jutranjiga zhuvanja do nozhí, naj Israel v' Goſpóda saúpa. — Ker per Goſpódu je uſmiljenje, in per njem je obilno odreſhênje. — In on bo Israela réſhil od vſih njegóvih hudobíj. — Zhaſt bodi i. t. d.

VII. Pſalm (142.)

David próſi Bogá, kader ſe je bil Abſalon ſpuntal, de naj ga ne sapuſti savolj ſtorjenih gréhov, temuzh réſhi is ozhitne nevárnoſti. On ſposná, de je enako od ſvojiga ſinú saſlushil, kér ſe je bil ſam soper Boga ſpuntal. Torej ſe ponishuje pred Bogam, in ga próſi uſmiljenja in potrébne pomózhi, v' prihódno njegóvo vóljo ſpolniti. Po tem takim uzhi David s' ſvojim sgledam vſe ſpokórnike, kakó de naj ſe pred njim ponishajo, k' njemu sdihújejo, in kaj de naj ob zhaſu terpljénja premiſhljujejo.

Goſpod! uſliſhi mojo molitev, poſlúſhaj mojo proſhnjo; uſliſhi me po ſvoji sveſtobi in po ſvoji pravizi. — Ne pelji v' ſodbi ſvojiga hlapza; ker vprizho tebe ni noben shivi zhlovek pravízhin. — Sovrashnik preganja mojo duſho; moje shivljenje k' tlam tlazhi. — Poſtavlja me v' temoto, kakor nekdanje merlizhe; moj duh v' meni

od teſhâv omagúje, in moje ſerze je v' meni preſtraſheno. — V' ſpomín jemljem ſtare zháſe, vſe tvoje déla premiſhljujem; déla tvojih rók prevdarjam. — Svoje roké proti tebi ſtegújem, moja duſha je kakor ſúha semlja pred tabo. — Híti me uſliſhat, o Goſpod! moj duh omagúje. — Ne obrazhaj ſvojiga oblizhja od mene; ter bom enak tiſtim, ki v' grob gredó. — Daj mi ſkorej ſliſhati tvoje uſmiljenje; kér v' tebe saupam. — Stori mi snan pot, po kterim hozheſh, de naj hódim; k' tebi povsdigújem ſvojo duſho. — Réſhi me od mojih ſovrashnikov, o Goſpod! k' tebi perbeshím; úzhi me tvojo vóljo ſpolnováti, kér tí ſi moj Bog. Tvoj dobri duh naj me vódi po ravnim potu; ohrani me per shivljenji, o Goſpod! sa ſvojiga iména voljo. — Ispêlje po ſvoji pravizi mojo duſho is nadlóge; pokonzhàj po ſvojim uſmiljenji moje ſovrashnike. — Pogúbi vſe tiſte, kteri moji duſhi nadlógo delajo; kér ſim tvoj hlapiz. Zhaſt bodi i. t. d.

Obhajílne molítve.

Molitev bolníka, ktéri ſveto obhajilo kakor popótnizo prejme.

Morbiti je ura bliso, ki bom to trúda pólno shivljenje sapuſtil ter ſe v' boljſhi shivljenje preſêlil. Pot va-nj mi je nesnàn. Torej te proſim, o Jesuſ! moj boshji Svelízhar! bódi moj uladník in tovarſh. Ni ga varniſhiga vladníka, kakor ſi tí; sakaj tí ſi vſigamogózhin, tí me samoreſh vſimu salesovánju mojih ſovráshnikov ubraniti. Ni ga sveſtéjſhiga vladníka, kakor ſi tí; sakaj tí ſi sa-me zlo umerl. Noben vladník ne posna bolj pota v' nebéſa, kakor tí; sakaj tí ſi is njih k' nam

dóli prifhel, in fi tavshentkrat tavshent fvojih svéftih flushábnikov tjè fprémil.

Bog Narvifhi! Gofpód nebéf in semlje! nar vifhi nebéfa te ne mórejo obfézhi; in tí me povredínifh, k' meni priti? Bofh káli meni dal takó frézhnimu biti, tebe v' fvojim ferzu fprejéti? Kakó bi to samógel verjéte, ko bi tí fam ne bil to rékel? Torej fim pa prav preprízhan in vérujem, de bom tebe, o Sin boshji! prejél. Tebe bom prejél, ki fi is ljubésni do mene v' jaflih leshal, in po grosovitnim terpljenji sa-me na krishi umerl, in sdaj velizhaftno v' nebéfih na defnizi Ozhéta fedífh, kjér te vfi angeli in fvetníki mólijo. Tí fi v' sakramentu prefvétiga réfhnjiga teléfa kakor Bog in zhlovek fkup prizhejózh; tí fi tù pod podóbo krúha perkrít; v' nebéfih pa fe dafh viditi fvojim isvóljenim oblizhje v' oblizhje. — Kdor od téga krúha jé, ne bo umerl. Kdor od tega kruha jé, bo vékomej shivel. Krùh, ki fi nam ga dal, je tvoje mefó, ktéro fi sa naf dal. Kdor tvojiga mefá ne jé in tvoje kervi ne pije, nima shivljenja v' febi. — To fo tvoje befséde, boshji Uzheník! Terdno jih vérujem; sakaj tí fi vézhna refníza. Moji pozhutki in moja pámet mórajo tihi biti; tukej móramo le vérovati in moliti. Poterdi me, o Bog! v' ti véri, dokler fe v' vshivanje ne fpremení, in te jeft vékomej vshívam.

Upam, o Jesuf! kar fi obljúbil. „Kdor jé moje mefó in pije mojo krí, imá vézhno shivljenje, in jeft ga bom obudil poflédnji dan.“ — Tvoje mefó in tvoja krí bota tedaj moja jéd, bota shivljenje moje dufhe; poterdíla me bota v' dóbrim, in v' meni dokonzhála, kar je tvoja lju-

bésin sazhéla. Ta jéd me bo pokrepzhala na pótu v' vézhnoſt, de ne omagam, prédin s' semlje v' nebéſa, od ſvojiga popótvanja v' ſvojo domovíno, ſ' tega nepokójniga morja v' savétje vezhniga svelizhanja pridem, kjer te bom v' velizhaſtvu tvojiga Ozhéta glédal in bres konza hvalil. V' té saúpam; ne bom oſramotèn vekomej; sakaj tí ſi vſigamogózhin in dobrotliv, tí ſi moj Goſpód in moj Bog.

Vſe ljubésni vrédni! tí ſi popólnima ljubésin. Is ljubésni ſi priſhel na ſvét; is ljubésni ſi ſe teshávam téga shivljenja podvèrgel. Kakó ſvéto je bilo tvoje shivljenje! kako velizhaſtni ſo bili tvoji zhúdeshi! kakó velikoſerzhno je bilo tvoje terpljenje. Vſe, kar ſi ſtoril in terpel, je bilo ubógim, bolníkam, sháloſtnim, neſrezhnim v' prid. In sdaj mi daſh zlo ſvoje meſó v' jéd in ſvojo krí v' pijázho. — Tvoja volja je vedno nar bolji, tvoj ſklep nar modrejſhi; vſe kar sapovéſh in naprávish, je ljubésin. Tí me ljubiſh, kakor me nihzhe ne móre ljubiti; in jeſt bi te ne ljubil? — Tudi ſvojiga blishnjiga, zlo ſvojiga rasshálnika ljúbim is ljubésni do tebe.

Kdo ſim neki, o Bog! de ſe ponishaſh, le ſpomniti ſe me? Od kod me ta neisrezhena frézha sadéne, de moj Goſpod in moj Bog k' meni pride? Jeſt ſim vender le prah, zherv, gréſhnik? In tebe, véliki, ſvéti Bog! bom jeſt prejél? Kruh angelov bom jeſt savshíl? S' teléſam njega, ki je Bog in zhlovek, ſe bom jeſt nashivil? Kralj vſih kraljev! v' vſi ponishnoſti ſposnám tvoje velizhaſtvo in ſvojo niskoſt, in samórem le rêzhi: „Goſpod! niſim vrédin, de gréſh pod mojo ſtré-

ho; temuzh rêzi le beſédo, in moja duſha bo osdrávljena.“

Shelím is vſiga ſvojiga ſerzá, de bi bila moja poſlednja jéd preſvéti sakrament, moja poſlédnja miſel tvoje terpljenje, o Jesuſ! in moja poſlédnja beſéda tvoje preſvéto imé. — Hrepením is vſe duſhe po ſvétim obhajilu; ſej ſe po njem prav perſerzhno ſ' tabo ſklenem. „Kdor jé moje meſó, in pije mojo krí, oſtane v' meni in jeſt v' njem.“ — In ako ſi tí per meni in v' meni, zheſa ſe mi je bati? Ako bi ravno v' ſmértni ſenzi hôdil, ſe mi vender ne bilo nizheſar bati. — Torej prídi, jagnje boshje! pridi, nebeſhki sdravník! k' meni bólnimu (bolni); pridi, nebéſhki Svelizhar! k' meni révnimu (révni); pridi, Sin boshji, Odreſhenik ſvetá! O de bi te kmali v' ſvoje ſerzé prejél, moje edino veſelje, moj Bog, in vſe moje veſelje! — Kakor ſi perſerzhno shelel, s' ſvojimi uzhénzi velikonozhno jagnje jéſti, tudi jeſt hrepením, tebe savshiti; kér tí ſi moja tolashba, moja ſrézha in moje shivljenje. Shelím popólnima sedíniti ſe ſ' teboj. Kakor ſo mladíke ſ' terto ſklénjene, in od njé shivesh mozh, shivljenje in rodovitnoſt prejémajo, takó shelím, ſ' teboj sediniti ſe.

Ker bom danſ morbiti sadnjikrat v' ſvojim shivljenji sakrament preſvétiga réſhnjiga teléſa prejél, kakó imenitno mi móra to opravílo biti! Ali bi ne mógel s' vſo pobóshnoſtjo k' temu opravilu perſtopiti? Torej ſi hozhem sdaj prav shivó tiſto sadnjo vezhérjo ljubésni pred ozhí poſtaviti, ki jo je Jesuſ s' ſvojimi uzhénzi imèl. „In je vsél krúh, ter je sahválil, in slómil, in jim dal, rekózh: To je moje teló, ktéro je sa

vaſ dano; to ſtoríte v' moj ſpomín." — Kakó veſélo ſpólnim to sapóved! kakó velizhaſtin mi je ta dan, ki hozhem tvoj ſpomín, boshji Odreſhenik! obhájati, in ki samorem tvoje teló in tvojo krí vshíti. Tvoje teló je podpórnja ſlábih, in mózh trudnih. Tvojo velikoſerzhno, ſpravno ſmert in tvoj boshji nauk hozhem premiſhljevati; savéso hozhem ponoviti, kakor tvoj pravi uzhéniz verovati, terpéti in umréti. Svéte marternike hozhem poſnémati, ki ſo ſe s' vshivanjem té nebéſhke hrane soper ſtrah blishne ſmerti krepzhali. Ako ſvojo ſlabóſt in neſtanovitnoſt premiſlim, ſe mi je grosno bati, de bi ne imel ſerzhnóſti, ſvojo krí is ljubésni do tebe preliti, ko bi s' vshivánjem tvojiga teléſa in tvoje kervi, mozhí ne doſégel. — Ta nebéſhki kruh hozhem kakor popótnizo savshiti; od krúha mozhnih hozhem jéſti, da na potu v' vézhnoſt ne obnemágam; angelſki krùh ſi bom dal podeliti, de mi bo mozh dál, v' nebéſa priti, ki je is njih dôli priſhel. To boshje sdravilo me bo ſtrahú in bolezhín ſmerti obvarovala; ono mi bo ſaſtáva prihódniga velizhaſtva; ono bo sa mojo duſho kal velizhaſtne neumerlivoſti, in sa moje teló ſéme vſtajenja k' vézhnimu shivljenju.

De bi pazh, o Jeſuſ! ta kruh shivljenja, prédin ſe bom ſpuſtil na pot, ki ga móram morde kmali naſtopiti, k' ſveti gôri boshji, s' vſo pobóshnoſtjo prejél! De bi pazh to ſvéto popótnizo ſ' Petrovo véro, ſ' Pavlovim saupanjem, s' Janesovo ljubesnijo prejél; o de bi jo s' obzhutljeji savshíl, ſ' kakorſhnimi ſo jo kdej nar bolj pobóshne in ſvéte dúſhe prejéle! Kér je pa moj duh s' bolésnijo potert, naméſti tí ſam, boshji

Svelizhar! s' ſvojo dobróto, kar mi poboshnoſti in ſpoſhtovanja, ponishnoſti in ljubésni manjka. O Jesuſ, ſtudeniz zhiſtoſti, ozhíſti me nezhiſtiga! Luzh ſlépih, raſsvetli me ſlépiga! Narviſhi Goſpod, imej uſmiljenje s' menoj ubógim! Toláshnik ſháloſtnih, toláshi mene sapuſheniga! Daj mi, ta ſvéti sakrament ſ' takó zhiſtim teléſam, ſ' takó zhiſtim ſerzam, ſ' takó perſerzhnim veſeljem, ſ' takó dobrimi ſklêpi prejéti, kakor ſe ſpodóbi in je moji duſhi koriſtno. Daj de bo ta sakrament nad mano ſvojo mozh in krepóſt ſkasal. Sdaj te vſiga perkritiga prejmem; daj de te kdej bres pregrinjála vékomej glédam. — Goſpod! tí ſi shé bliso; pridi, ter oſtáni per meni vékomej. — Hvaljen bodi, ki pride v' Goſpódovim iménu!

Preſvéta deviza, mati Jesuſova! sdaj bo tvoj boshji Şin v' ſvetim obhajilu k' meni priſhel. Ob kratkim me bo morde is ſvetá k' ſvoji ſodbi poklizal. Pomágaj mi njega moliti; in prôſi same, de ga takó vredno prejmem, kakor ſi ga tí prejéla. — Şveti angel varh! isprôſi mi sdaj, de vrédno prejmem ſ. reſhnje teló, in pêlji me po moji ſmerti v' nebéſa, kjer bom jeſt ſ' teboj in s' vſimi ſvetniki ſvojiga Svelizharja sa njegove dobrote vékomej hvalil. Amen.

Ob prejemanji preſvetiga sakramenta.

Kader ſe máſhnik, ki te bo previdil, tvojimu prebivaliſhu blisha, kar utégneſh is svonzhkanja ſposnáti, miſli: — Bodi hvaljen in zheſhen preſvéti sakrament reſhnjiga teléſa.

Ko gré v' hiſho, v' kteri ſtanújeſh: — Danſ je ti hiſhi svelizhanje doſhlo.

Ko v' tvojo ſtanízo ſtópi: — Mir bodi ti hiſhi in vſim nam, ki v' nji prebivamo.

Ko preſvéto teló na miso poſtávi: — Glej! to je krùh otrók, pravizhnih, in ne gréſhnikov, ki tudi ángele shiví. Shé v' Isaku, v' nebeſhkim kruhu, v' ſmerti velikonozhniga jagnjeta je bil nekdej pred nasnanjen.

Ko te s' shégnano vodó pokropí: — Bog! daj mi ſpokórnih ſóls, de ſe ſvojih gréhov ozhíſtim.

Ko pred preſvétim sakramentam klezhí t — Vſa pomózh pride od tebe, vſigamogózhni ſtvarnik nebéſ in semlje! — Uſliſhi molitev maſhnika. Bódi s' njim in s' nami. — Poſhlji ſvojiga ſvétiga angela s' nebéſ, de vſe, ki tù ſtanújejo, vódi in váruje.

Ko ſe ozhítna ſpoved móli, môli tudi tí, ako samóreſh: — Se ispovém Bogú vſigamogozhnimu, i. t. d.

Ko ſe po tem maſhnik k' tebi obérne: — Vſigamogozhni Bog! uſmili ſe me, odpúſti mi moje gréhe, in pêlji me v' vézhno shivljenje.

Ko te prekrisha: — Vſigamogozhni in uſmiljeni Bog! dodéli mi miloſt, odvéso in odpuſhenje mojih gréhov.

Ko ti ſveto hóſtijo pokáshe, in trikrat rezhe: Glej! jagnje boshje i. t. d. — isgovôri tudi tí leté tebi snane beſéde in premiſhljúj jih.

Ko ti ſvéto hoſtijo kakor popótnizo savshiti da: — Goſpod Jeſuſ Kriſtuſ! tvoje preſvéto teló, kteró sdaj kakor popótnizo prejmem, me vári húdiga ſovrashnika in me ſprémi v' vézhno shivljenje. Amen.

Ako pa ſ. obhajilo ne prejmeſh kakor popótnizo: — Goſpod Jesuſ Kríſtuſ! tvoje teló obvári mojo duſho k' vézhimu shivljenju. Amen.

Kader maſhnik koj po ſ. obhajilu móli: — Vſigamogozhni Bog, Goſpod in Ozhe! prósim te ſ' terdnim saupanjem, de naj mi preſvéto teló naſhiga Goſpóda Jesuſa Kriſtuſa po duſhi in teléſu pomága; ki ſ' teboj in s' ſvetim Dúham shiví in kraljuje od vékomej do vékomej. Amen.

Molitev bolnika, zhe je ſ. obhajilo kakor popotniza prejél.

Sdaj ſim tedaj prav natanko s' Jesuſam ſklénjen. Jeſt shivím; tode ne jeſt, temuzh Jesuſ shiví v' meni! Tí ſi v' meni, boshji Svelizhar! ki ſi nekdej tolashbe polne beſéde rékel: „Pridite k' meni vſi, ktéri ſe trudite, in ſte obtesheni, in jeſt vaſ bom poshívil;“ tí ſi v' meni ktéri ſi, ko ſi ſhe po semlji hôdil, k' marſiktérimu bolniku ſhel in ga osdrávil. Kakó shivó obzhutim toláshbo, ki ſi mi jo v' tem ſvétim sakramentu perprávil, na ſvojim leshíſhi! Kakó ti samórem tolikoſhno dobróto poverniti, ki ſi mi jo ravno sdaj ſkásal? Reſnizhno, tí ſi ſvoje do kônza ljubil. Kakor ſi tí shaloſtne rasveſélil, jih ne môre nihzhe rasveſeliti; kakor ſi tí trudne poshívil, jih ne móre nihzhe poshiviti. — Nardobrotlivſhi Jesuſ! tí ſi sdaj v' meni. Ne ſpuſtím te, dokler me ne poshégnaſh. O islí nad-me vſo obilnoſt ſvojih gnad. Poterdi me v' véri v' tebe, pokrepzhaj moje upanje v' té, pomnôshi mojo ljubésin do tebe. Poterdi me, obúdi v' meni gorézhe sheljé po tiſtim, kar je v' nebéſih; daj mi, vſe ljudí, zlo ſvoje raſshalnike lju-

biti; daj mi, de nikóli ne posábim tvoje ljubesni, tvojiga terpljenja, in tvojiga molzhanja; daj mi tvoje ſmerti vdeléshiti ſe; daj mi gnado ſtanovitnoſti; bódi moj paſtír; pêlji me na dobro paſho. Ne sapúſti me; sakaj vezhér ſe déla, in dan mojiga shivljenja ſe je nagnil. Moj duh ſlabí, moja mózh odjenjúje, in grob me zhaka. Tvoja vólja naj ſe sgodí! Tebi shivím; tebi umerjem; tvoj ſim v' shivljenji in v' ſmerti. — Le obvári me, tí várh ljudí! neſrézhne ſmerti gréſhnikove; bráni me pod ſénzo ſvojih perút. — Preljubesnivi Odreſheník! dodéli mi po ſvoji ſvéti ſmerti ſrezhno ſmertno uro; daj mi veſelje, ko ſe ſpomnim vézhniga shivljenja, de tó minlivo veſél sapuſtím. Kaj samóre zhlovek v' nebéſih in na semlji iméti, ako tebe níma?

Velíko ſim ſzer greſhil; tode na-te ſe saneſem, o Jesuſ! Tí ſi naſh beſédnik per Ozhétu; tí ſi ſpravni dar sa naſhe gréhe; tode ne le ſamó sa naſhe gréhe, ampak sa gréhe vſiga ſvetá. To vérujem; to úpam, in torej ne obúpam.

Ne tóshim zhes bolezhine, ker vém, de vſe od tvoje roke príde. Tudi ſe ne pertóshim savolj kratkoſti shivljenja; ker niſim ſaſlushil, de ſim doſlé shivel! Tudi ſe ne pertóshim savolj ſmerti; sakaj konez je nadlóg, in sazhétik ſrézhne vézhnoſti. Sadnjizh ſe tudi ne pertóshim zhes jéd in pijazho, zhes sdravníka, sdravila, ſtréshbo, ali zhes kej drugiga; sakaj tvoji previdnoſti ſe popolnima isrozhím, ki vſe, nar viſhiga angela in nar manjiga zhervizhka modró vláda; ki je od vékomej vſe ſposnála in napravila. Torej ſim s' vſim dovóljin, kér te ljúbim; in kjér je ljubésin, ni nobene toshbe. S' terpljenjem ſe lju-

bésin ſkúſha. Le is ljubésni shelím rasvésan in per tebi biti, o Jesuſ! V' tvoji gnádi shelím umréti; po tem takim mi bo umréti dobízhik.

O Goſpod, doklé mi ſvoje oblizhje perkrivaſh! Poglej miloſtivo na-me, in uſliſhi me.

O moj Odreſheník in Ṣodník! kdaj bom is tvojih ſvetih uſt ljubesnive beſéde fliſhal: „Prav dóbri in svésti hlápiz, kér ſi bil v' malim sveſt, te bom zhes velíko poſtávil; pojdi v' veſelje ſvojiga goſpóda.“ Dólgo ſim v' ptujſhini shivel; tedaj hitím v' ſvojo domovíno. Vsêmi k' ſebi, o Goſpod! mojo duſho Bi néki jeſt nerád umérl, ker ſi tí sa-me umerl?

Vérujem v' té, Ozhéta, Ṣina in ſvetiga Duhá! Vérujem ſkrivnóſt vzhlovezhenja Jeſuſa Kriſtuſa, njegoviga terpljenja in njegóve ſmerti, in poſtavljeniga sakramenta preſvétiga réſhnjiga teléſa. Vérujem vſe, kar katolſhka zérkev véruje, in vérovati velí; sakaj tí, o Bog! vézhna reſniza in modróſt ſi to rasodel. De bi pazh kakor marternik sa to véro ſvoje shivljenje dal! Kér pa té ſrezhe nimam, hozhem vſaj vſe nadlóge, ki mi jih póſhljeſh, poterpeshlivo, voljno in veſélo prenaſhati.

Sdaj ſim te prejél, saſtáva vezhniga velizhaſtva! — Jeſt ubógi gréſhnik poſtávim vſe ſvoje saúpanje v' tébe ſamiga. Tí me samóreſh in hozheſh k' zil in konzu perpeljáti, ki ſi me savolj njega ſtvaril. — O Jesuſ! ne saſlúshim ſzer vézhniga svelízhanja; vender ga pa úpam po tvoji kervi in po tvojim saſlushenji, To mi daje ſerzhnoſt. Unkraj ſmerti in gróba glédam v' deshelo obljúbe; upam, v' miru saſpáti, in tebe v' nebéſih glédati. — Nebéſhki Ozhe! tí me ne

boſh savergel. Sej Jesuſa ſamiga nóſim v' ſebi; tí me boſh k' ſebi v' ſvoje kraljéſtvo vsél, kér ſim ſi persadjal, tvojiga ljubiga Sinú tukej vrédno prejéti. Tí Goſpod nebéſhki, vſigamogózhni Bog! ſej ſi tí ſam v' meni. Vſe imam, de ſvoje popotvanje ſrézhno dokonzhám. Prejél ſim tebe, ki ſe pot, reſníza in shivljenje imenújeſh. Tí me boſh gotóvo v' mojo domovíno perpeljal; tí mi boſh luzh v' temi narédil; tí me boſh od vézhne ſmerti réſhil; tí ne boſh puſtil, de bi bila tvoja krí sa-me saſtójn prelita. Jeſt oſtanem v' tebi, in tí v' meni; jeſt bom med isvóljenimi, ki ſo k' shenitnini povábljeni. Tí me boſh od mertvih sbúdil, in jeſt ſe bom tiſtiga vdeléshil, zhéſar ni nobeno okó vidilo, in nobeno zhloveſhko ſerzé obzhutílo. Teba in tvojiga Oz héta bom v' tiſtim velizhaſtvu glédal, ki je tebi in tvojim isvoljenim od vékomej perpravljeno. — Jeſt ſim ſzer greſhnik; tode kaj mi boſh takrat odrékel, kader ſe mi ſam ſebe daſh? Imam Narviſhiga, in bi ne ſmél, kar je manjſhiga, úpati? — Ker je Salomon Abjataru rékel: „Ti ſi ſzer ſmerti vrédin; danſ te pa vender nozhem umoriti, kér ſi ſkrinjo Goſpódovo nôſil; sakaj bi torej tudi jeſt terdo ne úpal, de mi boſh, deſiravno ſim slo greſhíl, miloſtiv; kér tebe, praviga Bogá, v' ſvojim ſerzu nóſim? Bi kali ne upal vezhniga shivljenja, kér imam ſmert Svelizharjevo sa saſtávo?

Moj Goſpod in moj Bog! raji te imám, in te ljubim bolj kakor kar je v' nebéſih in na semlji. Kdaj te bom ondi vékomej popólnima ljubil? — O Jesuſ! ljubim te is vſiga ſerza. Naj bo moje ſerzé ſ' tvojim vékomej ſklénjeno! O Bog moji-

ga ſerza in moj delèsh vékomej! Kar ſe najde v' nebéſih in na semlji nar boljſhiga, nar lépſhiga in nar popólniſhiga, imaſh tí prav obilno nad ſabo. Kako me tó veſelí! kakó torej herpením, tebe kdej popólnima vshiváti! De bi te pazh vſe tvoje ſtvarí is vſe duſhe ljubile! Dokler ſôpem, bi ti rad ſvojo ljubésin ſkasoval. Oh! kdaj te bom she néki v' drushbi ſvetnikov ljubil in hvalil?

O Jesuſ! popólnima ſe ti isrozhím. Stóri s' menoj vſe po ſvoji ſvéti vólji in po ſvojim dopadênji. — Ako je mogózhe, naj gré od mene ta kélih bolésni in ſmerti; pa vender ne moja, ampak tvoja vólja naj ſe sgodí v' shivljenji in v' ſmerti! Vſe naj bo k' tvoji zhaſti, in moji duſhi k' svelizhanju! Tvoj ſlushabnik ſim; po tvoji beſédi naj ſe mi sgodí! — Ni meni perpuſheno, isvoliti ſi shivljenje ali ſmert, sdravje ali bolésin. Vſe prejmem is tvoje roké. Ako hozheſh, de umerjem, o Bog! moje ſerzé je perpravljeno. Ako hózheſh, de dalje shivím, naj ſe tudi tvoja volja sgodí. Preljubi Jesuſ! tí ſi ſe sdaj meni ſam ſebe v' duſhno jéd in v' popótnizo dal. Tvoje je ſzer vſe, kar ſim, in premórem! tvoje pa bódi tudi vſe po ſvóbodni volítvi mojiga ſerzé. Vſ zhaſ ſvojiga shivljenja bi rad tvojo vóljo ſpolnoval. Na-te miſliti, od tebe govoriti, in ſliſhati govoriti, in tvoje ljubésni veſeliti ſe, bodi sdaj moje nar vézhi veſelje. Sprejmi me kakor tebi dopadliv dar. To bolésin, té bolezhine, in ako ti je dopadlivo, zlo ſmert vsamem. Naj ti le moje shivljenje, moje terpljenje in moja ſmert dopáde. Tí ſi kélih terpljenja do sadnje kaplje ispíl; in jeſt bi vſaj nekóliko kapelz is njega ne okúſil? Ti ſi vſe ſvoje shive dní terpel; in jeſt bi ſhe toli-

koſhniga kóſzhika tvojiga krisha ne neſel? Ali bi ſe ne mógel veliko vezh tvojiga krisha hvaliti? Bi li jeſt ne hotel terpéti tiſtiga, kar ſi tí she poprej obzhútil, kar ſi ſ' ſvojim terpljenjem oſlájſhal in poſvétil. Ti ſi zhaſ, kraj in visho moje ſmerti od vékomej odkásal. Is ljubésni mi jih póſhljeſh; is ljubésni jih hozhem noſiti. Tí me po njih klizheſh, in me vabiſh, sa teboj hoditi. Glej, Goſpod! rad hozhem v' tvoje ſtopínje ſtopiti. Ta popótniza naj me vódi in obváruje, dokler ſvojiga duhá v' tvoje roké ne isrozhím. — O Goſpod! ſpúſti me v' miru, kér ſo vidile moje ozhí tebe, mojiga Svelizharja. — Zhaſt bodi Ozhétu, Sinu in ſvétimu Duhu vékomej. Amen.

Obhajilne molitve, zhe ſe da bolnik ob dólgi bolésni is pobózhnoſti previditi.

Verno te mólim, o Jeſuſ! v' preſvétim ſakramentu réſhnjiga teléſa pod podóbami, v' ktere ſe perkrijeſh, kakor ſvojiga práviga Bogá. Tí ſi rekel: „To je moje teló, to je moja krí.“ In tvoja beſéda ne goljfá. Tako terdno vérujem, de ſim perpravljen, savolj reſnize tvoje beſéde ſvoje shivljenje darovati. Tí me hozheſh po rôki máſhnika, ki te k' meni pernêſe, in meni podelí, ravno tiſte gnade vdeléshiti, ktere ſi apoſtelne vdeléshil. — Sakaj pa prideſh tí, ki ſi bil od vékomej v' Ozhétovim narózhji, k' meni ubógi ſtvári? Le is neisreklive ljubésni. Ni bilo namrezh dovòlj, de ſi ſe sa-me vzhlovézhil, de ſi sa-me terpel in umerl; tí ſe hozheſh v' ſvetim obhajílu po nesapopadlivo ſ' menoj popólnima sedíniti. Naj ta reſníza, ta

ta ljubésin moje ſerzé preſúni! O de bi te tudi jeſt perſerzhno ljubiti samógel! O de bi te jeſt ljubiti samógel, kakor te ſvéti angeli ljubijo, kakor te tvoja preſvéta máti ljúbi! — Stúdim ſzer vſak gréh, in ſe keſám is ſerza, de ſim ſ' tem tebe, ki ſi nar vézhi dobróta in vſe ljubésni vrédin, rasshálil; vender pa veſ s' ſvetim ſtraham navdán ſe upam, tebe Narſvetejſhiga prejéti. Kakó ſvéte mórajo biti moje roké, ki jih k' tebi vsdigújem; moj jesik, ki ſe tebe dotakne; in moje ſerzé, v' kéro gréſh! Tí hozheſh, de naj bomo ſvetí, kakor ſi tí ſvét. Bog Narſvetejſhi! kakó samorem pred tabo obſtáti? Angeli komej samórejo ſvetlôbo tvojiga velizhaſtva ſterpéti; is ſpoſhtovánja ſe pred tabo uklánjajo; in jeſt bi te prejél. Tí ſi neumerlivi Bog; jeſt pa ſim umerlivoſti podvershen zhlovek. Tí ſi Goſpod, jeſt ſim ſushinj. V' tebi ſo vſi sakládje ſkriti; jeſt ſim grosno ubóshin in révin. Jeſt ſim tólikrat in takó hudó greſhíl; in vender nifi néhal, mene ljubiti; tí ſe takó ponishaſh, de mi daſh tvoje preſveto meſó in kri savshiti; per ljudéh ſtanovati je tvoje veſelje; tí shelíſh s' menoj ſkleniti ſe.

Ispraſhevàl ſim ſe, in sravin tebe sa rasſvetljenje prôſil; ſvoje gréhe ſim s' sgrévanim ſerzam ſposnal. Upam, de ne bom takó neſrézhin, tebe prijásno kuſhniti, in te vender satajiti, kakor je Judesh ſtóril. Ponishno úpam, de ſi mi odpúſtil. Tode umí me zhe dalje bolj od mojih gréhov; narêdi v' meni popólnima zhiſto ſerzé. Kolikanj révniſhi ſim, tólikanj bolj potrebújem tvoje pomózhi. — Torej pridi, o Jesuſ! Mojo dúſho shéja po tebi. Pridi, mogózhni, shivi Bog! Tí ſam oſálſhaj ſtanovâliſhe, v' kéro ſtópiſh; poſvéti ſi ga

v' vrédin tempel; daj, de ne bom nizhéſar takó iſkàl, kakor tebe ljubiti; de ti bom ſvojo ljubésin v' djanji ſkasovàl; de bom vſe tvoje sapóvedi natanko ſpolnovàl, in ſe vſiga tudi nar mánjſhiga, kar ti ni vſhézh, ſkerbno ogíbal, de le tebe vrédno prejmem. Preljúbi Jesuſ! tí ſe sdaj s' menoj ſkléneſh; daj mi, ſ' teboj vékomej ſkléṇjenimu shivéti, Bog mojiga ſerzá, moje veſelje, moja edína ljubésin!

Ṣvéta Marija, mati boshja, ſvéti angel varh in ví moji ſvéti pomozhníki! profite sa-me, de Jesuſa v' ſvoje ſerzé vrédno prejmem.

Po ſvétim obhajilu, zhe ſe je dal bolník ob dólgi bolésni is pobòshnoſti previditi.

O Jesuſ! is vſiga ſerzá ſe ponísham pred tabo, ki ſi ſe ponísheal, de ſi hotel k' meni príti. O de bi te pazh sa to neisrezheno gnado, kakor bi mógel, sahvalil! O Goſpód! ti ſi velike rezhí nad mano ſtóril; tí ſi na mojo niskoſt poglédal. Kam te je vender tvoja ljubésin perprávila! Is ljubésni ſi zhlovek poſtal, ſi terpel, in sa-me umerl; in sdaj ſe zlo v' preſvétim sakramentu s' menoj ſkléneſh. — Oh! de bi pazh samogel k' temu perpomágati, de bi te vſe ſtvarí ſvetá molíle in ljubile! — Oh! odpúſti mi vſe moje gréhe! poſvéti me, ſtudêniz ſvetóſti! daj mi, v' ſebi obzhutiti mozh tvoje preſvéte prizhnoſti. — Govôri, Goſpod! tvoj ſlushabnik te ſliſhi. Kaj naj v' ſvojim shivljenji prenaredím? Ṣ' ktérim dáram ti samórem ſvojo ljubésin ſkásati? O de bi bilo pazh moje ſerzé od tvoje ljubésni popólnima vnéto! To pa samóreſh le tí v' meni ſtoriti. Ṣej ſi tí

tiſti oginj, ki zhlovékovo ſerzé ſ' nebéſhko ljubésnijo navdati samóre; tí ſi na semljo priſhel, de bi bila od ognja tvoje ljubésni vnéta. — Ti hózheſh, de ſim popólnima tvoj. Kdor tebe vshíva, naj tudi sa tebe shiví. To je tvoja vólja. Torej hózhem vſe, kar bom premógel v' tvojo zhaſt oberniti; nobena ſtvar naj mene, tvojo ſtvar, od tebe ne odverne. To ti prav terdno obljúbim; preſvéti sakrament, ki ſim ga ravno sdaj prejél, naj bo takó rekózh poterjenje moje obljúbe. Terdno ſim ſklenil, té obljube nikoli vezh ne prelomiti. Ah, moj Bog! kar per vshivanji preſvétiga réſhnjiga teléſa obzhútim, je snamnje nebéſhkiga veſelja. O de bi mi pazh vſe poſvetno veſelje perſtúdilo! Ne shivljenje, ne ſmert naj me ne lozhità od tvoje ljubésni! K' temu pa te próſim sa tvojo gnado.

Pomnôshi v' meni véro, upanje in ljubésin; daj mi mózh, vſih opovér svelizhanja ſrezhno ogniti ſe. Ṣtóri me poterpeshliviga v' terpljenji. Daj mi torej, tvoje bolézhe terpljenje in tvojo ſmert vezhkrat premiſhljevati; daj mi, de is ljubésni do tebe vſe ſtorím in terpím; daj mi, de krish, ki ſi ga tolikanj ljubil, ljúbim. Daj mi mozh, ſvoje rasshálnike takó ljubiti, kakor ſi mene, ſvojiga rasshálnika ljúbil. Dodéli mi ſtanovítnoſt v' dobrim, in vſe, kar je moji duſhi in mojimu teléſu potrébniga. — O Jeſuſ! tí mi ne boſh tih gnád odrékel; ſej te sa-nje próſim ob tém prijétnim zhaſu, ko ſim takó ſrézhin de tebe ſámiga prejmem. Kakó mirno po tem v' ſmerti saſpáti úpam! kakó svelizhanſko v' nebéſih shivéti úpam, kjer bom tebe, tí prava saſtáva prihodniga velizhaſtva! vékomej glédal. Dóbri pa-

ſtír in prava hrana (*jéd*)! Jesuſ krepzhaj me kdej na mojim potu, de pridem v' kraljéſtvo tvojiga Ozhéta. Preshívi me tukej v' dolíni nadlóg, poklízhi me óndi k' shenitnini, in ſtóri me enákiga ſvojim ſvetníkam. Amen.

Duhovno obhajilo, zhe bolnik ne more preſvétiga réſhnjiga teléſa savshiti.

O Jesuſ! terdno vérujem, de ſi is ljubésni do naſ v' preſvétim sakramentu altarja védno prizhejózh. Tí ſi nam v' njem ſpomín ſvoje prezhudne ljubésni sapuſtil, kér ſe njim, kteri ſe te bojé, ſam ſebe v' jéd daſh. Prav ponishno te mólim, in te sahválim is vſe ſvoje duſhe sa tó, nam révnim in nevrédnim, ſkasano gnado. Ljubim te is ſerza. Tórej ſe keſám, dé ſim tebe, neſkonzhne ljubésni vredniga Bogá, tólikrat rasshalil. — O pravi nebéſhki kruh, ki vſe ſladkoſt v' ſebi imá, de bi te vſaj prijéti samôgel. Grosno koperním po tebi! Pa tí, nebéſhki Svelizhar! ſi me v' ta ſtan poſtávil, de te ne mórem v' reſnizi prejéti. Tedaj ſe ſklenem s' vſimi maſhniki, ki danſ to ſvéto ſkrivnóſt na altarji opravljajo; ſklénem ſe s' vſimi pobóshnimi dúſhami, ki te danſ v' preſvétim sakramentu altarja v' reſnizi prejmejo. Terdno ſim preprízhan, de meni, kakor njim ſvojo gnado dodeliti samôreſh, akoravno te v' reſnizi ne prejmem. Sej ſi tí bolníke osdravljal, akoravno niſi bil per njih ſ' teléſam vprizhin. Rézi le eno beſédo, in bom sdrav, kakor uni mertvoúdni hlapiz ſtótnika; sakaj, tvoja beſéda je vſigamogózhna, vſelej obveljá. — Pridi, Goſpod! ſtóri me sdráviga; ras-

ſvètli moj um, in vnêmi v' mojim ſerzu oginj ſvoje ljubésni. — Miſlim, de ſi v' meni v' reſnizi vprízhin; popólnima ſe ſklénem ſ' teboj. Poſvéti, odréſhi, ozhiſti, pokrepzhaj me. Brani me vſim ſovráshnikam mojiga svelizhanja; poklizhi me ob ſmertni úri, in rêzi mi, k' tebi príti, de te bom s' vſimi svelizhanimi vékomej ljubil in hvalil. Amen.

Molitve ob podeljevánji ſ. poſlédnjiga ólja.

Preljubesnivi Jesuſ! tí mi po maſhniku moje gréhe odpuſtiti hozheſh; tí ſi ſam k' meni priſhel v' ſ. sakramentu altárja; tí ſi leshal v' mojim ſerzu, kakor ſi v' gróbu Joshefa is Arimateje pozhival; tí mi tolashbe pólno upanje dodelíſh, de bom kdej, kakor tí, is groba ſhel; in sdaj hozheſh s' ſvetim sakramentam poſlédnjiga ólja moje ſerzé ſhe bolj polájſhati; tí hozheſh vſe, kar bi ga ſhe teshíti utegnilo, odpraviti; tí me hozheſh gréhov, ki ſim jih ſ' preſlábim zhutjem, in s' ſvojimi pozhútki doperné-ſel, ozhiſtiti; in po duhóvnu, kakor po uſmiljenim Ṣamarjánu, v' rane mojiga ſerza ólje vliti. Kakó ljubesniv in ſkerbín ſi sa mojo duſho in zlo sa moje teló! — Terdno vérujem, de me s' ſvétim sakramentam poſlédnjiga olja, ki ſe sdaj perpravljam ga prijéti, peterditi samóreſh in hozheſh. Upam, de mi boſh po njem ali mojo poprejſhino sdravje sopet dal, ali pa vſaj polájſhanje v' moji bolésni, in potem tudi mozh sóper ſmert dodélil. Upam tudi, de bodo po tem takim oſtánki gréha isbriſani. Daj mi le gnado, de ga bom ſ' zhiſtim ſerzam, ſ' pravo

grévingo, s' mozhno vêro, s' otrózhjim saúpanjem, ſ' perſerzhno ljubesnijo, ſ' popólnim vdanjem v' tvojo voljo in ſ' prav ſpokórnimi miſlami prejél. Sklénem ſe ſ' teboj, o Jesuſ! ki ſi na oljſki gôri in na Kalvarji ſmertne teſháve preſtal. Daj mi saſlushenja tvojiga terpljenja in tvoje ſmerti vdeleshiti ſe; naméſti tí, kar moja ſlabóſt ne premóre. Kader me tvoj ſlushábnik s' ſvetim oljem masíli, me tí masíli notrej; oshívi in potèrdi mojo dufho; bodi mí miloſtiv in uſmiljen.

Ko maſhnik v' ſtanízo ſtópi, miſli: — Mir bódi tì híſhi, in vſim, ki v' nji prebivajo.

Ko maſhnik sazhne moliti: — Uſlifhi, o Gospod! naſhe proſhnje; ſlifhi slaſti ſvojiga ſlushabnika, ki ſi ga is poſébne gnade sa delívza téga sakramenta isvôlil. Dodéli mu gnado, de to ſvéto délo v' saupanji v' té oprávi.

Ko te s' shégnano vodó pokropí: — Bog! dodéli mi ſóls pokóre, de ſvoje grehe odprávim.

Ko ſe ozhitna ſpoved móli, môli: — Ṣe ſpovém Bogu Vſigamogózhnimu i. t. d.

Ko ſe maſhnik k' tebi oberne, in s' vsdignjenimi rokami móli: — Vſigamogózhni Bog! uſmili ſe me, odpúſti mi moje gréhe, in pêlji me k' vézhnimu shivljenju. Amen. — Svelizhar in Odreſhenik vſiga zhlovéſhkiga rodú! tí ſi apoſtelnam oblaſt dal svesovati in rasvesovati; rasvéshi tudi mene od vſih gréhov.

Na to ſe móli pſalm 129 glej ſtran 164, in litanije vſih ſvetnikov; ſklêni ſvoje sheljé in ſvoje prôſhnje s' sheljámi in proſhnjami máſhnika in vprizhnih vérnikov, in po tem môli naſlédnje molitve.

O Goſpod in Bog! po tvojim povêlji je apoſtel Jakob rékel: „Je kdo med vámi bolán, naj póſhlje po maſhnike zérkve, in oni naj nad njim mólijo in njega v' Goſpódovim iménu s' óljem masílijo. In vérna molitev bo bolnika osdravila, in Goſpod bo dal, de mu bo boljſhe; in akr je v' gréhih, mu bodo odpuſhêni.“ Tedaj te próſim, Goſpod in Odreſheník! polájſhaj s' gnado ſ. Duhá moje bolezhíne, osdrávi moje ráne, raſveſêli moje ſerzé, odpúſti mi moje gréhe in dodéli mi miloſtivo sdravje, de bom ſpet dolshnoſti ſvojiga ſtanú opravljati samôgel; dodéli de mi bo bolésin pravo sdravílo k' pokóri in pobóljſhanju. Tí po mnogotéro ſvoje ſtvarí ohranújeſh, in ſvojo svelizhánſko gnado bolnikam podelújeſh; réſhi me od té bolésni; ſpravi me po kónzu, poshívi in potêrdi me, de bom ſpét tvojo ſvéto zérkev in tvoje ſvéte altarje obiſkal.

Ko te máſhnik prekrishuje: — V' imenu Ozhéta, Sinú, in ſ. Duhá. Po pokládanji maſhnikovih rók, in po klizánji ſvétih angelov in vſih ſvetnikov naj beshí ſpred mene vſe húdo.

Ob masiljenji ozhí: — Po tém ſvétim masiljenji in ſvojim miloſtivim uſmiljenji naj mi Goſpod odpuſtí, kar ſim ſ' poglédam greſhíl. Amen.

Ob masíljenji naſlédnjih údov naj bolník ravno to móli; tode naj nameſti beſéde: ſ' poglédam, rêzhe: ſ' poſluſhanjem, ſ' podúham, ſ' pokúſam in govorjênjem, s' rokámi, ſ' hójo.

Po ſvétim masíljenji: — Med tém, ko ſi bil tí, o Bog! kteri ſi njega dní duhovne, kralje in preróke s' óljem masíliti ukásal, na pomozh klízan, ſim bil s' ſvétim óljem masíljen. Daj po

ſvojim neſkonzhnim uſmíljenji, de ſe svelizhanſke gnade téga ſ. sakramenta vdeléshim; pokrepzhaj in oshívi me s' ſvojim Duham; ſtóri de bom vſe teshave ſvoje bolésni ſtanovítno poterpel, in de bom od tvoje neſkonzhno velíke ljubésni popolnima preprízhan.

Ko ti maſhnik déſno rokó na glavo poloshí: — Vſigamogózhni Bog! v' tvoji láſti ſo vſe mozhí; tí samoreſh vſe bolésni osdraviti; bódi mi miloſtiv, de po tvoji preſvéti vólji sopet sdravje sadobím in ſvoje popréjſhne mozhí doſéshem.

Ko ti máſhnik podóbo krishaniga Jesuſa kuſhniti da: — O Jesuſ! kolikoſhna je tvoja ljubésin do mene in do vſih. Naſ s' nebéſhkim Ozhétam ſpraviti, ſi na krishi umerl. Oh! daj mi, de ſe od tebe poterpeshlivoſti uzhím, in kdej kakor tí velizhaſtno od mertvih vſtanem.

Ko te maſhnik shégna. — Shégnaj me, Goſpod! in vari me. Pokáshi mi ſvoje oblízhje, in uſmíli ſe me. Oberni k' meni ſvoje ozhí, in daj mi ſvoj mír. — Vſigamogózhni Bog, Ozhe, Sin, in ſ. Duh! tvoj shégin pridi zhes-me, in oſtani s' menoj. Amen.

Ob nasnanjênji oporozhíla (teſtamenta).

Pred nasnanjenjem: — Sahválim te, o Bog! sa zhaſno premoshenje, ktero ſi mi dal. Odpúſti mi, kar ſim greſhil, bodi ſi, ko ſim ga perdobíval, v' láſti imel, mnóshil, ſe ga poſlúshil, ali ko ſim ga vshival. Sdaj pa móram pred tvojim oblizhjem odkasati, zhigavo de naj bo po moji ſmerti poſvètno blagó, ktéro v' láſti imám, in kakó de naj ſe s' njim ravná. Perpravljen ſim, tó po tvo-

ji volji ſtoriti, de po moji ſmerti nobena smeſhnjava in nobeno raspertje ne vſtáne, ki bi utégnil ſ' tém tí rasshàljen biti. Vſe hozhem sapuſtiti. Ṣej je tudi Jesuſ vſe sapústil, in je ſvojo mater ſvojimu preljubimu uzhénzu Jánesu perporózhil. Daj mi vſaj to gnado, o Bog! de ne bom v' ti rézhi ne is nezhimernoſti, ne is ſtrahú pred ljudmí ravnàl; daj mi, de bom po pravízi, po ſpodóbnoſti in po ljubésni ravnàl. Pravíza naj vsáme nar pervizh, kar samóre térjati; ſpodóbnoſt naj dobí, kar ſmé dozhakovati; oſtálſhi pa naj dobí ljubésin; zérkve, ſhóle, ubógi, bolníki, in potrébne, koriſtne napráve (poſtávim bolníſhniza, miloſhniza) naj dobé ſvoj delèsh.

Po nasnanjenji: — Moje oporozhílo, o Bog! bodi moja sadnja miſel na minlivo. Moje ſerzé bódi ondi, kjer je moj saklad; in ta ſi le tí, nar vézhi dobróta! V' tebi, nar vézhi dobrota, nar vézhi reſníza, nar vézhi lepôta, nar vézhi svelizhanje! naj pozhíva moj um, moja vólja, moje ſerzé. Amen.

Duhóvna sádnja volja kriſtjana.

Vſigamogózhni Bog, Ozhe, Ṣin in ſ. Duh! s' sgrévanim in potèrtim ſerzam ſe jeſt, ubógi gréſhnik, vershem pred teboj. Shelím, k' ſmerti takó perpravljati ſe, de bi, kader me boſh is téga ſvetá poklizal, ſ' ponishnim saupanjem pred-te ſtopiti samôgel. — Tebi isrozhím ſvojo duſho, ſvoje teló, in vſe, kar ſim od tebe prijél. Tí, o Bog! ſi Goſpod zhaſov in vſih ſtvarjenih rezhí; tí daſh vſimu, kar shiví, shiv-

ljenje; ſamó tí ſi neumerliv; ſamó tebi gré zhaſt in kraljéſtvo vékomej.

Goſpod! tí ſtoríſh s' nar vézhi mozhjó kônez ſtvarém; tí imaſh kljuzhe shivljenja in ſmerti v' ſvoji rôki. Ako odpreſh, ne more nihzhe sapréti; ako sapreſh, ne more nihzhe odpréti. Podvershem ſe vſimu, kar je tvoja modroſt ta zhaſ in v' vézhnoſt sa-me ſkleníla; od tvoje pravíze vsámem vſe in s' vſo ponishnoſtjo mólim. Jeſt dozhakújem ſ' popólnim isrozhênjem v' tvojo ſvéto voljo vſe permére, ſ' ktérimi ſi moje grehe ſhtrafati, ali mojo sveſtôbo po ſvoji vézhni modróſti ſkuſiti ſklenil. Sdravje in bolésin, shivljenje in ſmert ſprejmem is tvoje Ozhetove roke. Vladaj vſe k' ſvoji zhaſti in k' svelizhanju moje duſhe. Ne vém, kaj je sa-me dobro ali húdo; tí pa véſh. Torej ſim popolnima pokójin. Odkáshi mi shivljenje ali ſmert; kraj, zhaſ, visho in druge okoliſhine, kakor ti dopáde. Tí ſi ſvét in pravizhin; tí ſi ljubésin. Noben vrábiz ne pade s' ſtréhe, de bi tí ne védil; torej tudi moje teló ne bo, ako tvoja previdnoſt ne veléva, v' prah raspadlo. Jeſt ſim s' gréham ſmert saſlúshil. Le tvoji dobróti in tvojimu uſmiljenju ſe sahválim, de ſhe shivím, in zhaſ imam, pokóro délati.

Tode, kér je zhaſ mojiga shivljenja negotov, in ura moje ſmerti morbiti blishe, kakor ſi miſlim, ſe ti shé sdaj popólnima darújem. Jeſt ſe podvershem tvoji volji, takó umréti, kakor ſi mi od vékomej odlózhil, k' sadoſtenju, ktéro ſim tvoji pravizi sa ſvoje gréhe dolshán. Ko bi ti pazh, kakor Jesuſ, vſe ſvoje shivljenje darovati samógel! — Sdaj hozhem ſtoriti, kar bi ſtoril, ako bi ſhe danſ mógel umréti. Stóri, Ozhe! de

bom védno k' ſmerti perpravljen. Dodéli, de bom vſim ſtvarém in ſamimu ſebi odmerl. — Kdo vé, zhe ſmert na naglim ne poterka? Kdo vé, zhe bom ſvoje ſvetílo perpravljeno imel? Kdo vé, zhe ſe bom ob sadnji uri ſhe savédil? Kdo vé, zhe bom v' ſtanu, ſposnati, de ſim prav bliso groba? Torej te prôſim, neſkonzhno dobrotlivi Ozhe! shé poprej odpuſhênja vſih gréhov, ktére bi utégnil pred ſvojo ſmertjo ſtoriti. Savershem vſe, k' zhimur me mozh ſkuſhnjáve ali ſlabôſt natore sapeljujete.

Vém, Goſpod! de je pokóra bolniga zhlovéka dvomliva. Vém, de je nevarno miſliti, de bomo na pol mertvi déla shivljenja opravljali, ako ſmo per popólnim sdravji déla ſmerti dopernáſhali. Vém, de je prepôsno sdravníka klizati, kader nobeno sdravilo vezh ne pomága. Torej shelím, de bi bilo vſe moje shivljenje reſnôbno pokorjenje. Soper posheljivoſt védno bojevati ſe, veliko trúda térja; tode velíko plazhilo prejme od tebe.

O Goſpod! prôſim te prav ponishno, daj mi popólno grévingo zhes moje gréhe; daj mi njih ſhtevilo ſposnati, jih objokovati, ſe jih odkritoſerzhno ſpovédati, in jih védno ſtuditi. Oh! kolikrat ſim, per kerſtu ſtorjeno obljubo, prelômil! Kolikrat ſim s' ſvojimi gréhi Kriſtuſovo krí takó rekózh s' nogámi teptàl! Nizh me ni omezhilo, kar ni bilo pozhutkam prijétno! Kakó mozhnó ſim ſe na ſtvarí netvesovàl! Kakó ſim hrepènel po zhaſti, po zhaſnim blagu, in po mehkim shivljenji! Kolikrat ſim ſvoje duſhne mozhí, nar lépſhi léta ſvojiga shivljenja in teléſno premóshnoſt le k' ſvojimu veſelju, k' ſvoji nezhimernoſti, k'

perdobljenju zhaſniga dobizhka obrazhal! O Go ſpod! ne ſpomni ſe gréhov, ki ſim jih is mladénſhke lahkomiſhljenoſti in is nevédnoſti dopernéſel; oberni od njih ſvoje oblizhje; ozhiſti me tudi od nar bolj ſkritih gréhov; od vſih, ki ſim jih is nezhimernoſti ali is ſtrahú pred ljudmí ſtóril. Rajſhi bi hotel prezej umréti, kakor tebe, o Bog! s' nar manjſhim gréham ſhe ktérikrat raſshaliti. Po kervi tvojiga Ṣinú te próſim sa uſmiljenje.

Narviſhi in v' ſvojih ſodbah nesmótni ſodník! tí posnaſh nar ſkrivnéjſhi gubé naſhiga ſerzá. Jeſt savershem vſe nagnjenja, miſli, beſéde in navade, ki niſo po tvoji poſtavi, ki niſo od tvojiga Duhá navdáne; vſe, kar je bilo le k' videsu kerpoſt; vſe smóte laſtne ljubésni, ki ſe tudi k' dóbrimu, ktéro ſim ſtóril, perkrádejo; savèrshem vſe, kar tí, moj Bog, moj ſodník in odreſhenik! nad mano savershesh. — Perpravljen ſim, vſe terpéti, kar mi boſh savolj mojih gréhov poſlal. Kér pa vender tvoji raſsháljeni pravizi ne mórem sadoſti ſtoriti, ti darújem tiſto sadoſtênje, ktéro je Jeſuſ s' ſvojim terpljenjem in s' ſvojo ſmertjo naméſti mene opravil. Vdeléshi me téga sadoſtênja po ſvétih sakramentih in po odpúſtkih, ki jih ob ſvoji sadnji uri doſézhi gorézhe shelím.

Poterdi s' ſvojo vſigamogózhno gnado moj ſklèp, téh míſel naſlédnji zhaſ ſvojiga shivljenja dershati ſe, in zhaſ k' ſvojimu boljſhanju obrázhati. Ne moja laſtna ljubésin, ampak tvoja ſvéta ljubésin naj me vódi. Ṣvojiga ſerzá nózhem na nizh natvesovati, kar móram kdej sgubiti, le to hozhem délati, kar me mojih dolshnóſt opóm-

ni in v' ponishnoſti vadi. Le na krishaniga Jeſuſa hozhem miſliti in va-nj glédati. Vſe ſvoje dolshnóſti hozhem sveſtó in natanko ſpolnovati. De bi pazh po sglédu velikih ſpokórnikov, vſe ſvoje shivljenje v' pokóro obernil.

O Goſpod! kér pravizhni is vére shiví, daj de bo véra vſe djanje mojiga shivljenja oshivíla, in terpljenje moje ſmerti poſvétila. Kerpko tèrdim, de, kar véro tizhe, nifim nikoli drugazhi miſlil, in tudi sdaj ne, in ne bom v' prihódno, kakor katolſhka, apoſtolſka in rimſka zérkev, kéra je edína prava zerkev, veléva. Vérujem, de ſi tí, vſigamogózhni, vézhni Bog! ſvét is nizh ſtvaril; de bota nebo in semlja preſhla, tvoje beſéde pa ne bodo preſhle. — Vérujem, de moj Odreſheník shiví, de bom ſódni dan sopet vſtal, de bom v ſvojim méſu Bogá glédal. — Vérujem, de naſ ſ. Duh s' ſvojo gnado poſvezhuje. — Nikoli ne bom dvome soper ſkrivnóſti in naúke vére poſluſhal; tudi ſim perpravljen ſvoje shivljenje sa reſnizo evangelija dati. Ohráni v' meni luzh vére, o Bog, tí vézhna reſníza!

Upam in ſe saneſem na tvojo neſkonzhno dobroto in miloſt, o moj Bog! Po saſlushenji Jesuſovim bom ſ' teboj ſpravljen, in v' miru shivel. Upanje boljſhiga shivljenja je moja tolashba. S' nadlógami ſe krepoſt ſkúſha, in ſkúſhena krepoſt naprávi upanje vézhnih sakládov, kéro nikoli ne goljſá. — Kér ſi naſ tí, ko ſmo bili tvoji ſovrashniki, po ſmerti ſvojiga Sinú ſeboj ſpráril; kolikanj bolj utégnemo sdaj, kér ſmo tvoji prijatli in tvoji otrôzi, úpati, de nam boſh po shivljenji in vſtajenji ſvojiga preljúbiga Sinú miloſtiv! Upam, de me ne boſh puſtil oſramo-

tenimu biti, in de me bodo vſe bolezhíne, teſháve in ſkuſhnjave, pred mojo ſmertjo, in po moji ſmerti, le bolj ſpokórniga in ſtanovitniga v' tvoji ljubésni ſtorile. Ako tí, o Goſpód! moje shivljenje várujeſh, kdo ga samóre soper tvojo voljo perkrajſhati! Ako bi bil ravno od velíke trúme ſovrashnikov obdan, bi ſe vender nizh ne bal; sakaj tí ſi per meni, tvoja paſtirſka paliza me vſim ſovrashnikam brani. — Grosno veliko je ſzer mojih gréhov; tode velíko vézhi je tvoja dobrota. Shtevílo mojih gréhov je ſzer grosno velíko; tode ſhe velíko vézhi je tvoja dobróta. Shtevilo mojih teshav je manſhi, kakor ſhtévílo tvojih sdravíl; tvoje uſmiljenje mojo révſhino neſkonzhno preſéshe. Tí samóreſh ob enim okomigljeji vezh grehov odpuſtiti, kakor ſim jih vſe ſvoje shivljenje dopernéſel. Kaj mi boſh, o Bog! odrékel? Sej ſi tí ſvojiga edinorojeniga Sinú v' odreſhenje zhlovéka darovàl. — In kaj bi od tebe, o Jesuſ! boshji ſrédnik, ne upal? Kdo te je ktérikrat na pomozh klizal, in je bil od tebe ſapuſhèn? Bog je s' menoj, kdo bo ſoper mene? Jesuſ je sa-me umerl in vſtal; on ſedí na deſnizi Ozhéta: on je moj ſrédnik per njem; kdo me bo pogúbil? Bog je moj Svelizhar; saupno hozhem ravnáti in ſe ne bati, ker je Goſpód moja mozh.

Hvali Goſpóda, moja duſha! nikoli ne posábi njegovih dobrót. Tí, o Bog! ſi me ſtvaril; tí ſi mi dal od vérnih ſtarſhev rojenimu biti; tí ſi me v' ſhtevilo ſvojih ſlushabnikov in otrók vsél; tí napolnújeſh per ſvétih ſkrivnoſtih moje ſerzé s' sakládi: tí réſhiſh mojo duſho od vézhne ſmerti; tí kratko terpljenje s' vézhnim veſeljem pla-

zhújesh. Tudi moje slabosti in vsako nadlógo po svoji módri ljubésni k' moji srézhi obrazhash. Tí si me nar vézhim nevárnostim gresiti odtégnil; tí si me takó rekózh silil, k' tebi priti. Tí slabísh moje húdo nágnjenje s' mojo bolésnijo; tí sdaj moje teló têpesh, de mi dusho osdravish in me k' njé lozhitvi perpravljash. Hvaléshno jo od tebe sprejmem. Zhas smerti je zhas sahvaljênja. Kér je bila nehvaléshnost perva pregréha nashih pervih starshev, se vsaj spodóbi, de je ponishno premishljevanje, ktero nas perganja tebe kakor sazhétnika vsiga dobriga in dokonzhavza nashiga svelizhanja moliti, kônez nashih dní, sadnja misel nashiga duhá in sadnje opravilo nashiga serzá.

Moj Bog! kdaj samórem svoje perserzhne sheljé, s' teboj skleniti se, ki si studêniz in zil mojiga svelizhanja, bolj ozhitno pokasati, kakor ob smertni uri, ko se dusha is vesí telésa spravlja? O Bog, moj stvarnik, moj odreshenik, moj Svelizhar! ljubim te is vsiga svojiga serzá; tí si vse ljubesni vrédin. Kar noben ôzhe, noben brat, noben prijatel, in noben otròk ne stori, storish meni tí, o Bog! Oh, kakó objokujem zhas, ki te nisim ljubil! Vsaj odsihmal ne pústi, de bi en okomigljej shivel, bres de bi tebe ne ljubil. De bi pazh s' mozhjó svoje ljubesni vsaj nekóliko naméstil, kolikor ji, kar zhas tizhe, manjka! Daj mi tudi v' terpljenji tvojo ljubesnivost obzhutiti. Zlo smert me ne bo lozhíla od ljubésni do tebe. Jest szer nisim vrédin, de bi kakor presvéta mati mojiga odreshenika, is sgol ljubesni umerl, ali, de bi, kakor sveti marterniki svojo kri sa-te prelil; dodéli pa, de bo ljubésin poslednje délo mojiga shivljenja, in daj

mi kdej tjè priti, kjér bom tvojo ljubésin v' nar vézhi ſvetlôbi vidil, moj Bog, ki ſi moje svelizhanje!

Ljubim ſvojiga blishnjiga, kakor ſam ſebe. Sej tí hozheſh takó, o moj Bog! On je tvoja ſtvar; on imá tvojo podóbo nad ſabo; Jesuſ, tvoj Sin, je sa-nj ſvoje shivljenje dal. Jeſt ſim perpravljen, kolikor premórem, ſtoriti, de mir in edínoſt s' njim ohránim in ſpet vpéljem. Njegoviga terpljenja in njegoviga veſelja ſe hozhem vdeléshiti, in po vſi ſvoji môzhi pokasati, de ga ne le s' beſédo, ampak tudi v' djanji in v' reſnizi ljubim.

O Goſpod! tí nam odpuſtíſh, ako tudi mí ſvojim rasshalnikam odpuſtimò. Sdaj in ob ſvoji sadnji uri odpuſtím is ljubésni do tebe vſim, kteri ſo me, kakor ſi she bódi, rasshalili. Ako ne moreſh terpéti, de bi do ſónzhniga sahóda v' jési oſtali, kakſhina neſrézha bi bila sa-me, ko bi nar manjſhi ſtudênje do nar manjſhiga ſvojih bratov do konza ſvojiga shivljenja redíl! Tí ſi nam verh téga sapovédal, de naj, ako ſvoj dar k' altarju perneſemo, in ſe ondi ſpómnimo, de imá naſh brat kej soper naſ, ſvoj dar ôndi pred altarjem puſtimò in poprej gremo ſpravit ſe s' ſvojim bratam. Kér ſe tedaj perpravljam, pred ſtraſhni ſodni ſtol tvoje pravize ſtopit, prôſim sa odpuſhênje vſe, ktere ſim rasshálil. K' tebi pa, o Bog! sdihújem, de ti ta ſprava dopáde, predin ti ſvoj sadnji dar oprávim.

Ravno takó shelím, o Jesuſ! ſvéte sakramente prejéti, ki ſi jih sa umirajózhe k' ozhiſhenju od njih gréhov, k' pomnoshênju ſvojih gnad, in k' vterjenju soper ſkuſhnjave hudobniga ſovrashnika poſtavil. Ako ſe pa takrat ne bom savédil, in ne bom premôgal, ſvojih sheljá na snanje da-

ti, prósim tiste, ki mi bodo ob moji sadnji bolésni na strani stali, prav lepó, de naj sa-me svete sakramente poshelé. Ako pa, savolj nagle in neprevidene smerti, tistih ne bom mogel ne poshelèti, ne prejéti, te prósim, neskonzhno usmiljeni Jesus! odpústi mi moje gréhe, kakor si Magdaleni in spókornimu rasbójniku odpústil; dodéli mi tiste gnade, ktére resnizhno vshivanje tvojiga presvétiga telésa in tvoje kervi pernasha, in napólni moje serzé s' masílam svojiga Duhá; daj mi, v' véri in v' ljubésni umréti. — Obshalújem vse svoje gréhe, ki sim jih zhas svojiga shivljenja s' napzhno obernítvijo mozhí svojiga duhá in telésa dopernésel. Grévajo me, le is ljubésni do tebe. Odpústi mi jih, o Jesus! in daj mi v' prihódno té mozhí k' tvoji zhasti bolje obrazhati.

De bom pa te gnade tolikanj bolj upati smel, dodéli, de bom she sdaj presvéti sakrament resnjiga telésa vezhkrat kakor v' perpravljanje k' frézhni smerti prejél; dodéli, de ga bom takó prejél, kakor de bi bil sadnji vezhér pred mojo smertjo; kakor je bil tudi sadnji vezhér pred tvojo smertjo, o Jesus, ko si ga svojim uzhénzam dal. O Gospod! tí me ne bosh sapústil; tí me bosh milostivo k' sebi v' nebésa vsél, ako te bom vrédno prejémal.

Torej hozhem, o vézhni Ozhe! kolikorkrat mi bo mogozhe, per nekervavi darítvi s. masche biti. Sej je tvoj Sin ta nebéshki dar postavil, ko se je k' smerti perpravljal; in nam je sapovédal ta sakrament obhajati, de se bomo tudi mí k' smerti perpravljali. Nobena rezh nam gnado frézhne smerti bolj ne perdobí, kakor ta svéti dar. Oh! de bi pazh med to veliko daritvijo umréti

samôgel, kakor rasbójnik, ki je na krishi odpuſhênje sadóbil! de bi pazh pred tvojim altarjem kakor ſvét in shiv dar, ſ' Jesuſam ſklénjen, ſvojiga duhá v' tvoje roké isrozhiti samôgel.

Moj Bog! ne shelím, v' ſpominu ljudí ohranjen biti. Velíko bolj hozhem miſliti na ubóge, kakor na prasni liſhp po ſvoji ſmerti. Jesuſ Kriſtuſ ſe je le na viſôkim krishi zhes druge povsdignil, in je bil v' ptuj grob poloshèn. Kolikrat ſim ſe ſvojiga teléſa k' tvojimu rasshaljenju poſlúshil! In jeſt bi na zhaſtit pogreb miſlil? Kolikrat ſim na-te, o Bog, posábil! Tedaj naj tudi na-me ljudjé po moji ſmerti posábijo; le v' molitvi in per ſvéti maſhi naj ſe na-me ſpomnijo. Vari me pa, de ne bom v' ti rézhi ſamó ſvoji laſtni ljubésni ſtrégel, ſvoj pogreb sanemáril, in po tem takim zlo ſ' napúham greſhil. Deſiravno móram miſliti, de ſim menj vrédin, kakor drugi v' pokopaliſhe ſvojih rankih ſokriſtjanov poloshèn biti, ſi hozhem vender v' gnado ſhtéti, de bom med druge vérne pokopan. Molitve, ktére ſe sa mertve oprávljajo, bodo po tvoji miloſti moje terpljenje perkrajſhale, in perpomôgle, de bom poprej popólno svelizhanje doſégel. Torej nozhem nizh poſébniga, nizh nenavadniga sheléti. — Goſpód! ravnáj ſ' mojim teléſam in ſ' mojo duſho, ſ' vſim, kar imám in ſim, po ſvojim dopadênji.

Trojni Bog, Ozhe, Sin in ſvéti Duh! poterdúj me v' tih ſklepih, ki ſim jih v' ſvoji poſlédnji volji nasnánil, zhe dalje bolj. Vezhkrat jih hozhem premiſhljevati, in ſe jih v' ſvojih molitvih ſpomniti. Prihódni kratik zhaſ hozhem le v' tvojo ſlushbo oberniti. Darújem ti ſvoje ſmertno

vojſkovanje in ſvojo lozhítev is téga ſvetá. Obóje ſklénem ſ' ſmertnimi teshavami in ſ' ſmertjo Jesuſovo. O de bi sdaj tólikanj ur naméſtil, ki jih bil k' ſvojimu tólikoſhnimu pridu v' tvojo zhaſt oberniti samôgel! Sprejmi moje trudno teló, mojiga ponishaniga duhá, moje sgrévano ſerzé kakor dar. Hrepenim po tebi, in ſim perpravljen umréti, ako tebi dopáde; in vezhno per tebi shivéti.

Tudi tvojim proſhnjam, o Marija, kraljiza nebéſ in perbeshálifhe gréſhnikov! ſe perporozhím sa ſvojo ſmertno uro. — Ravno takó prósim tebe ſvéti angel varh, ſ. Joshef, vaſ ſvéti pomozhniki in isvóljeni boshji, de sa-me per Bogu próſite ob moji ſmertni uri. Amen.

Molitev sa ſrézhno sadnjo uro.

Vſigamogozhni in pravizhni Bog! tí ſi zhlovéku odlózhil, kdej umréti. Ti ſi pa hotel, de je nam ſmertna ura nesnána, de bi ſe smírej na-njo perpravljáli. Podvershem ſe tvoji ſodbi; sakaj greſhíl ſim. Le eno te prósim, de mi ſrezhno ſmert dodelíſh. Jeſt ſzer savolj ſvojih gréhov niſim vrédin te gnade. Tí ſi pa vender poln dobróte in uſmiljenja; tí ſ' ſpokornimi ſ' neisreklivo ljubésnijo ravnaſh. Torej beshím sdaj k' tebi. Odpúſti mi; bódi mi miloſtiv. Daj mi, v' véri v' té, v' upanji v' té, in v' ljubésni do tebe umréti. Pomágaj mi, ſvoje ſovrashnike premágati, nevarnoſtim uiti, in ſmert poterpeshlivo preſtati. Tí ſi mojo dufho ſtvaril; tí ſi ſvojiga edinorojeniga Sinú dal, de bi jo réſhil; ne puſti, de bi ſe vékomej pogubila.

O Jesuſ! savolj tvojiga bolézhiga terpljenja

in tvoje ſmerti te prôſim, uſmili ſe me, in ſtoj mi na ſtrani ob ſmertni uri; ne saversi moje duſhe, kér ſi tolikanj terpel, jo réſhiti.

Ṣvéti Duh! tí ſi me s' ſ. kerſtam in ſ' tolikanj ṣakramenti poſvétil. Tí ſi tolashba shaloſtnih, in mózh ſlabih. Dokonzhaj ſvoje perzhéto délo; tolashi in potèrdi me s' ſvojo pomózhjó, de v' poſlédnjim boji ne omágam.

O Marija, mati boshja in moja mati! s' otrozhjim saupanjem te prôſim, de mi s' ſvojo mogózhno proſhnjo odpuſhênje mojih grehov in ſrézhno ſmert doſéshesh. — Ṣvéti Joshef, redník Jesuſa Kriſtuſa, prezhíſti shénin Marije; moj ſveti angel várh; ví moji ſveti pomozhníki in vſi isvóljeni boshji, ſtojite mi v' mojim sadnjim bôji na ſtrani s' ſvojo prôſhnjo! Amen.

Kader bolníku odléshe.

Kakó dóber ſi tí, moj Ozhe! To ſpet zhútim. Zhútim, de ſo mi bolezhine odlêgle. Sahválim te is vſiga ſerzá sa mozh sdravíl, sa ſkerb sdravnika, sa toláshbo tvoje beſéde in tvojih ſlushábnikov, ki mojo duſho oshivlja; sa vſak ſvét in ljubesnivo ſlushbo ſvojih prijatlov, sa poterpeshlivoſt in ſkerblivoſt ſvojih ſtréshnikov. Poshégnaj, Goſpod! vſakiga sa njegovo ljubésin. Ṣej je vender tvojih dobrót tólikanj! O de bi jih pazh prav ſposnàl in de bi te sa-nje ſpodóbno sahválil!

Zhe imá bolník úpanje sdravje sadobíti.

Shé zhútim, de ſim nekoliko mozhneji, ter imam úpanje, ſvoje poprejſhnje sdravje doſézhi. Kólikanj me to veſelí! Vender pa utegne tudi to

upanje prasno biti. Take ſklepe hozhem tedaj v' ſebi narediti, takó miſliti in ravnáti, kakor de bi téga upanja ne imel. Ako ſe bom osdrávil, bom tebe, o Bog! sa to perſerzhno sahválil in vezhkrat na to miſlil, de je moja mozh, moja zhaſna ſrézha, de je vſe, kar ſim, in kar imám, popólnima v' tvojih rokàh; vſe ſvoje naklèpe hozhem tvoji modróſti prepuſtiti. Vſiga', kar bi mi utegnilo bolésin na glavo nakopati, ſe hozhem ſkerbno varovati. Svoje sdravje hozhem bolj zhiſlati in bolj v' dóbro obrazhati, kakor ſim doſlé delal; popólnima po tvojih naménih ſe ga hozhem poſlushiti. — Tudi v' sdravji hozhem v' premiſhljevanji vérinih reſníz tolashbe iſkati, in sa svelizhanje ſvoje duſhe bolj ko sa vſe drugo ſkerbéti. Zhaſ moje bolésni ſtorjene ſklèpe hozhem ſpolniti. Opravila ſvojiga ſtanú, hozhem is ljubésni do tebe s' veſélim ſerzam opravljati. Vſim ſvojim dobrótnikam, ki ſo me v' moji bolésni obiſkali, tolashili, preſkerbovali, ſe hozhem s' beſédo in v' djanji hvaléshin ſkásati; tudi ubógim bolníkam in réveshem bom po mòzhi dobro ſtoril. Sej tí, o Jesuſ! hozheſh, de naj blishnjim ſtorimò, kar hozhemo, de oní nam ſtoré; is vſe mozhí hozhem hrepenéti vezhno shivljenje doſézhi, ki je sa-nj to kratko, minlivo shivljenje le perpravljanje. O Bog! poterdi me v' tem ſklepu, le k' tvoji zhaſtì shivéti; po tem takim bo po tvoji gnadi tudi ſmert dobizhik sa-me.

Sahvalna molitev po sadobljenim sdravji.

Moj Bog! tvoja dobróta ſéshe, kamor ſéshe nebó. Tí ſi mi v' mojim shivljenje tólikanj sna-

minj ſvoje ljubésni dal, de jih ne mórem ne imenovati, ne raſshtéti. In kóliko dobriga ſi mi ravno sdaj v' moji sadnji bolésni ſtóril! Jeſt ſim klizal v' té, in tí ſi mi pomózh is nebéſ poſlàl. Tí ſi sdravnika raſsvetlil; tí ſi mozh dal v' sdravíla, ki ſim ſe jih k' ſvojimu osdravljenju poſlúshil; tí ſi mi dal ljudí, ki ſo sa-me s' velíko ljubésnijo ſkerbéli. Kakó bi samôgel tebe sa tólikanj dobrót sadoſti sahvaliti? Veſ s' hvaléshnoſtjo navdán, kakor od tebe osdravljeni góbov mosh, ſe vershem pred-te, moj Svelizhar! Pazh de ſo reſnizhne Davidove beſéde, ki jih k' tebi, o Bog! govorí: „Tvoja jesa terpí le en okomigljej; na vézher pride jók, in veſélo pétje sjutrej.“

Kolikoſhno zeno ima sdravje. „Sdravje je bolji, kakor slato; sdravo teló bolji, kakor velik saklàd.“ — De ſvojiga sdravja ne konzhám, hozhem vſe húde shelje in ſtraſti satréti. — „Togotniga umorí jésa in raskazheniga konzha ſerditoſt. — Shalovanje naprávi ſmert, in shaloſt ſlabí mozhí.“ Té beſéde ſvétiga piſma hozhem vezhkrat premiſhljevati. Tudi ſim terdno ſklenil, napúha, zhaſtilakomnoſti, nezhiſtoſti, lákomnoſti, nevoſhlivoſti kakor kuge varovati ſe; sakaj ſovrashnize ſo sdravja, in sgodej ſkópljejo grob. Greh je vſelej pogubljenje zhlovéka; in zéna gréha je ſmert.

Daj mi torej sdaj gnado, o Bog! tebe s' mojim teléſam, ktero ſi mi perhránil, in s' mojim duham, ki ſi ga ſpet poterdil, hvaliti; daj mi, de bom kakor drevó, ktero ſhe ſtati puſtíſh, tiſti dóbri ſad pernéſel, ki ga od mene perzhakújeſh; daj mi, vezhkrat ſpomniti ſe tiſtih beſéd, ki ſi jih oſemtrideſet lét ſtárimu bolníku rékel, ko te je v' tempelnu sahválil: „Gléj, osdravljen ſi! ni-

kar vezh ne gréſhi, de ſe ti kej hujſhiga ne sgodí.“ Daj mi, de bom, kakor ſim ti v' bolésni in v' sazhétku ſvojiga bóljſhanja obljubil, prihodne dní ſvojiga shivljenja v' ſvetóſti in pravízhnoſti pred tabo hôdil. Povèrni máſhniku, sdravníku, mojim prijatlam, vſim, ki ſo sa-me molíli, in ſo mi v' moji bolésni kakor ſi shé bodi, na pómozh priſhli, njih ljubésin, tukej zhaſno in tamkej vézhno. Ako bi tí po ſvoji modroſti prevídil, tudi njim kdej bolésin poſláti: kakó ſrézhin bi bil jeſt, ako bi jim ſvojo hvaléshno ljubésin, kakor ſi she bodi, ſkasati samogel! — Daj mi dóbro ſtoriti, dokler je ſhe dan, dokler imam zhaſ, mozhí in perlóshnoſt. Daj mi, o Bog! de bom tebe zhes vſe, in vſe ljudí, kakor ſam ſebe ljubil, in takó shivel, kakor bom ob ſvoji ſmertni uri shêlel, de bi bil shivel. To te próſim po Jesuſu Kriſtuſu. Amen.

IV. Poglavje.

Duhóvna pomózh sa umirajózhe.

Opómba in premiſhljevanje sa tiſte, ki ſo per umirajozhih.

Umirajózhim ob njih sadnji uri na ſtrani ſtati, je prav imenitno in saſlushlivo délo kerſhanſke ljubesni. Ako zhlovek ſvoje shivljenje dobro ſklene, je vſe dobro. Bog,

plazheváviz vſiga dobriga, bo gotóvo tudi to dèlo uſmiljenja povernil. In kader bo bolnik k' Bogu priſhel, bo gotóvo tudi sa tiſtiga môlil, ktéri mu je ob njegovih popoſlédnjih urah tolikoſhno ljubésin ſkasal; kteri mu je pomágal, ſovrashnike premagati; kteri ga je ſkosi viharje ſrézhno v' savétje perpravil? De boſh pa bolníku ſ' pridam na ſtrani ſtal, prôſi pred vſim drugim ſ' ponishnoſtjo in ſ' saupanjem Bogá sa njegovo gnado; sakaj bres njé ne móremo nizh ſtoriti. ¿Skashi mu uſmiljenje in ravnozhutje, opominjaj terpézhiga k' isrozhênju v' boshjo vóljo, obúdi v' njem sheljé, kakor otrok katolſhke vére umréti, in navdajaj ga s' saúpanjem v' saſlushenje Jesuſove ſmerti, in perporózhaj mu ljubésin, zlo do rasshálnikov, ako ktere imá. — Tode ne nadlégovaj ga s' velíko govorjenjem; raji mu kej maliga vezhkrat rêzi, kakor velíko na enkrat; môli mu naprej kej perlóshniga, kar ga v' véri, v' upanji in v' ljubésni poterditi utégne; ſkèrbi de ga v' ponishnim saúpanji ohrániſh: nikar ne móti njegoviga snótrajniga pokója; prav tiho govôri. Ako okoliſhine perpuſté, môli sa-nj, malo prezh od póſtelje ſ' prizhejózhimi, nekaj Ozhenaſhev v' ſpomin Jesuſovih ſmertnih teshév; litanije od Jesuſoviga preſvétiga iména, od terpljenja in ſmerti Jesuſove, litanije od preſvéte devize Marije, litanije in zerkvéne molitve sa umirajozhe, de bolniku ſrezhno sadnjo úro ſpróſiſh. Môli she vezh ali menj, kakor ſmertno vojſkovanje vezh alí menj zhaſa terpi. Ako umirajózhi sheli ſpovédati ſe, pomágaj po ſvoji môzhi k' ſpolnovanju njegóvih sheljá. — Sheléti je, de bi vſak umirajózhi ſploſhno odvéso dobil. ¿Spomni ſe pa, de je tudi tebi odménjeno kdej umreti, ter premiſli:

Kakó tiho je tukej! En zhlovek ſlovó jemlje od vidniga ſvetá, v' ktérim je goſtovàl, in ſe séli v' nevídni ſvét, kjér bo vékomej prebíval. — Ko tí govoríſh, o Bog, je zhlovek ſtvarjen; in ko tí migneſh, pade, ter ſe v' prah ſpremení. — Kaj je tedaj zhlovek? — Vſe je nizhémerno, rasun tebe, o Bog! ljubiti in le tebi ſlu-

shiti. Tukej leshí ta umirajózhi, ter nam pridguje umerlivoſt. — Goſpód! úzhi naſ, pomiſliti, de móramo umréti, de bomo módri poſtáli. Morde bomo tudi mí kmali ravno takó bres pomózhi, in oſlabljeni leshéli! Morde ſe nam bo kmáli govorjenje saperlo; morde bódo kmali naſhe ozhí otemnéle, in naſhi udje omersnili! — Vſe je pazh na dobrim perpravljánji v' sdravji leshézhe, zhe hózhemo úpanje v' ſmerti iméti. — Ljudje pazh malo samórejo pomágati! — Kakó dobro je, zhe zhlovek vſe ſvoje rezhí sa zhaſa sravná, zhe blishnjiga po kerſhanſko ljubi, in ſe s' ſvojim rasshálnikam ſprávi! Sakaj ura pride, ob ktéri ſe to vezh ne bo môglo ſtoriti. — Kjér pravizhni umèrje, tam ſi tí, o Bog! — O zhe vſiga shivljenja! réſhi duhá od teléſa, ktero ga teshí in mami. — Daj de bo ta naſh brat (naſha ſeſtra) mirno ogaſnil, de ſe k' vézhnimu veſelju sbudí. Daj mu, de kakor pravizhni umerje. Tvoj angel naj ga perpélje pred tvoje oblizhje. — Ravno kar, preljuba duſha! ravno kar bo konez terpljenja. Sdaj sdaj ti bo prijétniſhi luzh poſijála. Kmali boſh v' deshêli mirú. Kmali ti bodo angeli boshji napróti priſhli, in rekli: Pridi, perdrúshi ſe náſhim trúmam. — O Bog! daj mi prijétni glaſ ſliſhati: „Pojdi v' veſelje ſvojiga Goſpóda!“

Kader bolník prav slo oſlabí.

Moj Bog! vſa mozh mojiga ſhivôta je sgínila; daj mi vſaj v' ſerzé potrébno mózh. — Ako moje teló obnemága, ſprejmi mojo duſho. — O Jesuſ! nizh vezh ſkorej ne morem vshiti; tedaj

vſaj moje sheljé po tebi potoláshi. Pokrepzhaj me s' ſvojo beſédo, in daj mi kmali piti is ſtudenza nar zhiſtejiga veſelja. — Komej de te ſhe s' beſédo sa gnado prósim. Tode tí Ozhe! véſh, kaj te próſim, akoravno ti ne morem povédati. Odpúſti mi moje gréhe; daj mi v' tvoji ljubésni umréti, in te hvaliti v' desheli shivih. — Luzh mojih ozhí medlí; kmali bo ugaſnila; daj pa le, de bom tebe vékomej v' nebeſih glédal. — Moji udje mersli perhájajo, tolikanj bolj tedaj, o Bog! vnêmi moje ſerzé s' ognjem tvoje ljubésni.

Zhe je umirajózhi ſhe mlad.

Veſêli ſe, moj otrok! tí prideſh k' Jesuſu, ki je kdej ſvojim uzhenzam rekel: „Puſtite otrozhizhem k' meni priti, in nikar jim ne branite, sakaj takih je nebéſhko kraljéſtvo. Reſnizhno vam povém; kdor koli boshjiga kraljéſtva ne ſprejme, kakor déte, ne pojde va-nj.“ — V' boshjih rokah ſmo; v' njegovi laſti je tedaj, kdaj de naſ hozhe nasaj poklizati. — Akoravno pravizhni sgodej umerje, bo v' miru pozhíval. Goſpód te vsáme is ſréde gréhov, kér te rad imá. On te odtégne is ſvetá, de hudobíja ne popazhi tvojiga úma, in goljſíja ne sapélje tvoje duſhé. Sakaj mík húdiga otemní dóbro, in nepokójna posheljívoſt ſpridi nedólshne ſèrza. Akoravno ſvoje shivljenje sgodej dokonzhásh, ſi vender lépo ſtároſt doſégel. Bog ſvojim isvóljenim s' sgódnjo ſmertjo miloſt in dobrotlivoſt ſkasúje, on vsame k' ſebi ſvoje ljúbke. Ş. Alojs je bil ſhe le 24 lét ſtar in ſ. Ştaniſlav 18, ko ſta umerla; in obá

zhaſtimò kakor ſvetníka. Ni na tem leshézhe, kóliko zhaſa, temuzh kakó pobóshno de shivimò.

Zhe je umirajózhi pobóshno shivel.

Jesuſ je pot nar britkéjiga terpljenja pred tabo hôdil; tí ſi ſe njegóvimu vládanju isrózhil; tí le sa njim gréſh. On te bo gotóvo k' zilu perpêljal. — Jesuſ ni imel kam ſvoje glave poloshiti, in je bil vender nar ljubſhi Ozhétov. — Sedajni ſtan je ſzer tudi sa-te teshávin; vender pa ne dvômi, de ſi boshji ljúbik. — Jesuſ te posná; on te ljubi; on te dershí in obdershí v' ſvoji rôki. In zhe je Bog ſ' teboj, kdo bo soper té? — Jesuſ je ſ' krisha pot naſhel k' trónu; tí boſh od njegove roke pelján pot naſhel k' nebéſam. — Jesuſ ne puſtí nobeniga ſvojih sgubiti ſe; njega ſe torej dèrshi, njegov ſi. — Jesuſ imá vſo oblaſt v' nebéſih in na semlji. On je ſmertni ſtrah premágal; s' njegovo gnado ga boſh tudi tí premágal. — Jesuſ je ſam ſmert okúſil; on vé, kaj de ſe právi umréti. On ti bo pot k' tvojimu in ſvojimu Ozhétu polajſhal. — Jesuſ je prav prijatel ſvojih. Pravi prijatel ſe v' nadlógi pokáshe. — Glej, Jesuſ! mojo nadlógo; pokashi tedaj tudi, de ſi moj prijatel.

Sadnje poſlovljenje sakónſkiga zhlovéka.

Moja ljuba! (*ali:* Moj ljub!) grosno ſim ſlab. Morbiti je boshja volja, de te kmali sapuſtím. On vé, kaj de je sa-te in sa-me nar bolje. Njegova volja naj ſe sgodí. Tí ſi mi smirej ravnozhutje ſkasovala v' mojim veſelji in ter-

pljenji; ne sapúſti me tedaj tudi v' mojim poſlédnjim boji, pred mojo ſmertjo, ne. Sahválim te sa tvojo ljubésin in ſkerblivoſt. Bog ti vèrni. Odpuſti mi, ako ſim te is náglize in ſlabóſti shalil, kakor tudi jeſt gotóvo vſake tvoje ſlabóſti posábim. Bodi varh najnih otrók, ohráni jih, úzhi jih, ſvéti jim kakor sgled; bodi tudi naméſti mene per njih. Té proſhnje mi ne boſh odrekla. Tolikanj bolj potoláshen bom ſhel is ſvetá, ter ſhel k' Bógu. On naji bo kdej sopet sdrúshil. Bog bódi tvoj Ozhe, in dobri ljudje tvoji ſvetovávzi. Bog shégnaj tebe in najne otroke! Ozhe, uſliſhi moje sdihovanje, in ne sapúſti njih, ki jih sapuſtím!

Ob ſplôſhni odvési.

Moj Bog! ako ſi ſklenil, me k' ſebi poklizati, ſim dovóljin. Jeſt mólim tvóje preſvéte ſklépe, ki mene tízhejo. O de bi pazh vezh kot eno shivljenje imel! Vſe bi tebi v' dar pernéſel. —Vérujem v' té; úpam v' té; ljubim te zhes vſe. Velikrat ſim te rasshálil. Oh! to me bolí le is ljubésni do tebe. — Vſe ſvoje terpljenje, zlo ſmert, ſprejmem is tvojih rók, in jih ſklénem ſ' terpljenjem in s' ſmertjo Jesuſa. Njega ti darújem v' sadoſtenje sa ſvoje gréhe. — O Jesuſ! odpúſti mi ne le dolg, ampak tudi ſhtraſinge mojih gréhov, in svelizhaj me.

Svetopiſmiſki réki, ki ſe utégnejo ob perlóshnim zhaſu bolníku naprej brati.

Kdo mozhnih ti je enak, Goſpod! — Po ſvoji miloſti vódiſh ljudſtvo réſheno; v' ſvoji mô-

zhi ga nêſeſh na ſvoj ſvéti dom. — Popéljeſh ga, poſádil ga boſh na ſvoji laſtni gôri, v' prav varni kraj, Goſpód! ki ſi ga narédil. II Mojs. 15.

Goſpod je svéſt, pravízhin in reſnízhin. — Ni on tvoj ozhe, ki te je v' laſti imel? ki te je sobrásil, ino ſtvaril? — Jeſt pokonzham in jeſt oshivljam, udárim in osdrávim; in ni ga de bi otél is mojih rók. V Mojs. 32.

Goſpod pokonzhá in oshivlja; pélje v' grob in is njega. Goſpod ponísha in povíſha, I Kr. 2.

Ti udáriſh in osdráviſh. — Savolj naſhih gréhov naſ je pokoríl; on naſ bo réſhil savolj ſvoje miloſti. — Blagor vſim, ki tebe ljubijo, in ſe tvojiga mirú veſelé! Tob. 13.

Bog! kakó ſo ſe moji ſovráshniki namnóshili? — Tode tí ſi moj pomozhník, moja zhaſt, tí mi glavó vsdígneſh. Grém pozhívat, ſpím, ſe sbudím, sakaj Bog me podpíra. — Vsdigni ſe, o Bog! réſhi me, Goſpód! — Per Goſpódu je pomózh. Pſ. 3.

Mirno pozhívam, in ſpím; sakaj tí ſam, o Bog! ſi me v' varin kraj ſprávil. Pſ. 4.

Saſlíſhi Goſpod! beſéde moje; moje vpitje rasúmi. — Jeſt pa savolj tvojiga obilniga uſmiljenja bom ſtopil v' tvojo hiſho. — Veſelé naj ſe, kteri v' té saúpajo; vékoma ſe bodo veſelíli, in tí boſh med njimi ſtanovàl. Hvalili ſe bodo savolj tebe vſi, ki ljubijo tvoje imé. Pſ. 5.

Goſpod, Bog moj! v' tebe úpam; otmi me od vſih, ki me preganjajo; in réſhi me. De me kjé ſovráshnik ko lev ne sgrábi; kér ni nikógar, de bi me réſhil; nikogar, de bi me otél. Pſ. 7.

Goſpod je perbeshálifhe fromáka; in ob pravim zhaſu pomozhník. V' té naj úpajo, kteri

tvoje imé posnajo; sakaj tí Gospód! ne sapustísh tistih, ki tebe ishejo. — Ubógi ne bo posabljen sa vselej; saúpanje ubógih ne bo sa vselej prasno. — Vstani, o Bog! ne posábi ubógih. — Tebi se ubógi isrozhí; tí si pomozhník sirót, Ps. 9.

V' Gospóda saúpam. — Gospód je v' svojim svétim tempelnu; Gospódov sédesh je v' nebésih. Njegove ozhí glédajo na ubógiga. Ps. 10.

Savolj nadlóg révnih, in jezhánja ubógih se hozhem sdaj vsdigniti, pravi Gospód. Ps. 11.

Gospód! doklé se me ne bosh spomnil? doklé bosh svoje oblizhje pred mano skríval? — Pogléj na-me; in uslishi me, Gospod, moj Bog! Rasvètli moje ozhí, de kjé v' smerti ne saspím de kdej moj sopernik ne porèzhe: Premágal sim ga. — Jest pa v' tvojo milost saúpam. Moje serzé bo savolj tvoje pomózhi od veselja poskakoválo; Gospódu hozhem péti, ki mi je dobro storil. Ps. 12.

Ohráni me, Gospód! sakaj v' té saúpam. — Védno imám Gospóda pred svojimi ozhmí; sakaj on je na moji desnizi, de ne omáhnem. Torej se je moje serze veselílo; tudi moje mesó bo v' upanji pozhiválo. — Tí si mi pota svelizhanja nasnánil, tí me bosh pred svojim oblizhjem s' veselèjem napólnil; na tvoji desnizi bo vezhzhno veselje. Ps. 15.

Obvári me, ko serklo v' ozhésu . . . vári me pod sénzo svojih perút. Ps. 16.

Ljubim te, Gospód, moja mozh! Gospod je moja terdnost, moje perbeshalishe, in moj odreshenik. Moj Bog je moj pomozhník, in va-nj bom úpal. On je moje branílo, in mózh mojiga ohranjenja, in moj varh. — Smertne sa-

derge ſo me obdále. V' ſvojih teshávah ſim v' Goſpóda klízal, in k' ſvojimu Bogu vpil, in on je od ſvojiga ſvétiga tempelna moj glaſ uſlíſhal; in moje klizánje pred njim je do njegovih uſhéſ priſhlo. — S' viſháve mi je rokó pomólil, ter me je prijél; in me s' velikih vodá (*nadlóg*) slekel. — Dóbrim ſkasújeſh dobróte ſvoje. — Bog me s' mozhjó obdá. Pſ. 17.

Kdo ſposná (*ſvojo*) pregréhо? Ozhiſti me od mojih ſkrivnih gréhov, in vári ſvojiga hlapza ptujih (*prevsétnih*) ljudí. Pſ. 18.

V' té ſo naſhi ozhétje úpali, in tí ſi jih réſhil. V' té ſo klizali, in ſo bili réſheni; v' té ſo úpali, in niſo bili oſramotêni. — Od materniga teléſa ſi tí moj Bog. Ne odſtópi od mene; sakaj britkoſt je shé prav bliso; in nikógar ni, de bi mi pomágal. — Moja mozh ſe je uſuſhílà, kakor zhepínja, in moj jesik ſe dershí nebá mojih uſt. — On (*Goſpod*) ne savèrshe proſhnje revniga, in je ne sanizhuje. Tudi ſvojiga oblizhja ni obernil od mene; temuzh me je uſliſhal, kér ſim va-nj klizal. Pſ. 21.

Goſpód je moj paſtír, in nizh mi ne bo mánjkalo; na dobro paſho me je poſtavil. Ob vôdi oshivljenja me je srédil; mojo duſho je ſpreobernil. — Ako bi ravno po ſmertni ſénzi hôdil, bi ſe nizh húdiga ne bal; sakaj tí ſi s' menoj. Tvoja ſhiba in tvoja páliza me toláshite. — Tvoja miloſt me ſprémlja vſe dní mojiga shivljenja; in v' hiſhi Goſpódovi bom ſtanovàl na vézhne zhaſe. Pſ. 22.

Bog moj! v' té saúpam, in ne bom oſramotèn. — Sakaj nihzhe ne bo oſramotèn, kdor ſi je tebe ſvéſt. — Goſpód! ſpómni ſe ſvojiga uſmi-

ljenja in ſvoje miloſti, ki je od vékomej. Ne pomni gréhov moje mladóſti, in mojih hudobíj. Po ſvoji miloſti me ne posábi, savolj dobróte ſvoje, o Goſpód. — Vſe pota Goſpódove ſo po miloſti in reſnizi njim, ki ſe njegóve savése, in njegóvih sapóved dershé. Goſpod! savolj ſvojiga iména mi bosh odpúſtil gréhe; sakaj velíko jih je. — Moje ozhí védno na Goſpóda glédajo, kér on bo moje nogé is saderge réſhil. Osri ſe na-me, in uſmili ſe me; kér ſim sapúſhèn in ubóg. Britkósti mojiga ſerzá ſo ſe namnóshile; réſhi me is mojih nadlóg. Pogléj mojo nadlógo in moje tesháve, in odpúſti mi vſe moje pregréhe. — Vári mojo dusho, in réſhi me. Pſ. 24.

Skúſi me, Goſpód! in ſkuſhaj me; ſkuſi s' ognjem moje lédje in moje ſerzé. Sakaj tvoje uſmiljenje mi je pred ozhmí, in nad tvojo reſnizo imám dopadênje. — O Bog! ne pogúbi moje duſhe ſ' hudobnimi vréd. Pſ. 25.

Goſpód je moja luzh, in moja pomózh; kogá ſe bom bal? Goſpod je mojiga shivljenja varh; pred kom ſe bom tréſel. — Ako bi ſe ravno boj vsdignil soper mene, bom v' téga (*Bogá*) saúpal. — Saúpaj v' Goſpóda, bódi mozhán; bódi ſerzhan in perzhakuj Goſpoda. Pſ. 26.

Goſpod! v' té saúpam, ne bom oſramotèn vekomej; réſhi me po ſvoji pravízi. Nagní mi ſvoje uhó, híti me réſhit. Bódi tí moj Bog, in varh, in hiſha perbeshaliſha, de mi pomágaſh. — Savolj ſvojiga iména me bosh vôdil in redíl. Tí me bosh is té saderge, ki ſo mi jo naſtávili, ispêljal; sakaj tí ſi moj pomozhník. — Goſpód! uſmili ſe me; sakaj tesháve imám. — Jeſt pa v' té saúpam, o Goſpód! Sim rékel: Tí ſi moj Bog.

V' tvojih rokah je moja ſrézha. — Kólikanj dobriga perhrániſh njim, ki ſe te bojé; in pred ozhmi zhlovéſhkih otrók ſkáſheſh njim, ki v' té saúpajo. — Veſ preſtráſhen ſim rékel: Spred tvojiga oblizhja ſim vèrshen. Tode tí ſi glaſ moje prôſhnje uſliſhal. — Bódite ſerzhni vſi, ki v' Goſpóda úpate. Pſ. 30.

Ozhí Goſpódove glédajo na té, ki ſe njega bojé; in na té, ki v' njegóvo uſmiljenje úpajo, de njih duſhe od ſmerti réſhi. — Naſha duſha zhaka na Goſpóda, ker je on naſh pomozhník in varh. Sakaj naſhe ſerzé ſe bo nad njim veſelílo, kér v' njegovo ſvéto imé úpamo. Goſpod! naj bo tvoje uſmiljenje s' nami, kakor ſmo v' té saúpali. Pſ. 32.

(*Vi ſhálоſtni*) perblishajte ſe k' njemu, ter bote raſvetljeni; in vaſh obràs ne bo oſramotèn. — Angel Goſpodov ſe bo k' bogabojézhim vſtávil, in jih réſhil. Pokúſite in poglejte, kako ſladák je Goſpód; blagor zhlovéku, ktéri va-nj upa. — Ozhí Goſpódove ſo na pravizhne, in njegove uſhéſa na njih molitve (*obèrnjene.*) — Goſpód je bliso njim, kteri ſo shaloſtniga ſerza, in pomága ponishnim v' duhu. Pravizhne sadéne velíko nadlóg; tode Goſpod jih bo is vſih réſhil. Goſpód váruje vſe njih koſtí, nobêna njih ne bo slómljena. Pſ. 33.

Goſpód vojſkúj ſe s' njimi, ki ſe s' mano vojſkujejo. — Rêzi moji duſhi: Jeſt ſim tvoja pomózh. — Kteri mene umoriti shelé, naj ſe ſramujejo, in naj bodo oſramotêni. Kteri mi húdo naklépajo naj beshé, in naj bodo saſmehováni. — Vſe moje koſtí porekó: Goſpod! kdo ti je enák? Ki révniga is rók mozhnéjſhih; ubóshiza in ſromáka (*is rók*) raſbójnikov istèrgaſh. — Goſpód!

doklé boſh ti to glédal? réſhi mojo duſho od njih hudobíje. Pſ. 34.

O Bog, kakó mnogo je tvojo uſmiljenje! Torej bodo zhlovéſhki otrôzi pod ſénzo tvojih perút úpali. Oni ſe bodo nashívili od obilnoſti tvoje hiſhe. — Per tebi je ſtudeniz shivljênja, in v' tvoji luzhi bomo luzh glédali. Pſ. 35.

Veſêli ſe Goſpóda, in on ti bo dal, kar tvoje ſerzé shelí. Isrôzhi Goſpódu ſvoj pot, in sanêſi ſe na-nj; in on bo ſtoril. — Podversi ſe Goſpódu, in prôſi ga. — Pohlévni bodo deshêlo v' laſt dobíli, in ſe velikiga mirú veſelíli. — Goſpód vé dní neomadeshvanih; njih delèsh bo vékomej. — Pomózh pravízhnih je od Goſpóda; in on je njih varh ob zhaſu nadlóge. Pſ. 36.

Daj mi, Goſpod! véditi moj konez; in kolikoſhno je ſhtevílo mojih dní, de vém, kaj mi manjka. — Majhno méro ſi mojim dnévam odlózhil, in moje shivljenje je kakor nizh pred tabo. Sa réſ, vſi shivi ljudjé ſo sgol nizhemernoſt. V' reſnizi, zhlovek sgine, kakor ſénza. — Torej, v' kaj hozhem úpati? ali ne v' Goſpóda? In moje shivljenje je per tebi? Réſhi me od vſih mojih pregréh. — Molzhím in ne odprèm ſvojih úſt, kér ſi tí to ſtóril. Pred tabo ſim ptujiz, in popótin, kakor vſi moji ozhétje. Perjénjaj mi, de ſi odáhnem, prédin tje grém, in me vezh ne bo. Pſ. 38.

Sheljno ſim dozhakovàl Goſpóda, ter ſe je k' meni nagnil. In je moje proſhnje uſliſhal, in me islékel is bresna révſhine, is blata ino lushe. Moje nogé je na ſkalo poſtávil, in moje ſtopinje vládal. — Jeſt te shelím, in tvoja poſtáva je v' mojim ſerzu. — Tí pa, Goſpod! mi ne odtégni ſvo-

jiga uſmiljenja; tvoja miloſt in sveſtôba me bote vſelej ſprejéle. Kér nadlóge bresſhtevílne ſo me obdále; moje pregréhe ſo me sajéle, in ne mórem viditi (*njih konza*). Vezh jih je, ko laſ na moji glavi. — Ko bi me tí pazh réſhil, o Goſpod! Goſpod, gléj de mi pomágaſh! Pſ. 39.

Sakaj ſi sháloſtna, moja duſha! in sakaj me mótiſh. Saúpaj v' Bogá, ker jeſt ga bom ſhe hvalil; on je moja pomózh in moj Bog. Pſ. 41.

Sódi me, o Bog! in rasſódi mojo rezh... ker tí, o Bog! ſi moja mozh. — Pôſhlji ſvojo luzh in ſvojo reſnizo; de me bodo peljale, ter na tvojo ſveto goro, in v' tvoj ſhotor perpeljale. In jeſt bom ſtópil pred boshji altar, pred Bogá, ki mojo mladoſt rasveſelúje. Pſ. 42.

Velíke nadlóge terpimò, nadlóge sa umréti. Goſpód! vſtani, pomágaj nam, in réſhi naſ savolj ſvojiga iména. Pſ. 43.

Bog nam je savétje ino mózh; pomozhník v' nadlógah, ki ſo naſ hudó sadéle. Torej ſe ne bomo bali, ako bi ſe ravno semlja gibala. — Mogózhni Bog je s' nami; naſhe perbeshaliſhe je Jakobov Bog. Pſ. 45.

Klizhi v' mé ob zhaſu nadlóge, in te bom réſhil, in tí me boſh zhaſtíl. Pſ. 49.

Bog! pomágaj mi savolj ſvojiga iména; in perſódi mi pravízo v' ſvoji môzhi. Pſ. 53.

De bi mi pazh kdo perúte dal, kakor golóbu, de tje sletím in tam pozhívam. Pſ. 54.

V' Bogu je moje svelízhanje, in moja zhaſt; on je Bog moje pomózhi, v' Bogá saúpam. Pſ. 61.

Moja duſha hrepení po tebi; moje telo te sashelúje. V' puſti desheli, kjér ni póta, ne vodé, glédam (*kakor de bi bil*) v' ſvetíſhi, po te-

bi; de bi vidil tvojo mozh, in tvoje velizhaſtvo. Sakaj tvoje uſmiljenje je bolji, kakor shivljenje. — Moja duſha ſe tebe dershí, tvoja deſníza me podpíra. Pſ. 62.

Blagor mu, kteriga ſi tí isvolil in ſprejél; v' tvoji vêshi bo prebíval. Obdaróváni bomo s' blagam tvoje hiſhe. Pſ. 64.

Tí ſi naſ ſkuſil, o Bog! tí ſi naſ s' ognjem zhiſtil, kakor ſe ſrebro zhiſti. Pſ. 65.

Uſmili ſe naſ, o Bog! in poshégnaj naſ; oberni k' nam ſvoje milo oblizhje. Pſ. 66.

Hvaljen bódi Goſpod vſak dan; Bog naſhiga svelizhanja nam bo dal ſrézhin pot. Pſ. 67.

O Bog! híti me otét; Goſpod! têzi mi pomágat. Jeſt ſim révesh in ſiromak, o Bog! híti k' meni. Pſ. 69.

Ne saversi me ob zhaſu moje ſtaroſti; ne sapúſti me, kader bo moja mozh ſlabéla. Pſ. 70.

V' reſnízi, Bog je Israelu dóber; tém, ki ſo zhiſtiga ſerzá. — Meni je dobro, de ſe Bogá dershím, in v' Goſpod Bogá ſvoje saúpanje ſtávim. Pſ. 72.

Moja duſha ſe ne da tolashiti; jeſt ſe pa ſpomnim Bogá, in tó me rasveſelí. Pſ. 76.

Ne ſpomni ſe naſhih nekdajnih kriviz, híti nam s' ſvojim uſmiljenjem napróti; sakaj grosno ſmo ubóshali. Pomágaj nam, Bog naſh Svelizhar! in réſhi naſ, Goſpod! savolj ſlave ſvojiga iména; in sanêſi naſhim gréham savolj ſvojiga iména. Pſ. 78.

O Bog! ſpreoberni naſ, in pokáshi nam ſvoje oblizhje, in nam bo pomagano. Pſ. 79.

Blagor zhlovéku, kteri od tebe pomózh zhá-

ka. — En dan v' tvoji vêshi je bolji, kakor drugód tavshent. Pſ. 83.

Skashi nam, Goſpod! ſvojo miloſt, in dodéli nam ſvoje svelizhanje. Pſ. 84.

Tí, Goſpod! ſi dóber in miloſtiv, in prav uſmiljen do vſih, kteri v' té klizhejo. Pſ. 85.

Kdor v' savétji Narviſhiga prebíva, prebíva pod brambo nebéſhkiga Bogá. On bo rékel Goſpódu: Tí ſi moj varh, in moje perbeshaliſhe; moj Bog! v' té úpam. — S' ſvojimi perútami te bo obſénzhil, in pod njegovim pérjem boſh bres ſkerbí. — Tavshent jih bo na tvoji ſtrani padlo, in deſet tavshent na tvoji déſni; k' tebi pa ſe ne bo perblishalo. — Sakaj tí Goſpod! ſi moje upanje. Tí ſi Narvikſhiga sa ſvoje perbeshaliſhe poſtavil. Húdo te ne bo sadélo, in ſhiba ne bo priſhla bliso tvoje hiſhe. Sakaj ſvojim angelam je savolj tebe sapovédal, de te bodo na vſih tvojih potih varovali. Na rokah te bodo nosili, de kjé s' ſvojo nogó ob kámin ne sadéneſh. — V' me je úpal, otél ga bom; varval ga bom, kér je moje imé ſposnàl. — Otél ga bom, in povelízhal. Namnóshil bom njegóve dní, in njemu ſvoje svelizhanje pokasal. Pſ. 90.

Ktéri ſo v' Goſpódovi hiſhi vſajeni, bodo v' veshi naſhiga Bogá zvetli. Pſ. 91.

Ali on, ki je uhó ſtvaril, ne ſliſhi? Ali on, ki je okó narédil, ne vidi? — Po velíkim ſhtevílu bolezhín mojiga ſerzá, ſo tvoje tolashbe mojo duſho rasveſelile. Pſ. 93.

On je Goſpod, naſh Bog, in mi ſmo njegovo ljudſtvo, in ovzé njegóve paſhe. Pſ. 94.

Pójdite s' sahválo ſkos njegove vrata, pójdite ſ' pétjem v' njegove lópe. — Sakaj Goſpod je

dobrótliv, njegovo uſmiljenje terpí vékomej, in njegova reſníza od vékomej do vékomej. Pſ. 99.

Moja duſha! hvali Goſpóda; in vſe, kar je v' meni njegovo ſveto imé. Hvali Goſpóda, moja duſha! in ne posábi njegovih tóliko dobrót. On ti vſe pregréhe odpuſtí, on vſe tvoje ſlabosti osdrávi. On otmè tvoje shivljenje od ſmerti; on ti ſkashe obílno milost in uſmiljenje. — On ne ravná s' námi po naſhih pregréhah, in nam tudi ne povrazhúje po naſhih hudobíjah. Sakaj kolikorſhna je viſháva od semlje do neba, tolikoſhno je njegóvo uſmiljenje nad njimi, ki ſe ga bojé. Kakor delezh je od jutra do vezhéra; takó delezh je on naſhe pregréhe od naſ poſtávil. Kakor ſe ozhe ſvojih otrók uſmili, tako ſe Goſpod tiſtih uſmili, kteri ſe ga bojé. On ſe ſpomni, de ſmo prah. — Uſmiljenje Goſpóda je od vékomej do vékomej nad njimi, ki ſe ga bojé. Pſ. 102.

Ako jim (*ſvojim ſtvarém*) ſapo odvsameſh, pogínejo, in sopet prah poſtánejo. Tí póſhljeſh ſvojiga Duhá, in ſo ſtvárjene. Pſ. 103.

Goſpod! ſpomni ſe naſ po milosti, ktero imaſh do ſvojiga ljudſtva; obiſhi naſ s' ſvojim svelizhanjem; de bomo ſrézho tvojih isvóljenih vidili, in ſe ſrézhe tvojiga ljudſtva veſelili. Pſ. 105.

Moje ſerzé je perprávljeno, o Bog! — Pomágaj nam is nadlóge; sakaj zhlovéſhka pomózh je prasna. Pſ. 107.

Déla njegóvih rók ſo reſnizhne in pravizhne. Pſ. 110.

Hváljeno bodi Goſpódovo imé; od sdaj, in vékome. — On ubógiga is prahú potégne, in ſromáka is blata vsdigne; de ga sravin poglavarjev ſvojiga ljudſtva poſtavi. Pſ. 112.

Naſh Goſpod je v' nebéſih; on ſtorí vſe, kar hozhe. Pſ. 113.

Ljubim Goſpóda, kér on je uſliſhal moj glaſ in mojo proſhnjo; kér on mi je ſvoje uhó nagnil: torej bom va-nj klizal ſvoje shive dní. — Bódi sopet mirna moja duſha, kér Goſpod ti je dobro ſtoril. Moje shivljenjè je réſhil od ſmerti, moje ozhí od ſóls, in moje nogé od pádza. Goſpódu bom dopádel v' desheli shivih. Pſ. 114.

Draga je v' ozhéh Goſpóda ſmert njegovih ſvetnikov . . . Goſpod! ſej ſim tudi jeſt tvoj hlapiz; . . . tí ſi moje vesí rastergal. Tebi hozhem hvalni dar pernêſti, in klizati v' Goſpódovo imé. Pſ. 115.

Ne bom umerl, ampak shivel, in Goſpódove déla právil. Goſpód me je mozhno tépel, tode umréti me ni puſtil. Letá je dan, ki g' je Goſpod ſtoril; bódimo danſ prav veſéli, in veſelímo ſe. Pſ. 117.

Popótnik ſim na semlji. — To mi je tolaſba v' moji ſtiſki, de me tvoja beſéda oshivlja. — Ravnaj s' ſvojim ſlushábnikam po ſvoji miloſti. — Tí ſi pravízhin, o Goſpod! in pravizhne ſo tvoje ſodbe. — Okoli hódim, ko sgubljena ovza; ter iſhem tvojiga zhaſtivza. Pſ. 118.

Pomózh mi bo od Goſpóda, ki je nebó in semljo ſtvaril. — Goſpod te váruje vſiga húliga; Goſpod naj váruje tvojo duſho. Goſpod naj te váruje; ko prideſh ino gréſh; sdaj in velomej. Pſ. 120.

Svoje ozhí vsdigujem k' tebi, ki v' nebéſih prebivaſh. Glej! kakor ozhí hlapzov na roké ſvojih goſpodarjev; in kakor ozhí dékle na roké

ſvoje goſpodínje: glédajo naſhe ozhí na Goſpóda naſhiga Bogá, dokler ſe naſ ne uſmili. Pſ. 122.

Kakor vrabiz ſmo is saderge ptizharjev uſhli; saderga ſe je rastergala, ter ſmo réſheni. Pſ. 123.

Kteri jokajózhi ſéjejo, bodo s' veſeljem shéli. So ſhli tjè, in ſo jokáli, ker ſo ſémena metáli. Tode s' veſeljem bodo priſhli, ker bodo ſvoje ſnope nêſli. Pſ. 125.

Akoravno hódim v' ſrédi nadlóg; me v' shivljenji ohrániſh. — Goſpód bo sa-me ſtoril; uſmiljenje tvoje, o Goſpod, je vézhno; déla ſvojih rók ne saversi. Pſ. 137.

Pregléj me, o Bog! in ſposnaj moje ſerzé; ſkuſi me, in ſposnaj moje ſtesé. Pſ. 138.

Goſpód bo krotke k' svelizhanju povíſhal. Svéti ſe bodo v' ſvojim pokóji veſelili. Oní bodo s' ſvojimi uſtmi Bogá povikſhevali. Pſ. 149.

Pravizhne duſhe ſo v' roki boshji, in ne bo jih doſéglo terpljenje ſmerti. Ozhém neſpametnih ſe je sdélo, de umerjejo, in njih odhòd od naſ pogubljenje; pa oni ſo v' miru. In zhe ſo pred ljudmí bolezhíne terpeli, je njih upanje polno neumerlivoſti. Malo hudiga ſo prenêſli, ali velíko dobriga bodo prejéli; kér Bog jih je ſkuſil, in jih je naſhel ſebe vrédne. Kakor slato v' pêzhi jih je ſkuſil, in kakor shgavni dar jih je prejél, in ob ſvojim zhaſu ſe bo na-nje oserl. Modr. 3.

Pravizhni bodo vékomej shivéli, in per Goſpódu je njih plazhílo, in Narvíſhi sa-nje ſkerbí. Torej bodo prejéli zhaſtitlivo kraljéſtvo in lépo krono is Goſpódove roke. Modr. 5.

Hvalim te, Goſpód! kér ſe je po tem, ko ſi na-me jésin bil, tvoj ſerd vlégel, in mene

toláshish. Glejte! Bog je moj Odreshenik; saúplivo bom délal, in se ne bom bal; sakaj Gospod je moja mozh, moja hvaléshna pésim, in je postal moj Svelízhar. Isaj. 12.

Gospod! silo terpím; bodi porok sa-me.— Tí si moje shivljenje od smerti réshil; sa-sé si vse moje gréhe vergel. Isaj. 38.

Gospód! greshili smo . . . odverni svojo jéso od nas . . . in réshi nas savoljo sebe. — Osrì se, o Gospod! na nas is svoje svete hishe; nagni svoje uhó, in uslishi nas. Baruh. 2.

Gospod! v' svoji jési se bosh usmíljenja spómnil. — V' Gospódu se bom veselíl, in bom poskakoval v' Bogu, svojim Svelizharji. Hab. 12.

Kteri so v' pobóshnosti umerli, imájo obilno milost perhránjeno. Mak. 12.

Kdor sgubí svoje shivljenje savolj mene, ga bo nashel. Mat. 16.

Pametne devíze . . . (*So se perprávile na prihod shénina*) in so shle s' njim na shenitnino, in dúri so se saperle. Mat. 25.

Dóbri in svésti hlápiz! kér si bil v' malim svést, te bom zhes veliko postavil; pojdi v' veselje svojiga gospóda. Mat. 25.

Moj duh se veseli v' Bogu, mojim Svelizharji. — Velike rezhí mi je storil, on ki je mogózhin. — Lazhne je s' dobrim napólnil. Luk. 1.

Blagor vam, ki sdaj jókate, kér gléjte! vashe plazhílo je veliko v' nebésih. Luk. 6.

Blagor tistim hlapzam, ktere gospód, kader pride, najde zhuti! Resnizhno vam povém, de se bo opásal, in jih bo k' misi posádil, in bo perstópil, ter jim strégel. Luk. 12.

Ura pride, ob kteri bodo vsi, ki so v' gro-

béh, ſliſhali glaſ Ṣinú bóshjiga; in bodo priſhli, ktéri ſo dóbro délali, v' vſtajenje shivljenja. Jan. 5.

To je vólja Ozhéta, ktéri me je poſlàl, de od vſiga tíſtiga, kar mi je dal, nizh ne sgubím, temuzh de obudím tiſto poſlédnji dan. To je volja mojiga Ozhéta, ktéri me je poſlàl, de imá ſlehern, kteri vidi Ṣinú in va-nj véruje, vézhno shivljenje, in jeſt ga bom obúdil poſlédnji dan. Jan. 6.

Jeſt ſim vſtajenje in shivljenje; kdor v' me véruje, bo shivel, ako ravno umerje. In kdor koli shiví, in v' mé véruje, ne bo umerl vékomej. Jan. 11.

Kdo me bo réſhil od teléſa leté ſmerti? Gnada boshja po Jesuſu Kriſtuſu Goſpódu naſhim. Rimlj. 7.

Nobêdin naſ ne shiví ſam ſebi, in nobedin ne umerje ſam ſebi. Ako tedaj shivimò, shivimò Goſpódu; ako umerjemo, umerjemo Goſpódu. Naj tedaj shivimò, ali umerjemo, ſmo Goſpódovi. Rimlj. 14.

Mertvi bodo vſtali neſtrohlivi. — To ſtrohlivo namrezh mora oblézhi neſtrohlivoſt, in to umerlivo mora ohlézhi neumerlivoſt. — Posherta je ſmert v' smági. Kjé, ſmert! je tvoja smaga? Kjé, ſmert! je tvoje shelo? — Bogú pa bodi hvala, ktéri nam je dal smago po Goſpódu naſhim Jesuſu Kriſtuſu. I Kor. 15.

Hvaljen bódi Bog in Ozhe Goſpóda naſhiga Jesuſa Kriſtuſa, Ozhe uſmiljenja in Bog vſe toláshbe, ktéri naſ v' vſaki naſhi nadlógi toláshi... Sakaj kakor je Kriſtuſovo terpljenje obílno v' naſ,

tako je tudi po Kriſtuſu naſha toláshba obílna. II Kor. 1.

Ako vérujemo, de je Jesuſ umerl, in sopet vſtal; bo tudi Bog tiſte, ktéri ſo v' Jesuſu saſpali, s' njim vréd ven peljal. I Teſ. 5, 13.

Jeſt ſim she darován, in zhaſ moje rasvése naſtája. Dobro vojſkovanje ſim vojſkovàl, ték dokonzhàl, véro ohránil. Sdaj mi je perhranjena krona pravíze, ktero mi bo dal Goſpód, pravizhni ſodník. II Tim. 4, 6.

Perblishájmo ſe s' saúpanjem k' ſédeshu gnade, de uſmiljenje doſéshemo, in miloſt najdemo, kader nam bo pomózhi tréba. Hebr. 4.

Ne sgubíte ſvojiga saúpanja, ktéro imá veliko plazhílo. Sakaj poterpeshlivoſt vam je potrebna, de boshjo vóljo ſtoritè, in obljubo doſéshete. Sakaj zlo malo zhaſa je ſhe, in bo prishel on, kteri imá priti, in ſe ne bo mudíl. Hebr. 10, 35-37.

Predrági! v' velíko veſelje ſi ſhtéjte, kader padete v' mnogotere ſkuſhnje, ker véſte, de ſkúſhnja vaſhe vére obrodí poterpeshlívoſt, poterpeshlívoſt pa dopólni délo; de ſte popólni in pravizhni, in v' nizhemur pomanklivi. — Blagor zhlovéku, ktéri preterpí ſkuſhnjo, kér ſkuſhen bo prejél króno shivljenje, ki jo je Bog tiſtim obljubil, kteri ga ljúbijo. Jak. 1.

Hvaljen bodi Bog in Ozhe Goſpóda naſhiga Jesuſa Kriſtuſa, kteri naſ je savolj ſvojiga velikiga uſmiljenja preródil v' shivo upanje po vſtajenji Jesuſa Kriſtuſa od mertvih v' neſtrohliv in nesvenliv dél, perhránjen vam v' nebéſih, ktéri ſte v' boshji mozhi ohránjeni po véri v' svelizhanje, ktéro ima rasodéto biti poſlédnji zhaſ; v'

ktérim ſe bote veſelíli, zhe mórate sdaj malo shalováti v' mnogotérih ſkuſhnjah, de ſe ſkuſhnja vaſhe vére velíko drajſhi, ko slató, ktéro ſe s' ognjem ſkuſha, pokashe v' hválo, in ſlavo, in zhaſt o rasodétji Jesuſa Kriſtuſa Goſpoda naſhiga; kteriga ljubite, ako ga ravno niſte vidili; v' kteriga sdaj vérujete, de ſi ga ne vidite. Ako pa bote vérovali, ſe bote veſelili s' neisrezhenim, in zhaſtitlivim veſeljem. Ki bote konez ſvoje vére, svelizhanje duſh, sadobili. I Pet. 1.

Blagor mertvim, kteri v' Goſpódu umerjejo! Odſlé, rezhe Duh, naj pozhivajo od ſvojiga truda; ſakaj njih dela gredó sa njimi. Rasod. Jan. 14, 13.

Réki is poſlednjih góvorov in molitve Jesuſa.

„Vaſhe ſerzé naj ſe ne preſtraſhi: Vérujete v' Bogá, tudi v' me vérovajte. V' hiſhi mojiga Ozhéta je velíko prebiváliſh. Ako bi takó ne bilo, bi nam bil povédal; kér grém vam méſto perpravit. In ko odidem in vam méſto perprávim, bom ſpet priſhel, in vaſ bom k' ſebi vsél, de bote tudi ví, kjer ſim jeſt. — Jeſt ſim pot, in reſniza, in shivljenje. Nihzhe ne pride k' Ozhétu drugazhi, kakor po meni. — Jeſt grém k' Ozhétu. In karkoli bote Ozhéta v' mojim iménu proſíli, to bom ſtoril; de bo Ozhe v' Sinu povelízhan. — Ne bom vaſ sapúſtil ſirót; k' vam bom priſhel. — Ako me kdo ljubi, bo moje beſéde ſpolnoval; in moj Ozhe ga bo ljubil, in bova k' njemu priſhla in per njem prebivala. — Mir vam sapuſtím, ſvoj mír vam dam; ne kakor ſvét daje, vam jeſt dam. Vaſhe ſerzé naj ſe ne preſtráſhi, in naj ſe ne bojí. — De

ſvét ſposná, de ljubim Ozhéta, in takó délam, kakor mi je Ozhe sapovédal. Vſtaníte, pojdimo od tod.“

„Jeſt ſim prava terta, in moj Ozhe je vinogradnik. Vſako mladíko, kteŕa v' meni ne rodí ſadú, bo odrésal; in vſako, kteŕa rodí ſad, bo otrébil, de vezh ſadú rodí. — Oſtaníte v' meni, in jeſt v' vaſ. Kakor mladíka ne more roditi ſadú ſama od ſebe, ako ne oſtáne na terti: takó tudi ví ne, ako v' meni ne oſtanete. Jeſt ſim terta, ví mladíke. Kdor oſtane v' meni, in jeſt v' njem, on rodí velíko ſadú; kér bres mene ne morete nizh ſtoriti. — Ako oſtanete v' meni, in moje beſéde v' vaſ oſtánejo, proſíte kar koli hozhete, in ſe vam bo sgodílo. — Kakor je Ozhe mene ljubil, ſim tudi jeſt vaſ ljubil. Oſtanite v' moji ljubésni. Ako moje sapóvedi ſpolnújete, bote oſtali v' moji ljubésni; kakor ſim tudi jeſt sapóvedi ſvojiga Ozhéta ſpolnil, in oſtánem v' njegovi ljubésni. — To je moja sapóved, de ſe ljubite med ſeboj, kakor ſim vaſ jeſt ljubil. Vézhi ljubésni od té nima nihzhe, de kdo ſvoje shivljenje da sa ſvoje prijatle. Ví ſte moji prijatli, ako ſtoritè, kar vam jeſt sapovém. — In sdaj grém k' njemu, kteri me je poſlal. — Sa vaſ je dobro, de jeſt grém. — Vſe, kar imá Ozhe, je moje. — She malo, in me bote vidili. — Svet ſe bo veſelíl; ví (pa) bote shalovali, ali vaſha sháloſt ſe bo v' veſelje ſpreobernila. — Spet vaſ bom vidil, in vaſhe ſerzé ſe bo veſelílo, in vaſhiga veſelja vam ne bo nihzhe vsél. Isſhel ſim od Ozhéta, in ſim priſhel na ſvét, ſpet sapuſtím svét, in grém k' Ozhétu.“

„To je Jesuſ govóril, in je vsdígnil ozhi v' nebó, in je rékel: Ozhe! ura je priſhla; po-

velizhaj ſvojiga Ṣina, de tvoj Ṣin tebe povelízha; kakor ſi mu dal oblaſt zhes vſe zhloveſhtvo, de da vſim vezhno shivljenje, kteréſi mu dal. — Jeſt ſim te povelizhal na semlji; délo ſim dokonzhàl, ktéro ſi mi dal, de ga ſtorím. In sdaj tí Ozhe, mene povelízhaj ſam per ſebi s' velizhaſtvam, ktéro ſim per tebi imel, prédin je bil ſvét. — Jeſt profim sa-nje . . . ktére ſi mi dal; de bodo eno, kakor tudi mi. Dokler ſim bil per njih, ſim jih ohranil v' tvojim iménu; in nobedin njih ſe ni pogúbil, kakor le ſin pogubljenja, de ſe piſmo dopólni. — Ne prófim, de bi jih is ſvetá vsel, ampak de bi jih húdiga vároval. — Poſvéti jih v' reſnízi. — Sa-nje ſe jeſt ſam ſebe poſvezhujem; de ſo tudi oní poſvezheni v' reſnizi. — Ozhe! hozhem, de bodo tiſti, ktere ſi mi dal, tudi s' menoj tam, kjér ſim jeſt; de moje velizhaſtvo vidijo, ktero ſi mi dal, kér ſi me ljubil pred sazhétkam ſvetá.

Obudovánje pobóshnih sheljá v' umirajózhih.

Ko ſe sadnja ura blisha, ſe mora vſe odpraviti, kar koli bi umirajózhiga motiti utegnílo; zlo njegóve domazhe ljudí, ako ſe glaſniga shalovánja sdershati ne mórejo. Varvati ſe je treba govorjenja, sakaj ono bi utegnilo umirajózhimu nadléshno biti. Ne govôri mu v' ufhéſa ali v' obràs. Môli tiho, pozhaſi in prenéhama. — Ne krôpi ga prevezh s' shégnano vodó v' oblizhje. Saúpanje v' boshje ufmiljenje v' njem obuditi, mu dèrshi pred ozhmí podóbo krishaniga Jeſuſa. — Lépa naváda je tudi, de ſe pred umirajózhim luzh pershgè. Kerſtna ſvézha je rejéniga ſpremíla v' zerkev boshjo; ſmertna ſvézha naj umirajózhiga v' vézhnoſt ſprémi.

O Bog! k' ſebi me sdaj klizheſh. — Govôri, Goſpod! tvoj ſlushabnik te poſlúſha, on gré

sa tvojim glaſam. — Verujem v' té, trojni Bog, Ozhe, Sin in ſ. Duh!

Vérujem terdno vſe, kar ſi tí, o Bog! raſodel, ker ſi vézhna reſníza in modróſt. — Potèrdi me v' môji véri; daj mi, de do kônza ſvojiga shivljenja v' véri ſtanovítin oſtánem.

Upam v' tvojo neſkonzhno dobróto in miloſt, o Bog! — Upam v' neſkonzhno saſlushenije tvojiga Sinú, naſhiga Svelízharja Jeſuſa Kriſtuſa. — Bog moj! tí ne sapuſtíſh tiſtih, ki v' tebe ſvojo popólno saúpanje ſtávijo. — Upam v' té, kér ſi vſigamogózhin, dobrotliv in svéſt. — Tí mi samoreſh pomagati; tí mi hoſh pomágal; tí ſi obljubil, mi pomagati. — Svelízhaj ſvojiga ſlushabnika, ki v' té úpa. — Ozhe! tí ſi mene ſvojiga otrôka toliko zhaſa terpel; ne saversi me tudi sdaj ne, ko ſe ſ' popólnim saúpanjem k' tebi obernem.

Edíni, pravi in shivi Bog! mólim te, kakor narvíſhiga Goſpóda nebéſ in semlje.

Sahválim te, o Bog! sa vſe meni ſkásane gnade in dobróte. Bresſhtevílne ſo, kakor péſik ob morji, kakor svésde na nébu. — Sej ſi bil smirej tólikanj dobrótliv do mene; bódi tudi sdaj ob moji ſmerti mój Ozhe! Tvoje imé bódi hváljeno.

Moj Bog! moj Ozhe! Tí véſh, kólikanj terpím. Poterdi me ob ti uri; daj mi jo ſrezhno preſtati.

Popólnima ſe podvèrshem tebi, Vſigamogozhni! Kakor hozheſh, in dokler hozheſh.

Koperním po tebi; moje ſerzé je nepokójno, dokler ne pozhíva v' tebi.

Goſpod! tí véſh vſe rezhí; tí véſh, de shelím, is

vſiga ſvojiga ſerzá ljubiti te, ker ſi nar vézhi dobróta, kér ſi neſkonzhno popólnima in vſe ljubésni vrédin.

Oh! de bi te bil vſaj bolj ljubil, moj Bog in Ozhe! — Oh! de bi bil jeſt pobóshniſhi shivel! Tode tí vidiſh moje ſerzé. Kakó neisrezheno, in le is ljubésni do tebe me grévajo vſi moji gréhi, ki ſim te s' njimi raſshálil! Ozhe, bodi mi miloſtiv!

O Jeſuſ! odpúſti mi, ubógimu gréſhniku, kakor ſi ſvojim ſovráshnikam, kakor ſi raſbójniku na krishi odpúſtil. Tudi jeſt odpuſtím vſim ſvojim raſshálnikam is ljubésni do tebe.

Bog, ſveti Duh! uſmili ſe me; odpúſti mi, de ſim te s' ſvojimi gréhi tólikrat raſshálil.

Saſlushil ſim, umréti. — Umréti hozhem, de tvoji pravízi, o Bog! sadoſtím. — Umretí hozhem, kér tí, moj ſtvarnik! hozheſh. Umréti hozhem, de tebi, o Jeſuſ! ki ſi tudi umerl, enák poſtánem. — Umréti hozhem, de tebe, o moj Bog! v' nebéſih vékomej ljúbim in zhaſtím.

Ozhe v' nebéſih! Tvoje imé bódi poſvezhêno. Pridi k' meni tvoje kraljéſtvo. Sgôdi ſe tvoja volja. Poshivljaj me ondi vékomej; odpúſti mi; ne puſti me v' ſkuſhnjávi obnemagati; réſhi me od vſiga húdiga.

O Marija! tí ſi ſa Bogam moje edíno upanje. Pod tvojo pomózh perbeshím, o ſvéta bôshja porodníza! Perporôzhi me ſvojimu Ṣinu. — Mati raſúmnoſti! ohráni mi terdno véro. Mati ſvétiga úpanja! isprôſi mi ſtanovítno saúpanje. Mati zhiſte ljubésni! isprôſi mi popólno ljubésin. — O Maríja! bráni me vſim ſovráshnikam mojiga svelízhanja. O Maríja, vrata nebéſhke! o de bi jeſt

po tvojih prôſhnjah v' nebéſa priſhel! — Mati miloſti, mati uſmiljenja! ne verni od mene ſvojih miloſtivih ozhí, in po tem révnim shivljenji pokáshi mi Jesuſa, shégnani ſad tvojiga teléſa.

Ṣvéti Mihael, obvári me v' tém bôji, de ob ſtraſhni ſôdbi ne vsámem konez.

Ṣveti angel varh! raſvètli me; obvári me in pélji me v' vézhno shivljenje. Vſi ſvéti angeli, ſ. Joshef, moji ſvéti pomozhníki, in vſi isvóljeni boshji, pridite mi na pómozh!

O Jesuſ! ti ſi mi doſlé takó sveſtó pomágal, ne sapúſti me sdaj v' mojim sadnjim bôji. — Ti govoríſh: Glej! jeſt ſtojím pred vrátmi in terkam. Pridem, in moje plazhílo s' mano. Pridi, o Jesuſ! ter oſtáni per meni; nozh naſtópa, konez mojiga shivljenja. — O Jesuſ! ſposnám te sa ſvojiga Bogá in Odreſheníka; ſposnaj me tudi tí sa délo ſvojih rók, ki ſi me s' ſvojo drago kervjó odréſhil. Ṣ' to ſvéto kervjó me ozhísti od mojih gréhov. — O Jesuſ! s' mozhjó ſvojiga ſ. krisha me réſhi od vſiga salesovánja mojih ſovráshnikov. — Jesuſ! savolj ſvojih britkih ſmertnih teshav mi ſtój na ſtráni, sdaj, ko ſe sa vézhnoſt bojújem. — O Jesuſ! vſe ſvoje terpljenja ſklénem ſ' tvojim terpljenjem; ſvojo ſmert ſklenem ſ' tvojo ſmertjo — tvoje bolézhe terpljenje, o Jesuſ! naj me krepzhá!

O preljúbi Jesuſ! uſliſhi me. Brani me s' ſvojimi ſvétimi ránami, o Jesuſ! Vari me hudobniga ſovrashnika, o Jesuſ! Poklízhi me ob môji ſmertni uri, o Jesuſ! — Daj mi k' tebi priti, o Jesuſ! de te bom ſ' tvojimi ſvetníki hválil. — O Jesuſ, moj Bog! réſhi me savolj ſvojiga preſvétiga iména. — Jesuſ! v' té verujem, uſmili ſe me.

— Jesuſ! v' té úpam; uſmili ſe me. — Jesuſ! tebe ljubim is vſiga ſerza; uſmili ſe me. — Jesuſ! is ljubésni do tebe shívím; Jesuſ! is ljubésni do tebe umerjem; Jesuſ! tvoj ſim v' shivljenji in v' ſmerti. — Pridi, o Jesuſ! pridi, odréſhi me. Jesuſ! ſpúſti ſvojiga hlapza v' miru. — O Jesuſ! ſprejmi mojo dúſho. — Jesuſ! Jesuſ! Jesuſ!

Vérujem v' Bogá, in vſe, kar je rasodel, ker je sgol reſníza. — Verujem.

Upam od Bogá gnado v' tém shivljenji, v' drugim pa vézhno svelízhanje; kér je on obljubil, ki je svéſt in vſigamogózhin, ter ſvoje obljube ſpolniti samóre. — Upam.

Ljubim te, moj Bog! savolj tebe ſamiga zhes vſe, kér ſi vſe ljubésni vrédin. — Ljubim.

Grévajo me vſi moji gréhi, kér ſim tebe ſvojo nar vézhi dobroto rasshálil. — Grévajo me.

Mólim tvoje narviſhi velizháſtvo, od ktériga in v' kterim je vſe dóbro. — Mólim.

Zhaſtím preſvéte iména: Jesuſ, Marija in Joſhef, kakor pomózh na konzu ſvojiga shivljenja. — Zhaſtím.

Kuſhújem preſvéte rane ſvojiga Odreſheníka Jesuſa Kriſtuſa. — Kuſhújem.

Mólim preſveti sakrament réſhnjiga teléſa s' vſim ſpoſhtovanjem. — Mólim.

Sposnám ſvojo veliko nehvaléshnoſt, ſ' ktéro ſim gnado boshjo napìk obrazhal. — Sposnám.

Gréva me moja nehvaléshnoſt sa tóliko meni ſkasano ljubésin, dobrote in uſmiljenje boshje. — Gréva me.

Sahválim te, moj Bog! de ſi me po ſvoji po-

dóbi ſtvaril in me tvojiga ſposnánja vdeléshil. — Sahvalim te.

Sahválim te, preljubi Jesuſ! sa tvoje vzhlovezhênje, terpljenje in ſmert. — Sahválim te.

Shelím, o Bog! de bi te ne bil nikóli rasshálil. — Shelím.

Daj, o Bog! de ſe vſi greſhniki is vſiga ſerzá ſpreobernejo in ſpokoré. — Daj.

Dodéli, de te vſi ljudjé mólijo, in ſposnájo, de ſi ti nar vézhi, nar popólniſhi in vſe ljubésni vrédna dobrota. — Dodéli.

Bog hotel! de bi tebe, ſvojo nar vézhi dobróto, prav perſerzhno ljubiti samôgel; de bi táko ljubésin imel, kakorſhino imájo tvoji isvóljeni do tebe. — Bog hotel!

Terdno ſklénem, rajſhi vſe terpéti in zlo umréti, kakor tebe rasshaliti. — Sklénem.

Prósim te, o Jesuſ! sdrúshi me ſeboj s' ſvojo ljubésnijo, de ne bom nikóli vezh lózhen od tebe. — Prósim.

Isrozhím ſe popólnima tvoji ſvéti vólji; ſtóri s' menoj, kakor ti dopáde. — Isrozhím ſe.

Darújem ti vſe ſvoje miſli, beſéde in déla k' tvoji tólikanj vézhi zhaſti. — Darújem ti jih.

Darújem ti, nebéſhki Ozhe! tvojiga Sinú, in ſe ſklénem ſ' tiſto ljubésnijo, po kteri ſi ga na ſvét poſlàl. — Darujem.

Darújem ti tesháve ſvojiga Svelizharja, njegóvo krí, terpljenje in britko ſmert, de ſrézhno sadnjo úro sadobím. — Darujem.

Veſelím ſe, o Bog! de ſi vſigamogózhin, neſkonzhno dobrotliv, moder, ſvét, pravízhin, uſmiljen, nar popólniſhi dobróta. — Veſelím ſe.

Moj Bog! tvoj ſim v' shivljenji in v' ſmerti. — Tvoj ſim.

Próſim te, daj mi v' tvoji ljubésni umréti, in ſ' temi beſédami ſkleniti: Jesuſ! Marija! Joshef! — Próſim te.

O Goſpód Jesuſ Kriſtuſ! uſmíli ſe po ſvojim terpljenji in ſvoji ſmerti moje duſhe, in vsêmi jo k' ſebi v' nebéſa. Amen.

Preſvéta Trojíza, Ozhe, Sin in ſ. Duh — en Bog v' tréh perſhónah — v' té vérujem, v' té upam, tebe ljúbim zhes vſe.

Nebéſhki Ozhe — v' tvoje boshje roké — isrozhím ſvojo duſho.

Boshji Sin — v' tvoje ſvéte rane — isrozhím — ſvojo duſho.

Sveti Duh — v' tvojo gnado — isrozhím — ſvojo duſho.

Bog uſmiljenja — v' té ſim úpal — ne bom oſramotèn.

Bog vſe dobróte — uſmíli ſe me — v' môji révſhini.

Sveti Bog — mogózhni Bog — vézhni Bog — uſmili ſe me.

Jesuſ — Sin boshji — uſmíli ſe me — kér tí ſi me réſhil.

Dobrótlivi Jesuſ — ſprejmi mojo duſho — tvoja je — s' ſvojo kervjó ſi jo kúpil — vsêmi — kar je tvojiga.

O Jesuſ — moje upanje — o Jesuſ — moja mózh — o Jesuſ — moje perbeshaliſhe — o Jesuſ — moja ljubésin — o Jesuſ — moj Bog — o Jesuſ — moje svelízhanje vékomej.

O Jesuſ — vézhna reſníza — vérujem v' té — v' ti véri — shivím — in umerjem.

Jesuſ — neſkonzhno svéſti Jesuſ — v' té upam — v' tém úpanji — shivím in umerjem.

O Jesuſ — nar vézhi dobróta — tebe ljúbim — is té ljubésni — in v' ti ljubésni — shivím in umerjem.

O Jesuſ — grévajo me — moji gréhi — ker ſim tebe — rasshálil — ſ' tó grévingo — v' ti grévingi — in is té grévinge — umerjem.

Jesuſ — Maríja — in Joshef — ſtojíte mi na ſtráni.

Jesuſ — Maríja — in Joshef — ne sapuſtíte me.

Jesuſ — Maríja — in Joshef — vam isrozhím ſvojo duſho.

Jesuſ — tebi shivím — Jesuſ — tebi umerjem — Jesuſ — tvoj ſim — shiv in mertev.

Jesuſ — Sin shiviga Bogá — svelízhaj me.

Jesuſ — tí ſi moj — in jeſt hozhem — vékomej — tvoj biti.

Jesuſ — v' tvoje roké — isrozhím ſvojo duſho — o Jesuſ — neſkonzhno ljubi Jesuſ — Jesuſ — Jesuſ.

Litanije in zerkvéne molítve sa umirajózhe.

Goſpod, uſmili ſe! Kriſte, uſmili ſe! Goſpód, uſmili ſe!

S. Marija, prôſi sa-nj (sa-njo)

Vſi ſvéti angeli in arhangeli, proſite sa-nj (sa-njo)

S. Abel,
Vſe sbirálo pravízhnih,
S. Abraham,
S. Janes kerſtník,
S. Joshef,
} prôſi sa-nj (sa-njo)

Vſi ſvéti patriarhi in preróki, profite sa-nj (sa-njo)
S. Peter,
S. Pavl,
S. Andrej,
S. Janes, } prôfi sa-nj (sa-njo)
Vſi ſvéti apoſtelni in evangelíſti,
Vſi ſvéti uzhénzi Goſpódovi
Vſi ſvéti nedólshni otrôzi, } profite sa-nj (sa-njo)
S. Shtefan,
S. Lorenz, } prôfi sa-nj (sa-njo)
Vſi ſveti marterniki, profite sa-nj (sa-njo)
S. Silveſter,
S. Gregor,
S. Avguſhtin, } prôfi sa-nj (sa-njo)
Vſi ſvéti ſhkofi in ſposnovavzi, profite sa-nj (sa-njo)
S. Benedikt,
S. Franziſhk, } prôfi sa-nj (sa-njo)
Vſi ſveti menihi in puſhávniki, profite sa-nj (sa-njo)
S. Marija Magdalena,
S. Luzija, } prôfi sa-nj (sa-njo)
Vſe ſvete devíze in vdóve,
Vſi ſvetníki in ſvetnize boshje, } profite sa-nj (sa-njo)
Bódi miloſtiv, sanêſi mu (ji) o Goſpód!
Bódi miloſtiv,
Bodi miloſtiv,
Od tvoje jése,
Od ſmertne nevárnoſti,
Od hude ſmerti,
Od peklénſkih ſhtrafing,
Od vſiga hudiga,
Od oblaſti hudizheve,
Škos tvoje rojſtvo,
Škos tvoj krish in terpljenje,
Škos tvojo ſmert in pokòp, } réſhi ga (jo), o Goſpod!

Ṣkos tvoje ſvéto vſtajenje,
Ṣkos tvoj zhudni vnebohod,
Ṣkos prihod troſhtarja ſ. Duhá,
V' dan ſodbe,
} réſhi ga (jo), o Goſpod!

Mi gréſhniki,
De mu (ji) saneſeſh,
} te próſimo, uſliſhi naſ!

Goſpod, uſmili ſe! Kriſte, uſmili ſe! Goſpod, uſmili ſe!

Pojdi, kerſhanſka dúſha! is téga ſvetá, v' iménu Bogá Ozhéta, ki te je ſtváril; v' iménu Jeſuſa Kriſtuſa, Ṣinú shiviga Bogá, ki je sa-te terpel; v' iménu ſ. Duhá, ki je v' té priſhel; v' iménu angelov in arhangelov; v' iménu mozhí in goſpóſtev; v' imenu nebéſhkih kneshíj in obláſt; v' iménu Kerubov in Ṣeraſov; v' iménu patriarhov in prerókov; v' iménu ſvetih apoſtelnov in evangeliſtov; v' iménu ſvetih marternikov in ſposnovavzov; v' iménu ſvetih menihov in puſhávnikov; v' iménu ſvetih devíz in vſih ſvetnikov in ſvetníz bóshjih; danſ bódi tvoje prebivaliſhe v' miru, in tvoje ſtanovaliſhe v' ſvétim Ṣionu. Po ravno tiſtim Kriſtuſu Goſpódu naſhim. Amen.

Uſmiljeni Bog! miloſtivi Bog! Bog, ki po ſvojim obílnim uſmiljenji odpúſhaſh gréhe njim ki ſe ſpokoré in sadolshênje poprejſhnih gréhov po milim odpuſhênji odpráviſh: poglej miloſtivo na téga ſvojiga ſlushábnika I. (na to ſvojo ſlushábnizo I.) ter ga (jo) uſliſhi, ki vſe ſvoje gréhe is ſerza ſposná in njih odpuſhênje próſi. Ponôvi v' njem (v' nji), miloſtivi Ozhe! kar je po zhlovéſhki ſlabósti ſprídeniga, ali po hudizhevi goljfíi ſpazheniga; ter ſprávi réſheni úd v' edínoſt ſ' zerkvénim teléſam. Uſmili ſe, Goſpod njegoviga (njeniga) sdihovanja; uſmili ſe

njegóvih (njénih) ſóls; in ker le v' tvojo miloſt saúpa, ga (jo) vdeléshi ſvojiga ſprávniga sakramenta. Po Kriſtuſu Goſpódu naſhim. *O.* Amen.

Preljúbi brat! (preljuba ſeſtra!) perporozhím te vſigamogozhnimu Bogú, in isrozhím te njemu, ki te je ſtvaril; de kader zhlovéſhki dolg s' ſmertjo plazhaſh, ſe k' ſvojimu ſtvarniku vèrneſh, ki te je is prahú semlje sobrásil. Tvoji duſhi tedaj, kader ſe bo od trupla lozhila, naj pride napróti ſvetla truma angelov; apoſtelnov ſódni sbôr naj te posdrávi; v' bélo oblézhenih marternikov velizhaſtno sbirálo naj te ſprejme; ſ' zvetlízami osáſſhano kardelo ſvetlih ſposnovavzov naj te obdá; truma svelízhanih devíz naj te ſprejme; in ozháki naj te v' narózhje ſrézhniga mirú vsamó; vídi milo in velizháſtno oblizhje Jesuſa Kriſtuſa, kteri naj ti veléva, védno biti med njimi, ki ſo okóli njega. Naj te ne sadéne, karkoli je ſtraſhniga v' temi, karkóli grosovítniga v' plamenu, karkoli bolézhiga v' martrah. Naj ſe ti ognè grosovítni ſatan s' ſvojimi továrſhi; uſtráſhi naj ſe ob tvojim prihódu, ki te angeli ſpremljajo, ter naj sbeshí v' nesmerni brêsin vézhne nozhí. Bog naj ſe vsdígne, ter naj bodo roskropljeni njega ſovráshniki, in naj beshé pred njegóvim oblízhjem, kteri ga zhèrtijo. Sgínejo naj, kakor dìm sgine, kakor ſe vóſk ſtája pred ôgnjem, naj gréſhniki konez vsámejo pred boshjim oblizhjem; pravizhni pa naj ſe poshivé in veſelé pred boshjim oblízhjem. Sanizheváne naj bodo, in ſramújejo naj ſe vſe peklénſke trúme in ſatanovi ſlushábniki naj ſe ne predersnejo te na potu sadershevati. Kriſtuſ naj te réſhi od marter, ki je krishan bil sa-te. Kri-

ſtuf naj te réſhi od vézhne ſmerti, ki je sa-te umerl. Kriſtuf, Ṣin shiviga Bogá, naj te poſtávi v' prijétne drágе ſvojiga paradisha; in On, právi paſtír naj te ſhtéje med ſvoje ovzé. On naj ti odpuſtí vſe tvoje gréhe, ter naj te poſtávi na ſvojo déſno med ſvoje isvóljene. Oblizhje v' oblizhje gléj ſvojiga Odreſheníka, in vedno vprízhin ogledúj s' ſrézhnimi ozhmí raskrito reſnizo. Med trúmami isvóljenih tedaj vshívaj ſladkóſt boshjiga premiſhljevánja od vékomej do vekomej. *O.* Amen.

Ṣprejmi, Goſpod! ſvojiga ſlushábnika v' kraj reſhitve, ki jo od tvojiga uſmiljenja úpa. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushábnika is vſih peklenſkih nevárnoſt, in is vesí ſhtrafing, in is vſih nadlóg. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Henoha in Elija is veſoljne ſmerti ſvetá réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Noeta is veſoljniga potópa réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Abraháma is Kaldejſkiga méſta Ur réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushabnika, kakor ſi Joba is njèga nadlóg réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Isaka is darítve in is rôke njegoviga ozhéta Abrahama réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Lota is Ṣódome in is ognja réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Mojſeſa is rôke Faraona Egiptovſkiga kralja réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpód! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Daniela is levnjáka réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho, ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi trí mladénzhe is ognjénze, in is rôke hudobniga kralja reſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpod! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Ṣusano is kriviga obdolshênja réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpód! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Davida is rôke Ṣavla, in is rôke Góljata réſhil. *O.* Amen.

Réſhi, Goſpód! duſho ſvojiga ſlushábnika, kakor ſi Petra in Pavla is jézhe réſhil. *O.* Amen.

In kakor ſi ſvéto Teklo, devízo in marternizo is tréh prav hudih márter réſhil, takó réſhi tudi duſho téga ſvojiga ſlushábnika, in daj mu, ſ' tabo nebeſhke dobróte vshivati. *O.* Amen.

Perporozhimò ti, o Goſpod! duſho tvojiga ſlushábnika, in próſimo te, o Goſpod Jeſuſ Kriſtuſ, Svelízhar ſvetá! de kér ſi savolj njé is miloſti na sémljo priſhel, jo tudi v' narózhje ſvojih ozhakov ſprejmeſh. Ṣposnaj Goſpod! ſvojo ſtvar, ki je niſo ptúji bogóvi ſtvárili, temuzh ki ſi jo ſam tí, shivi in pravi Bog, ſtvaril; ker ni nobeniga bogá, rasun tebe; in nobeniga mogózhniga, kakor ſi tí. Rasveſêli, Goſpod! njegovo duſho pred ſvojim oblízhjem, in ne pómni njegóvih nekdánjih hudobíj in pregréh, ki jih je is nâglize ali is poshelivoſti dopernéſel. Deſiravno je namrezh greſhíl, vender ni tajíl Ozhéta, in Ṣinú, in ſvétiga Duhá; temuzh je véroval in je po poboshnoſti hrepenel, in sveſtó mólil Bogá, ki je vſe ſtvaril.

Próſimo, o Goſpód! ne pomni gréhov njegove mladóſti in njega hudobíj; temuzh po ſvo-

jim velíkim uſmiljenji ſe ga ſpomni v' velizhaſtvi ſvoje ſlave. Naj ſe mu odpró nebéſa, naj ſe s' njim vréd veſelé angeli; Goſpód! ſprejmi ſvojiga ſlushabnika v' ſvoje kraljeſtvo. Naj ga ſprejme ſvéti Mihael, véliki angel boshji, ki je poglavarſtvo nebéſhkih trum saſlushil. Naj mu pridejo napróti ſvéti angeli boshji in naj ga perpéljejo v' nebéſhko méſto Jerusalem. Naj ga ſprejme ſvéti apoſtel Peter, ktérimu ſo bili od Bogá kljúzhi nebéſhkiga kraljéſtva isrozheni. Naj mu pomága ſvéti Pavl apóſtel, ki je bil vrédin ſposnán, isvóljena poſóda biti. Naj próſi sa-nj ſ. Janes, od Bogá isvoljeni apóſtel, kterimu ſo bile nebéſhke ſkrivnósti rasodéte. Naj mólijo sa-nj vſi ſvéti apóſtelni, ktérim je bila od Goſpóda oláſt dana svesováti in rasvesovati. Naj próſijo sa-nj vſi ſvéti in isvóljeni boshji, ki ſo savolj Kriſtuſoviga iména na tem ſvétu martre terpéli; de od teléſnih vesí isproſten velizhaſtvo nebéſhkiga kraljeſtva doſéshe; po dodeljènji Goſpóda naſhiga Jesuſa Kriſtuſa, kteri s' Ozhétam in ſvétim Dúham shivi in kraljuje od vékomej do vékomej. *O.* Amen.

Zhe umirajózhi ne móre ſkleniti, ſe utégnejo naſlédnje molítve moliti.

1) Goſpod, uſmíli ſe naſ! Kriſte, uſmíli ſe naſ! Goſpod, uſmili ſe naſ! — Ozhe naſh. Zheſhena ſi Marija.

Goſpód Jesuſ Kriſtuſ! próſimo te savolj tvojih neſkonzhno britkih ſmertnih teſháv in savolj tvoje perſèrzhne molitve, ki ſi jo sa naſ na óljſki gôri oprávil, ko je tvoj pot, kákor kerváve

kaplje na sémljo tékel: de kervávi pót, ki ſi ga prav obilno sa naſ prelil, ſvojimu nebeſhkimu Ozhétu sa tolikoſhne gréhe téga ſvojiga ſlushábnika darujeſh. Réſhi ga ob ti njegóvi ſmertni úri od vſih teshév, ki ſe bojí, de jih je sa ſvoje gréhe saſlushil; ktéri s' Ozhétam in ſvétim Duham shiviſh in kraljujeſh vékomej. Amen,

2) Goſpod, uſmíli ſe naſ! Kriſte, uſmili ſe naſ! Goſpód, uſmili ſe naſ! — Ozhe naſh. Zheſhena ſi Marija.

Goſpod Jesuſ Kriſtuſ! kteri ſi sa naſ na terdim léſu krisha umréti hotel, prófimo te, de vſe britkósti ſvojih terpljenj in marter, ki ſi jih sa naſ ubóge greſhnike na krishi preſtal, slaſti pa tiſto uro, ko ſe je tvoja preſvéta duſha od tvojiga preſvétiga teléſa lozhíla: ſvojimu nebéſhkimu Ozhétu sa duſho tega ſvojiga ſlushabnika darújeſh. Réſhi ga ob ti ſmertni uri od vſih ſhtrafing in terpljénj, ki ſe bojí, de jih je sa ſvoje gréhe saſlúshil; kteri s' Ozhétam in ſvetim Duham shiviſh in kraljujeſh vékomej. Amen.

3) Goſpod, uſmili ſe naſ! Kriſte, uſmili ſe naſ! Goſpod, uſmíli ſe naſ! — Ozhe naſh. Zheſhena ſi Marija.

Goſpód Jesuſ Kriſtuſ! ktéri ſi po preróku govóril: S' vezhno ljubésnijo ſim te ljubil, torej ſim te is uſmiljenja k' ſebi vábil; prófimo te, de ravno to ljubésin, ki te je is nebéſ doli ſprávila, de ſi vſe britkoſti ſvojiga terpljenja preſtal, ſvojimu nebéſhkimu Ozhétu sa dúſho téga ſvojiga ſlushábnika darújeſh. Réſhi ga od vſih terpljenj in ſhtrafing, ki ſe bojí, de jih je sa ſvoje gréhe saſlushil. Otmi njegovo duſho ob ti uri njé lozhítve. Odpri ji vrata nebéſhke, in dodéli,

de ſe s' ſvetniki v' vézhnim velizháſtvu veſelí. Neſkonzhno dobrotlivi Jesuſ Kriſtuſ! ki ſi naſ s' ſvojo drago kervjó réſhil, uſmíli ſe duſhe téga ſvojiga ſlushábnika, ter jo pêlji v' ſvoj vſelej ljúbi paradísh, de tebi shivi v' védni ljubésni; ktéri s' Ozhétam in ſvetim Dúham shiviſh in kraljújeſh, vékomej. Amen.

Blagoſlovljênje umirajózhih.

Uſmiljeni Bóg! obèrni ſvoje oblizhje k' tému umirajózhimu, in daj mu vézhni mir. — Vſigamogózhnoſt Ozhéta naj te váruje! Modróſt Ṣinú naj te vódi! Mozh ſvétiga Duhá naj te potèrdi! — Naj te shégna Bog Ozhe, ki te je ſtvaril; Bog Ṣin, ki te je odréſhil; Bog ſvéti Duh, ki te je poſvétil! — Shégin preſvéte Trojíze bódi in oſtani ſ' teboj vékomej. Amen.

Kader ſe umirajózhi s' shégnano vodó pokropí: — O Jesuſ! ſ' to shégnano vodó in s' ſvojo ſvéto kervjó me ozhíſti od mojih gréhov. Grévajo me is ſerza, sgol is ljubésni do tebe.

Kader ſe shégnana ſvézha pred njím dershí: — Vsèmi to luzh. Ona naj ti bo podóba Jesuſa Kriſtuſa. On nam je luzh; s' gorézho ljubésnijo mu moramo napróti iti. — O Jesuſ! tí ſi ſvetloba Ozhéta, tí ſi naſha prava luzh. V' tebe in v' tvoj ſvéti nauk vérujem; ohráni v' meni to luzh, dokler tebe ne vidim. — O Jesuſ! tí ſi ſtudeniz svelízhanja. V' tebe úpam, dokler te ne vshivam. O Jesuſ! tí vezhna ljubésin. Tebe ljúbim, tebe hozhem vékomej ljubiti. — O Jesuſ! tí ſi luzh ſvetá, ti raſsvetliſh vſakiga, ki na ſvet pride. Raſsvètli me sdaj, ko is ſvetá ſtópim. — Pêlji me

is ſmertne ſénze k' vézhnimu shivljenju. Raſvetli moje ozhí, de te vidijo v' deshêli shívih.

Kader ſe pred umirajózhiga podóba krishaniga Jesuſa dershí: — O Goſpód Jesuſ! pridi mi na pómozh, ſej ſi me tí s' ſvojo ſmertjo na krishi odréſhil. Tí ſi umerl, de ſi mi dal shivljenje. — O Jesuſ, de bi te pazh jeſt ſkorej, ne le v' podóbi, temuzh oblízhje v' oblizhje vékomej glédal in ljubil!

Po ſklenítvi: — *O.* Pridite na pómozh, ſvetníki boshji, prídite napróti angeli Goſpódovi; ſprejmíte njegóvo duſho, ter jo neſíte pred oblízhje Narvíſhiga.

V. Naj te ſprejme Kriſtuſ, ki te je poklizal, in angeli naj te péljejo v' Abrahamovo narózhje. *O.* Sprejmite njegovo dúſho.

V. Goſpod daj mu vézhni pokoj; in vézhna luzh naj mu ſvéti. *O.* Ter jo neſíte pred oblízhje Narviſhiga.

Goſpod, uſmili ſe naſ! Kriſte, uſmili ſe naſ! Goſpod, uſmili ſe ſe naſ! Ozhe naſh.

V. In ne vpêlji naſ v' ſkuſhnjavo. *O.* Temuzh réſhi naſ od hudiga.

V. Goſpod! daj mu vézhni pôkoj. *O.* In vezhna luzh naj mu ſvéti.

V. Od vrát peklenſkiga bresna. *O.* Réſhi, o Goſpod! njegovo duſho.

V. Naj pozhíva v' miru. *O.* Amen.

V. Goſpod! uſliſhi mojo molitev. *O.* In moje klizánje naj do tebe pride.

V. Goſpod s' vami. *O.* In ſ' tvojim duham.

Tebi, o Goſpod! perporozhimò duſho tvojiga ſlushábnika I., de ker je ſvétu umerl, tebi shiví; in kar je is zhlovéſhke ſlabóſti v' shivljenji pregréſhil, mu tí po ſvojim neſkonzhnim uſmi-

ljenji odpúſti in isbríſhi. Po Kriſtuſu Goſpódu naſhim. *O.* Amen.

Kader umirajózhimu svoní.

Neſkonzhno uſmiljeni Bog! tí ſi zhlovéka takó ljubil, de ſi, ga reſhíti, zlo ſvojiga edinorojéniga Ṣinú na ſvet poſlàl; bódi temu umirajózhimu, ki rasvésan biti perzhakúje, miloſtiv. Potèrdi ga, kér je ſlab; réſhi ga is vſih teshév. Ṣkáshi ſe mu kakor njegóviga Ozhéta; slájſhaj njegóve bolezhine. Rêzi njegovi duſhi to tolashivno beſédo: „Jeſt ſim tvoj;“ de ſ' tvojo pomozhjó ſmert in njé ſtrah ſtanovitno premága. — O Jeſuſ, Svelízhar ſvetá! tí ſi ſe njega dní na semlji ſ' ſmertjo vojſkovàl; tí posnaſh teshéve ſmertniga boja. Pokashi tému umirajózhimu velizháſtvo prihódniga shivljenja, de ne omága v' terpljenji ſedájniga. Na krishi ſi konzhàl; oſtáni per njem, de tudi on ſrézhno konzhá. — Ṣvéti Duh, toláshnik v' vſih nadlogah! toláshi téga umirajózhiga; ſtój mu na ſtráni, kér ſe is téga shivljenja v' vézhnoſt ſéli. Potèrdi njegóvo véro, njegóvo úpanje in njegóvo ljubésin. Ozhe, Ṣin in ſ. Duh, uſliſhi naſho poníshno molitev. Amen.

Premíſhljevanje sapuſhenih v' dan pogréba.

Nebéſa ſe ſprejéle duſho; tedaj naj tudi vsáme semlja teló, ktéro ji gré. Bog nam je dal mozh, preſtáti lozhítev duhá; on nam bo tudi mózh dal, preſtáti, ko truplo poneſó, in ga na pokopaliſhe ſprémimo. Ono bo ſtrohnélo na boshji njivi, de bo kdej velizháſtno zvetélo. — Goſpód

ga je dal, Goſpod ga bo vsél; imé Goſpódovo bódi hváljeno. Goſpód ga (jo) je ſprávil; sopet ſe bomo vidili. Bog ga (jo) bo s' ſvojo ljubésnijo s' nami in ſabo ſklenil. On ſam nam bo tó sgúbo povèrnil. — Ta duſha je, kakor úpamo per tebi, o Bog! Ona naj ſe veſelí naſhe vdánoſti v' tvojo ſvéto vóljo. Jókati ſmémo; sakaj tó sgúbo obzhútimo; tode naſhe ſerzé ne ſmé obnemagati v' naſhih bolezhínah. Njegova (njéna) duſha je lé dobízhik naſhla, in naſha sgúba nam bo tudi kdej dobízhik. — Ne mermrámo, o Bog! mi zhaſtimò tvoje vſelej módre in ljubesnive naméne. Toláshi, uſmíljeni Ozhe! naſ sapuſhene; pomíri, vári naſ. Ṣej ſi tí Ozhe ubógih, vdóv in ſirót. Verni nam, kar ſmo sgubili; v' tebe saúpamo. — Ṣ. Marija, shaloſtna mati Jeſuſova, pomózh sapuſhénih, toláshniza shaloſtnih, in naſha mati! ispròſi nam od Jeſuſa, ſvojiga Ṣina, gnado, de vſelej ſerzhnóſt in popolno vdanoſt v' njegovo boshjo vóljo ſkasujemo, njegove neisvédne pota mólimo, in kdej tje pridemo, kjér bomo v' hiſhi ſvojiga Ozhéta sopet vſe ſvoje prijátle náſhli, in ſe s' njimi vréd pred boshjim oblizhjem v' vézhni ljubésni veſelíli. Amen.

V. Poglavje.

Terpljenje naſhiga Goſpóda Jesuſa Kriſtuſa.

Kriſtjan, ki sazhne boléhati, ſe Bogú po sglédu Jesuſa Kriſtuſa, kí je na oljſko goro ſhel, darúje.

„Jesuſ je ſhel s' ſvojimi uzhénzi zhes potok Zedron, ker ſe je po ſvoji navádi na oljſko goro podál, in njegovi uzhénzi ſo sa njim ſhli.“

Si tedaj ſklenil, boshji Odreſhenik, sa zhlovéſhki rod terpéti! Tvoja neſkonzhna ljubésin ſe vezh ne da perdershevati. Na óljſki gôri je shálostni perzhétik tvojiga bolezhiga terpljénja. Deſiravno vſe ſtraſhne martre, ki te zhákajo, in ſvojo ſmert pred vidiſh, gréſh vender tje mírno, kakor ſzer; tí gréſh tje, kakor gré nedólshno jagnje v' saklanje; tí ſe v' dar poſtaviſh. „Shgavnih darov in darov sa gréh ne shelíſh, ſi takrat ſvojimu Ozhétu rekel. Glej! ſam pridem. Tukej je teló, kteró ſi mi opodóbil.“

O de bi pazh tudi jeſt terpljenje na-ſe vsél, kakor tí moj Svelizhar! Moja bolésin je teshávna. Tvoja volja je, de terpím; po tvojim povelji, ſe vléshem na póſteljo. Tvoje terpljenje ſe je na oljſki gôri perzhélo; moje ſe na ti bolníſhki poſtelji perzhne. Tí ſi tje ſhel ſvojiga ſerditiga Ozhéta potolashit; in jeſt grém v' póſteljo, de tebe, ki ſim te s' ſvojimi gréhi toli-

krat rasshalil, potoláshim. — Tí ſi tje ſhel, de bi sa gréhe drugih sadóſtil; jeſt ſe vléshem v' to póſteljo, de s' ſvojo bolésnijo ſvoje laſtne gréhe pokorím. Tí ſi tje ſhel, de bi ſe ſvojimu Ozhétu v' dar pernéſel; jeſt ſe vléshem v' to poſteljo, kakor dar, ki ſe na altar poloshí, na kterim bo darovan. Tí ſi Narviſhi Goſpodár vſih rezhí; vsêmi vſe, kar imám; vsêmi mene kakor ſvét, shiv, tvojim ozhém dopadliv dar. V' moji bolésni me ſhe bolj, kakor v' sdravji vſe o pómni, de ſim popólnima v' tvoji oblásti. O de bi vſe bolezhíne mojih údov, in vſe snotrajno terpljenje moje, s' grévingo nad mojimi gréhi, navdáne dushe, dar poſtále, ſ' ktérim bi ſe ſ' teboj ſpraviti samôgel!

Sdaj ſzer ne mórem per nekervavi daritvi neomadeshaniga jagnjeta v' zerkvi biti, in ſe s' njim tebi, moj Ozhe! po maſhnikovih rokah darováti; vender pa mi daſh veſelje, de dar vſih mojih mozhí tebi, v' drushbi ſ' tiſtim velikim dáram pernesem. Meni ſzer ni tréba rêzhi, ko ſe na bolníſhko póſteljo vléshem, kar je Isak rékel, ko je na góro ſhel: „Tù je ſzer léſ, kjé je pa shival v' daritev.“ Sakaj ta dar ſim jeſt ſam; ta dar je moja dusha. Tí ſi jo po ſvoji podóbi ſtvaril, in jeſt ſim bil takó neſrézhin, de ſim ſe soper tebe ſpuntal. Tode tí, Goſpod! ne boſh potertiga ſerzá, ki ſe pod tvojo vſigamogozhno rokó, kar je mogózhe, ponishúje, savergel. — Udov, ki ſi mi jih dal, ſim ſe v' gréh poſlúshil; sdaj pa ſe jih hozhem v' pokóro, v' ſlushbo pravízhnoſti poſlushiti. — Veſ nepokoj, ki mi ga ſtrah pred naſlédkam té bolésni déla; vſe bolezhíne, nozhí, ki ne morem ſpati v' njih; vſe

tesháve, vſe britkóſti, ki mi jih sdravíla délajo, in karkoli neprijétniga bi ſhe ſzer ta bolésin ſeboj iméti utegnila, ti she sdaj pernesem v' dar. — Daj, o Jesuſ! sazhétnik in ſpolnovaviz naſhe vére, de v' ti bolésni ſvoje ozhí smirej k' tebi obernjene imám; de smirej tvoje terpljenje premiſhljujem, in kakor tí, tudi jeſt v' enakih okoliſhinah ravnám. Le od tebe dozhakújem gnado. S' teboj, in kakor tí, terpím. — Kolikoſhna tolashba je to sa-me. S' ſerzhnoſtjo me navdá pogled na tvoje terpljenje! Kako majhno je moje terpljenje, ako ga ſ' tvojim ſklénem! — Navdaj me, v' sazhétku moje bolésni, popólnima ſ' tákimi miſlami, ſ' kakorſhnimi ſi bil tí v' sazhétku ſvojiga terpljenja navdán.

Jesuſ ſi ſad ſvojiga terpljenja pred ozhí poſtávi, torej ga tudi voljno prevsame. Kriſtjan ſi ſad ſvojiga terpljenja pred ozhí poſtávi, de ſe v' poterpeshlivoſti ob nadlógah poterdúje.

„Jesuſ je priſhel s' ſvojimi uzhénzi na priſtavo, ki ſe ji pravi Getsemani, in sravin njé je bil vert, v' kteriga je vezhkrat ſhel. Ta kraj je bil njega isdajávzu Judeshu, prav snan; sakaj, Jesuſ je bil ondi doſtikrat s' ſvojimi uzhénzi.“

Sakaj ſi tí, boshji Odreſheník takó perpravljen terpéti? Tí ſe ſam ſebe ſvojim ſovráshnikam v' róke daſh. Tí gréſh v' vert, ki je Judeshu, ktéri te hozhe isdati, prav snan. — Tí ſi miſlil na ſad, ki bo is tvojiga terpljenja sôrel. Tí ſi namrezh shé vidil, de boſh vſe ljudí na-ſe vlékel, kader bosh s' semlje nakviſhko vsdignjen. Shé ſi vídil hudizhevo kraljeſtvo ſ' tvojo ſmertjo ras-

djano, dólshni liſt naſhih gréhov ſplázhan, snamnje ſvojiga krisha po vſim ſvetu rasſtavljeno, in ſvetiti ſe na zhelu kraljev in zeſarjev. Tí ſi vidil, de boſh na deſnizi Ozhétovi ſedèl, in de ti bo tvoje ponishevanje, in tvoja pokórſhina do ſmerti na krishi imé perdobíla, ki je zhes vſe iména, in pred ktérim ſe móra vſe perklanjati, kar je v' nebéſih, na semlji in pod semljó. To je ſtorílo, de ſi soperſtavljánje ſvoje zhloveſhke natóre premagal, in de ſi v' vert Getsemani ravno takó veſel ſhel, ondi ſvoje terpljenje sazhét, kakor je ſhel Adam v' vert posemljiſkiga rája, kjér je greſhíl.

Koliko dobízhka uglédam tudi jeſt, rasſvetljen ſ' tvojo gnado, preljubi Odreſhenik! ki is moje bolésni isvíra! Tí ſi uſmíljen, torej ſi mi jo poſlàl. Kólikrat ſim te posábil v' sdravji! Kólikrat ſim ſe dal môzhni ſtraſti sapeljati! Kolikrat ſim béshal pred teboj, in ſim s' vſo mozhjó po veſelji, po zhaſti, po blagu téga ſvetá hrepenel! Sdaj pa tí, kakor moder ozhe, krotíſh mene, ſvojiga otroka, kér me ljubíſh; tí me ſhtrafújeſh, kér niſim ſvojiga sdravja v' dobro obrázhal, in ſ' to bolésnijo moje hude sheljé ovéraſh. Tí hozheſh, de jeſt sdaj, odlózhen od ſhumézhiga ſvetá, na tém tihim kraji v' ſe grém; de naj mólim, zheſar niſim doſihmah tólikrat ſtóril; de naj ſe na pot svelízhanja vernem, od kteriga ſim odſtópil. — Kakó nizhémerno je vſe blagó tega ſvetá! Kóliko teshavam je zhlovek podvershen! — Ako tí hozheſh, per ti prizhi tudi nar mogózhniſhi obnemága. Kakó malo ſim na ſmert in na tvojo ſodbo miſlil! Lahko bi bil s' naglo ſmertjo umerl! Zhaſt in hvala ti bodi, dobrotlivi Bog!

de mi ozhí odpreſh, in ſhe zhaſ daſh, perpravljati ſe! — In od kólikanj nevarnih perlóshnoſt me ta bolésin odvrazhúje; in kóliko perlóshnoſt mi da, na snanje dajáti poterpeshlivoſt, isrozhênje v' tvojo ſveto voljo, satajanje ſamiga ſebe, ponishnoſt in pokóro! Kakó popólna utégne zhédnoſt v' ſlabóſti poſtati! — In kakó podóbin poſtánem po tem takim tebi, boshji Svelizhar! ki niſi nobeniga gréha ſtóril, in ſi vender, de bi naſ s' ſvojim Ozhétam ſpravil, tólikanj terpel; zhe jeſt gréſhnik, v' duhu pokóre, po pótu ponishevanja in terpljenja hódim, ki ſam próti nebéſam pélje. — Takó ljubesnivi ſo tvoji naméni, o Bog! v' moji bolésni. Tí udáriſh le, de osdráviſh. Kakor is uſt Tobíja nobeniga mermranja ni bilo ſliſhati, ko ga je, deſiravno je dobre déla dopernaſhal, ſlepôta sadéla; in kakor ſe Job, kteri je bil od popláta do temena ſ' húdimi turi obſut in bres vſiga premoshenja, ko je popólnima sapuſhèn in ponishan ſedel, s' nobeno neſpodobno beſédo soper tebe ni pregréſhil, temuzh je vſe ſvoje terpljenje ſ' prezhudno poterpeshlivoſtjo prenáſhal: ſe hozhem tudi jeſt, kakor kriſtján, bres mermranja, tvojim prezhudnim ſklèpam podvrézhi, in terpéti; dní ſvoje bolésni hozhem kakor zhaſ gnade, kakor dní svelízhanja ſprejéti; sa dní tvojiga obiſkovanja, o Jesuſ! jih hozhem iméti; de pravi, ſtanovítni mir sadobím; vezhkrat hozhem na-te miſliti, in vſe tiſte naúke, ki mi jih s' moje bolésnijo daſh, v' prid oberniti.

Bolan kriſtjan ſe kakor Jesuſ s' molítvijo k' terpljenju perpravlja.

„Po tem je Jesuſ ſvojim uzhénzam rekel: Sedíte tukej, de grém tje in mólim. — Zhujte in molíte, de ne pridete v' ſkuſhnjavo.“

Kakó, de tí, boshji Svelízhar, móliſh? Ali niſi tí ſtudeniz vſih gnad in Goſpod vſih rezhí? — Tí ſi to ſtoril, de bi meni sgled sapuſtil. Kér ſi tí bolézhe terpljenje s' molitvijo sazhél, bi tedaj jeſt ne môlil v' sazhétku ſvoje bolésni? Kjé drugej, kakor v' molitvi bom sadóbil mozh v' ſvoji ſlabósti, tolashbo v' ſvojim terpljénji, poterpeshlivoſt v' ſvojih bolezhínah? Jeſt ſim ſzer le prah pred tabo, moj ſtvarnik! in ne saſlúshim ſ' tabo govoriti. Tode tí ſi uſmiljen; v' ſvojih potrébah ſmém k' tebi moliti. Torej mi daj neſkonzhno dobrotlivi Svelízhar! gnado, to bolésin, kakor dél tvojiga krisha, kakor snamnje tvoje pravíze in ljubésni ſprejéti, in ſe jé po tvojih ſvétih namenih, v' pokorjenje ſvojih grehov in v' ſvoje poſvezhênje poſlushiti. O de bi kakor Lazarjeva bolésin tebi v' vézhi zhaſt ſlushíla, tvoje nar viſhi goſpóſtvo ſkasála, in na snanje dala, de ſo tvoje ſtvarí, kar tizhe sdravje in bolésin, shivljenje in ſmert, tebi podvershene! Vſe ſvoje ſkerbí poloshím v' tvoje ozhétovo narózhje. Perpravljen ſim, kakor tí, terpéti; tode pomágaj mi s' ſvojo ljubesnivo in vſigamogózhno rokó. Raskáshi per vſaki novi teshavi, per vſakim novim boji, ſvojo mozh v' moji ſlabósti; ne perpúſti, de bi ſe dal, akoravno moja bolésin ſhe hujſhi poſtáne, ſkuſhnjavi v' nevóljo, nepoterpeshlivoſt in v' premajhno saupanje v' té premágati; daj mi tiſto velíko ſerzh-

noſt, ki je tebi in sa tabo vſe marternike in ſvetníke navdajala; daj mi, tudi v' nar hujſhih holezhinah, mir duſhe. Daj mi, na moji bolniſhki póſtelji tiſte molitve vdeleshiti ſe, ki ſi jo na oljſki gôri opravil. — Tí ſi naſh véliki duhóven. De bi s' naſhimi ſlabóſtmi uſmiljenje imel, ſi ſe tolikoſhnimu terpljenju podvergel. Tí sdaj ſedíſh na deſnízi ſvojiga Ozhéta; tí ſi naſh naméſtnik per njem. O, daj de bo moja molitev, ki jo po tvojim opominovanji, sdaj v' ſvoji bolésni opravljam, f' tvojo ſklénjena, k' tvojimu ſédeshu ſhla. Ako bi me moje grosno terpljénje ovéralo, s' sbranim in pásnim dúham moliti: te próſim, ſprejmi vſako ſhe takó kratko povsdigovanje mojiga ſerzá, vſak moj sdihljej, vſako vnóvzhino bolezhino mojiga teléſa, kakor de bi jeſt s' bolnim kraljem Ezehijem k' tebi klizal: Goſpod! grosno terpím, daj mi polajſhanje.

Jesuſ ſposna vſigamogozhnoſt ſvojiga Ozhéta; bólni kriſtjan ſposná vſigamogózhnoſt Jesuſovo.

„In ko je Jesuſ malo naprej ſhel, je na semljo padel in môlil, de bi, ako bi bilo mogózhe, preſhla od njega ta ura. In je rekel: Aba, Ozhe! tebi je vſe mogózhe, vsêmi ta kelih od mene; ali vender ne, kar jeſt hozhem, ampak kar tí.“

Moj Svelízhar! v' tólikoſhnih bolezhínah te je tolashíla miſel, de je tvoj Ozhe vſigamogózhin, in de te on od njih reſhiti samóre. In kakó bi to bilo nemogózhe njemu, ki ti je dal vſo oblaſt v' nebéſih in na semlji; in ki ti bi bil lahko, kakor ſi ſam rékel, v' tvojo reſhitev dvanajſt legijonov

poſlal? Tode tvoja ljubésin do zhlovékov je bila ſhe mozhnéji; in torej ſi shelel to úro.

Tudi sa-me je v' moji bolésni toláshba, de je tebi, o Bog! vſe mogózhe. Tí ſi nebó in semljo is nizh ſtvaril; tí ſi zhlovéka is prahú sobrásil; tí ſi morju poſtávil mejé; tí ſi poſlal Israelzam bolésni in ſmert v' ſhtrafingo; tí ſi jih pa osdrávil, ko ſo v' ſé ſhli, ſ' poglédam na bronaſto kazho, ki je bila podóba tvojiga krisha; pokladanje tvojih rok, ena beſéda is tvojih uſt je velíko bolníkov osdrávila, in je zlo mertve k' shivljenju obudila; na tvoje povelje je sdajzi mersliza Petrovo taſho sapuſtila; zlo ni bilo potrebno, de bi bil tí vprízhin; tí, ki ſi bil delezh prezh, ſi le hotel, in ſtótnikov hlapiz in dvórnikov ſin, ſta sopet sdravje doſégla. Tí ſi mertvo hzhér Jajrovo, ki je bil prédnik ſ-hodníze, v' shivljenje obudil; tí ſi ſháloſtni vdovi v' Najmu njéniga ſinú, ki ſo ga she v' grob neſli, shiviga nasaj dal; tí ſi Lazarja, ki je ſhtiri dní v' gróbu leshal, od mertvih obúdil. In tvoja roka ſhe ni perkrajſhana; tí ſi ſhe védno tiſti, ki k' ſmertnim vratam, in od ondod sopet nasaj pélje. Tí ſi pravi sdravník naſhih duſh in naſhih teléſ. Zlo, kader naſ ne osdráviſh, iſheſh naſhe ſrézhe; neſkonzhno bolji shivljenje naſ zhaka kôniz naſhiga shivljenja. Moj Bog! tebi ni nobena rézh nemogózha. Kakor ſi plamen ognjénze, v' ktéri ſo bili tvoji ſlushabniki, pogáſnil, samoreſh tudi vrozhíno mojiga shivôta saduſhiti in mi sdravje sopet dati, ali vſaj ſtoriti, de bo ta bolésin k' mojimu poſvezhênju ſlushíla. Tvoja vſigamogozhnoſt me ſ' tolashbo, s' upanjem in s' saupanjem navdá. Sa kaj naj te sdaj próſim? Le sa to, kar je tvoji ſvéti vólji vſhezh. Jeſt

dozhakujem, kakor mertvoúdni le od tebe sdravja; zhe je tvoja vólja, in zhe ſprevidiſh, de je to sa-me dobro. Jeſt ti le beſéde góboviga rezhem: „Goſpod! ako hozheſh, me osdraviſh.“

Bolán kriſtjan ſe podveršhe boshji volji, kakor Jeſuſ volji ſvojiga Ozhéta.

„Jeſuſ je malo dalje ſhel, in padel na ſvoj obras, in je môlil rekózh: Moj Ozhe! ako je mogózhe, naj gré od mene ta kélih; pa vender ne kakor jeſt hozhem, ampak kakor tí ... Spet je vdrugizh ſhel, in môlil, rekózh: Ozhe moj! ako ne móre ta kélih memo iti, kakor de ga pijem, naj ſe sgodí tvoja volja. In je ſpet priſhel, in jih je naſhel ſpati; njih ozhí namrezh ſo bile dremôtne. In jih je popuſtil in ſpet ſhel, in vtrétizh môlil, in ravno tiſte beſéde govóril.“

Takó ſi tí, boshji Svelízhar! neisrezheno tésho boshjiga rasshaljenja isrékel! Tvoja zhlovéſhka natora, ki je, rasun gréha, v' vſim, naſhi zhlovéſhki natóri enaka poſtála, je vſe tvoje terpljenje in tvojo ſmert prav slo obzhutila. Deſiravno pa ſe je grosíla, ſi vender ſvojo voljo volji ſvojiga Ozhéta podvergel. Trikrat ſi mu rekel: Moj Ozhe! ako je mogozhe, naj gré od mene ta kélih; pa vender ne, kakor jeſt hozhem, ampak kakor tí!

Tudi jeſt, o moj Svelízhar! obzhútim britkoſt kelha terpljenja, ki mi ga sdaj podáſh. Moja natóra ſe bráni, ko smiſlim bolezhine, ki utégnejo nad-me priti, in morde naſlédnjo ſmert. Tode tvoj sgled me s' ſerzhnoſtjo in mozhjó navdá. Tudi jeſt mólim k' tebi: Moj Ozhe! ako

je mogozhe, naj gré od mene ta kélih; pa vender ne, kakor jeſt hozhem, temuzh kakor tí! In kdo ſim jeſt, de bi ſe v' bran poſtaviti predersnil? Ali ſmé perſténa poſóda od njega, kteri jo je narédil térjati, de naj ji da odgovor savolj ſvojiga sadershanja? Kaj bi mermranje soper tvoje naredbe pomagálo? Tí ſi narviſhi Goſpód; in tvoja volja je, de terpím. Naj moja bolésin dolgo ali kratko terpí; naj bodo s' njo vréd húde bolezhine ali ne; naj jo ſmert konzhá, ali ne; tvoja volja ſe sgôdi! Tí boſh dal vſe k' ſrézhi moje duſhe tekniti. Tí posnaſh moje terpljenje; tí me ljubiſh, in sa-me ſkerbíſh. Ker ſim sdravje is tvoje ozhétovſke roké s' veſeljem prejél, sakaj bi sdaj tudi bolésni is ravno tiſte roké ne prejél? Od tehe imam ſvoje bitje, ſvoje teló in ſvojo duſho. Tí imaſh kakor moj ſtvarnik, vſo oblaſt zhés-me. V' tvoji laſti je, mene v' tak ſtan poſtáviti, kakorſhniga sa-me sa nar boljiga ſposnáſh; in moja dolshnóſt je, v' tiſtim oſtati, 'ako bi bil ravno ſtan bolésni in bolezhín. Greſhil ſim; tí me sa-to ſhtrafujeſh po ſvoji pravízi. Nepokórſhina je Adamu in njegóvim mlajſhem paradish perpèrla; pokórſhina jim je sopet vrata va-nj odperla. Tvoji ſveti vólji tudi takrat podvrezhi ſe, kader ſe natóra v' bran ſtávi, to je délo tvoje gnade, in nar vezhi snamnje naſhe ljubésni do tebe. Torej hozhem s' satajevánjem ſamiga ſebe in ſ' poterpeshlivoſtjo terpéti. Miſel, de tí hozheſh, mi bodi tolashba in polajſhanje. Nózhem toshiti; mirno hozhem dozhakovati, kar ſi zhes-me ſklenil. Tvoj ſim, o Goſpod! naj shivím ali umerjem. Tvoja volja naj ſe sgodí!

Bólni kriſtjan ſam ſebi ozhíta, kar je Jesuſ Petru ozhítal.

„In kader je od molitve vſtal, in k' ſvojim uzhénzam priſhel, jih je naſhel ſpijózhe od shaloſti. In jim je rékel: Kaj ſpitè? Vſtaníte, molíte, de ne pridete v' ſkuſhnjavo. — In je rékel Petru: Ṣimon, ſpíſh? Nifi mogel eno uro zhuti? Zhujte in molíte, de ne padete v' ſkuſhnjavo. Duh je ſzer voljàn, ali meſó je ſlabo.“

Kar ſi tí, moj Ṣvelízhar! pervimu ſvojih apoſtelnov ozhítal, je gotovo slo obzhutil; tode po vſi pravizi ſi to ſtóril. Ṣej je Peter malo poprej rékel, de ſe ne bo nad teboj pohújſhal, ako bi ſe ravno vſi pohujſhali; in ako bi ravno savolj tebe umréti mógel, te ne bo satajil. In vender saſpí; zlo eno uro ne more ſ' teboj zhuti, ko tí zhujeſh in móliſh in v' ſmertne teshàve prideſh, in ko boſh ravno kar ſvojim ſovrashnikam isdan.

Tode ali ne moram téga tudi ſam ſebi ozhitati? Ali rasumém, kaj de ſe pravi, ſ' teboj, terpézhi in ponishani Jesuſ, zhuti? Ali ſim ſe tvojiga terpljénja vdeléshil? Ali ſim poterpeshlivo prenéſel kakſhino sgubo, nadloge, ſtiſke, saſramovanje, obrekovanje, ozhitanje in bolésni? Ali mi v' ti rezhi véſt nizh ne ozhíta? Kakó nedovóljin in zhmern, kakó prevsétin in ſamopáſhin ſim bil, kakó mozhnó ſim soper tvojo previdnoſt tóshil! Zlo eno uro ne niſim hotel ſ' teboj terpéti. Vſaj to bolésin ſi hozhem v' ſvoj prid oberniti; ſ' teboj, o Jesuſ! in kakor tí hozhem zhuti; trudnoſti in obúpnoſti ſe nozhem dati premagati. To ſim sdaj terdno ſklenil. Moj

duh je voljàn, ali moje meſó je ſlabo! kakó neſtanovitno je moje ſerze! ti posnáſh mojo nemogozhnoſt tudi v' sdravji. Moja bolésin ſtorí, de móram ſhe bolj vojſkovati ſe in ſhe menj v' ſé saupati. Oh, ſtoj mi na ſtrani s' ſvojo vſigamogozhno gnado, de ſ' teboj zhujem in mólim, de ſ' tvojimi miſlami vſe saſramovanje, ponishevanje in bolezhíne terpím, ki jih nad me póſhljeſh.

Bólni kriſtjan ſe perpravlja k' terpljenju in poterpeshlivoſti.

„In ko ſe je vernil, jih je ſpet naſhel ſpáti, (njih ozhí namrezh ſo bile trudne), in niſo védili, kaj bi mu odgovorili. In pride vtrétjizh in jim rezhe: Spíte sdaj in pozhivajte! Dôſti je; ura je priſhla; glejte! Sin zhlovékov bo isdan v' róke gréſhnikov. Vſtanite, pojdimo: Glejte! ktéri me bo isdal, je bliso.“

Tí ſi, moj Svelizhar! ſvoje terpljenje ſvojim uzhénzam pred povédal, de bi ſe prevezh ne preſtraſhili. Sdaj jim pa na tanko uro nasnániſh, in kakó de ſe bo nesapopadliva ſkrivnoſt ſpolnênja tvoje ljubésni do zhlovékov sgodila. Isdánje Judeshevo in kervoshelnoſt Judov ſta ti bila snana. Tí ſi na ſvét priſhel terpét, in ſi v' terpljenji ſvoj ték konzhàl. — Bo kali moje shivljenje drugázhino? Ali ni terpljenje delèsh kriſtjanov? Ali nam ni svelizhanje sa drugo shivljenje perhránjeno? Ali ni Jesuſ ſvojim apoſtelnam krisha, terpljenja, preganjanja in marter pred povédal? Ali jim ni rekel: „Svét ſe bo veſelíl, ví pa bote shalovali. Ali ni blagrovàl tiſtih, ki jókajo, preganjanje terpé, ki ſo obreko-

vani in preklinjevani? Ali ni raslozhno rékel: „Ako hózhe kdo sa menoj priti, naj satají sam sebe, in naj vsame svoj krish, in naj hódi sa menoj.“ — Ali bi nas bil s' tólikoshnim ponishevanjem in na sadnje s' smertjo na krishi spravil, ko bi se bilo drugazhi sa nashe gréhe sadosti storiti samôglo? Ali ni mógel on sam terpéti, in po tem takim iti v' svoje velizhastvo? Kér je glava terpéla, ne bodo kali tudi udje terpéli? Ako se Jesusoviga terpljénja vdeleshújemo, se ne bomo kali tudi njegoviga velizhástva vdeléshili? Ali niso vsi svetniki po terpljenji in nadlógah v' boshje kraljestvo prishli? Ali se ne mórajo vsi, ki poboshno shivéti hózhejo, pregánanja nádjati? Ali ne táre vsih Adamovih otrók, poglavarja in berázha, ta jarm? Ali niso vsi teshávam, bolezhínam in bolésnim podvèrsheni? Ali nozhe Bog vsih podóbi svojiga krishaniga Sinú enakih storiti? Ali ne zhísti on svojih isvóljenih, kakor se zhisti slató v' ognjénzi? — Ura je prishla. Perpravljen sim, naj pride, kar koli si bodi, is moje bolésni. Nikóli ne bom tolikanj terpèl, kolikor je Jesus terpel, in kolikor savolj svojih gréhov, sa ktére bi bil utégnil vékomej shtrafan bíti, saslúshim. — Gospod Jesus! daj de bom po tem sposnánji ravnàl. Daj! de bom svojimu terpljenju s' tisto serzhnostjo napróti shel, s' ktéro si shel svojimu isdajavzu napróti.

Jesus shaluje, ko vidi tolikanj gréhov ljudi; bólni krishján shaluje, ko vidi tolikanj svojih gréhov.

„In Jesus je vsél seboj Petra, in Jakoba,

in Janesa; in sazhne preſtraſhen in otóshin bíti, in rezhe: Moja duſha je shaloſtna do ſmerti.“

Kakó je mogózhe, dē ſe tí, moj Svelizhar! terpljenja, ktero ſi takó shêlel, sbojíſh in uſtráſhiſh? — Zerkvéni ozháki uzhé: Tvoje natanko snanje vſih gréhov zhlovékov ſ' ktérimi ſi bil obloshèn, kakor tiſti ſprávni dar ſtare savése, ki je bil v' ſprávo gréhov vſiga ljudſtva perneſèn, ti je to velíko shaloſt naprávilo. Oſtudnoſt, velikóſt in hudobija gréha, ſ' ktérim je bilo narviſhi velizhaſtvo boshje od sazhétka ſvetá sháljeno, in ſe ſhe sháli, in bo do konza ſvetá sháljeno, ſo te v' to morjé shaloſti in bolezhín povesnile.

Kér ſi pa tí, o Goſpod! savolj tólikoſhnih gréhov, kterih niſi bil kriv, ſmertno shaloſt obzhútil; kolikoſhna móra moja shaloſt biti, kader na ſvoji póſtelji, kakor Ezehija, v' britkoſti ſvoje duſhe, ſvoje pretekle léta premiſhljujem, in ſi pred ozhí poſtávim vſe tiſte gréhe, kterih ſim kriv! — Deſiravno moja bolésin doſihmal ni nevarna, ſe móram vender perpraviti, in ſvojo veſt sa zhaſa sravnati. Ker is rasúmnoſti v' menj imenitnih rezhéh várno ravnámo, kólikanj bolj várno moramo ravnati v' tém, kar tizhe svelizhanje duſhe! Kólikanj bolníkov umerje bres odvése od njih gréhov, kér ſo ſvoje perpravljánje k' temu predólgo odláſhali! Ali ſe ne utégne to tudi meni sgoditi? Ali ſe ne utégne moj ſtan nanáglima ſ-húſſhati? Danſ, moj Bog! mi daſh zhaſ in vóljo; tode mi ne obljúbiſh, de bom jutri ſhe obóje imel. Kakó ſtraſhno bi bilo, ko bi umerl, in pred-te, ſvéti in pravizhni Bog! s' nezhiſtim ſerzam ſtópil! Ali hozhem zhákati, de tiſta nozh naſtópi, v' kteri ne more nobedin nizh

vezh ſtoriti? Ali ſe hozhem v' nevarnoſt podáti, de bi ſe ne savédil; kar je vender takó potrébno, de ſvéte sakramente, slaſti sakrament ſ. pokóre vrédno prejmèm? Ali ne móram biti prevídin, in tega ob tem takó perlóshnim zhaſu ſtoriti! Nikoli nisim presgódej perpravljen, v' vezhnoſt ſtopiti; sakaj vſak okomigljej utégne biti poſlédnji.

Torej me sdaj raſvètli, dobrotlivi Bog! de vſako gubò ſvojiga ſerza odgernem, in ſvojo véſt na tanko preiſhem. Sej tí vſe moje gréhe bolj na tanko véſh, kakor jeſt. — S' koliko dobrótami ſi me obſúl! In kakó nehvaléshin ſim bil do tebe! Kólikrat ſim ſvojo dúſho, ki je bila le sa-te in sa nebéſa ſtvárjena, s' miſlami oſkrúnil, ki jo nevrédno délajo, va-nje iti! Kóliko sheljá ſim imel, ki niſo po tebi, moj Bog in Goſpod! hrepenéle. Tí ſi me is nizh ſtvaril. Kakoſhne ſo bile moje ſpoſhtovánje, moja hvaléshnoſt in ljubésin do tebe? Kolikrat ſim ſe premalo ſpodóbno v' zerkvi sadershal; kolikrat ſim bil premálo pásin in sbran per molitvi! Kolikrat ſim ſvete sakramente bres potrébniga perpravljanja prejél! Koliko dobriga bi bil utégnil ſtoriti! Kolikrat ſim tvojo poſtávo prelômil! — Moje teló je v' svétim kerſtu tempel ſ. Duhá poſtálo. Tode ali nisim nikoli téga tempelna oſkrúnil? Ali nisim nikoli po neſpodóbnih sheljah ſvojiga meſá ravnàl? Kolikanj ſim délal in govóril, bres de bi ſe bil hvaléshne ljubésni do tebe in tvoje zhaſtí ſpomnil! Zlo malo sveſtôbe ſim ſkasovàl v' ſpolnovanji dolshnóſt ſvojiga ſtanú! Kakó nápzhno ſim ſe doſtikrat dragiga zhaſa poſlúshil! Kolikanj ſim ſtoril is zhaſtilakomnoſti, is nizhémernoſti, is ljubésni

do poſvetniga blagá in do teléſniga, pregréſhniga veſelja! — In kakó ſim ſvojiga blishnjiga ljubil? Ali ſim s' njim v' miru in edinoſti shivel? Ali ſim mu v' njegovi potrébi po ſvoji môzhi pomágal? Kólikrat ſim káko ſtvar, kak majhin dobizhik bolj zénil, kakor tebe, o Bog, in nar vezhi dobróta! Kolikrat niſim tvojiga glaſú poſlúſhal, ko ſi me od bresna, v' kteriga gréh pahne, nasaj vlékel, ali ſim ga zlo sadúſhil! — O Bog! tí ſi mi dal shivljenje; tí ſi me v' ſvetim kerſtu sa ſvojiga otrôka vsél; ki ſi mi dal po kerſhanſko isrejenimu biti; jeſt ſim bil v' dobrim poduzhèn; jeſt ſim vidil poboshne sgléde; tí mi tolikrat moje gréhe odpuſtíſh; tí ſi me tólikrat s' ſvojim laſtnim méſam nashívil; zlo ſ' to bolésnijo me k' ſebi klizheſh. Kaj bi bil tí ſhe ſtoriti samôgel? In vender ſim jeſt tebe, o Bog! ki ſi neſkonzhno popóln in vſe ljubésni vrédin, le malo ljubil; jeſt ſim tebi, ſvojimu narviſhimu Goſpódu, le malo ſlushil; jeſt ſim tebe, ſvojiga nar boljiga Ozhéta tolikrat in tako mozhnó rasshálil. Kakó nehvaléshin ſim jeſt! S' odkritoſerzhno grévingo to samôrem rezhi: Ozhe! greſhil ſim ſoper nebéſa in ſoper tebe! Vezh niſim vredin tvoj ſin imenovan biti. — Savolj téga ſim shâloſtin; to ſvojo shaloſt ſklenem ſ' tiſto, ki ſi jo na oljſki gòri obzhútil. Obnemagati bi mogel savolj té shâloſti, ko bi od tvojiga neſkonzhniga uſmiljenja ne úpal, de me tí s' njó le savolj téga navdájaſh, de v' meni svelizhanſko pokóro obrodí, in de ſe bo, kader ſe bom s' grévingo, ki is ljubésni isvíra, ſ' terdnim ſklèpam pobóljſhati ſe, in s' odkritoſèrzhnoſtjo ſpovédal, v' právo veſelje ſpremenila.

Kriſtuſove bolezhine, ko je vidil gréhe zhlovékov; bolezhine bólniga kriſtjana, ko vidi ſvoje laſtne grehe.

„In ko ſo Jesuſa ſmertne teshave obſhlè, je perſerzhniſhi môlil. Njegov pot pa je bil, kakor kervave kaplje tekózhe na semljo.“

Gréh je tedaj v' tvojih ozhéh, boshji Odreſheník! kej grosovitniga, kér ſi savolj njega v' ſmertne teshave padel. Tí ſi vſigamogózhin; in sdaj omagújeſh. V' nar bolj snotrajni kraj tvoje duſhe tekó réke vſih gréhov zhlovéſhkih; is vſiga tvojiga shivôta shenêjo kervav pót. Tvoje bolezhine ſo velíke, kakor neſkonzhno, nesmerno morjé.

Kakoſhna je pa shaloſt zhes moje bresſhtevilne gréhe, ki ſe jih ſpovédati miſlim? Ali imám nad njimi ſtudênje in britkoſt, ki mi takó rekózh ſmertne teshâve in medlévze délajo! O de bi pazh nad njimi shaloſt obzhutil, ktera bi bila tvoji enáka! To samóreſh le tí, ki is nar tèrji ſkale vôdi têzhi ukasheſh, in ki kamnje v' bogate ſtudênze ſpremeníſh, v' meni obudíti. Ne sató, kér ſim bolán in ne vém konza ſvoje bolésni; ne ſamó, ker je gréh ſam na ſebi oſtúdin; ne is ſtrahú ſhtrafing, ki jih gréſhnikam shugaſh, temuzh le sato me grevajo moji gréhi, kér ſim s' njimi tebe rasshálil, ki ſi neſkonzhno ljubesniv. — Tvoje bolezhíne ſo bile snotrajne; omêzhi potári tudi moje ſerzé, de ſvoje gréhe is vſiga ſerza objokújem. Tvoja sháloſt je vſe pretekle in prihódne gréhe zhlovékov obſégla. Torej me móra vſak moj greh takó boléti, kakor de bi bil nar

ljubſhi rezh téga ſvetá sgubil; ſej tí vſak gréh ſovrashiſh.

Torej ſim terdno ſklenil, vſakiga gréha, in zlo perlóshnoſti k' gréhu varovati ſe, in raji umréti, kakor tebe rasshaliti. Le tebe, o Bog! hozhem ljubiti in v' premiſhljevanji tvojih sapóved ſvojiga veſelja iſkati. Ako mi sdravje sopet dodelíſh (tode ſtori po ſvoji ſvéti vólji) hozhem popólnima tvoj biti. — Nedólshni Jesuſ! tudi jeſt ſim kriv tvojiga kervaviga potú, ki ga vidim nad tabo. Ali bi ne mógel ſkerbéti vſaj s' ſvojimi ſolsámi tiſti vézhin plamen saduſhiti, kteriga s' ſvojimi gréhi saſlushim? Ali bi ne mógel vſaj ſvojo shaloſt zhes ſvoje gréhe ſ' tvojo shaloſtjo nad njimi ſkleniti, de pravízi tvojiga Ozhéta, ki ſi jo le tí s' ſvojim terpljenjem potolashiti samogel, sadôſti ſtorím. O Goſpod! tí preiſkovaviz ſèrz; tí posnaſh mojo grévingo; bodi miloſtiv meni gréſhniku! uſmili ſe me po ſvoji veliki miloſti!

Per bolnim kriſtjanu naméſtuje maſhnik, ki ga ſpoveduje angela, kteri je Jesuſa pokrepzhal.

„Perkásal ſe je pa angel s' nebéſ, kteri ga je pokrepzhal.“

Goſpod! tí ſi prezhúdin v' vſih ſvojih délih! In de naſ preprízhaſh, de je bila tvoja britkoſt grosovitna, in de ſi bil po ſvoji zhlovéſhki natori naſhim ſlabóſtim podvèrshen: vidim, de ſe tí, ki ſi vſigamogózhin, in v' vſih ſtiſkah naſhiga shivljenja naſha edina tolashba, od ſvoje ſtvarí, od angela, ki ſe pred tvojim ſédeshem tréſe, pokrepzhati in tolashiti daſh.

Tudi jeſt potrebújem, ko ſe ſvojih gréhov

ſpómnim, tolashbe. Té pa ne ſmém od nobeniga angela perzhakovati; od máſhnika pa, ki me ſpovedúje jé upam, zhe le gréhu odmerjem, in ſe njegóve tolashbe vrédniga ſtorím. Sej imajo maſhniki obláſt, gréhe odpúſhati; oní imajo ſlushbo ki ſe je angeli bojé. Tem hozhem sdaj ſtan ſvoje duſhe, ki je bolj sháloſtin, kot uni mojiga teléſa, v' ſveti ſpóvedi rasodéti. Stoj mi na ſtrani, o Jesuſ! v' tem nar imenitnéjim opravilu, in ſprejmi me míloſtivo. Tvoja dobrotlivoſt je vſaj vézhi, kot nar vézhi hudobíja zhlovéſhka. Tí naſ ſam sagotovíſh, de ſi priſhel, gréſhnike klizat. Kakor gréſhnik ſe ſzer slo bojím tvoje pravíze; vender pa vſe upam od tvojiga uſmiljenja po saſlushenji tvoje ſmerti. Ali bi me bil ſtvaril in odréſhil; ali bi mi bil to bolésin poſlal; ali bi mi bil grévingo zhes moje gréhe, voljo, zhaſ in perloshnoſt ſpovédati ſe dodélil, ko bi me bil hotel vékomej neſrézhniga ſtoriti? Torej hozhem sdaj s' saupanjem sakrament pokóre prejéti. V' njem úpam pokoj ſvoje veſtí in tiſti mir doſézhi, kteri she tukej pravizhnim tiſtiga veſelja okuſiti da, ktero jih v' prihodnim shivljenji zhaka. Po tem pôſhlji nad-me, kar hozheſh. Ako ſe ſam ſebe ojſtro ſódim, mi boſh tí miloſtiv ſodník. Ta sakrament bo takó rekózh deſka, ki me is potópa otmè; v' ti ſvéti kopli bom s' Jesuſovo kervjo ozhíſhen. — Vſe rane ſvoje duſhe hozhem maſhniku pokásati; potlej naj, kakor uſmiljen Samarján, vino in olje va-nje vlíje. Kér ſe nísim framoval ſvojih grehov pred boshjimi ozhmi ſtoriti, ſe tudi nozhem framovati, ſe jih njegovimu naméſtniku ſpovédati. Kér sdravníku nobène nápake ſvojiga teléſa ne perkrijem, ne bom

kali tudi ſtanú ſvoje dúſhe Goſpodovimu ſlushábniku, rasodel, ki me s' Jesuſovo kervjó osdraviti samóre? Ali ni bolje sa-me, de ſe sdaj na ſkrivnim ſvojih gréhov obtóshim, kakor de bi bili kdej pred vſim ſvétam ozhitni. Ali bi ne hotel s' odkritoſerzhno in popólno ſpóvedjo, ſtraſhno obſojênje narviſhiga ſodnika shivih in mertvih prehitéti? — Raſvetli, pokrepzhaj in vôdi me v' tém opravílu, o Bog! Daj, de ſe bom odkritoſerzhno, natanko in s' sgrévanim ſerzam ſpovédal, de tí odvéso, ki mi jo bo tvoj ſlushabnik na semlji dal, v' nebéſih poterdiſh.

Bólni kriſtjan ſe perpravlja k' prejémi ſvete popólnize, kakor ſe je Jesuſ perpravljal, s' ſvojimi uzhénzi sadnjo vézherjo iméti.

„Pred velikonozhnim prásnikam, ko je Jesuſ védil, de je priſhla njegóva ura, de bi ſhèl is téga ſvetá k' Ozhétu, ker je ljubil ſvoje, ki ſo bili na ſvétu, jih je do konza ljubil. In póſhlje dva ſvojih uzhénzov (Pétra in Janesa) in jima rezhe: Pojdita v' méſto, in váji bo ſrezhal zhlovek, kteri poneſe verzh vôde; ídita sa njim; in kjér noter pojde, rezíta hiſhnimu goſpodárju, de Uzhenik rezhe: Kjé je moja goſtivniza, kjér bom velikonozhno jagnje s' ſvojimi uzhénzhi jédel. In on vama bo pokásal velíko obédnizo pogernjeno; ondi nam perpravita. In njegova uzhénza gréſta, in prideta v' méſto, in najdeta, kakor jima je bil povédal, in ſta perpravila velikonozhno jagnje.“

Tí, dobrotlivi Bog! hozheſh sdaj ſvojim uzhénzam poſlédnje snamnje ſvoje ljubésni dati. Oni naj ſe predin ſe poſloviſh tvojiga meſá in

tvoje kervi vdeléshijo. Miſlili ſo, de bodo le tiſto velikonozhno jagnje jédli, ki ſe je v' ſpomín memohoda angela, ki je Egípzhane udáril, in hiſham Israelſkim sanéſel, in v' ſpomín odhóda Israelzov is Egipta obhajalo. Tí pa, ne de bi bil ſamó sapóved hotel ſpolníti, temuzh ſi tudi to, kar je velikonozhno jagnje opodóbilo, poſtavil! Tí ſi preſvéti sakrament, kakor velikonozhno jagnje kriſtjanov poſtávil, in ſi hotel pravo velikonozhno jagnje med-nje rasdeliti. — Tí ſi védil, de je tvoja ura priſhla; torej ſi vſe k' temu perpraviti ukásal. — Ne vém konza ſvoje bolésni. V' tém ſtanu tedaj shelím po sapóvedi zerkve in k' boljſhanju drugih vérnih, ſvéto popótnizo ozhitno prejéti; kér vém, de ako te bomo pred ljudmí ſposnáli, naſ boſh tudi tí pred ſvojim Ozhétam sa ſvoje ſposnàl. — Vérujem v' té, kakor v' Ozheta in v' ſvetiga Duhá vérujem. Tí ſi Ṣin shiviga Bogá, tí ſi naſh Goſpod in Bog. Vérujem tvojo beſédo, tvojo ſveto zérkev in vezhno shivljenje. To ozhitno ſprizhújem, kér tvoje preſvéto teló in tvojo preſvéto krí prejmem. Ta ſvéti sakrament je velikonozhno jagnje bolníkov; je mozh ob preſeljênji is nadlog téga shivljênja v' bolji shivljênje; je mana, ki naj me v' puſhavi téga ſvetá shiví, dokler ſrezhno v' obljubljeno deshelo ne pridem; tiſti kruh je, ki mi ſamó do gôre Goſpódove, ki je kôniz mojiga popótvanja, mozh dati samóre. Ta krish je dal marternikam v' nar hujſhim terpljenji, in ſvetníkam v' nar daljſhih bolésnih poterpeshlivoſt. — Kakor ſe kashe, ſi to ſvéto obéd sató svezhér ſvojiga shivljenja poſtávil, de bi nam pokasal, de nam je ob sadnji uri nar bolj potrébna, in

demóramo, predin is ſvetá grémo, mozhnó shelétí, jo prejéti, kakor ſi tudi tí pred ſvojo ſmertjo mozhno shêlel, s' ſvojimi uzhénzi velikonozhno jagnje jeſti. O boshji Svelízhar! ne bojím ſe; hrepenim velíko bolj po ſrézhni uri, ob kteri boſh k' meni priſhel. Ali bi kdej presgodej priſhel k' sdravníku, ki me ſam osdraviti samóre? Ali ne potrebújem sdaj tolashbe? in ali je ne sajémam is nar zhiſtéjiga in edíniga ſtudenza vſe prave toláshbe? Bi me kali sakrament, ki je kal neumerjózhnoſti in saſtava vezhniga shivljenja, blishéji k' ſmerti perpraviti utégnilo!

Kólikoſhno ſpoſhtovanje, kólikoſhno gorézhnoſt, kólikoſhno zhiſtoſt ſerzá bi jeſt mógel slaſti ob tem ſvétim obhajilu iméti, ki je morbiti sadnje mojiga shivljenja! Tebe, ſvojiga ſtvarnika, kralja vſih kraljev, nar Ṣvetéjſhiga shelím prejéti. Ne zhlovéku, ampak tebi, vézhni, neumerjózhi Bog! naj prebivaliſhe perprávim. Kakó samórem to ſtoriti? Le ſam tí, o Goſpód! ſi samóreſh tebi ſpodóbno prehiváliſhe v' meni perprávili.

V' velíki, napravljeni obédnizi obhájaſh s' ſvojimi uzhénzi velikonozhno jagnje. O de bi bilo pazh moje ſerzé popolnima perpravljeno, de bi bilo popólnima zhiſto! V' ſvétim sakramentu pokóre ſim ſe ſzer od madeshev gréha ozhiſtiti shelel. Ali pa ni v' njem nizh vezh ſtariga kvaſú, od kteriga ſe moramo po apoſtelnovim povelji ozhiſtiti, ako hozhemo velikonozhno jagnje obhajati? O Goſpod! kdo posná ſvoje gréhe? Ozhiſti me tudi od tiſtih, ki ſo mi nesnáni. Vſe ſtúdim vnóvizh, in ſim terdno ſklenil, nobeniga ne vezh ſtoriti. Ozhiſti me od ljubésni

do gréha in zlo do shivljenja; ozhísti me od vſh poſvetnih sheljá; popólnima me ozhísti; ſtvari v' meni popólnima zhisto ſerzé; osáljſhaj ga s' vſimi zhédnoſtmi; vnêmi ga s' ognjem tvoje jubésni; daj mi sheljé po ti boshji jédi in slójo po ti nebéſhki pijázhi, daj mi gorézhe shejé, tukej ſ' teboj ſkleniti ſe, de te tamkej vékonej vshívam; preſúni me ſ' prav shivimi obzhutjeji nar vézhi ponishnoſti, ko premiſhljújem neſkonzhni raslózhik med tabo, moj ſtvarnik! in med ſabo, ki ſim ubóga ſtvar.

Blagor jim, ki ne vidijo, in vender vérujejo. O Jesuſ vérujem, de ſi ſe tudi is ljubésni do mene vzhlovézhil. Ti ſi moj Odreſhenik, moj ſrednik per ſvojim nebéſhkim Ozhétu, dóliz mojiga vézhniga shivljenja, moj sgled v' terpljenji in ſmerti; gláva, ſ' kteró ſim ſklenjen; tí ſi moj Bog in moj prihódni ſodník. Pomnôshi mojo véro v' reſnizhno vprizhnoſt tvojiga ſvetiga teléſa in tvoje ſvete kervi v' ſvéti vezhérji pod podóbami kruha in vina. Poterdí me v' véri na vſe, kar ſi rasodèl; in kar nam ſvéta, rimſka katólſhka zerkev, ki v' nji umréti shelím, verovati velí. — Koliko dobriga ſi ſvojim uzhénzam ſhe per sadnji vezhérji obljúbil: tí ſi hotel sa-nje ſkerbéti; tí ſi le tje ſhel, jim ſtanovaliſhe perpravit; kjér ſi tí, naj lodo tudi ôni! Upam odpuſhenje ſvojih gréhov savolj tvoje ſmerti; úpam vſtajênje is grôba in vézhno shivljenje. Poterdi moje upanje v' té! — In ali te ne móram is vſiga ſerzá, zhes vſe ljubiti! Sej ſi me tí poprej ljubil; tí ſi bil per sadnji vezhérji do ſvojih uzhénzov póln ljubésni; tí ſi ſe is ljubésni do naſ ljudí nar grenkejſhi ſmerti

podvèrgel. — Dodéli mi tudi tiſto ljubésin do blishnjiga, ki ſi jo svezhér pred ſvojo ſmertjo apóſtelnam tolikanj perporózhil. S' pomozhjó tvoje gnade hozhem tiſtim, ki ſo me mordè rasshalili, ali ktere ſim mordè jeſt rasshalil, snamnja popólne ſprave dati. Kakó bi ſe ſzer mogel predersniti, tebe prejéti, ki ſi Bog mirú, in ki ſi na krishi sa ſvoje ſovráshnike mólil?

Sgled Jesuſa, ki je predin je bil sakrament preſvétiga réſhnjiga teléſa poſtávil, apoſtelnam nogé umìl, navdája bolnika, predin ſvéto popólnizo prejme, s' ljubésnijo do blishnjiga, ſ' ponishnoſtjo in ſ' zhiſtoſtjo.

„In ko ſo vezhérjali (ko je bil hudizh Júdeshu Iſhkarjotu Simonovimu shé v' ſerze dal, de bi Jesuſa isdal,) vedózh de mu je Ozhe vſe v' roke dal, in de je od Bogá priſhel, in k' Bogu gré, vſtane od vezhérje, in déne s' ſebe ſvoje oblazhilo, in vsame pert, ter ſe opaſhe. Potlej vlíje vôde v' medénizo, in sazhne umivati uzhénzam nogé, in briſati ſ' pertam, ſ' ktérim je bil opáſan.“

Kakó ſi ſe ponishal, o Jesuſ! kér ſi ſvojim uzhénzam, in zlo tiſtimu smed njih, ki ſi ga sa ſvojiga isdajavza pósnàl, nogé umìl! Gotóvo ſi jih ſ' tem k' ljubésni blishnjiga, k' ponishnoſti in k' zhiſtoſti opominjati hotel, ſ' ktérimi ſe móramo k' prejémi preſvétiga sakramenta tvojiga teléſa in tvoje kervi perpravljati. — Kolikoſhna ljubésin ſe v' tem ponishnim délu vidi! — Kolikoſhin sgled ponishnoſti sa tvoje uzhénze, kteri ſo tebe, ſvojiga goſpóda, tebe ki je tvoji oblaſti

Ozhe vſe isrózhil; ki ſi od Bogá priſhel, in ſpet k' Bogu nasaj ſhel, v' podóbi hlapza pred ſvojimi nogámi vidili! Kolikoſhno zhiſtoſt ſi od njih térjal. Tiſta, ki ſi jo njih nogám dal, je bila podóba duſhne zhiſtoſti, ki ſi jo od njih térjal, predin ſi jih k' ſveti obédi púſtil! — Akoravno niſo tvoji uzhénzi takrat rasuméli, kar ſi jim ſtoril, vender ſposnam, de ſo té zhédnoſti k' vrédni prejémi ſvéte popótnize biſtno potrébne.

Tí ſi nam sapóved dal, po kteri móramo ſvojiga blishnjiga, kakor ſamí ſebe ljubiti. Kakó pravízhno in ſpodóbno je to! Şej ſmo vſi otrôzi eniga Ozhéta; ſej ſmo bratje med ſeboj, udje eniga teléſa, kteriga glava je Jeſuſ, po enim kerſtu ſmo prerojeni; s' eno jedjó namrezh ſ' tvojim méſam in tvojo kervjó ſe shivimò. In jeſt bi ſvojiga blishnjiga ne ljubil? Ali bi ſe ſmel predersniti v' ſvéti popótnizi, tebe, ki ſi sgol ljubesin, v' ſvoje ſerzé prejéti, ko bi ljubésin v' njim ne kraljevala? — Torej proſim vſe, ki ſim jih kdej, bodi ſi kakor hozhe, rasshálil, odkritoſerzhno sa odpuſhenje, kakor tudi is vſiga ſvojiga ſerzá vſim odpuſtím, ktere ſim rasshalil. O de bi jim pazh mògel kej prijétniga ſtoriti! kakó rad bi jim ſtóril! Odpúſti o Bog! meni in njim. Kakó rad bi vſako beſédizo, ki ſim s' njo dobrimu iménu blishnjiga ſhkodovàl, pokonzhàl, in ſhe tolizhkno krivizhno blagó, ki ga mordè v' laſti imám, povernil! Hozhem ſtoriti, kar mórem. In kakor ti je Zahej, ko te je v' ſvojo hiſho ſprejél, rékel: „Goſpod! polovízo ſvojiga blagá dam ubógim, in ako ſim koga kej ogoljſàl, povernem zhvetérno“ hozhem tudi jeſt ubogajme dati. Şej ſo tvoji udje; tebi ſtorím, kar

njim ſtorím; tebe bodo sa-me profili, de ſe sdaj tvoje ſvéte mise, vrédno vdeléshim, in de kdej v' tvoje vézhne ſtanovaliſha pridem.

Tode ne ſamo ljubésin, ampak tudi ponishnoſt ſe uzhím ſ' tvojo gnado is tvojiga sgléda, o Jesuſ! Tí ſi Bog, tí ſi ſtvarnik vſih rezhí, in jeſt ſim zherv, nizh, deſiravno ſim délo tvojih rok. Tí ſi nar viſhi Goſpod nebéſ in semlje; in jeſt ſim nar révniſhi tvojih ſlushábnikov, ki ſim tvoj ſladak jarm tolikrat otréſel, in ſe shelésnimu jarmu húdiga ſovrashnika podvergel. Tí ſi Vſigamogózhni; in jeſt ſim takó ſlab. Tí ſi Narſvetejſhi; in jeſt ſim tolikoſhin gréſhnik. In vender me tí, o Goſpod in Bog! k' veliki obédi ſvojiga teléſa in ſvoje kervi povábiſh. Moja révſhina je ſvatovſko oblazhílo, v' kterim pred te ſtópim. Tí, o moj kralj! prideſh k' meni krotak; tí prideſh k' meni kakor ſkrit Bog, in térjaſh, de ako te prejmem, moram biti ubóg v' duhu; krotak in is ſerza ponishin. Jagnje boshje, ki gréhe ſvetá odjemljeſh, uſmili ſe me!

Poſlednjizh te profim, boshji Odreſheník! ozhiſti moje ſerzé; daj mi ſpokórne ſolsé, ſ' kterimi bom vſe umel, kar ti ne dopade. Odvsémi mi mojo preveliko ljubésin do shivljenja in do sdravja; le sa ljubésin do tebe, nar vézhi dobróta, ſtudenz vſe pravízhnoſti! te próſim, de mi ta ſveta popótniza ne bo k' ſódbi in k' pogubljenju, ampak k' doſégi vézhniga shivljenja.

Prôſhnja ſ. Petra do Jesuſa obudí v' bolníku sheljé po ſvétim poſlédnjim olji.

„Jesuſ pride tedaj k' Ṣimonu Petru. In Peter mu rezhe: Goſpod! ti meni nogé umívaſh? Jesuſ je odgovóril in mu rékel: Kar jeſt delam, tí sdaj ne véſh, védil pa boſh potlej. Peter mu rezhe: Ne boſh mi umíval nóg vékomej ne. Jesuſ mu je odgovóril: Ako te ne umíjem, ne boſh imel delésha ſ' menoj. Ṣimon Peter mu rezhe: Goſpód! ne ſamo nóg, ampak tudi roké in glavó.“

Dobrotlivi Bog! kakó je móglo tvoje shúganje Petra ganiti. — On je vſe sapúſtil, in je sa tabo ſhel, in je sató úpanje imel, kdej per tvoji ſodbi zhes Israel na enim smed dvanajſt ſédeshev ſedéti; in sdaj bi bil kmali to pravizo sgubil. Pervéril ſe je, de hozhe ſ' teboj umréti; in sdaj ſliſhi is tvojih uſt shúganje, de bo is tvoje drushbe ſklénjen. Kolikoſhno vojſkovanje ſe je móglo v' njem perzhéti! Od ene ſtraní je uglédal veſ oſramotèn tebe, o Jesuſ! pred ſvojimi nogámi, de bi mu jih umìl; od druge je shêlel te vekomej vshivati. Ko ſi je ta dobizhik prav shivó pred ozhí poſtávil, je veſ veſel savpil: „Goſpod! ne ſamó nóg, ampak tudi roké in glavó.

To proſhnjo tedaj tudi jeſt k' tebi, o moj Bog! póſhljem. Tí ſi sakrament poſlédnjiga ólja poſtávil, v' ktérim ſe mnogoteri udje shivôta maſilijo. O de bi mi pazh ta sakrament podelíli, deſiravno moja bolésin prav hude nevarnoſti na snanje ne dajè! Kolikoſhna toláshba, kolikoſhno oshivljênje je to sa bolnika! To oshiví véro, to

obudí úpanje, in pomnóshi ljubésin. Tvoj apoſtel Jakob pravi, kar to tizhe, v' tvojim iménu: Je kdo bolan smed vaſ: naj poſhlje po máſhnike zerkve, in naj nad njim mólijo, in naj ga v' Goſpódovim iménu s' oljem pomáshejo. In vérna molitev bo bolnika osdrávila, in Goſpod bo dal, de mu bo boljſhi, in ako je v' gréhih, mu bodo odpuſheni.“ To sdravílo ponújaſh bolníku k' sdravju duſhe, in ako je v' njegóvo svelízhanje potrébno, tudi k' sdravju teléſa. Kóliko bolníkov, ki ſo she nad njih osdravljenji obúpali, je to sdravílo is prav velíke ſmertne nevárnoſti v' popólno sdravje ſprávilo!

Ṣim ſe ſzer ozhíſtil s' svelizhanſko vodó sakramenta pokóre. Ali pa niſim, deſiravno ſim ſvojo véſt natanko ſpraſhevàl, nékej gréhov posábil, ki jih tí, o Vſigavedózhi! v' meni ſhe vidiſh? Ṣvéti sakrament poſlédnjiga ólja isbriſhe vſe njih oſtanke. — Tí ſi mi ſzer dal sheljé, ſvoje gréhe pokoriti. Tode kólikrat in kolikanj ſim te rasshálil! Ali je bila moja shaloſt nad njimi doſti velíka? Daj mi tedaj ta sakrament prejéti, kteriga zérkev sakrament umirajózhih imenúje; dopolnjênje je pokore; perpomózhik je, tvoji pravízi sadoſtiti, moji ſlabóſti na pómozh priti, in tebi, ſhe oſtálſhi dolg plazhati. — Reſ je, po tvoji dobróti ſim ſe v' tvojo ſveto voljo isrózhil. Ako pa po eni ſtráni ſvoje gréhe, mordè blishnjo ſmert in naſlédnjo ojſtro ſodbo; po drugi pa velikoſt ſvoje nadlóge, grosovítnoſt ſvojih bolezhín, in naſlédke ſvoje bolésni premiſhljujem: kolikoſhin nepokoj in ſtrah ſhe obzhútim v' ſebi. Kaj boljiga tedaj zhem ſtoriti, dobrotlivi Bog! kakor de k' temu ſvétimu masíljenju beshím, ki me v' ne-

premagliviga vojſhaka soper vſo mozh pekla prenarediti samóre; ki moje terpljenje polajſha, ki moj nepokoj mirí; ki me soper bolezhíne bolésni in soper ſtrah pred ſmertjo krepzhá, in mi pot perpravlja k' takó imenitnimu preſtópu is téga shivljenja v' drugo? Sdaj ſhe zhútim mozh v' ſebi; popólnima ſe ſhe savém; perpravljen ſim; na maſhnikovo molitev ſhe samorem merkati in ſe je vdeléshiti; ſ' tém ſe samórem k' ljubésni do Bogá, k' grévingi, k' saúpanju in k' isrozhenju ſpodbudovati. Posnéji bi utegnile opovére naſtopiti, in mi te dobizhke kratiti! Se bom kali bal, sdravíla poſlushiti ſe, ktero moji shivljenje, ne de bi ga kratilo, temuzh zlo podáljſhati utégne? Ali ſe zhem v' nevarnoſt poſtaviti, de me ſmert prenágli in mi gnado tega sakramenta pertèrga? Kratko in malo ne, o Jesuſ! Velíko bolj te perſèrzhno prósim sa gnado, de ga s' shivo véro, ſ' ponishnim saúpanjem, s' odkritoſerzhnim isrozhênjem v' tvojo ſveto vóljo prejmem. Navdàj me s' otrozhjim ſtráham in s' gorézho ljubésnijo. — Popólnima ſe ſklénem ſ' teboj, ki ſi na oljſki gôri in na Kalvárii ſmertne tesháva preſtal. — Navdaj me ob masíljenji údov mojiga teléſa s' britko sháloſtjo nad mojimi gréhi, ki ſim jih s' njimi dopernéſel.

Bólni kriſtjan prejmè ſvéto popótnizo v' ſpomin sadnje vezhérje Jesuſa Kriſtuſa in poſtavljênja preſvétiga réſhnjiga teléſa; in po tem prejme poſlédnje ólje.

„In kader je ura priſhla, je k' jédi ſhel, in dvanajſtéri apoſtelni s' njim. In jim je rékel: Is

ſèrza ſim shêlel to velikonozhno jagnje jésti s' vami, prédin terpím. Kader ſo pa vezhérjali, je vsél Jesuſ krùh, in ga je poſvétil in raslômil, ter dal ſvojim uzhénzam, in je rékel: Vsemíte in jéjte; to je moje teló. In je vsél kélih, je sahválil in jim dal, rekózh: Píte is njega vſi! Sakaj to je moja krí nóve savése, ktera bo sa njih velíko prelíta v' odpuſhênje gréhov. To ſtoríte v' moj ſpomín. Povém pa, de poſihmal ne bom pil od téga ſadú vinſke terte do tiſtiga dné, ko ga bom noviga s' vami pil v' kraljéſtvu ſvojiga Ozhéta."

Kolikoſhna ſrézha je bila sa tvoje uzhénze, o Jesuſ! de ſo per tvoji misi ſedéli, in drago saſtávo tvoje ljubésni is tvoje roke prejéli! Shaloſtni ſo bili ſzer, ko ſo ſliſhali, de je to sadnja obéd, ki ſo s' njim per nji, vender pa je bila sopet tolashba sá-nje, de ſi jim preſvéti sakrament ſvojiga teléſa in ſvoje kervi dodélil, ki ſi v' njem védno do konza ſvetá prizhejózh, in ki ſi ga jim v' tvoj ſpomín obhajati ukásal.

Ravno to gnado hozheſh tedaj, boshji Svelízhar! meni ſkasati! Sdí ſe mi, kakór de bi mi ſtopijózh v' to ſtanízo rekel: „Per tebi hozhem iméti danſ velíko nozh. Danſ hozhem v' ti hiſhi oſtáti." — Od kod mi je ta ſrézha, de tí, moj Goſpod! k' meni prideſh? Kakor hitro ſim glaſ svonzhka ſliſhal, ki mi je ſrezhno osnanílo tvojiga prihóda nasnánil, ſim perſerzhno veſelje obzhútil. Sdí ſe mi, kakor de bi ſe vihar mojiga terpljenja pred tabo vlégel, ki tudi valóvam morjá sapovedujeſh. — Kakó perſèrzhno me ljúbiſh. Kér ne mórem v' zerkev iti, de bi boshjo jéd prejél, prideſh ſam k' meni, de me s'

njó nashivíſh, in me v' mojih hudih potrébah in v' môji shalosti, v' mojih bolezhínah toláshiſh. — O ljubesnivi sdravník! tí ſe moji poſtelji blishaſh, de mi duſhno sdravje, ktero je bolj potrébno, kakor teléſno, dáſh. Tí terpíſh s' menoj vréd; tí ſe vſaj prav perſezhno s' mano ſkléneſh; odſlé tedaj bova tí in jeſt le eno. — O dobri paſtír! ne de bi bil ſamó ſvoje shivljenje sa ſvoje ovzé dal, zlo ſvoje meſó jim daſh v' jéd, Tí ſe mi daſh v' popótnizo, ktéra me, ako me boſh ſ' tó bolésnijo is tega ſvetá poklízal, ob moji lozhitvi is téga ſvetá krepzhála.

Kaj je zhlovek, de ſe ga ſpómniſh? Kaj je fin zhlovékov, de ga zlo obiſkáti hozheſh? Kaj ſim jeſt, o Bog! proti tvojimu velizhaſtvu? Veſ preſúnjen od ſvoje niskósti in grosne nevrédnosti, klizhem k' tebi Goſpod! pojdi od mene; kér gréſhnik ſim! Oh, kolikanj ſe keſám is vſiga ſvojiga ſerzá savolj vſih ſvojih gréhov, le is ljubésni do tebe! De bi ſe pazh pred to ſvéto pojédnjo, k' kteri me povábiſh, kakor gréſhniza v' evangélii, tebi pred nogé vrézhi, jih s' ſpokórnimi ſolsámi mozhíti samôgel, de popólno odpuſhenje ſvojih gréhov sadobím. Vender pa tí, zhaſ ſvojiga shivljênja na semlji, niſi greſhnikov sapúſtil; tí ſi k' njim priſhel, in ſi s' njimi jédel.

Kaj ti zhem sa to velíko gnado ponúditi? Sej ſe mi popólnima podelíſh. Kakó rad bi ti ljubésin sa ljubésin vernìl! Vsêmi moje shivljenje, vsêmi mojo vóljo, ki naj ti bo v' vſih permérah té bolésni podvèrshena, kakor dar. Terdno ſe dershím zérkve in naukov, ki me jih uzhí v' tvojim iménu. Ne odrèzhi mi krúha ſvo-

jih otrók: temuzh daj, de mi bo v' tém in v' prihódnim shivljenji vékomej moja jéd, na tisto neisreklivo in novo visho, kakor bosh tí, po svoji obljúbi s' svojimi apostelni v' svojim kraljéstvu velikonozhno jagnje jédel.

Torej dopólni, o Jesus! gnade, ki sim jih shé v' svétim sakramentu pokóre prejel; potèrdi s' podeljênjem svojiga telésa in svoje kervi, mir, ki si mi ga hotel dodeliti. Srézhna ura, ob kteri te bom prejél! — Kér so se Judje ob vshivanji velikonozhniga jágnjeta neisrezhenih dobrót in v' prid svojih ozhákov storjenih zhudeshev spomnili, kolikanj bolj se moram jest ob vshivánji praviga velikonozhniga jagnjeta gnade stvaritve, resh ênja in posvezhênja spomniti, slasti pa tiste neisreklive ljubésni, ki si mi jo s' svojim terpljênjem, s' svojo smertjo in s' postavljênjem presvétiga sakramenta svojiga telésa in svoje kervi, skasal! Gospod! sdaj prejmèm po tvojim povêlji pravi nebéshki krùh, v' tvoj spomín. Mólim te, vsigamogózhni Bog! v' vsi ponishnosti. Ti si Kristus, Sin shiviga Bogá: tí si moj Gospod in moj Bog. Gospod! nisim vrédin, de grésh pod mojo strého, temuzh rêzi le besédo, in moja dusha bo osdrávljena. Sdí se mi, kakor de bi mi tvoj slushabnik, ki mi pravi nebéshki krùh podelí, kakor angel Eliju rékel: Vstani in jéj; kér ti je she velíko póta hoditi. — Saúpanje imám, de bom s' to nebéshko jedjó pokrepzhan, konez svojiga popótvanja k' tvoji sveti gòri, k' zilju svojih sheljá prishel.

Kriſtuſ sahváli po sadnji vezhérji in po poſtávljenim ſvetim réſhnjim teléſu; bólni kriſtjan sahváli po prejéti ſvéti popótnizi.

„In kader ſo bili sahválno péſim ispéli, ſo ſhli na óljſko górо.“

Kér tí, moj Svelízhar! ſvojiga Ozhéta sa sadnjo velikonozhno vezhérjo, ki ſi jo s' ſvojimi uzhénzi imel, in sa poſtavljênje preſvetiga sakramenta sahváliſh: kakó te samorem sa tó neisreklivo gnado dosti sahvaliti, de ſi me sdaj tí, ki ſi ſam pravo velikonozhno jagnje, s' ſvojim laſtnim méſam in s' ſvojo kervjo nashívil? Hvali Goſpóda, moja duſha! Vſe, kar je v' meni, naj hváli njegóvo ſvéto imé! Kóliko bolníkov ne doſéshe té ſrézhe, ali samóre le nekóliko prida is téga iméti, kér ſo od teshkiga bremena ſvojiga terpljenja popólnima poterti! In meni dáſh, de ſe popólnima savém, de te sa tá predrági sakrament prav poníshno sahvaliti samórem. Mati boshja! ví angeli nebéſhki! pomagájte mi, vélikiga Bogá moliti, ga zhaſtiti in hvaliti. — Tí, moj ſtvárnik pozhívaſh v' meni! Oh! oſtáni v' meni, podpíraj me v' moji ſlaboſti, in daj mi, de v' tebi oſtánem. Tí ſe mi popólnima daſh; tudi jeſt ſe ti popólnima dam. Odſihmal ſi nozhem s' nobeno rezhjó vezh opraviti dati, kakor ſ' tem, kar je v' nebéſih, kjér ſedíſh na deſnízi ſvojiga Ozhéta. Ondi shelím na vékomej sdrushiti ſe ſ' teboj, ki ſi ſe na semlji s' menoj sdrúshil. — Sdaj imám tebe, ki vſe sakláde v' ſebi imáſh. Daj mi tedaj vſe gnade, kterih potrebújem. Daj mi poterpeshlivoſt, dobro obernitev mojiga terpljenja, hrepenjênje po vézhnim shivljenji in popólno

isrozhênje v' tvojo ſveto vóljo. Tvoje meſó je réſ jéd, in tvoja krí je réſ pijázha; torej potoláshi vſe potrébe moje duſhe; njé sheljé in shéjo po pokóji, po tolashbi in po svelízhanji; daj mi v' tvoji gnadi, v' tvoji ljubésni umréti, kér ſim bil takó ſrézhin, tebe ſvojiga Svelízharja prejéti. Dodéli mi vézhno shivljenje. Ṣej ſi ga obljubil: Ako kdo jé od téga krúha, bo shivel vékomej.

Tode, komej ſi, moj Odreſheník! sahválno péſim ispél, she vidim, de gréſh na tiſto gôro, kjér ſe je imélo tvoje terpljenje perzhéti. Tí me v' tem uzhíſh, kakó de te po prijéti popótnizi sahvaliti samôremo; de ſmo namrezh perpravljeni vſe teſháve bolésni poterpéti. Torej hozhem kélih svelízhanja, kélih terpljenja vséti, in ga do sadnje kaplje ispiti. Tí mi daſh ſerzhnóſt, te na óljſko gôro, na Kalvárijo in zlo do krisha ſpremiti, in ſ' tvojim apóſtelnam Tomáshem rêzhi: „Pójdimo tudi mí, de ſ' njim umerjemo!“ — Sakrament, ki ſim ga sdaj prejél je ſpomín tvojiga bolézhiga terpljenja. Ṣpodóbi ſe, de ſe v' mojim terpljénji vſaj nékej tvojiga terpljenja vidi. Tvojo ſmert osnanújemo, kader ta ſvéti krùh jémo, in ta blagoſlovljeni kélih pijemo. Ravno sdaj ſi me ſ' ſvojim méſam nashívil, in ſ' ſvojo kervjo napójil. Bi jeſt tebi, ki ſi ſvoje shivljenje sa-me dal, ne pernéſel tudi ſvojiga shivljenja v' dar? Pokrepzháni ſ' tem ſvétim sakramentam ſo ſhli ſveti marterniki ſerzhno nar hujſhim martram napróti. O de bi ta ſvéta popótniza v' teſhávah té bolésni tudi meni mozh dala, de me k' vézhnimu svelízhanju perpélje, po kterim hrepenim!

Bólni kriſtjan ſposná, de ga gréh bolezhinam bolésni isdá, kakor je bil Jesuſ Kriſtuſ ſèrdu ſvojih ſovráshnikov od Júdesha isdán.

„In ſhe je govóril, in glej! Judesh, êdin dvanajſtérih, je priſhel, in s' njim velíka mnóshiza s' mêzhi in ſ' kolmí poſlana od vélikih duhóvnov in ſtaraſhínov ljudſtva. Njegov isdajáviz pa jim je dal snamnje, rekózh: Ktériga koli bom kuſhnil, tiſti je, njega prímite. In berſh je k' Jesuſu ſtópil, in je rékel: Sdrav bodi Uzhenik! in ga je kuſhnil. In Jesuſ mu je rékel: Prijátel! zhimu ſi priſhel? S' kuſhevánjem isdáſh Sinú zhlovékoviga?“

Kakó hudó ti je móglo biti, dobrotlivi Bog! de je en apoſtel, kteriga ſi isvôlil, kterimu ſi tolikanj dobriga ſtoril, kteriga ſi malo popréj s' ſvojim méſam in s' ſvojo kervjó nashívil, s' mnóshizo oroshenih ljudí priſhel, in tebe, s' snamnjem perſèrzhne prijasnoſti njim v' róke isdál! Kakó ſtraſhna je bila ta hudobija nesvéſtiga isdajávza! Pa tudi kólikoſhna je bila tvoja ljubésin do njega! „Prijatel! zhimú ſi priſhel? S' kuſhevánjem isdáſh Sinú zhlovékoviga?“ ſi rékel s' mehko, ginlívo beſédo nehvaléshnimu, ki je ſ' teboj takó ſovrashno ravnàl.

Ali ne ravná gréh, s' mojimi ſtraſtmi ſklénjen, po enáko s' menoj, kakor Judesh ſ' teboj, moj Odreſheník! Kólikrat ſe je v' moje ſerzé perkrádil! Kakó ſladkó ſe je perlisnovàl! In vender ſo bile le pſhize, ki ſo me prebôdle. Ah kakó ſlép ſim bil! v' kétinah ſim bil, in ſim jih kuſhevàl! — Sdaj mi po is uſmiljenja ozhí odprèſh. Kolikoſhin raslózhik je, ſe tebi popólnima isrozhiti, ali ſushinj gréha poſtati! Sdaj pa je gréh

moj isdajáviz poſtàl; on je ſtudèniz mojiga terpljénja. Goſpod! tí ſi pravizhin; tode tudi dobrotliv ſi tí. Torej me raji v' tém, kakor v' prihódnim shivljenji pokoríſh. Kólikrat ſmo mí, naſha neſpámet in gréh krivi, de ſmo bolní: in ne vrême ali sdravník! Ali nifi po Mojſeſu Izraelzam s' lákoto, kúgo, vrozhíno, s' oteklínami in drugimi bolésnami shugal, ker nifo tvojih sapóved ſpolnováli? Ali nifi rékel mertvoúdnimu, kteriga ſi osdrávil: „Tvoji gréhi ſo ti odpuſhêni?“ Ali níſi ſ' temi beſédami na snanje dal, de ſo bili gréhi vsrok njegóve bolésni? in ali ni po odpuſhênji gréhov osdravljenje od bolésni naſtopílo? Ali ne pravi tvoj apoſtel Pavl, de je pomankanje perpravljanja k' prejémi preſvétiga sakramenta vsròk veliko ſlabóſt, bolésin in ſmerti med Korínzhani?

Oh, neſrézhni gréh! Sdaj me moja neſrézha uzhí, kako révniga me je gréh narédil. Le klizati samorem: Bódi mi miloſtiv, o Bog! Ker ſo Joshefovi bratje ſposnáli, de po pravizi terpé, kér ſo soper ſvojiga brata greſhili: ne bom kali tudi jeſt ſposnàl, de po pravízi terpím, ker ſim soper tebe, moj ſtvarnik! greſhíl? Terpljénje, ki ſo mi ga moji gréhi naprávili, je ſhtrafinga in pomózhik tvoji pravízi sadoſtiti. Kako dobrotliv ſi tí, de ſi sa tóliko oſtúdnih gréhov ſ' takó majhnim sadoſtênjem dovóljin!

Jesuſ gré terpljenju napróti; bólni kriſtján ga prejme is boshje rôke.

„Jesuſ, ki je védil, kar je imélo zhes-inj priti, je naprej ſtópil, in jim rékel: Kogá iſhe-

te? So mu odgovorili: Jesuſa Nazareſhkiga. Jesuſ jim rezhe: Jeſt ſim. Stal je pa tudi Judesh per njih, kteri ga je isdál. Kader jim je tedaj rékel: Jeſt ſim; ſo odſtopili in padli na semljo. Spet jih je tedaj vpraſhal: Kogá iſhete? Oní pa ſo rekli: Jesuſa Nazareſhkiga. Jesuſ je odgovóril: Povédal ſim vam, de ſim jeſt; ako tedaj mene iſhete, puſtíte té iti. De ſo ſe dopolníle beſéde, ktére je rekel: Ktere ſi mi dal, niſim nobeniga smed njih sgubil.“

Kólikoſhno snamnje tvoje ljubesni do terpljénja je to, o moj Bog! Tí posnaſh kervishèljnoſt, svijazhe, prekanjenoſt tiſtih, kteri te íſhejo; in vender jim prideſh ſ' krotkoſtjo napróti. Kér jih s' eno ſama beſédo na tlà vèrsheſh, ſtoríſh le saté, de jim ſvojo vſigamogózhnoſt pokásheſh, ſ' ktéro bi ſe bil lahkó otél; tí jih pa vender puſtíſh sdajzi sopet vſtati, de ſe jim v' róke daſh. Vidíſh volká priti, in ne beshíſh pred njim; zlo napróti mu gréſh, in le ſkerbíſh tebi od tvojiga Ozhéta isrozheno zhédo njegovimu divjánju odtégniti. — Terpéti hozheſh; torej ſi priſhel is nebéſ na semljo. O navdaj tudi mene po ſvoji miloſti s' ljubésnijo do terpljénja, ktero mi póſhljeſh, de ga voljnó ſprejmem. Kar ſi na ſvét priſhel, ſi védno terpel; tvoje shivljenje je bilo teshávno, ter ſi s' ſtraſhnimi bolezhínami na krishi umerl. Torej ſo tudi vſi ſvetniki s' ſvétim Pavlam le tebe, krishaniga posnáli; na-te ſo miſlili, tebe ſo ljubili. In jeſt bi ne ljubil terpljénja? jeſt bi ſe ga ne poſlushil v' ſvoje poſvezhênje? Poſvètin, ſlab zhlovek ſim ſzer, is natóre ſe bojím bolezhín, in vender móram po oskim potu terpljénja k' vézhnimu shivljenju peljan biti. Uſmiljenje,

gnada je, de mi k' tému perlóshnoſt ponújaſh; in de mi gnado daſh, to v' ſvoj prid oberniti. Torej podvèrshem tih in molzhezh ſvoje ramé bremenu, ktero mi naloshíſh. Naj pridejo nadme ſlabósti, teshave in bolezhíne; naj po tvojim perpuſhenji s' vſo mozhjó nad-me perderó: tukej ſim. Shelím ſ' terpljenjem podóbo nebéſhkiga zhlovéka nad ſabo ſkasati, in tebi, ſvéti in pravízhni Bog! sa ſvoje gréhe sadoſtiti. Sprejmi nebéſhki Svelízhar! vſaj moje podvershênje kakor snamnje moje ljubésni do tebe, in mojih sheljá, tebe naſlédovati.

Bólni kriſtján próſi Jesuſa, de naj ga v' njegovim terpljenji ſtrahú in nepokója váruje, kakor je bil tudi on v' ſrédi ſvojih ſovrashnikov ſerzhán.

„Strasha tedaj, in poglavár in hlapzi Judov ſo Jesuſa popádli, in ſo ga svesáli.“

Kdo bi ſi bil miſlil, o Jesuſ! de ſe bodo tvoji ſovráshniki, ki ſo bili ſ' tvojo vſigamogózhno beſédo na tlà vèrsheni, predersnili, tebe prijéti in vjétiga prezh peljati? In vender ſo ſe predersnili to ſtoriti. Sakaj do njih divjánja ſi ſe pripróſtiga ſkasal. Prerok je pred povédal, de ſe boſh puſtil k' ſmerti peljati, brés de bi uſta odperl, kakor ſe jagnje v' saklanje peljati puſtí; de boſh omolknil, kakor jagnje pred tiſtim, ki ga ſtrishe. — S' takimi miſlami tudi mene navdàj. Tvoja roka je teshka nad mano; moja bolésin nevárniſhi, moje bolezhine húji ſhi perhájajo. Slo me pa v' tem toláshi in krepzha ſpomín in pogled na-te! — Svéshejo te, in ti opovérajo, ko-

likor je mogózhe, ſvoje déla opravljati. Ali niſim tudi jeſt savolj ſvoje bolésni v' ti poſtelji kakor jetnik, kakor de bi bil svésan, in sadershován dolshnóſti ſvojiga ſtanú ſpolnováti? V' tem ſim ti podóbin; in de ti bom tólikanj bolj, ne puſti, de bi bil nepokójin. Sej ſi bil tudi tí, kader ſo te vjéli, pokójin. Tí me ljubiſh, zlo v' moji bolésni, in hozheſh, de ſim po nji svelízhan. To mi pokoj dajè. In kaj bi mi vſe ſkerbí pomagále? Ali bi moje bolezhíne le kólikej potolashiti, ali po tvojim ſklèpu odmenjeni zhaſ moje ſmerti le en okomígljej odloshiti samôgle? Ali bi oné naſproti mojih nadlóg ne mnóshile, in mene ob saſlushênje in ſad mojiga terpljenja ne perprávile? Ali bi ne dajále na snanje pománkanja saúpanja v' tvojo mogózhnoſt, v' tvojo dobróto, in previdnoſt? In ali bi bilo to tebi vſhézh? Le to me sdaj ſkerbí, de bi ſe v' ſvojim terpljenji ne podvergel popólnima tvojim ljubesnivim naménam; de bi ſe ne dal v' nevóljo in obúpnoſt sapeljáti; in de bi ſe nevidnim ſovrashnikam ſvojiga svelizhanja ne isdàl. Torej te proſim sa mozh, tem nevarnoſtim uíti. Sej imáſh tí, o Jesuſ! to mozh. Sakaj le tvoje ude ſo môgli Judje svésati; tvoje mozhí pa niſo môgli svésati. Tedaj hozhem poln snótrajniga mirú, ki ga ne móre nobena neſrézha motiti ſ' pſalmiſtam rêzhi: „Goſpód je moja luzh, in moja pomózh; koga ſe bom bal? Goſpod je moj paſtír, in nizh mi ne bo manjkalo.“

Jesuſ Petrovi gorézhnoſti, ſ' ktéro ga je braniti hotel naſproti poſtávi voljo ſvojiga Ozhéta; in bolni kriſtján sdravilam, ki jih saſtonj poſkuſhajo, voljo boshjo.

„Kader ſo pa, kteri ſo bili okoli njega, vidili, kaj imá biti, ſo mu rekli: Goſpód! ali naj máhnemo s' mèzhem? In êdin smed njih (*Peter*) je mahnil po hlapzu vélikiga duhóvna, in mu jo odſékal deſno uhó. Jesuſ pa je odgovóril in rékel: Jenjajte od téga. In ſe je njegóviga uſhéſa dotaknil, in ga je osdrávil. — Tedaj je Jesuſ rékel Petru: Vtàkni ſvoj mezh v' njegovo méſto; sakaj vſi, ktéri sa mezh primejo, bodo s' mèzhem konzháni. Ne bom pil kéliha, kteriga mi je Ozhe dal? Ali ménish, de ne mórem profiti ſvojiga Ozhéta, in mi bo poſlàl vezh ko dvanajſt legijonov angelov? Kakó ſe bodo tedaj dopolníle piſma, ker ſe móra takó sgoditi?“

Velíka gorézhnoſt je bila, ki je tvoje uzhénze, o Jesuſ! pergánjala, tebe tvojim ſovráshnikam braniti, in ki je Petra permórala, mezh isdréti. Tode ſe niſo ſpomnili, de ſi jim pred povédal, de boſh nevérnikam isdán. Kakor njih Goſpod in uzheník jih ſzer ſvaríſh; tode prav mehkó. Tí jim daſh ſposnáti, de je tiſti, ki odſekano uhó sdajzi sazeliti samóre, gotóvo mogózhin, is rók ſvojih ſovráshnikov otéti ſe. Tode pred vſim drugim ti je v' ſkerbi, voljo ſvojiga Ozhéta ſpolniti; ob odlózhenim zhaſu, in na odlózheno visho hozheſh terpéti.

Ravno takó, dobrótlivi Bog! ſi tiſti, ki ſo okóli mene, persadévajo, bolezhine moje bolésni, ki ſo ſe me lotíle, odpraviti. Vſak ſkerbí,

moje terpljenje s' sdravíli polajſhati. In jeſt jih vsámem, deſiravno ſo mi sopèrne in ſe mi gnúſi nad njimi. Sej ſi jih bolníkam v' prid ſtváril; tí hozheſh, de ſe jih poſlúshimo; tvojo previdnoſt bi ſkuſháli, ko bi jih v' potrébi ne hotli vséti. Kolikoſhno mozh, osdraviti, ſi v' marſiktero séliſhe djal, ktéro s' nogami táremo! Pa vender, nizh menj ko to, de bi vſe ſvoje saúpanje va-nje ſtavil! Sposnám s' módrim, de niſo ne séliſha ne sdravíla Israelzov osdravile, ampak tvoja beſéda, o Bog, ki vſe nadlóge osdrávi. Tudi v' tem mólim tvojo vſigamogózhnoſt in dobróto, ki zhlovéku tólikanj sdraví k' osdravljênju shivôta podelúje, ki ſe ga vender tólikrat v' tvoje rasshaljenje nápzhno poſlúshi. Zhúdim ſe nad tvojo prevídnoſtjo, ki da zhlovéku rasúmnoſt, mnogotére bolésni ſposnati, sdravíla najti in s' njimi blishnjiga osdraviti. Naj mi torej dajó, kar she miſlijo, de mi bo bolezhíne polájſhalo. Ako mi sdravíla po tvojim shégnu, o Bog! pomágajo, bodi sa to hvaljen; ako pa ne, hozhem, kakor tí rêzhi: „Ne bom li pil kéliha, kteriga mi je Ozhe dal?“ — Deſiravno ſo ti hotli uzhénzi pomágati, ſi vender v' rokah ſvojih ſovrashnikov oſtàl; in jeſt hozhem, deſiravno mi tóliko sdravíl dajo, v' terpljenji ſvoje bolésni biti. Tí hozheſh, de terpím. — In kdo je bres terpljenja? Ali ni bilo zlò tvoje shivljenje védno terpljenje? — Kólikrat ſim v' sdravji, ſvojí fládnoſti in ſamopáſhnoſti ſtrégel! Sdaj hozhem neprijétno, kar bolésin ſeboj pernêſe, naſe vséti, in ſ' tem pokoriti ſe. Britkóſt sdravíl naj moj ſlej kroté, in ſ' tem, kar moja natóra ſtúdi, ti hozhem dar pernêſti.

Jesuſ pravi, de je ura terpljenja priſhla; bolni kriſtján ſposná, de je tudi úra njegoviga terpljenja priſhla.

„Rékel je pa Jesuſ vélikim duhóvnam in poglavárjem tempelna in ſtaraſhínam, ki ſo nad-inj priſhli: Kakor nad rasbójnika ſte priſhli s' mezhi in ſ' kolmí. Vſak dan ſim bil per vaſ v' tempelnu, in niſte ſtegníli rók po meni; tode to je vaſha ura in obláſt temè. — Pa to vſe ſe je sgodílo, de ſe dopólnijo piſma prerókov.“

Tudi is teh beſéd ſe uzhím, boshji Svelízhar! de ſi proſtovóljno in is ljubésni do naſ úmerl. Herod ti je, ko ſi ſhe otrok bil, hotel shivljênje vséti; Judje ſo te hotli s' ſkale pahniti; polaſtiti ſo ſe te hotli in te kamnjati; tí ſi pa vſimu njih salesovanju uſhel; tvoja ura ſhe ni bila priſhla. Sdaj je pa zhaſ tvojiga darovánja; sdaj ſe daſh ſvojim ſovráshnikam vjéti; is ſpoſhtovanja in pokórſhine do vézhnih ſklèpov ſvojiga Ozhéta perdershújeſh ſvojo mozh. „To je vaſha ura.“

O de bi pazh tudi mene te beſéde ſpodbudovale, de bi v' ſvojim terpljenji ne mermral! Kar ſo pervi ſtarſhi greſhíli, ſmo ſzer vſi terpljenju in ſmerti odlózheni; ti pa vender tudi hozheſh, de ſkerb imámo sa ſvoje sdravje. Sdravje je talent, ki ſe ga móramo k' tvoji zhaſti, in k' nabiránju sakláda dobrih dél, k' ſvojimu poſvezhênju poſlushiti; tí boſh savolj njega odgóvor térjal. Kóliko dobriga utégnemo v' sdravji ſtoriti! Kóliko dél uſmiljenja utégnemo blishnjimu ſkasati, ki mu jih bólni ne moremo ſkasati. Torej ravnámo po tvojih naménih, zhe

ſi persadévamo sdravje po pravih pomózhkih sopet perdobiti. Le prevelíka, prebojézha ſkerblivoſt ti ni vſhézh. Le tí, ki imaſh shivljenje in ſmert zhlovékov v' ſvoji laſti, imáſh tudi pravízo nam sdravje ali bolésin poſláti. Po tvojih vézhnih ſklêpih moram savolj bolésni na póſtelji leshati. Oh, kolikrat ſim ſe s' nesmernoſtjo ali ſ' hudo ſtraſtjo v' nevárnoſt perprávil, ſvoje sdravje oſlabiti! In vender ni bilo oſlabljeno. Persaneſti ſi mi namrezh hotel; ſhe ni bil priſhel zhaſ, de bi me bil sa tó po ozhétovſko ſhtrafal. Sdaj je pa tukej ura terpljénja; sdaj je bolésin mozh sadobíla, ojſtró in terdo s' mano ravnáti! sdaj naj ſvojo poterpeshlívoſt, ſvojo sveſtôbo, ſvojiga ſpokórniga duhá pokáshem. Ura terpljenja je priſhla. Ako me ravno bolezhíne bolésni opádejo; ako ravno moj shivòt v' njih péſha: daj mi le gnado, de ſe jih ne bránim, kakor ſe tudi tí niſi branil, kader ſo te tvoji ſovrashniki sgrabili. V' ſvojih bolezhínah hozhem na-te miſliti, in kakor tí rezhi: „To je vaſha úra.“ — Tode ali mi ne ſkasújeſh ob ti uri ſvojiga uſmiljenja? Ali me ne ſhtrafujeſh tukej, de mi boſh tam sanéſel? Ali ni terpljenje pot proti nebéſam? Ali mi ni sa kratke nadlóge pravo svelizhanje obljúbljeno?

Bólni kriſtján, ki vídi, de ſo ga nektéri snanzi in prijatli sapuſtili, kakor Jesuſa njegovi uzhénzi, ſe tudi temu podvershe, in ſvoje saúpanje le v' Jesuſa ſtavi.

„Tedaj ſo ga njegóvi uzhénzi sapuſtili, in ſo vſi sbeshali. Néki mladénizh pa je hôdil sa

njim ſ' plátnam ogernjen na nágim; in ſo ga prijéli. On pa je popúſtil platno, in jim je nag uſhel.“

Kakó ſlab je vender zhlovek, o Bog! Kje ſo sdaj uzhénzi, ki ſo ti djali, de ſo perpravljeni, ſ' tabo umréti? Tí ſi jim le dobro ſtoril; malo poprej ſo tvoje meſó in tvojo krí prejéli. Po vſi pravízi ſi samôgel od njih ljubésin térjati! Tí ſi tólikrat od ſvoje ſmerti in njé okóliſhin ſ' njími govóril, de bi ſe ne bili iméli zhuditi, ko ſo vidili, de ſe vſe to ſpolnúje. In vender ſo bojézhi sbeshâli, kakor hitro ſo te vjétiga vidili; is ſtrahú, de bi tudi njih ne vjéli. Tedaj ſi mógel ſam v' tlazhívnizi tréti. Paſtír je udárjen, in raskropile ſo ſe ovzé zhéde. Tí ſi jih ſeboj vsél na goro ſpremenjênja, de bi te na goro Kalvárijo ſpremili; oni ſo bili prizhe tvojiga velizhaſtva, de bi bili prizhe tvojiga ponishanja biti samôgli. Sdaj te pa sapuſté!

Kólikoſhna toláshba je sa-me, de ſim ti v' tém nekóliko podóbin! V' sazhétku moje bolésni ſe mi je sdélo, de mi shlahtniki in prijatli velíko ravnozhútja ſkasujejo; vezhkrat ſo me obiſkali; vſaktéro poſtreshbo ſo mi ponujáli. Sdaj pa, ko bi njih drúshbe potrebovàl; ko tólikanj kako délo uſmiljenja od njih shelím; ko bi tolikanj rad kake lepe bukve brati ali kako poduzhlivo beſédo is njih uſt ſliſhati hotel: sdaj pa me sapuſté. Moja bolésin jim she predolgo terpí; neprijétnoſt, ki bolníka obdája, jih od mene odgánja. To mi tedaj prav hudó dé, de mi ravno tiſti v' nar hujſhih teshávah moje bolésni sapuſté, ktére ſim vſaj nar bolj ljubil; kterim ſim tólikrat déla uſmiljenja ſkásal; ktére ſim tólikrat

v' njih terpljenji obiſkàl; ktéri ſo poprej tólikrat k' meni priſhli; ktérim ſim dal vdeleshiti ſe, moje obédi, mojiga premoshenja in mojiga veſelja. Tode tudi v' ti rézhi me toláshi poglèd nate, o Jesuſ! Kér ſo tebe tvoji uzhénzi sapuſtili, ſe zhem kali zhuditi, de tudi mene moji prijátli sapuſtê? Ali ſim jim vezh dobriga ſtóril? Ali ſim jim samôgel vezh ſtoriti, kakor ſi tí ſvojim apoſtelnam ſtóril, ki ſi ſe sa-nje v' terpljénje in ſmert dal? — „Prijatli, shláhtniki in snanzi ſo sbesháli savolj révſhine, ki ſo jo nad mano vidili.“ Takó ſi, od vſih sapuſhèn, k' ſvojimu Ozhétu klizal; in takó klizhem tudi jeſt k' tebi. Takó ſe mi godí, kakor ſe je tvojim svéſtim ſlushábnikam godílo. „Moji prijatli,“ je Job tóshil, „ſo sbesháli, in moji shlahtniki ſo me sapuſtili.“ — Ali ni to moja ſrézha, de ſim ravno takó ſkuſhan. Ali niſim ſhe bolj ſrézhin, ker samórem ſ' tabo rêzhi: Perzhakovàl ſim kogá, de bi me toláshil, in niſim nikógar naſhel, de bi bil to ſtóril?“

Tí, uſmiljeni Bog! hozheſh to iméti! Tí ſam bodi moja toláshba, moje úpanje in vſa moja ſrézha. Ako me ravno vſi sapuſté me vender ti ne boſh sapústil. Sej je bilo, ko ſi bil na ſvétu, tvoje nar vézhi veſelje bolníke obiſkovati in sapuſhene tolashiti.

Kólikoſhin raslózhik je vender med tabo in med prijatli tega ſveta! Dokler je kdo sdrav in premóshin; dokler kdo v' obílnoſti shiví in únim veſelje délati, ali jim kak dobízhik ali varſtvo dodéliti premóre, ga radi imájo. Kader pa sbolí, kader po neſrézhi ſvoje premoshênje sgubí; kader jim vezh koriſtiti ne móre: ſe njih ſhte-

vílo zhe dalje bolj manjſha; na sadnje zlo nobeniga vezh ni viditi. Tí pa, o Bog! kólikanj bolj ubóg in révin je kdo; kolikanj vézhi je njegovo terpljenje: tólikanj vezh ſvoje neisreklive tolashbe mu daſh v' ſerzé. Kolikanj bolj révin ſim, tolikanj bolj ſi samórem tudi tvoje pomózhi ſvéſt biti. V' ſvoji ſamôti ſe hozhem tedaj nad tabo veſeliti; ſvoje pretékle léta hozhem premiſhljevati in perpravljati ſe, pred-te ſtopiti. — Doſtikrat je obiſkovanje bolníka zlo ſhkodlívo. Od kóliko nepotrébnih rezhí govoré s' njim, de bi ga motili! Ali ga ne opomínjajo vedno ſvetá, in mu ſ' tem úpanje dajêjo osdravljenja? Prav malo kdej govoré s' njim od svelizhanja duſhe, od prída bolésni, od poterpeshlivoſti, od isrozhênja v' tvojo ſveto voljo, od tvojiga lépiga boshjiga sgléda v' tvojim terpljenji! Vſe drugázhi obzhútimo, kader tí govoríſh! Kóliko naſ uzhíſh tí, s' ſvojim snotrajnim gláſam! S' nebéſhko toláshbo naſ navdájaſh! Naſhe ſerzé ſe vname in topí od sheljá na vékomej ſkleniti ſe ſ' teboj!

Jesuſ, ki ſe je bres mermranja, od eniga ſodnika do drugiga peljáti puſtil, uzhi bolníka, ſpremémbe bolésni bres mermránja in tolasheb poterpéti.

„Strasha tedaj, in poglavár in hlapzi Judov ſo Jesuſa popadli, in ſo ga svesali. In ſo ga peljáli pervizh k' Anasu; bil je namrezh taſt Kajſesha, kteri je bil véliki dubóven tiſto léto. Bil je pa Kajſesh tiſti, ktéri je bil Judam ſvèt dal, de je bolje, de en zhlovek umerje sa ljudſtvo.

Po tem ſo ga peljali h' Kajfeshu, vélikimu duhóvnu, kjér ſo ſe bili piſmarji in ſtaraſhíni ſoſhli . . . Peljali ſo tedaj Jéſuſa od Kajfesha v' ſodno hiſho, in ſo ga isdáli Ponziju Pilatu, poglavarju deshêle . . . Pilat ga je poſlàl k' Herodu, in Herod nasaj k' Pilatu.“

Kakó sháloſtin raslózhik! Pred nekej dnévi ſo te vidili, o Jeſuſ! v' Jeſuſalem priti med veſêljem ljudſtva; in sdaj te vidijo, kakor raſbojnika, ſvesániga, od eniga ſodníka do drugiga voditi. In vſe to ſe je godilo, ne de bi bili obdolshênje preiſkovali, in tebe, ako bi bil nedolshin, ſpuſtili. Vſe to le k' videſu délajo. Sodníki ſo she terdno ſklenili, te umoriti. Tí ſi obſojen, prédin ſi saſliſhan; in ako ſe ravno tvoja nedólshnoſt ſhe bolj ozhitna kashe, to tvoje ſovrashnike ſhe bolj dráshi, in oni ſhe bolj hité, te obſoditi. Tí pa vender vſe poterpíſh. Tí ne tóshiſh, ne savolj krivize, ki jo tvóji nedólshnoſti délajo; ne savolj saſramovánja, ki bi te s' njim ljudſtvo okladati utegnílo; ne savolj neuſmiljenih ſodníkov; ne savolj krivíze vélikiga duhovna, ki je bil she velíko poprej ſklênil, de naj êdin sa vſe ljudſtvo umerje. Tí miſliſh le na vóljo ſvojiga Ozhéta in na zhlovéſhki rod, ki potrebúje Odreſheníka; kteri vólji bi sa gréhe ſvetá sadoſti ſtoril.

Bi ſe jeſt is téga, o Jeſuſ! ne uzhíl, mnogotere ſpremémbe ſvoje bolésni bres mermranje terpéti? Danſ mi je bolje, jutri hujſhe. Danſ úpam sdrávja; jutri me vſe blishnje ſmerti opómni. Zhaſi zhútim polajſhanje; kmali pa ſpet sdihújem pod breménam húdih bolezhín. Zhaſi tudi kakſhina nova nadlóga pertíſne, ki ſe je ſhe sdravnik ni nádjal. Kolikoſhino sháloſt, nevóljo, nepokoj

in ſkerb mi to naprávlja! — Tode ali ſmém savolj téga toshiti, zhe premiſlim, de tebe, kakor rasbójnika od eniga ſodníka do drúgiga vlázhijo; in zhe vidim, de ne sadobíſh, kakor zhaſi jeſt, polajſhanja, ampak novo terpljénje in saſramovanje, in de smirej enako krivizhno ſ' teboj ravnájo? — Tí takó s' mano délaſh, de mojo veſtôbo ſkúſiſh.

Vſe ſpremémbe moje bolésni ſo v' tvoji rôki, narviſhi Goſpod! Torej ſe ti popólnima podvèrshem. Le ſpolnjênje tvoje vólje in ſvoje poſvezhenje shelím. Ako ſe moje bolezhíne mnóshijo, bodi sató hvaljen! Perpomózhik ſo mi, tebi podóbin poſtati in ſvoje gréhe pokoriti. Ako moja bolésin tolikoſhina perhája, de mi vſe úpanje dáljiga shivljenja odvsáme, bódi tudi sató hvaljen, Ozhe uſmiljenja! Tí me hozheſh réſhiti od vesí téga shivljenja, in me peljati v' bolj ſrézhno shivljenje. Glaſ ſe mi da ſliſhati: „Glej! shénin pride; pojdi mu napróti.“ Ako moje bolezhíne odjénjajo, ti hozhem ſ' Tobijem rèzhi: „Goſpod! po viharji daſh sopet mirno vreme; in po sdihovanji in jóku veſelje raslíjeſh nad naſ. Tvoje imé bodi hvaljeno.“ Sdaj te hozhem profiti sa odpuſhênje, zhe ſim ſe bil v' ſvojih hudih bolezhínah kej pertóshil; k' tebi hozhem sdihovati; sakaj moja pomózh pride od tebe. Verh téga pa hozhem per vſih ſpremémbah vreména, létnih zhaſov, in vſiga, kar bi ſe sgoditi utegnílo, pokójin biti. Sej tí ſvét vladaſh s' neſkônzhno modróſtjo; is tiſtiga, kar ſe nam ſhkodlivo sdí, nam daſh priti nar vézhi prid. Popólnima ſe na-te saneſem; sakaj tí ſi moj Bog.

Jesuſova krotkóſt, ko ga je bil hlápiz sa uho udáril, ſtorí, de bolni kriſtján vſe ponishevanje v' bolésni tiho ſprejmè.

„Véliki duhóven je vpráſhal Jesuſa sa njegove uzhénze in sa njegov úk. Jesuſ mu je odgovoril: Jeſt ſim ozhítno govóril pred ſvetam; jeſt ſim vſelej uzhíl v' ſ-hodnízi in v' tempelnu, kamor ſe vſi Judje ſ-hajajo, in na ſkrivnim nisim nizh govóril. Kaj mene vpráſhaſh? Vpraſhaj tiſte, kteri ſo fliſhali, kaj ſim jim govóril; glej! oní vedó, kaj ſim jeſt govóril. Kader je bil pa to rékel, je êdin ſlushabnikov, kteri je sravin ſtal, Jesuſa sa uhó udáril, rekozh: Takó odgovárjaſh vélikimu duhóvnu? Jesuſ mu je odgovoril: Ako ſim hudo govóril, ſprizhaj od hudiga; ako pa prav, kaj me bijeſh?“

Tí, o Jesuſ! ſtojíſh sdaj svésan pred vélikim duhóvnam, kakor dar, ki imá v' svelizhanje zhlovékov opravljen biti. Tí, ſvéti in zhiſti Duhóven! ſtojíſh pred gréſhnim vélikim duhóvnam. Vézhni duhoven po Melkisedekovim rédu. Tí ſi ispraſhevan od duhóvna, ki imá le ſénzo tvojiga duhóvſtva. Kolikoſhno ponishanje je to sa-te! — Tode kakó modri ſo bili tvoji odgovori na njegove vpraſhánja! Tí ſi ga savernil na ſvoje poſluſhávze; med ktérimi ſo bili zlò tvoji ſovrashniki; tí ſi ſvoj nauk ozhítno osnanovàl. — Med tem pa ſi tí, Ṣin boshji, pravi Bog! od ſvoje ſtvarí ozhítno sa uhó udárjen bil. Kolikoſhno ponishanje sa-te. Ti bi bil tega predersniga s' ſmertjo ſhtrafati samógel; in ſi mu le krotkó njegovo krivízhno ravnánje pred ozhi poſtávil.

Kakó oſramotèn ſe móram od tebe, o Jesuſ!

na-ſe osréti! V' kolikoſhno jéso, maſhevanjashêljnoſt bi me napùh, obzhutlivoſt sapeljála, ako bi bil jeſt saſramován! O Goſpod! daj mi vſaj ponishnoſt in poterpeshlivoſt; poſébno sdaj jih potrebújem. Bolníka marſikej ponishúje. Vezhkrat je kakor otròk, ki ſi ne móre pomágati. Njegov duh je zhaſi takó ſlab, de marſikej rezhe in ſtorí, kar bi v' sdravji ne rékel in ne ſtóril. Zlo kader ſe sazhne boljſhati, zhuti ſhe nekej zhaſa ſlabóſt na duſhi in na teléſu! To vſe ga ſzer slo ponishuje; tode to je ſ' kéliham terpljénja sdrúsheno, ki mi ga podáſh. Pohlévno ſi terpel, ko ſi bil sa uhó udárjen; bi li jeſt ne ſprejél pohlévno, kar me v' moji bolésni ponishúje! Ali ne moram ſ' tem nizhémernoſt in laſtno ljubésin, ki ſim jima v' sdravji v' meni goſpodováti puſtil, pokoriti? „Uzhíte ſe od mene“ ſi rékel „ker ſim kroták in is ſèrza ponishin. — Vſak, ktéri ſe poviſhúje, bo poníshan; in kdor ſe ponishúje, bo poviſhan. — Ako ſe ne ſpreobernete, in niſte, kakor otrôzi, ne pojdete v' nebéſhko kraljéſtvo.“ — O Jesuſ! próſim te, vtíſni mi globôko v' ſerzé sglèd ſvoje krotkóſti in ponishnoſti, ki ſi ga dal, ko ſi bil sa uhó udárjen in zéli zhaſ ſvojiga shivljénja, do ſmerti na krishi, in daj mi gnado, ga poſnémati.

Molzhánje po krívim tósheniga Jesuſa je nauk sa po nedólshno saſramovaniga, bólniga kriſtjána.

„Véliki duhóvni pa in veſ sbor ſo iſkali kriviga prizhevánja soper Jésuſa, de bi ga umorili; in ga niſo naſhli deſiravno je bilo veliko krivih

prízh perſtopílo. Sadnjizh pa ſte prifhle dvé krive prizhi, in ſté rekle: Ta je govóril: Jeſt mórem podreti tempel boshji, in v' tréh dnéh ga ſpet ſosídati. In véliki duhoven je vſtàl, in mu rekel: Ali nizh ne odgovoríſh na to, kar tí soper tebe prizhújejo? Jesuſ pa je molzhal.“

Tvoje molzhanje, o Jesuſ! je prezhúdno. Tvoji ſovrashniki te hozhejo s' svijazhami k' ſmerti obſoditi, in tí molzhíſh! Tí ſlifhiſh velíko prízh, ki te sapeljevánja, goljfíje dolshé, in tvoje beſéde hudôbno iskládajo, de bi te pregréhe preprizhali, in tí molzhíſh! Pred vélikim duhóvnam in pred Pilátam te po krivim tóshijo; in tí molzhíſh! Ali jih niſi môgel, kakor poprej vpráſhati: „Kdo smed vaſ me bo gréha preprízhal.“ Gotóvo de. Tode po neſkonzhni poterpeshlivoſti in krotkóſti ſi hotel biti, kakor de bi ne ſlifhal in ne môgel govoriti.

Sahválim te, o Bog! de mi daſh v' moji bolésni perlóshnoſt, tebi nekóliko enak poſtáti. Eni mojih shlahtnikov in prijatlov me ſzer obiſkújejo; pa mi ne perneſó toláshbe; savolj moje ſlabóſti ſe hudújejo nad mano, in móram marſktéro terdo beſédo ſlifhati. To bi me grôsno nepoterpeshliviga ſtorílo, ko bi ne vidil, de tí molzhíſh v' ſrédi ljudí, kteri kakor kazhe ſvoje jesíke soper té brúſijo, te po krivim tóshijo, obrekújejo in s' ſvojim ſtrúpam gèrdijo! Torej hozhem, vézhni Ozhe! tvoje ſklépe molzhézh moliti in s' Davidam ſposnáti, de ſi jih tí poſlàl, de soper mé govoré. Tí ſi pravízhin. Ali niſim tudi jeſt v' sdravji doſti ſhkodliviga in krivizhniga soper ſvojiga blishnjiga govóril? Sdaj mi pa s' ravno tiſto méro mérijo, ſ' ktéro ſim jeſt méril. — In mor-

biti bi od mene ſhe vezh hudiga povédati samôgli? — Po tem takim vidim tudi v' tém tvoje uſmiljenje; tí me hozheſh ſvojimu terpézhimu Sinu opodobiti.

Torej hozhem, kakor tí, o Jesuſ! molzhati; le tebi, ki ſèrza posnaſh, hozhem tóshiti.. Mordè bodo moji rasshálniki poprej v' ſé ſhli, zhe molzhím, kakor zhe govorím. Vſaj le sato hozhem govoriti, de jim nasnánim, de naj, zhe me kdej ſtókati ſliſhijo, miſlijo de to pride od zhlovéſhke ſlabósti. Proſiti jih hozhem, de naj Bogá s' menoj hválijo, de mi ſerzhnoſt in saúpanje da; le ſam ſebe hozhem dolshiti, njih pa isgovárjati; sagotoviti jih hozhem, de jih ljúbim; persadjáti ſi hozhem, de bodo s' mano ſposnáli, de imáſh le tí, Goſpod vſih rezhí! obláſt, zhaſ moje ſmerti odkasati; plazhíla jih hozhem opomniti, kteró ſe od tebe sa ſtorjene déla uſmiljenja dobí. Po tem takim mi bodo s' vézhi ljubésnijo, ſkerblivoſtjo in natánkoſtjo ſtrégli, kakor zhe bi jim njih sadershánje ozhítal. Sakaj soperno, dolgozháſno in teshavno je smirej per bolníku biti in mu ſtrézhi. Ali bi tedaj jeſt ne bil krivízhin, ako bi s' ſlabóſtmi tiſtih, ki meni ſtréshejo, poterpljenja ne imel. Sej ljubésin vſe poterpí; ona rada isgovárja; ona ne povrazhúje húdiga ſ' húdim, in ne húdih beſedí ſ' húdimi beſédami; ona próſi sa tiſte, ki naſ pregánjajo in húdo od naſ govoré. — O Bog! vari me miloſtivo, de ſi odgóvora, ki ti ga bom mógel od ſvojiga shivljenja dati, ſ' pománkanjem ljubésni ne ſteshím. Poſhlji mi krotkiga duhá, ſ' kterim ſi, ko ſo takó hudó ſ' teboj ravnáli, takó tiho bil.

Jesuſ ſprizhuje pred vélikim duhóvnam, de je Bog; kriſtjan savolj téga ſposná ſvojo véro.

„In kader ſe je dan ſtoril, ſo ſe sbrali ſtaraſhini ljudſtva, véliki duhóvni in piſmarji in ſo ga peljali v' ſvoje sberáliſhe, rekózh: Ali ſi tí Kriſtuſ, povéj nam? In jim je rékel: Ako vam povém, mi ne bote verjéli, in me ne ſpuſtili. Odſihmal pa bo Sin zhlovékov ſedèl na deſnízi mozhí boshje. Vſi pa ſo rekli: Tí ſi tedaj Sin boshji? In je rekel: Ví pravite, de jeſt ſim. — In veliki duhoven mu je rékel: Sarotím te per shivim Bógu, de nam poveſh, ali ſi ti Kriſtuſ, Sin boshji? Jesuſ mu rezhe: Tí ſi rékel. Pa povém vam: Poſihmal bote vidili Sinú zhlovékoviga ſedéti na deſnizi mozhí boshje, in priti v' oblakih nebá. Tedaj je véliki duhóven rastergal ſvoje oblazhíla, rekozh: (*Bogá*) je preklinjal: kaj potrebújemo ſhe prízh? Glejte! sdaj ſte ſliſhali preklinjevanje. Kaj ſe vam sdí! Oni pa ſo odgovorili in rekli: Smerti je vrédin.“

Kakó krotkó odgovoríſh, o Jesuſ! na vpraſhanje sbóra in vélikiga duhóvna! Tí ſi pred védil, de bodo reſníze, ki jim jih boſh nasnánil, v' tvoje pogubljenje obernili; in vender ſe niſi puſtil ne s' ſtráham pred saſramovánjem, pred martram in pred ſmertjo, in tudi ne s' njih grosnim bogoklétſtvam ovréti, ozhítno ſposnáti, de ſi Kriſtuſ, Sin boshji. Tí jim pa tudi osnaniſh, de te bodo kdej k' njih ſódbi priti vidili. Tiſtikrat ſe ne bo tiſti Kriſtuſ perkásal, ki ga ubógiga, ponishaniga, svésaniga pred ſabo vidijo, ampak tiſti Kriſtuſ, ki ſedí na deſnízi boshji, in ki je s' vſim ſvojim velizhaſtvam oblézhen. — Tí uzhíſh

tukej, de móramo ob pravim zhaſu govoriti in molzhati. Malo popréj ſi pred ſodníkam mólzhal; sdaj pa govoríſh. Tí to ſtoríſh, kér ti on to sapové v' iménu shiviga Boga, in kér hozheſh ſhe poſkuſiti ſvojim krivízhnim ſodníkam in njih tovarſhem ozhí odpréti.

Kakor ſe kashe, hozheſh, de naj ſe bolník, ki hozhe v' mnogotérih okóliſhinah ſvojiga terpljénja tebi enak poſtati, ſvoje vére v' té terdno derſhí. S' kolikoſhno ſerzhnoſtjo ga to navdaja v' njegovim velíkim in dolgim terpljénji! Kólikoſhno mozh mu to da, ſvojimu ſovrashniku, kteri kakor rjovezh lev okoli hódi, v' bran poſtaviti ſe! — Verujem vſe, kar je Bog rasodel, kar je Jeſuſ Kriſtuſ uzhíl, kar ſo apóſtelni osnanováli, in kar nam ſvéta rimſka katólſhka zerkev verovati veléva. Svoj um rad podvershem tvoji veljávi, in veljávi tvoje zérkve; podvershem ſe ji s' dúham in s' ſèrzam. — Ponovím tudi ſvojo kèrſtno obljúbo, to velizhaſtno obljúbo, ki je snamnje tiſte savése, ki ſim jo ſ' tabo, o Bog! per ſ. kerſtu ſtoril, v' ktérim ſi me po Kriſtuſu sa ſvojiga otroka ſprejél. Odpovém ſe ſátanu, in vſimu njegovimu napúhu in vſim njegóvim délam. Odpúſti mi, zhe ſim kdej soper to ravnal. Ako mi sdravje podelíſh, vezh ne bo greh v' meni goſpodáril, ampak tí, moj Goſpod in kralj! — Le po naúku krishaniga Jeſuſa hozem ravnati; njegóvo zélo shivljenje in terpljenje mi bo sglèd; njegov krish bodi moja zhaſt, moja snánoſt, in moje perbeshálíſhe. S' temi sheljami hozhem shivéti in umréti. — Uſmiljeni Bog! ohráni v' meni ta dragi saklad vére, ki ga v' ſlabi poſódi nóſim, do mojiga konza. „Véra bolnika," pravi êdin tvo-

jih ſvetnikov „je doſtikrat tudi ſama bolna;“ in jeſt ſe slò bojim, de bi véra umirajozhiga ne bila mertva. — Téga me miloſtivo obvári; ſtóri, de ſe moja véra s' ljubésnijo ſkashe. Ufliſhi moje proſhnje, Goſpód! pomnôshi mojo véro.

Poterpeshlivoſt Jeſuſova, ko ſo ga saſramovali in s' njim hudó ravnáli, je sgléd, ki ſi ga bólni kriſtján v' ſvojim terpljénji pred ozhi ſtávi.

„In moshjé, kteri ſo ga dersháli, ſo ga saſramovali in bili. In ſo ga sakriváli, in ga v' obras bíli, in ſo ga vpraſháli, rekózh: Prerokúj, kdo te je udáril? In vezh drugiga preklinjevanja ſo govorili soper njega . . . (Tudi) ſo mú pljuváli v' obras, in mu jih sa uhó dajáli; drugi pa ſo ga ſ' peſtmí v' obras bíli, rekozh: Prerokúj nam, Kriſte! kdo te je udáril?“

Tedàj te vidim, moj Svelizhar! de ſi divjimu ljudſtvu isdán. Ravno sdaj ſi prizhal, de ſi Bog, in naméſti, de bi te molili, te bijejo; tvoj obras pokrivajo ſ' pljunki in te preklinjajo. — Kakó neuſmiljeni ſo letì rábeljni, kakó terdoſerzhni ſodníki, ki ſo vprízhni ſ' teboj takó ravnáti puſtili! Kolikoſhno ljubésin, kolikoſhno satajevánje; kolikoſhno molzhanje dajeſh na snanje! Na tanko ſe je ta zhaſ ſpolnílo, kar ſi po preróku govóril: „Svoje teló ſim isdal njim, kteri ſo me bíli, in ſvoje zheljúſti njim, kteri ſo mi brado pulíli; ſvoje oblizhje niſim odvernil od njih, ki ſo me saſramovali in pljuváli.“

Kak nauk je to sa-me, o Jeſuſ! Moje bolezhíne vézhi perhájajo; tode tí mi pomágaſh,

s' ſvojim sglédam in s' ſvojo gnado, jih terpéti. Kér ſi ſe tí, moj Goſpod in kralj! ſ' peſtmi biti puſtil, in ſe zlo nizh niſi pertóshil; bi jeſt kali ne terpel, bres de bi tóshil? Tvoje ſveto oblízhje, to veſelje angelov, je ſ' pljunki sakríto, in jeſt bi tóshil, zhe ſe moj obras nekóliko bolj poti? Zlo vrozhíne ali kej drugiga neprijétniga bi ne hotel na ſvojim oblizhji terpéti? Ali ni moje oblizhje nikoli nikógar pohújſhalo? Ali ga niſim prevezh lepotízhil, de bi me drugi ogledovali in ſe zhudili nad mano?

Boshji Svelízhar! verni ſvoje oblízhje od mojih gréhov in ſlabóſt. Dodéli mi gnado, tvoj sgled poterpeshlívoſti poſnémati. Ti ſi tólikanj po nedólshno terpèl; ali bi jeſt, ki ſim ſhtrafinge vrédin gréſhnik, ne terpel majhnih bolezhín ſvoje bolésni, de bi tvoji pravízi sadôſti ſtoril? O Goſpod! potèrdi me; dodéli mi poterpeshlivoſt; ſej ſi bil od moje mladóſti smirej moje úpanje.

Bólni kriſtjan ſe bojí, de ga kdej Jeſuſ ne bo posnàl, kér je Jeſuſa s' ſvojim sadershánjem satájil, kakor ga je Peter s' befédo.

„Sa Jeſuſam pa je ſhel Símon Peter, in drugi uzhéniz. Tiſti uzhéniz pa je bil snan vélikimu duhóvnu, in je ſhel s' Jeſuſam vréd na dvoríſhe vélikiga duhóvna. Peter pa je ſtal sunej per vratih. Uni uzhéniz tedaj, ktéri je velikimu duhovnu snan bil, jo ven ſhel, in je govóril s' vratarizo, in je Petra noter peljal. Sakurili ſo pa ôginj v' ſrédi dvoríſha, in ſo okrog njega ſedéli, in Peter je bil v' ſrédi njih. Ko ga je pa vidila néka dekla ſedéti per ognji, in ga je

prav poglédala, je rekla: Tí ſi bil tudi s' Jeſuſam Nazareſhkim! On pa je tajíl, rekozh: Ne vém, in ne umém, kaj praviſh! In je ven ſhel pred dvoriſhe, in petêlin je sapél. — Ko je pa ſkos vrata ſhel, ga je vidila druga dékla, in je rekla tiſtim, kteri ſo bili tam: Tudi ta je bil s' Jeſuſam Nazareſhkim. In ſpet je tajíl ſ' perſégo: Ne posnam téga zhlovéka. — In nekako uro zhaſa potlej rezhe êdin smed hlapzov vélikiga duhóvna; ſtriz tiſtiga, kterimu je bil Péter uhó odſékal, Reſnizhno, tudi ta je bil s' njim, kér je Galilejiz; te li niſim vidil na vertu per njem. Tedaj je sazhél rotiti ſe in perſégati, de ne posná téga zhlovéka. In sdajzi je petelin vdrugizh sapél. In Goſpód ſe je oserl, in je poglédal v' Petra. In Peter ſe je ſpomnil beſéde Goſpódove, kakor je bil rékel: Predin bo petêlin dvakrat sapél, me boſh trikrat satajil. In Peter je ven ſhel, in je milo jókal.“

Ni bilo tedaj doſti, o Jeſuſ! de te je êdin tvojih uzhénzov isdal, in de ſo te vſi sapuſtili; tudi tiſti apóſtel, ki ſi ga zhes druge poſtávil; ki ti je ſvojo ljubésin takó terdil, de je zlo mezh isderl, in te braniti hotel; tudi ta je tebe ſvojiga Goſpóda in Uzheníka satajil. Ni ſe zhuditi nad tem, de te Judje, ki ſo le poſvètniga Meſija perzhakováli, de te nevérniki, ki ſo bres luzhi tvojih ſvetih piſem v' temi ſedéli, v' tvoji ponishnoſti niſo sa Goſpoda ſláve ſposnáli. De pa êdin tvojih apoſtelnov, ki je tóliko zhaſa ſ' tabo bil, ki je bil prizha tvojih zhudeshev in tvojiga ſpremenjenja; ki ſi ga na ſvoje terpljenje perprávil in zlò njegovo pregrého pred povédal, de bi ſe varoval; de te je êdin tvojih apoſtel-

nov, ki je takó ozhítno ſprizhal, de ſi Bog; de ta apoſtel, ne od ſodníka, ampak od dékle vpráſhan, rezhe, de te ne posná, to je grôsno shaloſtno. Kako globôko ſi mógel v' ſvojim ſèrzu to satajevanje obzhutiti.

V' ſvoji bolésni ſe ſzer ne bojím, de bi me moji prijatli ne posnáli; téga pa ſe bojím, de me tí, narvíſhi ſodník! tiſti véliki ſódni dan ne boſh hotel posnáti, in med ſhtevilo ſvojih svéſtih ſlushábnikov ſprejéti. Tí ſi rékel: „Kdor mene satají pred ljudmí, ga bom tudi jeſt satájil pred ſvojim Ozhétam, ki je v' nebéſih.“ Hvala bodi tebi, o Bog! de ſim véro, ki ſim jo per ſ. kerſtu na-ſe vsél, in v' ktéri ſo me moji ſtarſhi sredili, smirej ſposnovàl. Ali pa niſim smed tiſtih, od ktérih apoſtel govorí, kteri právijo, de Boga posnajo, in ga s' ſvojimi déli tajé? Ali ſim te kakor ſvojiga ſtvárnika môlil? Ali ſim s' svéſtim ſpolnovánjem tvojih sapóved ſkásal, de tebe, kakor ſvojiga Goſpóda in uzhenika posnám in ljúbim? Ali posnám velikoſt gréha, in vrédnoſt tvojiga odreſhênja? Ali ſe te niſim ſramovàl v' drushbah, kjer ſo s' véro, s' njé ſlushábniki in s' nar ſvetéjſhimi rezhmí norzhevali? Ali niſim is ſtrahu pred ljudmí marſiktérih dobrih dél opúſtil. Ali ne boſh kdej po vſi pravízi, meni rékel, kakor neſpametnim devízam: „Reſnízhno vam povém, vaſ ne posnám.“ Ali ſe ne bo meni taka sgodíla, kákorſhina tiſtim, ki ſo ſ' teboj bili, in tvoje góvore ſliſhali, pa niſo drugiga odgóvora od hiſhniga goſpodárja ſliſhali, kakor tega: „Ne vem, od kod ſte.“ Tí, boshji Svelízhar! ſi hotel, de bi te tvoji uzhénzi po snamnjih tvojiga terpljenja posnali. „Poglejte, ſi jim rekel, moje roké in nogé, de ſim jeſt ſam.“ — Tudi

naſ hozheſh le po snamnjih, ki ſo naſhimu shivótu vtiſnjene ſposnati. Tí hozheſh, de bi ſe ſami ſebe satajíli, krish na-ſe vséli, in sa teboj ſhli, ki nimaſh kam ſvoje glavé poloshiti. Ali ſe pa niſim ſvojih rók in nóg poſlúshil, de bi posheljivoſti ſtrégel? Ali ſim ljubil krísh in révſhino? — O Jesuſ! kakó ſe keſám savolj pretekliga! Odpúſti mi; terdno ſim ſklenil, v' prihódno ſ' terpljenjem na ſvojim shivótu tvojo podóbo nofiti. Pogléj miloſtivo na-me, kakor ſi na Petra poglédal, de ſvoje gréhe objokújem, tvoje imé povelizhújem, in tvoj krish ljubim, kakor je ta apóſtel ſtóril. Daj, de ſe kakor tvojiga vrédniga uzhénza ſkashem; po véri ravnam, in s' ſvojim shivljenjem tebi dar pernêſem, kakor ſi ga tí s' ſvojim shivljenjem ſvojimu Ozhétu pernéſel, de bom kdej ſódni dan sa tvojiga ſlushábnika ſposnán.

Bólni kriſtján vidi Jesuſa pred Pilatovim ſodnim ſtolam, in miſli, de bo tudi on pred Jesuſov ſodni ſtol ſtopil.

„Ko ſe je pa jutró ſtorílo, ſo ſklenílj vſi véliki duhóvni in ſtaraſhíni ljudſtva soper Jesuſa, de bi ga v' ſmert isdáli. In ſo svésaniga peljali in isdáli Ponziju Pilatu poglavarju deshele. In oní niſo ſhli v' ſodno hiſho, de bi ſe ne omadeshváli, temuzh de bi ſméli jésti velikonozhno jagnje. Shel je torej Pilat venkej, in je rekel: Kakoſhno toshbo pernesete soper téga zhlovéka? So odgovorili in mu rekli: Ko bi ta ne bil hudodélnik, bi ti ga ne bili isdáli. Pilat jim je tedaj rékel: Vsemíte

ga vi, in ga po svoji postávi sodíte. Judje so mu tedaj rekli: Mi ne smemo nikogar umoriti. De se je dopolníla Jesusova beséda, kteró je govóril, ko je na snanje dal, s' kakoshno smertjo bo umerl. — Sazhéli so ga pa toshiti rekozh: Téga smo nashli de sapeljúje nash narod, in de brani zesárju davkov dajáti, in pravi, de je on Kristus kralj."

Sdaj si tedaj moj Svelízhar! kakor si pred povédal, nevérnikam isdan. She véliki duhóvni bi te bili v' smert obsodíli; pa niso smêli. In dessiravno ne smejo v' sodno hisho, vender permórajo slabiga, prebrisaniga sodnika, de te k' smerti obsódi. Kakó so she prav sjutrej sgódej hitéli! in kakó lahko bi s' takoshno toshbo, de namrezh ljudstvo sapeljúje, sodnika pregovorili!

Kakó bi te jest, boshji Svelízhar! kakor rasbójnika, ki svoje obsojênje perzhakúje, pred Pilatovimi nogámi glédati samôgel, bres de bi se ne spómnil, de bosh kdej tí, ki si se sdaj takó neisrezheno ponishal, v' svojim velizhastvu sódni dan, Pilata sódil? Takrat bo vsak prejél, kar je dobriga ali hudiga storil. — Morbiti bom tudi jest kmali pred tebe, svojiga sodníka stópil. In tí me ne bosh kakor Pilat krivizhno sodil, ampak pravízhno. Le pretéklo shivljenje mi bo ali srezhno ali nesrezhno vézhnost dalo. Takrat ne bo slab, oslepljèn sodník, kakor Pilat, ampak Vsigamogózhni, luzh svetá, sedel in missli, beséde, déla, naklépe in naméne na téhtnizi svetísha preiskovàl.

V' sdravji sim tvojo sodbo she delezh misslil; sdaj jo pa bolj resnóbno premisshljújem. Moja bolésin, moja slabóst klizhejo v' mé, de naj bom

perpravljen. — Tode kdaj bo tiſta imenítna ura priſhla? — Ne vémo ne dnéva, ne úre. Ne vémo, zhe ſe boſh sjutrej ali svezhér perkásal. Prideſh kakor bliſk, ko bi trênil; kader ſe nar menj nádjamo. Zhe mórajo satorej vſi zhúti; kólikanj bolj móra to ſtoriti bolník, ki móre s' Davidam rêzhi: Med menoj in med ſmertjo je le ena ſtopínja! Moja bolésin ſe utégne nanáglima pohujſhati, in me bliso grôba perpráviti! Torej hozhem ſkerbno ravnáti; ſej gré sa rezh, ki ſe ne da zéniti; ſvojo veſt hozhem takó sravnáti, de bom samôgel ſ' ponishnim saúpanjem predte ſtopiti; ſtoriti hozhem, kar bom tiſto imenitno uro shelel, de bi bil ſtóril. S' kolikoſhnim veſêljem bo takrat pobóshni is tvojih úſt ſliſhal: „Pridi, shégnani mojiga Ozhéta! poſédi kraljeſtvo, ktéro ti je perpravljeno od sazhétka ſvetá.“ S' kolikoſhnim nepokójem in ſtraham bo pa naſpróti gréſhnik, od nar ſvetéjſhiga in pravizhniſhiga ſodníka zhes-inj ſklénjeno obſojênje ſliſhal: „Pobêri ſe ſpred mene, prekléti! v' vézhni oginj!“ — Sdaj je ſhe zhaſ uſmiljenja; poſlushiti ſe ga hozhem. Le dobre déla nam pomágajo tiſti dan. Torej hozhem dóbro ſtoriti, dokler mi je mogózhe; de ſvoje dolgé per tebi, o Bog! sbriſhem, hozhem vſe bolezhíne ſvoje belésni poterpeshlivo prenáſhati, in tebi s' ſvojim shivljenjem dar pernêſti. Preſúni sdaj, o Bog! moje meſó s' svelizhanſkim ſtráham pred tvojo ſodbo, de bom tiſti dan ſ' pravízhnimi vred ſvojo glavó vsdignil, ker ſe moje reſhênje blisha.

Bólni kriſtjan nasnáni po Jesuſovim sglédu, ſvoje kraljeſtvo, de namrezh kraljeſtvo, kteró úpa, ni od téga ſvetá.

„Shel je tedaj Pilat ſpét v' ſodno hiſho, in je poklízal Jesuſa, in mu rékel: Ti ſi kralj Judov? Jesuſ jé odgovóril: Govoríſh to ſam is ſebe, ali ſo ti drugi povédali od mene? Pilat je odgovóril: Kaj ſim jeſt Jùd? Tvoj národ in véliki duhóvni ſo te meni isdáli; kaj ſi ſtóril? Jesuſ je odgovóril: Moje kraljeſtvo ni od tega ſvetá. Ko bi bilo moje kraljéſtvo od téga ſvetá, bi ſe moji ſlushábniki pazh bojeváli, de bi ne bil Judam isdán; sdaj pa moje kraljeſtvo ni od tod.“

Kólikoſhna modroſt je v' tem odgóvoru, o Jesuſ! Tí ſi kralj; kralj vſih kraljev ſi tí; po tvoji môzhi kraljujejo králji; tí ſi bil od ſvojiga Ozhéta na ſvéti gòri Sionſki kralj poſtávljen. Tí ſi kralj naſhih duſh; tí hozheſh s' naſhimi ſerzi popólnima goſpodováti. — Tvoje kraljeſtvo ni od tod; posemljiſkih kraljev ſe ti ni tréba bati; tí, ne de bi ſe soper zeſárja púntal, ſi zlò ozhítno uzhil, de móramo zeſarju dati, kar je zeſarjeviga; tí ſam ſi mu tudi dázijo oprávljal.

Boshji Odreſheník! tvoje kraljéſtvo, kraljeſtvo, kteró od tvoje dobrotlivoſti perzhakújem in úpam ni od téga ſvetá. Tukej posheljivoſt s' námi goſpodúje, ki ji ſtréshemo; le tamkej bo goſpodovala poſtáva duhá, kterimu sdaj poſtáva naſprótuje, ktera v' naſhih údih goſpodúje; takrat bomo ſ' teboj vréd kraljevali, kér bomo ſvoje ſèrza tvoji vſigamogózhnoſti popólnima podvergli, in ſvojo voljo popólnima ſ' tvojo ſklenili. O de bi priſhlo tiſto kraljéſtvo! Kaj ſo vſi minlivi sa-

kládi téga ſvetá! Sanja ſo; nikóli naſ ne mórejo dovóljnih ſtoriti. Moje ſerzé je nepokójno, dokler ne pozhíva v' tebi. Kér je moj saklad, o Bog! naj bo tudi moje ſerzé. — Ali ſe mordè hozhem na shivljênje natvesovati, ki me sadershúje, to kraljeſtvo v' laſt dobiti? Ali ne bom veliko bolj tebe hvalil, de ſi mi bolésin poſlàl, ki vesí téga teléſa po zhaſi rasvesúje, me tedaj zhe dalje bolj k' zilju mojih sheljá ſpravljá, in mi, kakor ſe kashe, vráta tiſtiga kraljeſtva odpíra, kteriga od tvoje miloſt perzhakújem? Le popótnik ſim tukej; nimam tù ſtanovitniga prebivaliſha; po óskim pótu móram hoditi, de tje pridem; ne ſmem nasaj glédati, posabiti móram, kar ſim she dobriga ſtóril, in le ſhe na pot miſliti, ki ga móram ſhe hoditi. Tukej ſim v' ptuji deshêli. Nebéſa ſo moja domovína. O dragí Sion! pred bi hotel ſebe, kot tebe posabiti. Moj jêsik naj uſáhne, zhe nimam tebe védno v' ſpomínu, nebeſhki Jerusalem! in zhe nimam nad tabo ſvojiga nar vezhiga veſelja! Ali bi ne ravnal neſpámetno, ako bi ſe jeſt, ki ſim po ſ. kerſtu v' poſeſtvo nebéſhkiga kraljéſtva poklízan, bal, od téga nadléshniga shivôta, ki je v' njem moja duſha vjéta, rasvésan biti.

Sa réſ, o Bog! is tvojih rók pridemo; tí ſi naſ s' vodo prerojênja in s' ſvojo kervjó ozhiſtil; tí ſi naſ s' ſvojim méſam nashívil; mí ſe ſhtéjemo k' kraljévimu duhovſtvu, mi bomo ſ' teboj kraljevali, zhe bomo ſ' teboj terpéli. Kakó révna ſe mi sdí semlja s' njé goljſivo bliſhôbo, zhe naſpróti ſtanovitno ſvetlôbo nebéſ, téga meni obljubljeniga kraljéſtva, pasno premiſhljujem! Kdaj bom shé tiſtim svelizhanim duhóvam

perdrúshen, ki te ven in ven hválijo, in ſvoje vénze tebi k' nogám pokládajo? Kdaj bom vidil, kar ſhe nobeno okó ni vidilo; fliſhal, kar ſhe nobeno uhó ni fliſhalo; in v' laſt dobíl, kar ſhe nobeniga zhlovéka ſerzé ni ſprejélo? Kdaj bom priſhel na tísti kraj pokója in oshivljenja, kjer vezh ne bo najti ne lákote, ne shéje, ne bolésin, ne bolezhín, ne gréha, ne ſmerti? O Goſpod! pomnôshi zhe dalje bolj v' meni ljubésin do téga nebéſhkiga kraljéſtva, kteriga kralj je reſníza, ktériga poſtáva je ljubésin, in ktéro vekomej terpí. — Ono ni od téga ſvetá. Lózhi tedaj moje ſerzé od téga ſvetá. Tí ſi me s' bolésnijo na pot proti nebéſam ſpravil; vôdi moje ſtopinje v' tem tekáliſhi, ktéro je sa mojo natóro takó teshavno; in kakor ſi tí, moj Svelízhar! s' ſvojim shivljenjem ſvojimu Ozhétu dar pernéſel, daj de ti bom tudi jeſt s' ſvojim dar pernéſel, de pridem v' tvoje vézhno kraljéſtvo.

Jeſuſ rêzhe, de je rôjen k' ſprizhevanju reſnize; bólni kriſtján ſposná, de je k' tému savésan.

„Pilát mu je tedaj rekel: Tedaj ſi tí kralj? Jeſuſ je odgovóril: Tí praviſh, de ſim jeſt kralj. Jeſt ſim v' to rôjen, in v' to priſhel na ſvét, de prizham reſnizi. Vſak, kteri je is reſníze, poſluſha moj glaſ. Pilát mu rezhe: Kaj je reſníza? In ko je bil to rékel, je ſpet ven ſhel k' Judam, in jim rezhe: Jeſt ne najdem nobene krivize nad njim.“

Tí, moj Odreſheník! ſi na ſvét priſhel, ne le zhlovéke reſhit, ampak tudi, jih reſnizo uzhit. Tí ſi jih tudi sa reſ uzhil, kaj naj véru-

jejo, in kaj naj ſtoré. Tí ſi dal poſtavo ljubésni in miloſti priti sa poſtávo ſtrahú. Tí ſi reſníze, ki ſi jih uzhíl, s' ſvojimi déli in zhudeshi, s' ſvojim terpljénjem in s' ſvojo ſmertjo ſprizhal.

Tode ali nimam tudi jeſt dolshnóſti reſnízo prizhati? Ali ſim prav ſkerbel, reſnizo iſkati? ali ſe niſim veliko bolj bal, jo iſkati, de ſim ſvoje napake lóshe dopernáſhal, in de mi pregréſhno veſélje ni bilo perſtujêno? Ali bi ne utégnil ſ' Pilatam vpraſhati: Kaj je reſníza? deſiravno ſim bil v' tvoji ſvéti zérkvi, o Jeſuſ! ki je ſteber in ſtalo reſníze, rôjen in srejèn? Kólikrat ſim is ſtrahú, is napzhne perjenlívoſti in is drugih ſlabih naménov molzhal, ko bi bil mógel ſerzhnó reſnizo terditi. Kólikrat ſim vſe drugázhi ravnàl, kakor reſníze velé, ki ſim jih na-ſe vsél! Kólikrat bi ſe bil lahkó satajiti, krish ljubiti, krotkóſt v' djanji ſpolnováti utégnil in tega niſim ſtóril! Goſpod! odpúſti mi, kar ſim soper to pregréſhil, in daj mi vſaj sdaj ſhe v' moji bolésni, ſ' tém reſnizo ſprizhevati, de ſe tvoji vſigamogózhnoſti zhes me ponishno podvèrshem, in s' ſvojo poterpeshlivoſtjo ſkashem, de ſim prav preprizhan, de je le terpljenje pot k' nebéſam. Darújem ti ſvoje bolezhíne, in ſvojo ſmert, de ſvoje gréhe pokorím, in tvoji pravizi sadoſti ſtorim. Daj mi k' temu ſvojo gnado, vézhna reſníza! In ako ti dopáde, ſe hozhem ſvojih uſt in ſvojih terpézhih údov poſlushiti, kakor toliko glaſóv, ki naj reſnizo ſprizhajo.

Poterpeshlivoſt Jesuſa, ko ſo ven in ven krivízhno s' njim ravnáli, je bolnimu kriſtjanu sgled, ki naj ga poſnéma, ko bolesin ne odjenja.

„Oni pa ſo ſhe bolj ſílili, rekozh: Ljudſtvo ſhunta, kér uzhí po vſi Judeji, sazhénſhi od Galileje do ſim. Ko je pa Pilat ſliſhal Galilejo, je vpraſhal, ali je on Galilejiz. In ko je svedil, de je ſpod Herodove oblaſti, ga je poſlal k' Heródu, kteri je bil tudi v' Jerusalemu tiſte dní. Heród pa, ko je Jesuſa vidil, ſe je ſilno obveſélil; sakaj she sdavno ga je shêlel viditi, kér je velíko ſliſhal od njega, in je úpal, de ga bo vidil kak zhudesh ſtoriti. In ga je vpraſhevàl s' mnógimi beſédami, on pa mu ni nizh odgovóril. — Véliki duhóvni pa in piſmarji ſo ſtali, in ga terdo toshíli. Herod pa s' ſvojimi vojſháki ga je sanizhevàl in saſramovàl, in ga je oblékel v' belo oblazhílo, in ga je nasaj poſlal k' Pilatu. In poſtala ſta prijatla Heród in Pilat tiſti dan; sakaj poprej ſta bila v' ſovraſhtvu med ſeboj.“

Po tem takim ſo ſ' krivízo sazhéli, in vſe ſkosi ſ' teboj krivizhno ravnáli, moj Odreſheník! Tvoji naſprótniki ponavljajo krive toshbe soper tebe. Ko te je rekel Pilat, kterimu ſi bil takó modro odgovóril, k' Heródu peljati, tudi vſi rasdrásheni tjè leté, de bi ſe vnóvizh nad teboj snoſili. Kakor lêvi, ki ſvoj rop poshréti hózhejo, ven in ven ſvoje uſta soper tebe odpírajo. — In vender ſe ne brániſh pred noviga ſodníka ſtopiti; tí hozheſh sa gréhe zhlovékov poníshan biti in terpéti. Tí ſe puſtíſh od Heroda in njegovih vojſhákov saſramovati, in k' Pilatu nasaj poſláti; tí poterpíſh in molzhíſh.

Tode ali ne góvorí to molzhanje bolj shivó, ali ne preprízha bolj, kakor ſhe tólikanj govorjênja? Ali me ne uzhí, kako móram od bolésni miſſliti, in kako de jo móram ſprejéti?

Tí me puſtiſh delj zhaſa bolniga biti, de me ſhe bolj ſkúſiſh, in de mi perlóshnoſt daſh, tebi ſ' poterpeshlivim prenáſhanjem dolgiga terpljenja ſvojo odkritoſerzhno ljubésin in sveſtôbo ſkasovati, kar ſe v' kratki bolésni ſtoriti ne utégne. Kolikor dalji je moja ſkuſhnja, toliko bolj bom jeſt ſ' tvojo gnado pokrepzhán, tebi prijétin dar. — Le ſ' terpljénjem, kakor s' udárki ſvoje pravize, obdelujeſh in ſoſtavljaſh takó rekozh tiſte kamne sa ſveto sidovje nebéſhkiga Jerusalema, od kteriga ſi tí ſam, darovano jagnje boshje! ſtalo, vogelni kámin, tempel in luzh. Kolikor delj je slató v' ognjénzi, tóliko zhiſteji pride is njé. Takó ſe tvojim isvóljenim godí, ki jih po ſmerti ſebe vredne ſposnáſh. Kólikor delj moja bolésin terpi, tóliko bolj utégnem, pretezheno poprávili, ſedanje v' ſvoje poſvezhenje obrazhati, in ſrézhno prihodno úpati; tóliko bolj utégnem tvoji pravízi sadoſtiti; tóliko zhiſtéji bom pred tvoj ſódni ſtol ſtopil in v' ſveti Jerusalem ſhel, ki va-nj ne more nizh omadeshaniga iti. — Nikoli ni prevezh zhaſa k' perpravljanju na pot v' vézhnoſt? — O Goſpod! koliko zhaſa ſim te shálil! Torej ſe ſpodóbi, de s' dolgim terpljénjem ſvoje gréhe pokorim. Vezhne ſhtrafinge ſim saſlúshil. Nar hujſhi bolezhíne nar daljiga shivljenja ſe jim ne dajó permériti? Koj ko ſim greſhíl bi me bil lahkó v' pekel pahnil; in ſ' kolikoſhno persaneſlivoſtjo ſi s' mano poterpel v' mojih tolikoſhnih gréhih! ſ' kolikoſhno poterpeshlivoſtjo ſi na-me zhakal! ſ' kolikoſh-

no ljubésnijo ſi me k ſêbi nasaj ſprávil! ſ' kolikoſhnim veſêljem ſi me sopet ſprejél! Tvoja poterpeshlivoſt mi bodi sgled poterpeshlivoſti. — Ali ni kervotózhna shena dvanajſt lét v' ſvoji bolésni terpéla? Ali ni bil mervoúdni 38 lét bres pomózhi in sapuſhèn? Ali ni ſ. Teresija v' ſrédi bolésin, ki ſo jo 22 lét tèrle, leté beſéde ponavljála: „Terpéti ali umréti"? Kar ſo tedaj letì in drugi tóliko zhaſa in takó poterpeshlivo terpéti samôgli, ne bom kali tudi jeſt ſ' tvojo gnado, poterpeshlivo terpéti samôgel? Ṣej tvoja roka, o Goſpod! ni perkrájſhana. Torej mi daj v' moji bolésni, ki mi jo k' svelizhanju moje duſhe póſhljeſh, po tvojim boshjim sgledu poterpeshlivimu biti.

Jesuſ ſe ponisha pred ſvojim Ozhetam, ko mu je Baraba ſpred ſtavljen; bolni kriſtjan ſe ponisha pred Jesuſam.

„Pilat je poklízal vélike duhóvne, poglavarje in ljudſtvo, in jim je rékel: Perpeljali ſte mi téga zhlovéka, kakor de bi odvrazheval ljudſtvo; in glejte! jeſt ſim ga vprizho vaſ ispráſhal, in niſim naſhel nobene krivíze nad tém zhlovékam v' tém, zhéſar ga toshite. Pa tudi Heród ne; sakaj poſlal ſim vaſ bil k' njemu, in glejte! nizh ſmerti vrédniga ni bilo najdeniga nad njim. Pretépel ga bom tedaj, in ſpuſtil. — Ob prasniku pa je poglavár navádo imel ljudſtvu ispuſtiti éniga jetníka, kteriga ſo hôtli. Imel je pa ſlovézhiga jetníka, kteri je bil imenovan Baraba. Ta je bil savolj nékiga v' méſtu ſtorjeniga punta in ubôja v' jézho vershen. Ko ſo ſe tedaj sbrali, je Pilat rékel: Kteriga hozhete, de vam ipuſtím, Baraba ali

Jesuſa, kteri je imenovan Kriſtuſ. Sakaj vedil je, de ſo ga is nevoſhlivoſti isdali. Ali véliki duhóvni in ſtaraſhini ſo pregovárjali ljudí, de bi proſili sa Baraba, Jesuſa pa pogubíli. Poglavár pa je odgovóril, in jim rékel: Kteriga téh dvéh hozhete, de vam ispuſtím? Oni pa ſo rekli: Baraba.“

Kolikoſhna neúmnoſt je, tebe, ki ſi sazhétnik shivljènja, rasbojniku permérjati; tebe, ki ſo te zlo ſodníki sa nedólshniga ſposnáli, hudôbnimu rasbójniku Barabu! Tode kolikanj vézhi krivíza je, de hozhejo ispuſheniga, ſovráshnika vſih, in ſmert tiſtiga, ki je vſim tolikanj dobriga ſtoril! Kolikoſhna ſlepôta nehvaléshnih! kolikoſhno ponishevanje sa-te, o Jesuſ! Tí pa molzhíſh, in ſe poníshaſh pred ſvojim Ozhétam. Tí ſpolniſh, kar je od tebe piſano: Zherv ſim in ne zhlovek; saſramován od ljudí in sanizhevan od ljudſtva. — Tí ſtojíſh, obloshèn s' gréhi vſiga ſvetá, ponishan pred ſvojim Ozhétam. Kaj ſo hudobije Barabove, ako ſe permérijo ſhtevilu in gnjuſôbi gréhov vſih zhlovékov, sa ktére tí sdaj sadoſtújeſh.

Meni, o Jesuſ! meni gré, popolnima ponishati ſe. Prah ſim, ki ga tí s' ſvojo vſigamogózhnoſtjo oshiviſh, in sopet ſe bom v' prah premènil. V' grehu ſim ſpozhet, in ſim tóliko grehov dopernéſel, de kakor zolnar niſim vrédin ſvoje ozhí k' nebu povsdigniti. Nevóljin ſim savolj oſlepljenih Judov, kteri, ne le de bi te Barabu permerjali, ampak zlo njega ſpred ſtávijo. Tode ali niſim jeſt ſam pred tabo enakiga gréha kriv poſtàl. Ali niſim ſpred ſtávil ſtvarí tebi ſvojimu ſtvarniku? poſvetniga nebeſhkimu? ſvojiga minliviga teléſa, ſvoji neumerjózhi duſhi? smote reſnízi? prasniga snanja ſvetá, snanju ſvetníkov? ſkerbí

sa minlivo veſelje in zhaſt, pokóju veſtí? zhaſniga vézhnimu? Kakó lahkó ſim ſe dal premágati nar manji ſkuſhnjavi! Vſe ſvoje shivljenje ſim v' gréh padal in vſtájal! Oh, kako révin ſim jeſt! In té révſhine ſim ſam kriv. Vſe drúgo, ſ. kerſt, ſveto opominjevánje, dobre déla, ſrezha, de miſlim, govorím in délam, to vſe je tvoje délo! Bres tebe ſim sanizhliva, ſlaba poſóda, ki jo samóreſh ravno tako lahkó ſtréti, kakor ſi jo narédil. To v' ſvoji bolésni prav shivó obzhútim. Tvoja ſápa potégne, in vſa mozh zhlovékova je per kraji. Tí hozheſh, in ugaſne. In jeſt bi ſe hválil? — Tebi je Baraba ſpred ſtavljen; in jeſt bi ne hotel poterpéti, de ſo mi drugi ſpred ſtavljeni? Kólikrat ſim ſebi perlaſtovàl zhaſt, ki ſamó tebi gré! Kolikrat ſim ſe s' grébam soper tebe ſpuntal! Kolikrat ſim ſ' tém ſvojo duſho, in tudi duſho drugih ſmertno ránil. Odpúſti mi, Goſpod! in daj mi kdej, po tém ko ſe bom tvojiga ponishanja vdeléshil, tudi njegoviga ſadú, tvojiga svelízhanja vdeléshiti ſe.

Jeſuſ mirno poſlusha ponovljeno vpitje Judov, ki njegovo ſmert térjajo, in ſpodbáda ſ' tém bolníka, de naj mirin bo, ako bolésin hujſhi perhája.

„Pilat jih te tedaj ſpét nagovóril, ker je hotel Jesuſa ſpuſtiti. Oní pa ſo vpíli, rekózh: Krishaj krishaj ga! On pa jim je vtrétjizh rékel: Kaj je pa ta hudiga ſtoril! Nizh ſmerti vrédniga ne najdem nad njim; pretépel ga bom tedaj in ſpuſtil. Oní pa ſo tiſhali s' velíkim vpitjem, in ſo

profili, de naj bo krishan; in njih vpitje je perhájalo zhe dalje vézhi.“

Saftonj tedaj, moj Svelízhar! nagovárja Pilat Jude, de bi te ispuftil. Njih ſovraſhtvo in njih ſerdítoſt ſe dajó le ſ' tvojo kervjó potolashiti. Kóliko britkóſt ti je móglo délati vedno, divje vpitje sa tvojo ſmert od ljudſtva, kteró ſi smed vſih ljudſtev isvôlil, de bi tebe zhaſtilo, v' prid kteriga ſi toliko zhúdeshev ſtóril; kterimu ſi ſvoje naúke isrózhil! Nevérnik ſposná tvojo nedólshnoſt! In tvoje ljudſtvo ne néha, tvoje ſmerti térjati, de mu je pervoljena. — Tí pa ſi v' ſrédi hrúpa védno pokójin.

Kolikanj shelím, boshji Svelízhar! v' ſvoji nadlógi ravno takó pokójin biti! Bolésin, ki ſi mi jo poſlàl ſe hujſha, in moje zhe dalje vézhi bolezhine me blishe k' ſmerti perprávljajo. Tode tudi v' tem mi moja véra tvójo previdnoſt nasnanúje. Moje ſerzé je perpravljeno, o Goſpod! moje ſerzé je perpravljeno. Tóliko in do tiſtih mal hozhem terpéti, kakor tvoji modróſti dopáde. Ali samore prevezh terpéti, kdor je velíko greſhíl, in premiſhljuje, de ſi tí tolikanj terpljenja, in zlo nezhaſtlivo ſmert na krishi savolj naſhih gréhov terpel; in de je greſhnik, kar naj dobro preudári, sa ſvoje grehe vezhne ſhtrafinge saſlúshil? Ali pravi vojſhák beshí, kér ſe móra tólikanj bolj truditi, kolikor blishe je smaga? Ali ſe, kteri v' tekaliſhi téka, savolj téga vſtávi, kér pot, ki k' zilju dershí, bolj ojſtra perhája? Naſhe shivljenje je boj; tvoji vojſháki ſmo, o Jeſuſ! Ali ſe bomo sa nesvenlivo krono menj bojeváli, kakor úni sa svenlívo? Nihzhe ne bo krónan, kteri ſe ni ſpodóbno bojeval. Kdor do konza ſtanovítin oſtane,

bo svelízhan. — Ali ſe bo otròk ſvojimu ozhétu, ki je od njega nar hujſhi ſhtrafinge saſlúshil, menj podvergel, kér je bil le malo ſhtráfan?

Boshji Odreſheník! moji gréhi klizhejo nadme ſmert mojiga teléſa. Ṣmert je plazhilo gréha; zhlovéku je odménjeno, kdej umréti. Podvèrshem ſe ti ſôdbi, o Goſpód! Le ſmerti moje duſhe, vézhne ſmerti me vari. Daj mi savolj ſvoje prelite kervi, velikóſt tvojiga uſmiljenja k' mojimu odreſhenju, in ne ojſtróſti tvoje pravíze, obzhutiti.

Gajshlanje Jeſuſovo toláshi bolniga kriſtjana v' terpljenji, ktero na vſim ſvojim shivótu obzhúti.

„Tedaj jim je ispuſtil Baraba; Jeſuſa pa jim je gajshlaniga isdal, de bi bil krishan.“

Kolikoſhna krivíza tvojiga ſodníka, boshji Svelizhar! On ſposná tvojo nedólshnoſt; in vender te obſódi k' nezhaſtitlivimu in bolézhimu gajshljanju, ob kterim je bilo tvoje ſveto teló s' ránami pokrito. Ti ſi, kakor prerok pravi, kakor gobov; nizh sdraviga ni najti nad tabo. In té grôsne bolezhíne ſi terpel, de bi naſ s' ſvojim nebéſhkim Ozhétam savolj tiſtih gréhov ſpravil, ki jih naſhe teló dopernêſe.

Tudi jeſt terpím savolj ſvojih gréhov bolezhíne na vſim shivótu. Oné ſo ſhibe tvoje pravíze, ſ' kterimi me tukej ſhtrafújeſh, de mi boſh kdej vékomej sanéſel. Perpravljen ſim, kakor David, jih na-ſe vséti; in britkóſt, ki jo, savolj ſvojih gréhov obzhútim, je smirej pred mojim dúham. — Ṣpodóbno je, de terpím; ſej ſ. piſmo pravi, de naj bo vſak ſ' tém pokorjèn, ſ' komur je greſhíl. — Kér tebi, o Jeſuſ! ki je vender nad tabo Ozhe

dopadênje imel, ni bilo saneſêno: kakó bo li meni saneſêno, ki ſim ga bil tolikrat raſserdil? Torej me pokôri, o Goſpod! Tvoje pokoríla ſo ſhtraſinge pravízhniga ſodníka; jeſt ſim dolshník. — Pokoríla ſo uſmiljeniga ozhéta; jeſt ſim nepokórin otròk. — Velíko bolj ójſtro pokóro ſim saſlúshil, kakor mi jo tí, nar vézhi in nar boljſhi Sdravník! ſ' to bolésnijo naloshíſh; sakaj kolikrat ſim ſvoje telé oſkrúnil, ki je v' ſvétim kerſtu tempel ſvetiga Duhá poſtálo, nameſti de bi ga bil v' ſvét, zhiſt, neomadeshvan dar pernéſel! Oh, kakó ſe ſramújem, ko tvoje nedólshno teló vſe raſtepêno vidim, in ſe sravin ſpómnim, kolikrat de ſim ſe ſvojimu gréſhnimu meſu perlisovàl, kolikrat de ſim le ſvoji lenôbi in posheljivoſti ſtrégel! Kakó britko mi tvoje próge in ráne mojo mehkúshnoſt ozhítajo! Oh, de bi vſaj sdaj s' apoſtelnam rezhi samôgel: „Na ſvojim teléſu nóſim vtíſnjene snamnja Goſpóda Jeſuſa.“ — Tí terpíſh ſtraſhno gájshlanje, de naméſti naſ grehe nezhiſtoſti, ki ſmo jih mí dopernefli, nad ſabo pokoríſh; bi torej jeſt bolezhín ne terpel, de sa gréhe ſvojiga posheljiviga teléſa sadôſti ſtorím? Tí terpíſh is ljubésni do naſ, ſ' tihim isrozhenjem, na vſih udih ſvojiga teléſa; bi torej jeſt ne terpel is ljubésni do tebe, ſ' tihim isrozhênjem, na vſim ſvojim teléſu? Ozhiſti ga, Goſpod! s' nar hujſhimi bolezhinami té bolésni, de is njega zhaſtitlivo poſódo naredíſh. V' tem úpanji najdem, ko tvoje gajshljanje premiſhljujem, polájſhanje in toláshbo.

Jesuſova ſerzhnóſt v' novih bolezhinah navdája bolniga kriſtjána s' ſerzhnóſtjo v' njegovih bolezhínah.

„Tedaj ſo poglavarjevi vojſháki Jesuſa ſeboj vséli na ſodíſhe, in ſo k' njemu ſpravili vſo trumo. In ſo ga ſlékli, in ſo mu ſhkerlataſt plajſh ogernili. In ſo ſpletli krono is tèrnja, in ſo mu jo na glavo djali, in terſt v' njegovo deſnizo, in ſo pred njega poklekováli, in ga saſramovali rekozh: Sdrav bodi kralj Judov!“

Tí, o Jesuſ! tedaj ſhe le smirej nove bolezhíne terpíſh. Tvojo kraljévo zhaſt saſramováti, ti vojſhaki po ſili tvoje oblazhilo ſlézhejo, ki ſe ſhe kerví dershí, ktero ſi ob gajshljanji prelíl, in ponové po tem takim tvoje ráne; s' ſhkerlataſtim plajſhem te ogèrnejo, krono is ternja ti na glavo poſtávijo, terſt ti dajo v' deſnizo, in te ſ' tém saſramújejo. Rano sa rano, bolezhíno sa bolezhino ti nakládajo, kakor je prerok od tebe pred povédal. — In ob tém grôsnim saſramovanji je bilo tvoje ſerzé pólno ſtanovítne ſerzhnóſti. Tí ſi bil namrezh ſvojimu Ozhétu popólnima pokórin, tí ſi ljubil terpljenje, in ſi hotel sa naſhe grehe proſtovóljno sadôſti ſtoriti.

O de bi bile tudi moje sheljé tákoſhne! kakó ſerzhno bi vſe tesháve ſvoje bolésni poterpèl! Kak raslózhik je med mojimi bolezhínami in med tvojimi! Jeſt le nekej zhaſa terpím; tí ſi terpel zel zhaſ ſvojiga shivljenja. Jeſt le na nektérih údih bolezhine terpím; tí ſi jih terpel na vſim ſvojim shivótu. Jeſt terpím le na shivótu; tí pa, ki ſo v' tvojih bolezhínah takó saſramlivo ſ' tabo ravnáli, ſi terpel tudi globoko v' ſvojim ſerzu. Meni da-

jejo sdravíla, de bi mi bolezhine polájſhali, in me toláshijo; tebe pa vnovizh ránijo, tebe obdája rasujsdana trúma. Zlò tvoj Ozhe, kakor ſe kashe, ti hozhe ſvojo toláshbo odtégniti; tí mi pa daſh mozh ſ' ſvojimi beſédami in ſ' ſvojimi sglédi. K' meni pride zhaſi ter zhaſi tvoj ſlushábnik in mi pravi tolashívne beſéde; on mi odpuſtí moje gréhe; in zlò tí me obíſheſh. Kak raslózhik je vender med teboj in menoj! Tí tóliko nedólshno terpíſh sa gréhe drugih ljudí; in jeſt sa ſvoje gréhe po vſi pravízi, pa veliko menj terpím. Tí terpíſh od ſvojih ſtvarí; in moje terpljénja pridejo is tvojih Ozhétovih rók, de tù ſvoje svelízhanje oſkerbím, in de mi bo tamkej vèrnjeno. Goſpod, kólikanj ſe ſramújem, ako ſe tebi permérim! Tudi sa ſvoje terpljénje te sahválim. Pomágaj mi, ga ſèrzhno noſiti; pomágaj mi sa ſvoje gréhe sadoſti ſtoriti, in po tvojih vézhnih ſklepih ravnáti.

Bólni kriſtjan ſkléne bolezhine, ki jih v' ſvoji glavi obzhúti ſ' tiſtimi, ki jih je Jeſuſ terpel, ko ſo mu krono is ternja na glavo djali.

„In vojſhaki ſo ſpletli krono is ternja, in mu jo djali na glavo.“

Zheſar oſlepljeni in rasujsdani vojſhaki niſo vidili nad tabo, to vidim jeſt nad teboj, boshji Svelízhar! Tudi v' tvoji révni obléki te mólim kakor ſtvarnika in Odreſheníka ſvetá, kakor kralja vſih kraljev v' vſi poníshnoſti. Vidim te vſiga ránjeniga; tí ſi pa vender moj Goſpód in moj Bog. Shkerlataſti plajſh, ki ſi ſe puſtil va-nj oblézhi, me opómni tvoje gorézhe ljubésni, is

které ſi gréhe zhlovékov na-ſe vsél. Deſiravno jo terſt, ki ga v' rokah dershíſh ſlab, vender kraljujeſh s' vſigamogózhnoſtjo zhes naróde, in jih samóreſh konzháti, kakor poſóde, ki jih lonzhár naredí. Per ti tèrnjevi króni na tvoji glavi, miſlim na tvoje vezhno kraljéſtvo in kakó de ſi s' ſvojim terpljenjem ſmert in ſátana premágal. S' kervjó, ki ob bolézhim krónanji is tvoje ſvéte glave tèzhe, sbriſheſh tiſte gréhe, ki jih zhlovékova gláva dopernáſha.

Pravizhni Bog! grôsne bolezhine, ki jih sdaj v' ſvoji glavi terpím, ſklénem ſ' tiſtimi, ki ſo ti jih tiſti terni ſtorili, ſ' kterimi ſi bil krónan. To mi da polájſhanje in úpanje, de mi bodo ſtudeniz gnad in saſlushenja. Perlóshnoſt imám, tiſte gréhe pokoriti, ki v' moji glavi prebivajo in ki jih s' njo dopernáſham. S' kólikimi prevsétnimi in nizhemernimi miſlami, in ſ' kolikimi zhaſtilakomnimi naklèpi je bila navdána! koliko lashnivih in predersnih ſódeb ſim ſklenil! ſ' koliko prasnimi, nizhemernimi rezhmi ſim ſe mótil!

Odpúſti mi, o Bog! leté in vſe tiſte gréhe, ki ſim jih, bres de bi jih bil posnàl, s' glavó ſtoril. O kralj ſvetá, mósh terpljénja! vſe bolezhíne ſvoje glavé ti pernêſem v' dar. Savolj gréha je bila semlja obſójena, le ternje in oſat roditi. Torej mi daj, de sa ſvoje sadoſtím, njih shêlo obzhutiti. Svojih bolezhín mi daſh vdeleshiti ſe; daj mi premiſhljeváti tvojo ſ' tèrnjem ránjeno glavó, vtiſni mi to podóbo prav globôko v' moje ſerzé, in daj mi tiſto ſrezho ſposnáti, kteró zhlovek obzhúti, zhe je ſ' poterpeshlivim prenáſhanjem ſvojiga terpljénja tebi podóbin. Ako

bi moje bolezhine ſhe hujſhi poſtáti utegnile, in ako bi jeſt ne môgel tvojih ljubésnivih namenov, ki jih ſ' mano imaſh, premiſhljevati, mi daj, de bo moje ſerzé védno k' tebi obèrnjeno in de bo od tebe pomózhi dobivalo.

Bólni kriſtján poterpeshlivo novo terpljenje naſe vsame po sgledu Jesuſa, kteri novo terpljenje in novo oſramotenje terpí.

„In ſo ga po glávi ſ' terſtam bili, in ga sapljuvali, in ſo na koléna padli, ter ga mólili.“

Tvoje takó bolézhe gajshljanje in kronanje tedaj, o Jesuſ! tem kervosheljnim ſhe ni bilo sadôſti! She v' obras te bijejo; in ga s' ſvojimi nezhédnimi pljúnki oſkrúnijo, in verh téga tudi prav saſramlivo préd-te na koléna pádajo. Lahkó bi bil té nefrézhne ſhtrafal? Tode tí molzhíſh, in tvoje oblizhje ſe ne ſpremení. Tí premiſhljújeſh ſklèpe ſvojiga Ozhéta in velizhaſtvo, ki ti je perhranjeno, in v' ktéro te le tvoje terpljenje pelje.

Boshji Svelizhar! kakó bi samôgel bolnik, ktériga bolezhíne zhe dalje hujſhi perhájajo, bres nevólje in mermranja terpéti, ko bi mu tí tolikoſhniga sgléda poterpeshlivoſti ne dajal, in ſvoje mogózhne gnade ne delíl, de jih voljno terpí? Zhe kdo terpí kakor kriſtjan, naj ſe ne ſramúje: temuzh naj sa tó Bogá hváli. — Kólikoſhna zhaſt je sa bolníka, de ſe le s' Jesuſam in ſzer ſ' krishanim Jesuſam hváli! Kakó prijét no je, s' Jesuſam terpéti, zhe miſlim na neisreklivo plazhilo, ktero on obljubi! Ko je ſvojim apoſtelnam nadlóge pred právil, je hotel, de naj

ſe téga veſelé, kér jih savolj téga velíko plazhílo v' nebéſih zhaka. Ko jim je sháloſt napovedovàl, je perſtávil, de ſe bo v' veſèlje ſpremenila, kteriga nihzhe ne bo mógel odvséti. Kakó tolashivne ſo beſéde ſvetiga piſma, de bodo tiſti, kteri s' ſolsámi ſíjejo, s' veſeljem shéli; do bo Bog obríſal ſolsé od ozhí pravízhnih, in jih v' tiſto prebiváliſhe peljal, kjér ne bo vezh ne shalovánja, ne vpitja, ne bolezhíne, in de bo lahko, kratko terpljénje vezhno svelízhanje perneſlo.

„Sin moj!“ je mati Makabejſkih bratov ſvojimu nar mlájimu ſinu djala, de bi ga k' terpljenju ſpodbudovála. „Poglej nebó.“ Tje hozhem tudi jeſt glédati. Kakó velizháſtno króno boſh tí kdej vſim tiſtim na glavo djal, kteri ſvojo ſkúſhnjo ſrézhno preſtojé in ſo potèrjeni! Terpljénje ſedajniga ſvetá ſe ne da nikákor permériti tiſtimu velizhaſtvu, ki ſe bo nad nami rasodélo. Savolj téga pogléda na tiſto velizhaſtvo ſo ſe apoſtelni veſelili, zhe ſo bili vrédni ſposnáni, savolj tvojiga iména terpéti. Ta poglèd na odperto nebó in na tebe, ki ſedíſh na deſnizi ſvojiga Ozhéta, je ſtoril, de ſe je ſ. Shtefan s' veſélo ſerzhnoſtjo kamnjati puſtil. Ta poglèd je ſtoril, de je velíko marternikov dní njih terpljenja sa nar ſrézhniſhi shivljenja imélo. Ta poglèd navdá tudi ſhe sdaj toliko kriſtjánov, in tudi mene, ſ' toláshbo in mozhjó na moji bolniſhki póſtelji.

Ne zhúdim ſe, de me tiſti, kteri me obíſhejo milújejo. Le moje terpljenje vidijo; tolasheb pa, o Bog! ne vidijo. Ne mórejo ſi miſliti, kar jeſt vender ſ' tvojo gnado obzhútim, de ſe, kader moje bolezhíne hujſhi perhajajo,

tudi tvoje toláshbe mnoshé; de samóre kriſtjan, kakor tvoj apoſtel v' ſrédi terpljenja veſel biti, in s' njim rêzhi: Terpím; téga pa me ni ſram; sakaj vém, komú ſim véroval, in ſim sagotovljen, de je on mogózhin, to kar je meni saúpaniga, do tiſtiga dné ohraniti.

Bólni kriſtjan ſe pred Kriſtuſa poſtávi, in na-ſe oberne beſéde, kterih ſe je Pilat do Jesuſa poſlúshil: Glejte zhlovéka!

„Pilat je tedaj ſpet venkej ſhel, in jim rezhe: Glejte perpeljem vam ga venkej, de ſposnate, de ne najdem nad njim nobene krivíze. (Jesuſ je tedaj venkej priſhel, noſézh ternjevo krono in ſhkerlataſto oblazhílo). In (*Pilat*) jim rezhe: Glejte, zhlovek! ko ſo ga tedaj vídili véliki duhóvni in ſlushabniki, ſo vpili rekozh: Krishaj, krishaj ga! Pilat jim rezhe: Vsemite in krishajte ga ví; sakaj jèſt ne najdem krivize nad njim. Judje ſo mu odgovorili: Mi imamo poſtavo, in po poſtavi móra umréti, kér ſe je Sinú boshjiga délal.“

Kakó neobzhutlive ſta ſtoríla ſovraſhtvo in nevoſhlivoſt tvoje ſováshnike, o Jesuſ! Kar bi bilo samôglo nar terſhi ſerza omezhiti, jih ne gáne. Vender bi jih bile mógle Pilátove beſéde: „Glejte, zhlovek;“ ſ' ktérimi te je pred-nje poſtávil, omezhiti, in ko ſo te takó révniga vidili? Kolikanj bolj pa je tvoj ſodník tvojo nedólshnoſt terdil, tólikanj bolj ſo rasdrásheni; ôni saduſhé v' ſebi vſak obzhutljej uſmiljenja in pravize; oni ponové ſvoje vpitje sa tvojo ſmert, in ſzer sa takó neſramno ſmert na krishi.

Vſe drugázhi pa ſprejmeſh tí, o Bog! tiſte, kteri pred-te ſtópijo, omezheni od tvoje gnade. Naj jih je gréh ſhe tólikanj oſkrúnil, zhe pridejo ſ' ſkeſanim in poníshanim ſerzam k' tebi, ſe jih uſmíliſh, in nozheſh njih ſmerti, ampak de ſe ſpokoré in shivé. S' tém saúpanjem ſtópim pred-te. Gléj zhlovéka, ki ſe je soper tebe ſpúntal, ki je tvoje sapóvedi tolikrat prelômil, ki ſe je dal od goljúfniga blagá téga ſvetá sapeljati, ki je tolikanj ſkerbel sa ſvoje teló in zlo nizh sa ſvojo duſho! Tù ſim sdaj, poníshan pod tvojo vſigamogózhno rokó, kakor perbít na bolniſhko póſteljo, in v' vſim pomózhi drugih potrébin. Tukej leshím, in klizhem potert kakor Ṣavl: Kaj hozheſh Goſpod! de ſtorím? Kér ſim ſ' tvojo lúzhjo raſsvetljen, vidim, de je vſe prasno in nizhemerno, rasun tebe ljubiti, in ſamó tebi ſlushiti! Vidiſh tukej de ſim poln terpljenja, bléd in medel, Goſpod! uſmili ſe me v' tém revnim ſtánu, v' kteriga ſim priſhel po tvoji pravízi. Ne kakor Antioh, temuzh is globozhíne ſvoje révſhine in is prav ſkeſániga ſerzá, klizhem is té póſtelje sa odpuſhênje, sa gnado in tolashbo, k' tebi, Ozhe uſmiljenja! Pogléj na-me; ali poglej veliko bolj na ſvojiga ljúbiga Ṣina. On ſe je poníshal, de je naſh ſrédnik, porok in dar. Le njegovo saſlushênje da mojim bolezhínam nekoliko zéne. O de bi mu bil popólnima enak v' terpljénji.

Bólni kriſtján ſposná, de mozh, ki jo imá bolésin zhes-inj, ravno takó od sgorej pride, kakor mozh, ki je bila dana Pilatu zhes Jeſuſa.

„In (*Pílat*) je ſpet ſhel v' ſodno hiſho, in

je rekel Jesuſu: Od kod ſi tí? Jesuſ pa mu ni odgovóril. Pilat mu tedaj rezhe: Meni ne odgovoríſh? Ne véſh, de imám oblaſt te krishati, in imám oblaſt te ſpuſtiti? Jesuſ je odgovóril: Ne imel bi nobene oblaſti do mene, ko bi ti ne bilo od ſgorej dano. Savolj téga imá tiſti, ktéri me je tebi isdal, vézhi gréh.“

Pilat je ménil, de imá mozh zhes-te, boshji Svelizhar! On ni védil, de ſi tí, od kteriga vſa oblaſt is-hája, ki kralje po ſvojim dopadênji poſtavljaſh in is ſédesha pahneſh. On ni védil, de ſo zhlovéki, tudi nar bolj imenítni, le ſlushábniki tvoje pravíze in ſpolnovavzi tvojih povelj, de zlò njih hudo vóljo k' ſpolnovánju ſvojih naménov obrázhaſh. On ni védil, de ga boſh kdej tí, kakor ſodník vſih ſodníkov ſódil, savolj obſojênja, ktéro je hotel zheſ-te ſkleniti.

Moj Bog! tí ſi Narviſhi Goſpod; tí ſéſheſh od eniga kônza ſvetá do drugiga, tí vſe prav vládaſh; vihárji in tihôta pridejo od tebe; tí poſhljeſh frézho in nadlógo, sdravje in bolésin, po ſvojim dopadênji. Kolikoſhno toláshbo mi da ta reſníza v' moji bolésni! Kakó pokójni ſmo v' bárki, tudi v' frédi ſkál, valóv in nar hujſhih nevárnoſt, ako vémo, de jo móder kermíliz vláda! In kólikanj bolj pokójin samórem biti, kér vém, de tí po ſvoji neſkonzhni modróſti in ljubésni, tudi nar manji pergódbo k' ſvoji zhaſti in k' náſhimu poſvezhênju vládaſh! — Vém, Goſpód! de s' viſháve ſvojiga velizháſtva na-me glédaſh. Tí ſi prizha mójiga vojſkovanja; tí me podpíraſh in sa-tó obdarújeſh. Tí sapiſheſh vſako satajevanje, ktero is ljubésni do tebe ſpólnim, v' bukve shivljenja, de kdej ſvoje laſtno

délo krónaſh. Tí me ljubiſh: tí na-me miſliſh. Tvoja gnada me krepzhá; tvoje beſéde, tvoji sgledi in tvoje obljúbe me ſpodbádajo; tí mi pomágaſh terpéti; tí ſliſhiſh moj ſlédnji sdihljej, nar hujſhi bolezhine ſo od tebe poſláne, moj Ozhe! Moja bolésin, ako bi ne bila od tebe, bi ſvoje mozhí ravno takó ne môgla ſkasovati, kakor tudi Pilat ne bil imel zhes-te mozhí, ako bi mu ne bila dana od sgorej. Tvoja prevídnoſt me je poſtávila v' ta ſtan; tvoja nevídna rôka me is sgol gnade ſkuſha, is sgol ljubésni krotí, is uſmiljenja ponishúje.

Pokoj Jesuſa, ko je vidil napovedovávze ſvojiga obſojênja, navdájajo bólniga kriſtjana, ko ugléda napovedovávze ſvoje ſmerti, ſ' pokójam in miram.

„In odſlej je iſkal Pilat ga ſpuſtiti. Judje pa ſo vpili rekozh: Ako téga ſpuſtíſh, niſi zeſarjev prijatel; sakaj vſak, ktéri ſe kralja déla, zeſarju soper govorí. Pilat tedaj, ko je to govorjênje ſliſhal, je Jesuſa ven perpêljal, in je ſédel na ſódni ſtol, na méſto, ktéro ſe imenúje Litoſtrotos, po hebrejſhko pa Gabata. Bilo je pa dan perpravljanja velíke nozhí okóli ſheſte ure; in rezhe Judam: Glejte, vaſh kralj! Oni ſo pa vpili: Prozh s' njim, prozh s' njim, krishaj ga! Pilat jim rezhe: Vaſhiga kralja bom krishal? Véliki duhóvni ſo odgovorili: Nimamo kralja, rasun zeſarja.“

Saſtonj je Pilat Judam pred ozhí ſtavil, de ſi nedólshin, saſtonj je shêlel, tebe Barabu ſpred poſtaviti, zlò nizh jih ni ganílo, de te je rékel

gajshlati; nizh ni pomagálo, de te je takó révniga pred-nje poſtávil. Saſtonj ſi je persadjal, tebe, boshji Svelízhar! ſpuſtiti. Tvoji ſovráshniki mu shúgajo, de ga bodo per zeſárji satoshili, zhe te ſpuſtí. Takó ſo bili divji! Kmali bi ſe bil pùnt vsdignil. — Na sadnje ſtópi tvoj ſlabi in bojezhi ſodnik na ſvoj ſódni ſtòl, de bi te obſódil. — Kdo bí v' takih okoliſhinah ne perzhakovàl tvojiga obſojênja. Ti pa vſe to mirin in pokójin glédaſh. Nar vézhi veſêlje ti je bilo volja tvojiga Ozhéta, sheljé po naſhim odreſhenji; le s' ſvojim terpljenjem in s' ſvojo ſmertjo ſi hotel v' ſvoje velizhaſtvo iti.

O de bi ſe pazh v' ſvoji révſhini tiſtiga dúſhniga pokója vdeléshil, ki ſi ga tí, o Jeſuſ! imel, in ki ſe tólikanj zhúdim nad njim! Mój ſtan jé nekako tvojimu podóbin. Vſi ſi persadénejo, de bi mi shivljênje ohraníli; in vender ſe mi ſmert blisha. Sdravíla ne pomágajo; moje ſlabósti in bolezhíne hujſhi perhajajo; sdravníku vidim po ozhéh, de mu moj ſtan ni vſhézh; ktéri ſo okóli mene in ktéri ſo mi bolj per ſèrzu, v' oblízhji na snanje dajejo sháloſt; beſéde tvojiga ſlushabnika in moje laſtno obzhútje mi dajó ſposnáti, de je moja bolésin nevárna, de tedaj v' mojim ſtanu s' apoſtelnam rêzhi samórem: „Jeſt ſim she darován ín zhaſ moje rasvése naſtája.“ Sposnám, o Bog! de te miſli mojimu ſerzu nepókoj délajo; vender mi pa premiſhljevánje tvojiga duſhniga mirú, kratkósti ſedánjiga révniga shivljenja, in frézhe, ki bo po njem naſtopíla, sopet ſèrzhnoſt dajè.

Kaj je namrezh shivljenje zhlovékovo? Ko trava je, ki sjutrej selení, in je svezhér poſékana in

uſáhne, sgine kakor ſanje; dímu je enako, ki ga véter raspodí; kaplizi vôde, ki ſe sdajzi poſuſhí. Zhlovek sgíne, kakor perkásin; kar ſmo na ſvétu, ſe s' vſako ſtopínjo gróbu blishamo. Toliko nevárnoſtim, ſlabóſtim in bolésnim ſmo podvèrsheni, de ne móremo nikoli bres ſkerbí biti. In ako bi ravno vſimu tému ubeshati samôgli; ſtaroſti in ſmerti ne ubeshimò. Le tvoja vſigamogózhnoſt nam ohráni shivljenje, in ni ſe zhuditi, zhe vidimo zhlovéka umréti. Marſiktéri je bil to uro sdrav in je naſlédnjo uro úmerl! Koliko ſe jih je sdravih vlêglo, in niſo vezh vſtáli! Kolikrat poprej omága mozhnéji, kakor nar ſlabéji! — In de bi biló le to kratko shivljenje bres nadlóg! Kakó reſnizhne ſo Jóbove beſéde: Zhlovek le malo zhaſa shiví, in je poln nadlóg! — Jokajozh, nag, ſlab je rôjen. Kólikanj ſtaréji perhája, tólikanj bolj ſe tudi mnóshijo nadlóge, ſkuſhnje, ſkerb in nepokoj. Kólikrat ſe verſté sdravje in bolésin, veſelje in shaloſt, frézha in neſrézha! Zhe imá talente, premoshênje ali zhaſt, ſo mu drugi nevoſhlivi; ali ſe pa móra ſam s' nevoſhlivoſtjo bojevati, ako jih drugi poſédejo. — Zhe nima dôbre glavé, zhe shiví v' révſhini in na tihim: ne porájtajo na-nj, ga posábijo. — Kakó lahko ſe da úm zhlovéka oſlepíti, in njegovo ſerzé v' neródno ljubésin sapeljati! Kakó lahko ga ſlabi sglédi premótijo! — In ako ravno nar vézhi ſtaroſt doſéshe, ſo vender ſlabóſti in terpljénja njegov delèsh. — Zhe dalje shivim, ſim tudi dalje v' nevárnoſti, tebe, o Bog! rasshaliti. In to je nar vézhi vſih neſrézh. — Ako pa umèrjem, je kôniz vſiga mojiga terpljénja; jeſt bom v' svelizhanſkim pokôji, v' drush-

bi angelov in ſvetnikov, vékomej per tebi. — Ali zhem shalováti, ko príde prijatel, kteri mi teshki járm ſnáme, in me v' tvoje kraljéſtvo pélje, moj Ozhe! Jeſt ſim ſzer greſhil; tode ſim ſkerbel s' ſvétim sakramentam pokóre ozhiſtiti ſe, savolj ſvojih gréhov ſim oſramotèn in ſkeſan, in ſim terdno ſklênil, vezh ne greſhiti; vſe ſvoje terpljenje ſklénem s' Jesuſovim terpljenjem v' sadoſtênje sa ſvoje gréhe; in torej ſe vershem poln ponishniga saúpanja v' tvoje uſmiljenje in v' saſlushenje Jesuſovo, tebi v' ráme, uſmiljeni Ozhe! O, de bi bil vſaj, kakor Mojseſ, kteriga je zlò poglèd obljubljene deshele s' veſêljem navdál, deſirávno je po tem ſmert naſtopíla. Sej je bila moja ljubésin do tebe, o Bog! pomnóshena, kakor per tóliko ſvétnikih, ko ſim osnanovavze ſmerti uglédal! Sej ſim ſe veſelíl, kakor ſe kmet veſelí bogate shétve! Sdaj je zhaſ ſétve. Séje ſe (*telò*) v' trohlivoſti, vſtalo bo v' neſtrohlivoſti; ſéje ſe v' nezhaſti, vſtalo bo v' zhaſti; ſéje ſe v' ſlabóſti, vſtalo bo v' terdnoſti. Torej perzhakújem s' hrepenjenjem rasvéso ſvojiga teléſa. Daj mi tedaj, o Jesúſ! nad temi imenitnimi reſnízami zhe dalje vézhi dopadênje iméti, in po tvojim sglédu ob ſmertni úri smirej pokojnimu biti; ozhiſti me s' ſvojo ſvéto kervjó zhe dalje bolj, de prav ozhíſhen pred-te ſtópim.

Jesuſ v' ſmert obſójen; bólni kriſtjan saſliſhi napovedovanje ſvoje ſmerti s' satajevanjem ſamiga ſebe.

„Ko je Pilat vidil, de nizh ne oprávi, temuzh de vézhi hrup vſtaja, je vsél vôde, in ſi je

roké umìl vprizho ljudſtva rekózh: Jeſt ſim nedólshin nad kervjó téga pravízhniga, ví glejte! In vſe ljudſtvo je odgovorílo in reklo: Njegova krí pridi na naſ in naſhe otrôke. Tedaj jim je ispúſtil Baraba; Jesuſa pa jim je gajshlaniga isdál, de bi bil krishan.“

Tvoj ſlab ſodník, boshji Svelizhar! saduſhí v' ſebi um, véſt, pravízo in vſe uſmiljenje, de s' ſtraſtmi oſlepljenimu ljudſtvu sadoſti ſtorí! Ker ſo mu ſ' zeſarjem shúgali, te je s' ravno tiſtimi uſtmi v' ſmert obſódil, ſ' kterimi je tvojo nedólshnoſt ſposnàl. Vſa natóra ſe savsáme nad tém; le tí saſliſhiſh to obſojênje s' vſo ponishnoſtjo, veſ vnét od ljubésni do pravizhnoſti ſvojiga Ozhéta in do svelizhanja zhlovékov.

Stóri, o Jesuſ! de bom enake ſheljé imel. Právijo mi, de je moja bolésin k' ſmerti, in de ſe, kakor ſe kashe, ne bom osdravil. Sahválim te, de ſi mi dal praviga kerſhanſkiga prijatla najti, kteri mi nevárnoſti, v' kteri ſim ni perkril, temuzh je meni kakor prerok kralju Ezehiju rékel: Oſkerbi ſvojo hiſho; sakaj umerl boſh! Koliko jih umerje, bres de bi bili ſvete sakramente prejéli, bres de bi bili na ſvoje svelízhanje in na vézhnoſt miſlili, kér ſo jim, deſiravno ſo bili dolgo in teshkó holní, smirej úpanje dajáli osdravljênja.

Per tem osnanilu ſzer obzhútim nepokoj. Natóra ſe bráni ſmerti. Sej ſi tí to ſam obzhútil, o Jesuſ! ko ſe je tvoje terpljenje perblisheválo, k' toláshbi ſvojih ſlushábnikov. Tode poglèd nate, boshji Sin! ki ſi bil po nedólshno v' ſmert obſójen, in ki ſi to obſojênje s' vſo ponishnoſtjo na-ſe vsél; ta poglèd in tvoja gnada tolashita,

oshivljata in podpírata tudi mene, gréſhnika, ko mi ſmert osnanújejo, ki mi bo vézhno velizhaſtvo perdobíla. Spólni, o Bog! ſvojo pravizo zhes shivljenje in ſmert, ki jo kakor ſtvarnik do mene imáſh. Jeſt mólim tvojo zhes perviga zhlovéka ſklénjeno ſodbo: „S' potam v' ſvojim obrasu boſh krùh jedel, de ſe poverneſh v' semljo, is ktere ſi vsét; sakaj prah ſi, in v' prah ſe boſh povèrnil. Nobêdin Adamoviga saróda ni isvsét, bódi ſi mlad ali ſtar, moſhkiga ali shénſkiga ſpóla, viſôkiga ali niskiga ſtanú. Tí ſam, boshji Svelízhar! deſiravno ſi bil bres gréha, ſi hotel sa gréhe zhlovéſhkiga rodú umréti. In jeſt bi ſe hotel tù ſplóſhni dolshnoſti odtégniti? Ali bi jeſt ſvojga shivljenja, ktéro ſi mi kakor saſtávo isrózhil, nasaj na dal, kader in kakor ti je vſhézh? — Kratko in malo ne, o moj Bog! ſmert na-ſe vsámem s' vſo poníshnoſtjo. Jeſt ſim tvoja ſtvar, in ne mórem tvojiga narviſhiga goſpóſtva zhes-mé bolj ozhitno na snanje dati, kakor de ſe ti popólnima podvèrshem s' daritvijo ſvojiga shivljenja. Greſhíl ſim; ter ſprejmem ſmèrt v' potolashênje tvoje prâvizhne jése kakor pokóro, ki ſi jo ſam pervimu zhlovéku nalóshil. Jeſt jo na-ſe vsamem, kér ne morem tebi, Ozhe! ſvoje ljubésni in ſvoje pokórſhine bolj ozhitno ſkasati. Jeſt jo na-ſe vsamem, kakor êdin tvojih uzhénzov, ki hozhe sa tabo iti do ſmerti na krishi. Jeſt jo ſprejmèm kakor kriſtjan, kteri tebe glédati shelí, ne le kakor zhaſ ſvojiga shivljenja v' sèrkalu, temuzh v' nebéſih oblizhje v' oblizhje. Sadnjizh jo tudi na-ſe vsámem, ker ſi ſe ji tí, moj Odreſheník! ſam podvergel. Daj mi zhe dalje bolj ſposnáti,

de le po tém takim samóremo priti is temè v' pravo luzh, ki nikoli ne ugáſne.

Zhe ſim ſ' temi reſnizami prav preſúnjen, kako odkritoſerzhno bom is ſvoje bolníſhke poſtelje k' tebi klizal: Kdo mi bo dal perúte kakor golóbu, de bi samôgel is jézhe téga teléſa uiti in v' tvojim narózhji pozhívati? O Jesuſ! vnêmi me popólnima s' ſvojo ljubésnijo; úzhi me, tebi enako terpéti in umréti; ne puſti, de bi ſhe kej zhaſa ſvojiga shivljenja sgubil; pokrepzhàj v' meni snotrajniga zhlovéka, kólikor teléſna mozh omagúje.

„S' ponovljanjem ſvojih rán ſpodbáda in podpira Jesuſ bolnika, ko njegova bolésin hujſhi perhája.

„In po tém, ko ſo ga saſramovali, ſo mu ſlékli plajſh, in ga oblékli v' njegove oblazhíla, in ga peljali, de bi ga krishali.“

Vezhi del ſo do gréſhnika, ki je v' ſmert obſójen, zlo tiſti uſmiljeni, kteri mórajo ſodbo ſpolniti. Tí pa, moj Svelízhar! ſi tudi té toláshbe niſi hotel pervoliti. S' filo ſo ti vojſháki oblazhílo, v' ktero ſo te saſramováje oblékli, s' shivôta ſtergali, ki je she tólikanj terpèl. In ob téh no vih bolezhínah ſi poterpeshlivo molzhal!

O de bi bil jeſt té ſrézhe deléshin, de bi bil tebi, boshji Odreſheník, kar to sadéne, v' ſvojim terpljenji podóbin! Darújem ti vſe nove bolezhíne, ki jih terpím, in jih ſklenem ſ' tiſtimi, kí ſi jih ob ponovljenji ſvojih rán terpel. Daj mi ſ' tem mozh in poterpeshlivoſt, in de bom té nove nadlóge kakor nove dobrote is tvojih rók prejél. Vrozhína, ki jo terpím, je le perpomózhik, de ſe zhiſtim, in de ſe savolj tiſti-

ga ognja, ki ſim ga ſ' pregréſhnimi ſtraſtmi vshgal, pokorím. Kaj je ta vrozhína proti tiſtimu vézhnimu ôgnju, ki jih tóliko v' njem terpí, in ki ſim ga tudi jeſt saſlúshil? Kolikoſhin raslózhik je med ſhtraſingami ſerdítiga ſodníka in med ſvarjenjem ljubesniviga ozheta! Ni je reſhitve is neugaſliviga ognja; is ognja pa, ki mene povshíva úpam po tvoji gnadi, kakor ozhíſhena in tebi dopadlíva poſóda priti. V' tiſtim plaménu bodo saſtonj roké k' tebi molíli, in te uſmiljenja proſili; nikoli ne bo ugnáſnil. Sdaj pa ſi ſhe perpravljen, meni mozh dodeliti, de to ſvojo, deſiravno húdo vrozhíno, poterpeshlivo terpím.

In zhe le na vize miſlim, kjér tiſte duſhe nekej zhaſa terpé, ktére ſo is téga ſvetá ſtopíle, bres de bi bile tvoji pravízi sadoſti ſtoríle, deſiravno imájo upanje, tebe vékomej vshívati: ni kali velíko bolje, ſe tukej popólnima ozhiſtiti, de po ſmerti tólikanj poprej, k' tebi, o Bog, pridemo? Ker ſi tí rékel, de ne móre nizh nezhiſtiga v' nebéſa priti, mi daj, de grém tukej ſkos oginj nadlóg, de pridem na tiſti kraj oshivljenja, po ktérim hrepenim! Blagor jim, kteri ſo zhiſtiga ſerza; kér oni bodo tebe glédali. Kakó obilno plazhújeſh ondi tiſte, kteri ſo bili tukej v' ognjenzi ozhiſheni! Napájaſh jih s' vezhnim veſêljem.

Bólni kriſtján nêſe ſvoj krish s' Jéſuſam, pokrepzhan s' njegovo gnado.

„In (*Jeſuſ*) je ſvoj krish neſózh ven ſhel na méſto, ki ſe imenúje meſto mertvaſhkih glav, po Hebrejſko pa Gólgota. In ſo permórali nékiga mémo gredózhiga, Simona Zirenzhana, ki je pri-

ſhel s' priſtave, ozhéta Alekſandroviga in Ruſoviga, de je néſel njegov krish.“

Deſiravno ſi bil, moj Svelízhar! takó oſlabljen, kér ſi tolikanj kervi sgúbil, ſi vender puſtiſh teshki krish naloshiti, in ga ſam neſeſh na góro Kalvarijo, kakor je nekdej Isak, na tiſto goro léſ néſel, ki je bil sa njegovo daritev odménjen. S' kolikoſhnim veſeljem ſi ga ſprejél, ne od vojſhákov, ampak od ſvojiga Ozhéta, kteriga voljo ſpolniti ſi nar bolj ſkerbel. Tí ſi veſ zhaſ ſvojiga shivljenja krish nôſil, in ga hozheſh do konza ſvojiga shivljenja noſiti. Ako puſtiſh, de ga kdo ſ' tabo nêſe, gréſh pred njim, in mu tésho odvsameſh. Tí naſ s' beſédo in s' sglédam uzhíſh, krish neſti in sa tabo hoditi, ako hozhemo k' tebi priti.

Slo ſe ſramújem, o Bog! de niſim doſihmal téga nauka dovolj ſpolnovàl! Sim védil, de ſim per ſ. kerſtu dolshnóſt na-ſe vsél, krish noſiti, in de naj bo vſe moje shivljenje védno pokorjênje. Sim védil, de mora po tvoji neſkonzhni modróſti vſak zhlovek vſakteriga ſtanú ſvoj krish noſiti. Ali ſim pa ſvoj krish bres mermranja in nevólje nôſil? Ali niſim bil ſovráshnik krisha, ki ſi ga tí, boshji uzheník! meni ſvojimu uzhenzu, ponúdil? O, odpuſti mi mojo doſlejſhno nesveſtôbo in daj mi gnado, de meni naloshéni del tvojiga krisha vſaj sdaj ſ' popólnim podvershenjem pod tvojo ſveto vóljo nóſim. Darújem ti ſvoje shivljenje, ki ga, kakor ſe kashe, od mene hozheſh, in ſprejmem voljnó vſe bolezhíne, v' kterih ga moram po tvoji ſvéti vólji ſkleniti. Ta dél tvojiga krisha bi ne hotel kakor tiſti Simon, le perſíljen, sa tabo nêſti, temuzh jeſt bi ga rad,

kakor tí is ljubésni, v' sadoſtênje sa ſvoje gréhe néſel. Kakó lahak mi bo moj krish, zhe ga ſ' takimi sheljámi sadénem in neſem! Ne bom opéſhal pod njim; ſej ſi tí ſam, ki mi ga naloshíſh. Tí pa posnaſh mojo ſlabóſt; in mi ne naloshiſh vezhiga bremêna, kakor je moja mozh. — Tí neſeſh ſvoj krish pred menoj na méſto mertvaſhkih glav; tí ſi perpógnjen pod tésho leſá, na ktérim boſh umerl; bi tedaj jeſt ne ſhel ſèrzhno sa teboj, dokler ni daritev mojiga shivljenja popólnima opravljena, deſiravno grosno potert, pa vender ſ' tvojo mozhno rokó, ſ' tvojo mozhno gnado podpíran? — Moj krish ſzer ni kakor tvoj, krish po krivizhno obſojeniga, nedólshniga, temuzh krish gréſhnika, ki je po tvoji pravizi v' ſmert obſójen. Njega brême, deſiravno ga moji gréhi tólikanj ſtéshajo, gré meni; jeſt ſam ga móram noſiti; saſlúshil ſim, de ſim popólnima sapuſhèn, in de omágam pod njega brémenam. Tode tí, moj Svelízhar! mi prideſh na tém bolézhim krishevim pótu napróti; tí mi pomágaſh, teshko brême, ki me podíra, noſiti. O kako perſerzhno te sahválim sa-to! Ne sapúſti me v' moji tolikoſhni ſlabóſti in teshávi, temuzh ſprémi me do kônza mojiga teshávniga tekáliſha.

Jeſuſove beſede k' Jerusalemſkim shenám uzhé bólniga kriſtjana, de ſvojim otrôkam ſ' shégnám vréd, ki ga jim delí, tudi dobro opominovanje da.

„Shla je pa s' njim velíka mnoshiza ljudí in shén, ktere ſo jokále, in ga mílovale. Jeſuſ pa ſe je proti njim obernil in rékel: Hzhére Jeru-

salemſke! nikar ne jokajte nad menoj, ampak jokajte nad ſeboj in nad ſvojimi otrozi. Sakaj glejte! dnévi bodo priſhli, ob kterih porekó: Srézhne ſo nerodovítne, in teléſa, ktere niſo rodile, in pèrſi, ktere niſo dojíle! Takrat bodo sazhéli rezhi goram: Padite na naſ! in hribam: Pokríte naſ! Zhe namrezh nad ſróvim leſam to délajo, kaj ſe bo godílo nad ſúhim?“

Té Jerusalemſke hzhére ſo jokale kér ſo vidile, de nedólshniga, kakor rasbójnika k' ſmertni ſhtrafingi vlezhejo; de s' njih ozhétam, ki je le dobrote delíl, takó neuſmiljenjo ravnájo, de je pod breménam krisha ſkorej omágal? Tí boshji Svelízhar! jim nasnániſh, nad kom de naj jókajo. Ne nad teboj, ampak nad ſeboj naj jókajo; njih gréhi in gréhi vſiga ſvetá ſo te v' ta ſtan perpravili. Zhe Bog s' selénim léſam, s' nedólshnim, takó déla, zheſa naj ſe ſúhi léſ, gréſhnik, bojí, ako ſe tvoje na gòri Kalvarii prelíte kervi ne vdeléshi.

Okóli mene, o Goſpod! jókajo otrôzi, ki ſi mi jih dal. Oni me ljubijo; in vender vidijo, de je vſe úpanje mojiga osdravljenja per kraji. Kér ſe ſhe po tvoji gnadi popólnima savém, jih hozhem ſhe sadnjizh opominjati, in v' tvojim iménu shégnati. To ſo tudi ozháki ſtorili; in po tem takim nekoliko tebi, o Jesuſ! v' tém tvojim terpljénji podóbin poſtánem.

Môji otrôzi! le malo zhaſa ſhe bom per vaſ; tode ne jokajte nad menoj, ampak nad ſeboj! — Jeſt grém po potu zhlovéſhkiga rodú; vſak mora po tém potu iti. Svoj ték ſim dokonzhal, in s' Goſpodovo pomozhjó véro ohránil, k' ktéri me je po ſvetim kerſtu poklízal. Sdaj úpam, de mi

bo uſmiljenje ſkasal, in kakor pravízhin ſodník krono svelízhanja dal. Kakor je Jesuſ od mertvih vſtal, bomo tudi vſi od mertvih vſtáli. Kteri pred nami umerjó, gredó pred nami, in naſ zhákajo. Le neverniki, ki nimajo nobeniga úpanja blashne neumerlivoſti, nesmérno obshalujejo ſmert ſvojih ſorodnikov in prijatlov. She malo, in me ne bote vidili, in ſpet malo, in me bote vidili. — Ne jokajte nad menoj, ampak nad ſeboj, kér ſhe na ſvétu oſtánete, ki ſte ſhe takó ſlabí, in kjér je tóliko nevárnoſt. De tém nevárnoſtim odidete, ſe bojite Bogá, in dershíte ſe njegovih sapóved. Ljubíte ga is vſiga ſerzá, is vſe duſhe, in is vſe mozhí. Kaj pomágajo bogaſtvo, mogózhnoſt, imenitni ſtan, in snánoſti bres bogabojézhnoſti? Ta je nar vézhi delèsh. Ljubite ſvojiga blishnjiga kakor ſami ſebe. — Váríte ſe, kdej v' kak gréh pervoliti. Pomiſlite per vſim ſvojim djanji, de vaſ Bog vidi, in de bo savolj njih od vaſ odgovor térjal, de ne bote ſódni dan trepetali in hribam rekli: Padite na naſ! in grizhem: Pokrite naſ! — Ne ſanáſhajte ſe na ſvojo mladóſt, ali na ſvojo mozh. Tudi ví bote v' ta ſtan priſhli, v' kterim mene vidite. Danſ jeſt, jútri tí. — Dershíte ſe le pobóshnih, bogabojézhih ljudí; in ogibajte ſe ſlabih drúſhin; one popázhijo zhlovéka. — Ravnájte v' vſim po ſvetovanji rasúmniga moshá; ſploh pa proſíte Bogá, de vaſhe ſtopínje vódi, in saneſíte ſe v' ſvojim djanji le na-nj. — Delíte ſvoj kruh med ubóge; míloſhina navdá s' velíkim saúpanjem pred Bogam. Bódite po moji ſmerti toláshba ſvoje matere. Spómnite ſe, kóliko de je savolj vaſ preſtála; ſpoſhtujte jo, in sadershíte ſe do njé takó, de ne bo mógla v' britkó-

ſti ſvojiga ſerzá rêzhi: Blagor njim, ktere niſo nikoli rodile! — Ljubite ſe med ſeboj, moji otrôzi! shelím vam Jesuſov mír, ki je imenitneji, kakor vſe dobróte. — Ako bi utégnil ſovráshnik raspertje med vámi napraviti, ſe raji zhaſniga dobízhka tvégajte, de mír ohránite. Kakó lepó in prijétno je, zhe bratje v' edinoſti shivé.! — Kader pridem k' Bogu, ga bom sa vaſ prôſil; molíte tudi sa-me, poſebno ob darítvi neomadeshvaniga jagnjeta, ki le edíno moje gréhe isbriſati, in meni vézhni pokoj dodeliti samóre. — Sdaj tedaj tebi, o Bog! isrozhím té otrôke. Tí ſi ozhe ſirót, bodi njih ôzhe; poſhlji jim toláshnika, vodníka, ki naj mene naméſti. Tvoji ſo; le kakor saſtavo ſi mi jih isrózhil. Poníshno úpam, de bom k' tebi priſhel; oni pa ſhe na ſvétu oſtánejo. Sveti Ozhe! ohrani jih v' ſvojim nauku, v' kterim ſim jih ſkerbel poduzhiti. Obvárval ſim jih po tvoji miloſti, de ſe niſo pogubili. Ne próſim, de jih is ſvetá vsámeſh, temuzh de jih hudiga obvárujeſh. Neſkonzhno dobrotlivi Ozhe! daj de tvoja ljubésin védno v' njih oſtáne. Odpúſti mi vſe napake, ki ſim jih ſtoril ob njih obravnánji. Daj vſákimu smed njih potrébne gnade, de bomo kdej vſi per tebi sdrúsheni, in te vékomej hvalili. Shégnaj jih, vſigamogózhni Bog, Ozhe, Sin in ſveti Duh. Amen.

Jesuſ okúſi grenko pijazho, ki ſo mu jo ponúdili; bólni kriſtjan ga próſi sa gnado.

„In ſo priſhli na meſto, ki ſe imenúje Golgota, to je meſto mertvaſhkih glav. In ſo mu

dali piti vína s' sholzam sméshániga. In ko je bi pokúsil, ni hotel piti."

Boshji Svelízhar! potert pod téshkim bremenam krisha si prishel na goro Kalvarijo. De podóbe stare savése spolnish, nisi hotel v' Jerusalemskim méstu, ampak sunej vrat téga nesrézhniga mésta, kakor edín dar sa gréhe, umréti. Ne le sa Jude, tudi sa nevérnike si hotel svojo krí prelíti. Kolikoshna ljubésin! Tí si Narsvetejshi, in pustísh, de s' teboj kakor s' rasbojnikam ravnájo; tí si pustísh s' sholzam naméshaniga vina dati, kakor so ga rasbojnikam, ki so jih krishali, dajáli.

Moj Svelízhar! le zhuditi se móram nad nehvaléshnostje Judov. Toliko lét si jih v' pushávi prezhúdno shivil in napájal, in sa to ti takó grenko pijázho dajó. Tí jo okúsish, nekoliko pa je tudi meni pustísh. Sahválim te sa ta kélih terpljenja. Kar si tí is njega píl, ni vezh takó grenák. Desiravno imá tvoje terpljenje neskonzhno zéno, hozhesh vender, de tudi tvoji uzhénzi terpé; udje mórajo svoji glavi podóbni biti. Tí praviſh nam, kakor Zebedejevim otrokam: Moj kélih bote pili. Vdeleshênje téga kélha ti je nar bolj prijétna molitev, nar vézhi zhast, ktera se tebi skasati samóre. Tí imash ta britki kélih v' svoji rôki, in desirávno ga kmali temu, kmali unimu podelísh, vender she ni popólnima prasin. Vsi gréshniki na semlji bodo is njega pili. Kér se tedaj tudi jest njim pershtévam, ga ponishno sprejmem is tvoje roké. Ne úpam si, s' nektérimi tvojih uzhénzov rézhi, de ta kélih piti samórem: sakaj moja slabost je prevelíka. Torej se k' tebi obernem, in te pró-

ſim, daj mi, premagati predersnoſt moje natóre, de ſe bom po tém, kader ſim ſe kélha tvojiga terpljenja vdeléshil, v' nebéſih tudi kelha tvojiga velizhaſtva vékomej vdeleshevàl.

Kriſtjan, ki je bliso ſmerti, ſi miſli, de je s' Jesuſam na krish perbit, in shelí, njému enáko, v' ponishevanji umréti.

„Bila je pa trétja ura, in ſo ga krishali. In s' njim kríshajo dva rasbojnika, eniga na njegovi deſnízi, in eniga na levízi. In je bilo dopólnjeno piſmo, kteró pravi: In med krivízhne je bil ſhtét. — Napiſal je pa Pilat tudi napìſ, in ga je djal verh krisha. Bilo je pa piſano: Jesuſ Nazareſhki, kralj Judov. Ta napiſ je tedaj velíko Judov bralo; kraj namrezh, kjér je bil Jesuſ krishan, je bil bliso méſta.“

Jesuſ, boshji in zhlovékov Sin, viſí v' frédi med dvéma rasbójnikama, med nebéſam in semljó na krishi. Ako ravno Pilat tebe, o Jesuſ! kakor sgol zhlovéka ali zlo saſramovajózh sa kralja Judov oklizati rezhe, te vender jeſt mólim v' tém ſtanu ponishevanja, kakor ſvojiga Bogá in ſtvarnika, kakor kralja vſih kraljev, na kraljévim ſédeshi; kakor ſodníka shivih in mertvih na ſodnim ſtolu; kakor uzheníka zhlovékov; kakor veſoljni dar sa gréhe vſiga ſvetá.

Tode tudi jeſt moram po tvoji vólji na kríshi viſéti, in na njem ſ' teboj umréti. Perpravljen ſim k' temu. — Ti ſi pazh po vſi pravizi rekel: „In jeſt, kader bom povíſhan is semlje, bom vſe k' ſebi vlékel. — Tí premágaſh ſtrah moje natóre pred krishem. Sdí ſe mi, kakor de bi

bil k' krishu vlézhen; ſrézhniga ſe ſhtéjem, in velíka toláshba je sa-me, de samórem s' apoſtelnam rêzhi: S' Kriſtuſam ſim na krish perbít. Nizh drúgiga ne shelím posnáti, kakor tebe, krishaniga; le tebe shelím zhe dalje bolj ſposnavati. S' nobeno drugo rezhjó ſe nozhem hvaliti, kakor ſ' krishem Jesuſa Kriſtuſa, v' ktérim mi je ſvét krishan, in jeſt ſvétu! Zlo nizh veſelja nima ſvét nad mano, in jeſt ne nad ſvétam. — Na krishi ſi ſe dal v' dar; tudi jeſt hózhem na njem kakor tebi prijétin dar darován biti. Ne de bi te bili sheblji na krishi dersháli, ampak tvoja neſkonzhna ljubésin do Ozhéta in do svelizhanja zhlovékov; torej mórajo tudi mene ne bolezhíne bolésni, ampak sheljé, ljubésin sa ljubésin, shivljenje sa shivljenje dati in délo ſvojiga svelizhanja dokonzhati na krishi dersháti. Ne grosovítne martre, ne saſramlive pokoríla, ne neuſmiljeni rábeljni, ne saſramovanje Judov te ne ſpravi v' nar manji nevóljo. Pokrepzhaj me s' ſvojo pomozhjó, de bom enako poterpeshliv v' ſvojih bolezhínah! Daj mi le na vóljo nebéſhkiga Ozhéta in na tvoj sgled porajtati, in miſliti, de je moj krish tiſta ſkrivnóſtna grédniza, ki je na semlji ſlonéla, in s' vérham do néba ſégla.

Na tém krishi daſh tí, boshji paſtír! ſvoje shivljenje sa ſvoje ovzé, in tudi sa-me, ki ſim nar menj vrédin med njimi, de sa njih gréhe sadôſti ſtoríſh, in jih v' vézhno svelízhanje perpéljeſh. Tedaj hozhem tudi jeſt na ſvojim krishi shivljenje dati; de tvoji pravizi sa ſvoje gréhe sadoſti ſtorím, in de ſe tvojiga velizhaſtva vdeléshim. Ni je vézhi ljubésni, po tvoji beſédi, kakor zhe kdo ſvoje shivljenje sa tiſte da, ktére

ljubi. Pogléj tedaj, preljúbi Svelízhar! na dar, ktériga ti na tem krishi s' ſvojim shivljenjem pernêſem, kakor sa nar vézhi snamnje moje ljubésni, ktero samórem dati tebi, ki ſi zlo sa ſvoje ſovráshnike umerl. — Krishani Jesuſ! edíno úpauje umirajózhiga! toláshi me v' moji nadlógi; pokrepzhàj me v' moji ſlabóſti; obvári me v' mojih nevarnoſtih; daj, de te nikoli ne ſpuſtím, in vſaj nekoliko tvojo popólnoſt poſnémam.

Na sadnje ſi med dvéma rasbójnikama umerl. Takó ſi hotel od ſvojiga rojſtva, vſe ſvoje shivljenje, do konza ponisheván biti. — Bi tedaj jeſt ne shêlel, v' ponishevánji ſvoje shivljenje konzháti? Şej ſ' tém tebi nekako podóbin poſtánem. — Prevsétnoſt in nizhémernoſt ſe doſtikrat zlò k' pokóri, k' dobrim délam, k' zhednoſti perdrúshite, in vézhi dél sapuſtitè zhlovéka ſhe le ob ſmerti. Torej ſo hotli marſiktéri ſvetniki na pepélu umréti. Oni ſo miſlili, kaj de ſo bili in kaj de bodo. — Goſpod! v' kolikanj nápak ſte predersnoſt in nizhemernoſt tudi mene sapeljále. O de bi me vſaj sdaj vezh ne ſlepíle, ko te v' frédi dvéh rasbojnikov uglédam, in ko bo moje teló kmali v' prah raspadlo! Daj mi, ſvojo révſhino, ſvojo ſlabóſt prav shivó obzhutiti, de globôko ponishan ſvoje shivljenje ſklénem.

Umirajózhi kriſtján móli sa ſvoje ſovráshnike po sglédu Jesuſa, ki je na krishi sa ſvoje ſovrashnike môlil.

„Jesuſ pa je rékel: Ozhe, odpuſti jim, ſej ne vedó, kaj délajo.“

Tedaj ſi tí, o Jesuſ! zlo na krishi, poln

ljubésni! Molzhísh, ko so tvoji sovráshniki do tebe takó krivízhni, takó neusmiljeni, in ko takó strashno terpísh. Le de sa svoje sovráshnike (in leti so vsi gréshniki, in sim slasti jest) próssish, odprèsh usta. Tí mólish k' svojimu, nesskonzhno usmiljenimu Ozhétu sa-nje tisti zhas, ko si ves kervav in prav bliso smerti. Zlo isgovárjash jih. Oni so vpili: Krishaj ga! in tí klizhesh: „Ozhe, odpústi jim!“ Oni te kólnejo; in ti jih shégnash. Sa svoje neprijatle móramo tedaj moliti. To si tí uzhil, in she zlò na krishi stóril.

Kakó lép sgled sa-me, ki naj ga posnémam! Odpustím svojim sovráshnikam prédin prejmem svéte sakramente pokóre in altarja; sdaj jim vnovizh odpustím, in prósim sa-nje. Dobrotlivi Bog! tí dash svojimu sólnzu sijáti na dobre in hudobne; odpústi jim vsako krivízo, ki so mi jo storili; ne shtéj jim téga v' gréh! Nesrézhna strast jih je oslepíla; húdi sglédi, so jih smotili. Morbiti sim sam kriv, de se she niso spravili s' mano. Morbiti bi se bili she spravili, ako bi bil jest tó délo perzhél. Is slabosti so napzhno ravnáli; niso védili, kaj délajo. Odprì jim ozhí, de sposnájo, de se le tisti nadjati smé od tebe odpushenje sadobiti, kdor sam odpustí. V' tvoji rôki so zhlovéshke sèrza, ter jih nagnesh; kamer hozhesh; sadúshi v' njih vsáko nevóljo, daj jim mísli mirú. Ozhe! mí vsi smo tvoji otrozi, in s' ravno tisto kervjo tvojiga Sinú réshemi. Terpézh in umirajózh otròk te prósi sa svoje brate. Shelím, s' njimi skleniti se, in tudi v' prihodnim shivljenji sklénjen ostati. Jest sim szer nehvaléshin, nepokórin otròk, ki sim s' gréhi velike pravize boshjiga otroka sapravil; nisim vré-

din, de na moje bolezhíne in na mojo ſmert porájtaſh. Prófim te pa, vézhni Ozhe! pogléj na ſvojiga Sinú, ki je eno ſ' teboj; ſej je ſvojo krí prelíl, de je nebéſa ſprávil in semljo. Molitev, ki jo je on sa ſvoje ſovráshnike k' tebi poſlàl, naj poſvéti tiſto, kteró sdaj po njegóvim opominjevanji k' tebi poſhljem. Odpúſti vſim, kteri ſo, kakor ſe je kasálo, sheléli, ſ' premajhno ſkerblívoſtjo, ali s' mnogotérimi pomózhki in ſvetovánjem, uro moje ſmerti blishe perpraviti; která ura je vender v' tvojih vézhnih ſklèpih odménjena; morbiti niſo húdo miſlili. — Tudi sa tiſte te prófim odpuſhênja, ki ſo me na mojim premoshenji ali na moji zhaſti poſhkodovali, ali kakor ſi bodi rasshalili. Daj jim krivízo ſposnati, ki ſo jo ſvoji laſtni duſhi ſtorili; dodéli jim gnado, tiſto ſpét popraviti; daj jim ſposnati nizhémernoſt poſvètnih in zéno vézhnih sakládov; in de govoré tebi v' zhaſt in v' boljſhanje ſvojiga blishnjiga. — Moj Bog! tí samóreſh zlò narediti, de is húdiga dóbro is-víra; daj, de bo ſhkóda, ki ſo jo meni naredíli, k' pridu njih dúſhe teknila. O, de bi ſe ſkerb in neprijétnoſti, ki ſo mi jih naprávili, v' ſvéto veſelje ſpremenile, kteró ſe nadjam s' angeli vréd v' nebéſih savolj njih pobóljſhanja vshivati! O de bi vſe rasshaljênje, ktero ſi mi ſtoríli, po tvojim uſmiljenji ſtudenzi shégna sa-nje poſtalo. O de bi vſe mnóge sgube, ki ſo mi jih naprávili, ſtoríle, de bi ſe nar vézhi sgube, sgube ſvojih duſh obvarovali! O boshji Goſpod in uzhenik! odpúſti nam naſhe dolgé, kakor mi odpúſhamo ſvojim dolshnikam.

Bólni kriſtjan ſe uzhí od Jesuſa, ki je v' deljènje ſvojih oblazhíl dovôlil, ſvétu umréti, kér ſe poſvetniga blagá popólnima tvéga.

„Vojſháki tedaj, ko ſo bili Jesuſa krishali, ſo vséli njegove oblazhíla (in ſo naredili ſhtiri déle, vſakimu vojſháku del) in ſuknjo. Suknja pa je bila bres ſhiva, od verha ſzélama tkana. Rekli ſo tedaj med ſeboj: Nikár je ne réshimo, ampak lósajmo sa-nje, zhigavo bode. De ſe je piſmo dopolnílo, ki pravi: Rasdélili ſo moje oblazhíla med ſé, in sa mojo ſuknjo ſo lósali.“

Vprizho tebe ſo tedaj, o Jesuſ! tvoje oblazhíla rasdélili. David je she vezh ſtolétij pred prerokovàl, de bodo tvoje oblazhila med-ſé rasdélili, in sa tvojo ſuknjo lósali. — Tudi ob ti pergódbi ſvojiga terpljenja ſi mirin. Tí ſkasheſh ſvojo ljubésin do uboſhtva v' jaſlih in na krishi. — Sin zhlovékov ni imel kam ſvoje glavé poloshiti; in sdaj nima ſ' kom ſvojiga teléſa pokriti.

Tudi to, kar sapuſtím, bo priſhlo drugim v' laſt! Kakó bi pa néki ob ſvoji ſmerti sgubo posemljiſkiga blagá obshalovàl, zhe premíſlim, de ſi ſitî, moj boshji Svelízhar! ſvoje oblazhíla ſlézhi puſtil? Nag ſim priſhel is materniga teléſa, in nag grém v' sémljo nasaj; le moje déla gredó sa mano v' drugo shivljènje. — Odvrazhúj, o Jesuſ! moje ſerzé zhe dalje bolj od poſvetnih rezhí. Ure, ki jih bom ſ' tvojo gnado ſhe shivel, ſo mi grosno drágе! torej jih hozhem v' tó oberniti, de na-te miſlim, od tebe govorím, in de ſe perpràvljam, de tebi s' daritvijo ſvojiga shivljènja sa ſvoje gréhe dopadliv dar oprávim. — Ali zhem kej drúgiga premiſhljevati, ka-

kor tiſte vézhne léta, tiſto neſkonzhno svelizhanje in sakláde prihódniga shivljenja? Ali bi ne mógel jeſt, kakor ſ. Pavl, vſiga zhaſniga dobizhka v' sgubo ſhtéti, sa nizh obrajtati, kér je tréba Jesuſa Kriſtuſa pordobiti ſi? Tí ſam, o Goſpód! ſi moj delèsh v' deshêli shivih. Naj le drugi po zhaſti, po bogaſtvu in po pozhútniſkim veſelji hrepené; jeſt hrepenim le po tiſti novi semlji, po tiſtih novih nebéſih, ki mi jih obljubiſh.

Judje ſo Jesuſa na krishi saſramováli. Mnogotere ſkuſhnjave pridejo nad umirajozhiga kriſtjana.

„Tí pa, ki ſo memo hodili, ſo ga preklinjevali, in s' ſvojimi glavami smajevali, in ſo rekli: Aha, kakó tempel boshji podíraſh, in v' tréh dnéh ſosídaſh; pomágaj ſam ſebi! Zhe ſi Ṣin boshji, ſtópi s' krisha. Ravno takó ſo ga saſramovali tudi véliki duhóvni s' piſmarji in ſtaraſhíni vréd, in ſo rekli: Drugim je pomágal, ſam ſebi ne more pomagati! Ako je Israelſki kralj, naj ſtópi sdaj ſ' krisha, in vérujemo va-nj. V' Bogá je saúpal; naj ga sdaj réſhi, zhe ga rad imá.“

Ṣerdu Judov do tebe, o Jesuſ! ſhe ni sadoſti, de ſi na krishi! Ṣhe le te saſramújejo in grájajo. Tí bi bil lahkó ſ' krisha ſtopil; tode tvoje sheljé voljo ſvojiga Ozhéta ſpolniti in sa zhlovéke umréti, téga ne perpuſté. Tí ſi Ṣin boshji; torej ſi ſvojimu Ozhétu do ſmerti na krishi pokórin. Tí ſi dobri kralj Israelſki, torej daſh na krishi ſvoje shivljenje sa ſvoje ljudſtvo.

Mene ſzer ne saſramújejo ljudjé; tode moja

svajena natóra, moje shive ſtraſti, moje predersne miſli snajdejo vſe mnoge svijázhe, de tvoje ljubesnive naméne, ki jih s' mano imáſh, opovírajo. Sdaj me hózhejo, ker ſhtevílo in oſtúdnoſt mojih gréhov svekſhújejo, v' obúpnoſt perpraviti; sdaj mi ſamó tvojo ojſtro pravízo pred ozhí ſtavijo; sdaj me s' vſakomnógimi miſlami in dvómi soper véro mótijo. In kólikanj ſi persadénejo, de bi me v' nevóljo in mermranje soper tebe nadraſhíli! Vſe me hozhe permórati, de bi ſ' krisha, ki ſi me na-nj djal, doli ſtópil.

Tode jeſt, o moj Bog! vsdignem ſvoje ozhí k' tebi, ki v' nebéſih kraljujeſh. Od tebe dozhakújem pomózhi. Reſ je, ko bi jeſt le na tvojo ojſtro ſodbo miſlil, bi utégnil v' ſtrah in v' obúpnoſt paſti. Tode tí ſi tudi uſmíljen; tí ſi ljubésin; laſtno ti je, de odpuſtíſh; tí ſi ljubesniv ozhe; tí ljubiſh zlo ſvoje nepokórne otroke, zhe ſe s' sgrévanim ſerzam pred tabo poníshajo, in terdno ſklénejo, vſaj v' prihodno tvojo vóljo ſpolniti. — Vérujem vſe tiſte reſníze, ki ſi jih ſvoji zérkvi rasodèl, in ki me jih ona v' tvojim iménu uzhí; njé rasſojênju ſe popólnima podvèrshem, in ſim terdno ſklênil v' njé drushbi umréti. — Saſtonj ſe v' mojih bolezhínah nevólja in ſtrah oglaſújeta, kér ſe ſmertna ura blisha. Tvoj sgled, o Jesuſ! in od tebe meni obljubljeno plazhílo me sopet s' ſerzhnóſtjo navdájata. Odlózhene ure hozhem ſhe v' to oberniti, de pokóro delam. Ako ravno ſe bo moje teló v' grobu v' prah ſpremenilo, je vender kakor serno, ki v' semljo páde, sgníje, poshêne in ſad pernêſe. Torej hozhem le na-te glédati, in ne doli ſtopiti ſ' krisha ſvojih bolezhín. Tí ſi me na-nj perbil; tí me boſh tudi

is njega ſnél, kader in kakor ti bo vſhézh. Is ljubésni do tebe hozhem na njem ſvoje shivljenje darovati, kakor ſi tí ſvoje shivljenje na krishi sa-me darovàl. Upam, o Bog! de mi boſh dal ſpolniti, kar ſi mi dal hotéti.

Umirajózhi kriſtjan próſi, kakor ſpokórni rasbójnik, Kriſtuſa, in úpa uſliſhan biti.

„Edin rasbójnikov pa, ktéra ſta viſéla, ga je preklínjal, rekózh: Ako ſi tí Kriſtuſ, pomágaj ſam ſebi in nama. Drugi pa je odgovóril, in ga je ſvaríl, rekozh: Se tudi tí ne bojíſh Bogá, kér ſi v' ravno tiſtim obſojenji? In midva ſzer po pravízi, ſakaj po saſlushenji ſvojih dél prejémava; ta pa ni nizh hudiga ſtóril. In je rekel Jesuſu: Gospod! ſpomni ſe me, kader prideſh v' ſvoje kraljéſtvo. In Jesuſ mu je rékel: Reſnízhno ti povém, danſ boſh s' menoj v' raji.“

Zlo êdin dvéh ſ' tabo krishanih rasbójnikov je tvojo nedólshnoſt, boshji Odreſheník, is krisha osnanovàl! On ſe ni dal sapeljati od Judov, ki ſo te saſramováli, in ne od drúgiga rasbójnika, ki te je preklínjal; on ſposná, de po pravízi terpí; k' tvoji miloſti beshí, in te próſi, de bi ſe ga tí ſpomnil v' ſvojim kraljéſtvu.

Tudi jeſt ſim ſ' tabo, o Jesuſ! krishan, tudi jeſt terpím, kar ſim saſlushil. Moje terpljénje je ſzer velíko; tode ali ne saſlushim ſhe vezh terpéti, zhe ſhtevílo ſvojih gréhov premiſlim? Sej móraſh tí, kakor pravízhni Bog, gréſhnika ſhtrafati, ali v' tém, ali v' prihódnim shivljenji. Ali ne bodo moji udje ſhtrafani, ki ſim s' njimi greſhíl. Ali bi jeſt ne sgubil ſvojiga shivljenja, ſ' kte-

rim ſim te tólikrat rasshálil? Le tiſto prejmèm, kar ſo moje déla saflushíle. Tí pa, boshji Svelízhar! terpíſh in umèrjeſh nedólshin; tí terpíſh is ſvoje neſkonzhne ljubésni. Oh! ſpomni ſe me v' ſvojim kraljéſtvu; poglej miloſtivo na-me. Na pótu ſim k' tvojimu velizhaſtvu, na pótu krisha in ſmerti. Dodéli mi gnado ſtanovítnoſti do konza mojiga shivljenja. Tí ſi sdaj v' ſvojim kraljéſtvu; pomiſli pa, de ſi nam v' apoſtelnih obljúbil, de naſ nózheſh na semlji firót sapuſtiti, de hozheſh pred nami iti v' nebéſa, de tudi nam ſtanovaliſhe perpráviſh. Pomágaj mi tedaj, sa tabo iti. Ne gléj mojih gréhov. Tí ſi zlo na krishi rasbójniku gnádo dodelil, in naſ ſ' tém uzhíſh, de zlo na ſmertni póſtelji, ako ſmo ravno greſhili, ne ſmémo obúpati, temuzh, de naj', kakor uni rasbójnik, ſvoje gréhe ſposnamo, obshalujemo, ſe jih ſpovemò, v' sadoſtênje sa-nje terpimò, in ſe s' saúpanjem k' tebi obèrnemo.

Meni ſi ravno to obljúbil, de me v' mojih bolezhínah, v' mojim sadnjim vojſkovánji pokrepzhásh, in ſpodbádaſh, de po ſmerti hrepenim. Sej ſi ozhitno rékel, de naj bo tudi tvoj uzhéniz ondi, kjér ſi tí. Tí ſi kmali po ſvojim vſtajênji Magdaleni rékel: Pojdi k' mojim bratam in povéj jim: Grém k' ſvojimu Ozhétu in k' vaſhimu Ozhétu; k' ſvojimu Bógu, in k' váſhimu Bógu. — Tí ſi sdaj v' nebéſih; tí me zlo ſvojiga brata imenujeſh; tí ſvojiga Ozhéta, mojiga imenujeſh; in bi kali jeſt ne upal kakor tvoj flushábnik k' tebi priti, in kakor tvoj brat vdeléshiti ſe delésha tvojiga Ozhéta. Po rasodênji tvojiga Duhá te tudi tvoj apóſtel naſhiga ſprédnika, naſhiga pervorojéniga brata imenúje: in udje bi ne bili ſklé-

njeni s' glavó in bratje ne s' ſvojim pervorojénim brátam? Tí ſi me ſtvaril, de te ljubim, tebi ſlushim, in de ſim vézhno svelízhan; tí ſi mi dal tóliko snaminj ſvojiga uſmiljenja; tí me ſ' takó dólgimi in teshkimi ſkúſhnjami ſebi podóbniga délaſh; jeſt ſim takó rekózh s' snamnjem terpljenja sasnámnjam; in tí bi me sa ſvojiga ne ſposnàl? tvoja draga krí bi bila sa-me saſtonj prelíta? Kratko in malo ne, boshji Odreſhenik, deſiravno popólnima nevrédin, vender terdno saúpam, de boſh meni, kakor rasbójniku, ki je bil ſ' tabo krishan, gréhe, ki jih is ljubésni do tebe is vſiga ſerzá obshalújem, odpúſtil in me ſrezhe vdeléshil, po ſmerti ſ' tabo v' paradishi biti, in tebe ondi oblizhje v' oblízhje glédati in vékomej hvaliti.

Umirajózhi kriſtjan ſe isrozhi Marii s' beſédami, ſ' ktérimi ji je Jeſuſ na krishi Janesa isrózhil. Po tém próſi druge ſvetnike, de bi ob njegovi ſmerti sa-nj proſili.

„Poleg krisha Jesuſoviga pa ſo ſtale njegova mati, in ſeſtra njegove matere, Maríja Kleofova, in Maríja Magdalena. Ko je tedaj Jesuſ mater in uzhénza, kteriga je ljubil, vidil sravin ſtati, rezhe ſvoji materi: Shena, glej, tvoj ſin! Potlej rezhe uzhénzu: Glej, tvoja mati! In od tiſte ure jo je uzhéniz k' ſebi vsél.“

Lépſhi pazh nifi mógel, boshji Svelízhar! ſvojiga preljúbiga uzhénza Janesa, ki je na goro Kalvárijo sveſtó sa tabo ſhel, obdarovati, kakor de ſi ga ſvoji imenítni materi ſ' temi beſédami perporózhil: „Shena, glej, tvoj ſin!“ Té beſéde ſo

bile ſzer kakor mezh, ki je njé ſerzé prebódel; kakó tolashívne ſo pa bile sa tvojiga uzhénza Jánesa! Kakó ſrézhin je bil, kér je na tvoje méſto ſtópil, in pod varſtvam tvoje matere ſtal! Tode tudi jeſt ji ſmém tvoje beſéde rêzhi, in slaſti ob ſmertni uri njé mogozhni prôſhnji per tebi perporozhiti ſe.

Preſvéta devíza, glej, tukej je tvoj ſin! Upam ſi, takó imenováti ſe. Sej te je ſam Jesuſ, v' ſvétim Jánesu vſim ljudém sa mater dal. Od tiſtiga zhaſa ſmo vſi tvoji otrôzi. Glej tedaj, tukej je tvoj ſin! ſin, ki is ſèrza obshalúje de te ní bolj zhaſtil, in de ni tvojih zhédnoſt poſnémal. Pokashi, de ſi pod krishem ſvojiga umirajozhiga Ṣinú tudi naſha mati poſtála. Kakó révin ſim na ſvojim teléſu savolj ſvojiga terpljénja, kakó révin na ſvoji duſhi savolj ſmertne teſháve! Pogléj na-me s' ſvojimi miloſtivimi ozhmí. O mati, tukej je tvoj ſin, ktéri sa Bogam vſe ſvoje saúpanje v' té ſtavi! Ali bi tí umirajozhimu otroku kej odrêzhi samôgla? Tí ſi pólna gnad; po tebi nam jih Bog v' obílnoſti delí. Tí ſi kraljíza nebéſ; o prôſi sa-me, de do konza ſvojiga shivljenja Bogú svéſt oſtánem, in de ſe saſlushênja ſmerti tvojiga Ṣinú vdeléshim! Iſprôſi mi od njega, de vſaj ſhe naſlédnje ure ſvojiga shivljenja, s' globôko ponishnoſtjo, ſ' perſèrzhno hvaléshnoſtjo, ſ' popólnim isrozhênjem v' tvojo voljo, ſ' prav velíko ljubésnijo do njega, tebi podóbin poſtánem. — Glej, tukej je tvoj ſin! Popólnima ſe vershem v' tvoje materne roké. Tí ſi perbeshaliſhe gréſhnikov; isprôſi mi odpuſhênje mojih gréhov. Tí ſi pomózh kerſhenikov; ſtój mi na ſtrani v' moji sadnji nadlógi. Tí ſi toláshniza ſhálоſtnih; toláshi

me v' teshávah, ki me vidiſh v' njih. Tí naſ vódiſh po mórji ſvetá; pêlji me ſkos vſe vihárje ſrézhno v' vézhno svelízhanje. Tí ſi sdravje bolníkov; ísprôſi mi gnado ſrézhne ſmerti. Tí ſi vrata nebéſhke; ſtóri mi s' ſvojimi mogózhnimi proſhnjámi, de ſe mi bodo po moji ſmerti odpèrle. — Svéta Maríja, mati boshja! prôſi sa-mé, ubógiga gréſhnika, sdaj in ob moji ſmertni uri. — O zheſhêna devíza! ſtóri, de nam Jesuſ, tvoj Sin, naſh Goſpód, ki je hotel po tebi naſho ſlabóſt na-ſe vséti, po tvojih prôſhnjah, da ydeléshiti ſe vézhniga velizhaſtva.

Vezhni Ozhe! tí ſi mi v' Marii takó ljubesnivo in tako mogózhno mater dal: poſlúſhaj proſhnje, ki jih ona sa-me k' tebi poſhílja. Poſlúſhaj tudi prôſhnje zérkve, ki je bila njé podóba tvoja ſvéta máti, kakor je tudi Janes ondi vſe zhlovéke naméſtil. Jeſt ſim, o moj Bog! tvoj hlapiz in ſin tvoje dékle, tiſte dékle, kteró je angel v' tvojim iménu, nar bolj shégnano med shenámi imenovàl, in kténa je vſe beſéde, ki jih je is uſt reſnize fliſhala, v' ſvojim ſerzu ohraníla; jeſt ſim êdin tiſtih flushábnikov, kterim perporózha vſe ſtoriti, kar bo rékel; jeſt ſim uzhéniz tvojiga Sinú; ki me je umirajozh tvojimu varſtvu isrózhil.

O Jesuſ! toláshba in britkoſt je mógla biti sa-te, ko ſi tiſte, ktére ſi nar bolj ljúbil, pod krishem uglédal. Zlo na kraj mertváſhkih gláv ſo hotli iti ſ' teboj, in ſo ti hotli ſ' tém, de ſo bili per tvoji ſmerti vprizhni, poſlédnje snamnje ſvoje ljubésni dati. Vſelej je velíka toláshba, v' rokah ſvojih prijatlov umréti; tode ſhe vézhi toláshba je, v' drushbi tvojih ſvetníkov umréti. O de bi mi té sháloſtne prizhe tvoje ſmerti in vſi ſvetní-

ki ob moji sadnji uri s' svojimi prošnjami na strani stali!

Ti si szer, o Jesus! edini srédnik zhlovékov; le v' tvojim imenu bom svelizhan. Tode na pómozh smém vender klizati svetnike ob smertni uri. Ali ne bosh poslúshal prošnje tistih, ki so okóli tvojiga tróna, in ki pólni usmiljenja prósijo sa svoje brate, ki jih she v' nevárnostih vidijo.

Sveti arhángel Mihael, pervák nebéshkih duhóv in varh vérnikov! brani me strashnimu sovrashniku moje dushe; prôsi Bogá, de naj jo ob lozhitvi od telésa milostivo sprejme. — Angel tolashbe, ki si mojiga Svelizharja v' smertnih teshavah pokrepzhàl; dôbi mi serzhnóst, de kélih njegóviga terpljenja popólnima spijem. — Sveti angel varh, ki si mi bil dan sa tovársha na potu k' svelizhanju! jest sim te szer vezhkrat s' svojimi gréhi rasshálil: prósim te pa, posábi moje nápake, in ne sapústi me sdaj v' moji nar vézhi nadlógi. Bráni me sovráshniku, ki me hozhe poshréti; pélji me srézhno skos vse opovére, ki mi na môjim potu v' vézhnost nasprótvajo; daj mojo tebi isrozheno dusho v' boshje roké, de se bom s' tabo vézhniga svelizhanje vdeléshil, in de te bom sa vso tvojo skerblivost do mene vselej hvalil. — Ví svéti angeli, ki ste Bogú svestí ostáli, in odménjeni, de nashe molitve pred njegov sédesh nósite, isprosite mi od njega svestôbo, de bom s' vashimi trúmami sklénjen, njegovo hvalo vékomej pél. — Sveti Joshef, tí nar vrédnishi shénin presvéte Devize, tí redník in varh Jesusov! isprôsi mi srezhno smert. — Ví sveti patriarhi in preróki, ki ste s' tólikim hrepenjenjem prihod Jesusa Kristusa per-

zhakovali, de bi bili is temníz réſheni: próſite sa-me, de tudi mojo dufho tjè pélje, kamer je vaſ peljal. — Ví ſvéti apóſtelni, ki ſte vſimu ſvétu evangéli osnanovali, kér je Goſpod od vaſ osnánjeni nauk ſ' zhudeshi poterdil; isprosite mi gnado, de ſe te vére do sadnje ſápize ſvojiga shivljenja dershím, in de v' drushbi ſ' zérkvijo, ki ſte njéni ſtebri, umèrjem. — Ví ſveti marterniki, ki ſte bili takó frézhni, de ſte savolj Kriſtuſoviga iména ſvojo krí prelíli, govoríte sa-me per Jesuſu, ki je ſvoje laſtne daróve nad vami krónal, de moje ſerzé s' ljubésnijo, s' ſerzhnoſtjo in s' mozhjó navdá, de vſe prihodne tesháve premágam, in ſvoje shivljenje na ti holníſhki póſtelji takó ſvetó ſklénem, kakor ſte ví ſvoje na ſodíſhih darováli. — Ṣvet pomozhnik I., ktériga imé mi je bilo per ſ. kerſtu dano, de imám nad tabo sglèd in per Bogu pomozhníka; jeſt ſim ſe ſzer tvojih próſhinj nevrédniga ſtóril, kér nisim hôdil po tvojih ſvétih ſtopínjah; daj ſe pa vender s' mojo odkritoſerzhno grévingo omezhiti, in isprôſi mi od uſmiljeniga Ozhéta, de poln sháloſti savolj ſvojih gréhov, póln ljubésni do njega, in veſ v' njegovo ſvéto vóljo vdan, umèrjem, de, s' saúpanjem préd-inj ſtópim, kakor ktériga imé je sasnámnjano v' bukvah shivljenja. — Vſi ſvetníki boshji! perneſíte ſvoje terpljenje in molitve, pred ſédesh Narviſhiga, de jeſt, kakor ví umerjem, kakor bo njemu dopádlo. — Pred vſim pa ſe ſhe enkrat obernem k' tebi, kraljíza vſih ſvetníkov! isprôſi mi ob tisti imenítni uri uſmiljenje od Bogá Ozhéta, Ṣina in ſ. Duha.

Umirajózhi kriſtján móli sa Jesuſam na kri-shi beſéde: Moj Bog, moj Bog! sakaj ſi me sapúſtil?

„Od ſheſte úre pa ſe je temà ſtoríla po vſi-semlji do devete úre. In okóli devete ure je Je-ſuſ s' velíkim glaſam vpìl, rekózh: Eli, Eli! la-ma ſabaktani? To je: Moj Bog, moj Bog! sa-kaj ſi me sapúſtil? Eni pa tam ſtojézhih, to ſli-ſhati, ſo rekli: Elija klizhe tá.“

Neisrezhêne bolezhíne ſi mógel tí, boshji Odreſheník! obzhutiti, ker ſi pred ſvojo ſmertjo klizal: Moj Bog, moj Bog! sakaj ſi me sapúſtil. Ne kér ſe je tvoje saúpanje v' tvojiga Ozhéta smanjſheválo, ſi to klizal; temuzh kér ſi nam pokásati hotel, kolikoſhna de je tvoja ljubésin do naſ, in kakó oſtúdin de je gréh, ki te je v' tak ſtan perprávil. Torej ſi sdaj ſ' tiſtimi beſédami klizal, ktére ſi veliko ſtolétij poprej po kraljévim preroku govóril. Sakaj te je pa, moj Svelízhar tvoj Ozhe sapúſtil? Oh ſató, kér je vſe naſhe krivíze tebi nalóshil!

O Jesuſ! zhe ſ' tabo klízhem: Moj Bog, moj Bog! sakaj ſi me sapúſtil, ne ſtorím téga is nevólje ali is pomanjkanja vdánoſti v' tvojo ſvéto vóljo, temuzh le savolj téga, de ti ſvoje grosovitne bolezhíne, ſvoje velíke ſkuſhnjáve, ſvojo velíko ſlabóſt nasnánim, in de na-me miloſtivo poglédaſh. Véra me uzhí, de tí le tiſtiga sapuſtíſh, kteri tebe popréj sapuſtí, in de ſi rad per tiſtih, ktéri ſo v' ſtiſki in nadlógi. Umirajózhi je zháſi od ſvojih shlahtnikov, od ſvojih prijátlov, od vſih ljudí sapuſhèn. Tode tí moj Svelízhar, ſe ne daſh lozhiti od njega! tí ſi

védno bliso njega; ti toláshish in krepzhash njegovo ſerzé s' snotrajnim gláſam; v' vſih ſvojih teshavah ſe tebi isrozhí; in kader vezh ne more govoriti, ſlishish sdihljeje njegoviga ſerzá. — Kakor ſe kashe, me le savolj téga bres toláshbe in pomózhi puſtíſh, de ſ' tém ſvoje gréhe pokorím, de ſim savolj ſvoje mlázhnoſti in neporajtlivoſti do tvojiga glaſú ſhtraſan, in de ſim tukej takó rekózh od tebe sapuſhèn, de bom v' prihódnim shivljenji tvojo vprizhnoſt bres konza vshíval. Ti hozheſh ſ' tém mojo sveſtôbo ſkuſiti in meni perlóshnoſt dati, de ti ſvojo ljubésin, poterpeshlívoſt in isrozhênje ſkáshem. O dodéli mi gnado, de popólnima po tvojih ljubesnivih in ſvétih naménih ravnám!

Kaj pa de sa umirajózhiga ni nizh bolj prijétniga, kakor tiſte snotrajne toláshbe, ktére nektérim dúſham delíſh. Ako jih meni poſhljeſh, bodi sató hváljen! Ako mi jih pa odtégneſh, vsdígnem ſvoje ozhí k' nebéſam, in klizhem, kakor tí: Moj Bog, moj Bog! sakaj ſi me sapúſtil? Ali ne sapuſtí tudi ozhe zhaſi k' videsu ſvojiga otroka, in ſe odtégne njegovim ozhém, de ſhe bolj po njem hrepení; de ga iſhe, in de ga, ako ga najde, ſ' tólikanj vézhim veſeljem narózhe vsame? Daj mi téga ſpomniti ſe, de, ako ti dopáde meni tvoje toláshbe odtégniti, tólikanj bolj gorézhe tvojo pomozh prósim, in ſ' tólikanj bolj otrózhjim saúpanjem k' tebi perbeshím.

Jesuſova shéja na krishi obudí v' umirajózhim kriſtjánu shejo po vézhnih sakladih. — On savshije is ljubésni do Jesuſa tudi neprijétne rezhi.

„Po tém kér je Jesuſ védil, de je vſe dokonzhano, de ſe je dopolnílo piſmo, je rékel: Shéjin ſim! Ştala je pa ondi poſóda pólna jéſiha. Oní pa ſo gobo s' jéſiham napolníli, in na hisop nataknili, ter mu jo k' uſtam podáli.“

Kakó grosovítna je bila tvoja shéja, moj Svelízhar! ki ſi jo po tem, kader ſi bil tolikanj kerví prelíl v' ſvojih ſmertnih teshávah na óljſki gòri, in ko ſi bil gajshlan, ſ' tèrnjem krónan in krishan! Tode ſhe velíko vézhi je bila tvoja shéja po svelízhanji tvojiga ljudſtva, po mojim svelizhanji, po svelizhanji vſiga ſvetá. Le s' ſvojim vzhlovezhênjem, in s' ſvojo ſmertjo na krishi ſi jo môgel potolashiti.

Moj Bog! tudi mene sheja: prav gorézhe sheljé imám tebe viditi. Ako kogá shéja, praviſh tí, naj pride k' meni in naj pijè. Jeſt prídem k' tebi; le tí samóreſh shéjo po nebéſhkih sakládih, ki jo v' meni obudíſh, pogaſniti. Tí ſam ſi ſtudeniz shive vodé. Kakor koperní jêlen po mersli vôdi: koperní moja duſha po tebi, o Bog! Kdo bi mi bil ljubſhi v' nebéſih, kdo na semlji, kakor tí? Ako mi teló in duſha ſkopernitá, ſi tí, o Bog! moj dél vékomej. Nobeno blagó téga ſvetá me ne móre dovóljniga ſtoriti; tode pokashi mi ſvoje oblizhje, ter mi je pomagano. Sheja me po tvoji hiſhi. Kakó prijétno je tvoje ſtanováliſhe, Goſpod vojſknih trum! Hrepenim, moja duſha zlò koperní po tvojih lópah. Ştrézhni ſo prebivávzi tvoje hiſhe! Oní

te vékomej hválijo. — Le v' nebéſhkim Sionu ſe samóre tvoja zhaſt vrédno prepévati. Kakó ſe pa samóre to v' ptuji deshêli ſtoriti? — Le eno, o Goſpod! te próſim, in te is vſiga ſerzá próſim, de bi v' tvoji hiſhi vékomej oſtál. — Le tí véſh, kolikanj de jeſt to hiſho ljubim, kjér tí ſtanújeſh, in kraj, v' kterim tvoje velizhaſtvo prebíva. Rajſhi hozhem óndi na sadnjim méſtu biti, kakor v' imenitnoſti med gréſhniki prebivati. — Oh! de ſe moje popótvanje na semlji ſhe védno dáljſha! Oh, uſmili ſe me! Réſhi mojo duſho is jézhe, v' kteri je vjéta. — Deſiravno velíko terpím, ſim vender grosno veſél, ko mi právijo, de bom ſhel v' hiſho Goſpódovo. — Vérujem, de bom Goſpódovih dobrót v' deshêli shivih vidil. — Sheja me Goſpod! po tiſti vôdi, ktera isvíra v' vézhno shivljenje, ktéra shéjo pijózhiga sa smirej ogáſne, in ktéro ſi Samarijanki obljúbil. Mene shéja po ſtudenzih tiſtih shivih vodá, k' ktérim jagnje, ktero je v' nebéſih na trónu, tiſte pélje, ki gredó sa njim, in jim tamkej shéjo ogaſniti dovóli. Kdaj bom she is Svelízharjeviga ſtudenza vodé sajémati samôgel! — Sheja me, o Goſpod! po vézhnim svelízhanji. Doklé boſh ſhe odláſhal, mene v' vézhni pokoj peljati? — O vézhna luzh! odgèrni mi kdej boshje velizhaſtvo. O luzh pravíze! raſſvetli me; vôdi moje ſtopínje po potu praviga in vézhniga mirú. O Goſpod! rêzi moji duſhi: Jeſt ſim tvoj Svelízhar.

Tebi, moj Svelízhar! ſo ponudili jéſiha, de bi ti shéjo ogaſnili. Pazh ſlaba pijázha sa umirajózhiga, ki je nar huji shéjo terpèl. Vender ga vſameſh bres mermranja, de dopólniſh, kar je

bilo od tebe pred povédaniga, de ti bodo namrezh v' tvoji shéji jéſiha piti dali. Do konza hozheſh terpéti, in ſ' tém uzhíſh, de naj bolník, zlo umirajozh sdravila, akoravno neprijétne, vsame, ktere mu sdravník veléva. — Tudi pijázha, ki jo meni dajó, je neprijétna; popólnima obzhútim njé grenkóſt, kér mi daſh popólnima savéditi ſe. Verh téga pa ſim ſhe tako ſlab, de mi bo, bersh ko ne ta pijázha ravno takó malo pomagála, kakor druge sdravila. Jeſt jo pa vender vshíjem, kér ſi ſe tudi tí ob sadnji uri s' jéſiham napájati puſtil. Sej mi moji prijatli dobro hózhejo; is ljubesniviga uſmiljenja, in is téga naména mi jo dajó, de bi mi, ako bi bilo mogózhe, pomagáli. — Tí ſi ſi jéſiha podeliti dal, de ſi sa prevelíko ljubésin ljudí do sbránih jedí in pijázh, sadôſti ſtóril. Bi ſe jeſt tedaj téga pomózhka ne poſlúshil, tvoji pravízi sa tólikanj gréhov, ki ſim jih s' ſamogoltnoſtjo ſtoril, sadoſtiti? Shelím, zlo v' nar manjih rezhéh tebi podóbin poſtáti. Jeſt ſe poſlúshim sdravíl v' ſvoji bolésni, kér tí hozheſh. Tí ſi vſigamogózhin; zlo mertve ſi v' shivljenje obúdil. Deſiravno tedaj v' ſvojim ſedajnim ſtánu zlò nizh úpanja nimam sdravje sadobiti, imaſh vender tí mozh, mi sdravje ſhe sdaj dati. Jeſt pa vezh ne rezhem: „Vsêmi ta kélih od mene“ temuzh: „Ako ne more ta kelih mémo iti, kakor de ga pijem, naj ſe sgodí tvoja vólja.“

Umirajózhi kriſtján govori sa Jesuſam na krishi beſéde: „Dopólnjeno je;“ in próſi, podóbo krishaniga v' rokah, uſmiljenje.

„Kader je bil tedaj Jesuſ jéſiha vsél, je rekel: Dopólnjeno je.“

Le tí, moj Svelízhar! ſi samógel ob ſvoji ſmerti v' reſnizi rêzhi, de je vſe dopólnjeno. Prerokovanja prerókov in podóbe ſo bile dopólnjene; ljudjé ſo bili v' reſnízah svelizhanja poduzheni; pravízi tvojiga Ozhéta je bilo sadoſti ſtorjeno; velíko délo reſhítve je bilo dopólnjeno.

Ali pa samorem tudi jeſt ob ſvoji ſmerti té beſéde sa tabo govoriti? Ali ſim imenítno délo ſvojiga poſvezhenja dopólnil? Odpúſti mi, boshji Odreſheník! vſe sanikernoſti, ki ſim jih v' ti rézhi ſtóril! — Vſe rezhí me po zhaſu sapúſhajo; le v' tém poménu samórem ſ' tabo rêzhi: Vſe je dopólnjeno. Sdaj vidim, de podóba téga ſvetá mine. Kakó oſlepljen je pazh tiſti, kdor po njega blagu hrepení. S' tolashbo in veſeljem je pa tiſti navdán, ktéri je le po vézhnih sakládih hrepenel, kteri je le Boga ljubil! Ali ſim to ſtóril? Ali samórem s' Jesuſam rêzhi: „Ozhe! jeſt ſim te povelízhal na semlji; délo ſim dokonzhàl, kteró ſi mi dal, de ga ſtorím? — Daj mi vſaj, de ſ' takimi miſlami ſvoje shivljenje dokonzhám, zhe jih niſim zhaſ ſvojiga shivljenja védno imel. Kjé ſo sdaj bogáſtvo, imenitnoſt, talenti, rasveſeljenje, ki ſo me kdej tako míkali; ki ſim jih tólikanj obrájtal? Kje ſo sdaj léta, méſzi, tédni, ki ſo ſe mi takó dolgi sdéli? Sdaj vezh ne ſhtéjem dní, ampak le úre, le okomigljeje. Ti odréſhesh nìt mojiga shivljenja, kakor tkáviz nìt ſvojiga tkanja;

in tí samoreſh, kakor ta, v' ſrédi déla, prédin je dokonzháno, nìt odrésati.

Vſe je dopólnjeno, vſe me sapuſtí; le tí, krishani Svelízhar! le tí me ne sapuſtíſh. Tvoj poglèd me grosno toláshi. Zheſa bi ſe néki bal, kér imám v' rokah snamnje naſhiga odreſhenja? — O Jesuſ! tvoja ſveta glava je bila ſ' ternjem kronana; daj mi krono neumerlivoſti! — Tí ſi ſvojo glavo nagnìl, in umèrl; daj mi kuſhljej mirú, in po tém pokójno ſvojiga duhá isdíhniti. — Tí ſi umirajozh ſvoje ozhí saperl; saprì jih tudi, de ne vidiſh mojih tólikanj gréhov. — Tvoje uſta ſo bile tihe po tvoji ſmerti; odprì jih sdaj, de moji duſhi, kakor kdej gréſhnizi rêzheſh: „Velíko gréhov ji je odpuſhenih, kér je velíko ljubíla.“ Véſh, Goſpod! de te ljúbim. — Svoje roké dershíſh raspéte; ſprejmi me gréſhnika, ſ' popólnim saúpanjem ſe tjè podám. — Svoje roké ſi ſi puſtil s' sheblji prebôſti; tí ſi me s' njim opodóbil, varoval, in shégnal; o, ne saversi me v' moji ſmerti; odpravi tólikanj bolj vſe od mene, kar bi me utegnilo opovérati, de bi ſe ſ' tabo ſklenil. — Tí ſi ſi puſtil ſtran ſvojiga ſvétiga teléſa prebôſti. O de bi jeſt v' nji vidil tólikoſhno ljubésin ſvojiga ſerzá, in de bi jeſt v' nji naſhel savétje pred tvojo jéso! — Tí ſi ſi puſtil ſvoje nogé, ſ' kterimi ſi me, kakor sgubljeno ovzó tóliko zhaſa iſkàl, s' sheblji prebôſti: pèlji me k' trumi ſvojih isvóljenih. — Ozhiſhuj me, zhe dalje bolj s' drago kervjó, ki je is vſih údov tvojiga teléſa tekla. — O moj Odreſheník! tí ſi na krishi umerl. Mólim te in povelizhújem; sakaj s' ſvojim ſvétim krishem ſi ſvét odréſhil. — O Jesuſ! tí ſi moj kralj; brani me. Tí ſi moj Sve-

lízhar; ſ' saúpanjem hozhem ravnáti in ne bati ſe. — Dragi krish! ſprejmi uzhénza vſe zhaſtí vrédniga Uzhenika, ki je bil na-te perbít. Otmì me, tí bárka svelízhanja! is povódnje, ki me pokríva. Vodé mi naſtopajo do dúſhe. Tode ljubésin je mozhna, kakor ſmert; velíke vodé je ne morejo pogaſniti, in réke je ne morejo potopiti. — O Jesuſ! daj mi ſkorej, de te ne bom le v' podóbah glédal, ampak oblízhje v' oblízhje. — Narſvetejſhi Ozhe! pogléj is ſvojiga ſvetíſha in is tempelna ſvojiga velizháſtva na ta ſvéti dar, kteriga ti je naſh véliki duhóven, tvoj ljubi Sin Jesuſ Kriſtuſ, naſh Goſpód, v' svelízhanje ſvojih bratov oprávil. Glej! njegova krí klizhe k' tebi sa uſmiljenje; ſprejmi me tedaj savolj njega, po ſvoji milosti!

Umirajózhi kriſtján poſhlje ſvoje sadnje sdihljeje, s' beſédami Jesuſa Kriſtuſa na krishi, k' Bógu.

„In Jesuſ je savpìl s' velíkim glaſam, in je rékel: Ozhe! v' tvoje roké srozhím ſvojo dúſho. In ko je to isrékel, je dúſho isdihnil.“

O Jesuſ! próſim te, daj mi, de bodo v' moji ſmerti leté beſéde sadnje, ki is mojih uſt pridejo. — Oh, Ozhe! uſmili ſe ſvojiga sgrévaniga, umirajózhiga otrôka. Sej ſim délo tvojih rók; s' drago kervjó Jesuſovo ſim kúpljen. Moj ſtvarnik! podàj mi ſvojo rokó. Tí ſi mi dal shivljenje; tí ſi mi ga ohránil, in mi is uſmiljenja vézhno svelízhanje obljubil. Med tém pa hozheſh, de ſe moje telo v' grob povérne in v' njem ſtrohní, dokler de ne bo neſtrohlivo is

njega prifhlo. Tvoja vólja naj fe sgodí! Daj de fe bo moja dufha, kader bo posemljifko ftanováliſhe sapuſtila, k' tebi nasaj verníla. — O Jesuf! ljubi Uzheník! uſmili ſe me. Vsêmi v' sadoſtênje sa moje gréhe ſvojo krí, ki ſi jo sa-me prelíl, bolezhine mojih ſmertnih tesháv, daritev mojiga shivljenja. Sklénem vſe ſvoje terpljenje in ſvojo ſmert ſ' tvojim.

Narviſhi Goſpód shivljenja in ſmerti! tukej je tvoj ſlushábnik; perprávljen ſim, tvojimu glaſu pokórin biti. Moj Ozhe! umréti hozhem kér tí hozheſh. Bolje je sa-me, de umèrjem, kakor de shivím. Ukáshi le, de bo moja dufha v' kraj mirú ſprejéta. — Goſpod! pokrepzhàj me ob ti úri. — Pomágaj mi, de konez ne vsámem. — Pridi, Goſpod Jesuf! pridi kmali. — Goſpod! vérujem v' té; pomnôshi mojo véro. — Upam v' té, ne daj mi oſramotenimu biti. — Goſpod! véſh, de te ljubim. Ne shivljenje, ne ſmert me ne bota od tebe lozhíla. — O Jesuf! tí ſi rekel: „Vſe, kar mi da Ozhe, bo k' meni prifhlo, in kteri k' meni pride, ga ne bom venkej vergel.“ Tvoj Ozhe me je tebi dal, k' tebi pridem; ne savèrsi me. O Jesuf! tí ſi rékel: „Kader bom povíſhan is semlje, bom vſe k' ſebi vlékel.“ Vlézi me k' ſebi, na potu ſim k' tebi.“ — Tí, o Jesuf! me ſpodbádaſh k' ſtanovítnoſti s' beſédami: „Premagovávzu bom dal od drevéſa, kteró ſtojí v' ſrédi boshjiga rája. O daj mi vézhno shivljenje! — O Jesuf! tí me klizheſh: „Bodi ſtanovítin do ſmerti; in ti hozhem dati krono shivljênja.“ Daj me, de bom svéſt in ſtanovítin v' tvoji gnadi do konza ſvojiga shivljenja. — Tí me toláshiſh, o Jesuf! sakaj jeſt

ſliſhim tvoj glaſ: „Glej! kmali bom priſhel.“ O Goſpód Jesuſ! pridi! — Jesuſ, moj Odreſheník! odpúſti mi moje gréhe. — Jesuſ, moje shivljenje! vsêmi moje shivljenje. — Jesuſ, moja ljubésin! is ljubésni do tebe, umerjem; popólnima ſe ti srozhím. — O Jesuſ! réſhi me savolj ſvojiga preſvétiga iména. — Jesuſ! tebi shivím: Jesuſ! tebi umerjem; Jesuſ! tvoj ſim v' shivljenji in v' ſmerti. — Shégnaj me Ozhe! ki ſi me ſtvaril; Sin! ki ſi me odréſhil; ſ. Duh! ki ſi me poſvétil. — Moj Bog, ki ſi mi ljubſhi kakor vſe! — Daj mi, o Jesuſ! de grém v' miru od tod. — Goſpod Jesuſ! ſprejmi mojiga duhá. — Ozhe! v' tvoje roké isrozhím ſvojo duſho.

Kasalo.

I. POGLAVJE.

Mnogotere premiſhljevanja sa bolnike.

	ſtran.
Opominovanje, bolnike obiſkovati, in jim poſtrézhi	1
Perpravljanje k' vézhnimu shivljenju . . .	3
Bolniſhka poſtelja je uzhivniza sa zhlovéka . .	8
Vrednoſt dushe	10
Dobri poſlúshik zhaſa, ki je ſhe dovoljen . .	11
De je véra v' boshjiga Sinu potrébna . . .	12
Opominovanje k' pokóri	13
Saupanje v' Ozhetovo ljubésin	14
Pomirjenje ſpokórniga gréſhnika	14
Boshje uſmiljenje do gréſhnika, ki ſe ſpreoberne .	16
Kader ſe greſhnik nozhe ſpreoberniti . . .	16
Ojſtra ſodba boshja	18
Nefrézha vézhno pogubljenih	18
Zhe je bolnik lakomin, in nozhe ptujiga blaga poverniti	19
Po ſpreobernjenji	20
Kader ſpreobernjéni omagúje	21
Tolashenje v' teshavah	21
Nebéſhko kraljéſtvo ſilo terpi	23
V' hudih bolezhinah	23
Strah ſmerti ſe móra smanjſhevati	24
Mnogotere podobe ſmerti	27
Po nauku zerkvenih ozhákov naj kriſtjan ſmert sheli	28
Velíka vrédnoſt Jeſuſove ſmerti	34
Srezha k' nebeſhkimu Ozhétu priti, in per njem ſtanovati	36
Kriſtuſ bolnikam	37
Réki sa bolnike is preróka Isaija	41
Réki sa bolnike is liſtov ſ. Pavla	43
Réki sa bolnike is ſkrivniga rasodenja . . .	45
Réki sa bolnike is piſem nekterih ſvetnikov . .	46

II. POGLAVJE.

Sgledi sa bolnike in umirajozhe.

ſtran

Abel, Henoh, Noe. 50 — Abraham, Isak. 51 — Jakob, Egíptovſki Joshef. 53 — Mojſef. 54 — Job. 55 — David. 58 — Afa, Naaman. 59 — Ohozija, Ezehija. 61 — Tobija. 62 — Matatija. 63 — Marija Jeſufova mati. 64 — ¿Simeon, Natanael. 65 — ¿Samarjanka, Petrova tafha. 66 — ¿Stotnikov hlápiz v' ¿Kafarnavmu, Mertvoúdni. 67 — Mosh, ki je bil 38 lét bolan. 68 — Bojézhi uzhénzi, Ozhitna gréfhniza, Ubógi Lazar 69 — Marija Lazarjeva ſeſtra. 70 — Lazar oshivljen. 71 — Apoſtelni Jeſuſa Kriſtuſa, ¿S. apoſtel Peter. 73 — ¿S. apoſtel Pavl, ¿S. apoſtel Andrej. 74 — ¿S. Janes evangelift. 75 — ¿S. ¿Shtefan pervi marternik. 76 — ¿S. Korneli, ¿S. Ignazi marternik. 77 — ¿S. Polikarp ¿S. Ziprijan. 78 — ¿S. Martin ſhkof. 79 — ¿S. Hieronim (zerkveni uzhenik). 80 — ¿S. Avguſhtin. 82 — ¿S. Arseni. 83 — ¿S. Gregor, papesh 84 — ¿S. Isidor ſhkof, ¿S. Ludvik Franzoſki kralj. 85 — ¿S. Monika. 86 — ¿S. Pavla vdova, ¿S. Klotilda. 88 — S. Teresija 89

III. POGLAVJE.

Mnogotere molitve sa bolnike.

Sjutrenja molitev po prezej lahki nozhi . . . 90
Sjutrenja molitev pe prav teshki nozhi . . . 92
Vezhérna molitev po prav lahkim dnévu . . . 93
Vezhérna molitev po prav teshkim dnévu . . . 94
Véra, úpanje in ljubésin 95
Maſhne molitve so bolnike 97
Ozhe naſh, isloshèn 107
Zhefhena ſi Marija, isloshena 113
Apoſtolſka véra, isloshena 114
Litanije sa bolnike 121
Litanije od Kriſtuſoviga terpljenja 126
Péſim od shaloſtne Matere boshje 129
¿Splofhna molitev sa bolnike 131
Molitev zhlovéka, ki po dolgim sdravji sboli . . 132

	ſtran.
Molitev bolnika, ki ni ſam ſvoje bolesni kriv	133
— bolnika, ki je ſam ſvoje bolésni kriv	133
— bolniga ozhéta ali bolne matere	134
— bolnika, kteri je bogat	135
— bolnika, kteri je ubóg	136
— bolnika, kteri je mlad	137
— bolnika, kteri je ſtar	137
— bolnika, ki je s' vſim preſkerbljen	138
— bolnika, ki ni s' vſim preſkerbljen	139
— bolnika, ki je savolj ſvojh v' ſkerbi	140
— bolnika, ki v' bolnifhnizi leshi	141
— pred jemánjem kteriga úda	142
— po frézhnim jemánji kteriga uda	143
— po nefrézhnim jemánjem kteriga úda	143
‚Spovedine molitve	144
Druge ſpovedine molítve	154
‚Sedim pſalmov od pokóre	157
Obhajilne molitve	165
Molítve ob podeljevanji ſ. poſlednjiga ólja	182
Ob nasnanjênji oporozhila (teſtamenta)	185
Duhóvna sadnja volja kriſtjana	186
Molitev sa frézhno sadnjo úro	196
Kader bolniku odléshe	197
Zhe imá bolnik upanje sdravje sadobiti	197
Sahvalna molitev po sadobljênim sdravji	198

IV. POGLAVJE.

Duhovna pomozh sa umirajozhe.

Opómba in premiſhljevanje sa tifte, ki ſo per umirajózhih	200
Kader bolnik prav slo oflabi	202
Zhe je umirajózhi ſhe mlád	203
Zhe je umirajózhi pobóshno shivel	204
Sadnje poſlovljenje sakonſkiga zhlovéka	204
Ob ſplôſhni odvési	205
‚Svetopiſmiſki réki, ki ſe utégnejo ob perloshnim zhaſu bolniku naprej brati	205
Réki is poſlédnjih góvorov in molitve Jesuſa	221
Obudovanje pobóshnih sheljá v' umirajózhih	223

ſtran.
Litanije in zerkvene molitve sa umirajózhe . . 230
Zhe umirajózhi ne móre ſkleniti 236
Blagoſlovljenje umirajózhih 238
Kader umirajózhimu svoní 240
Premiſhljevanje sapuſhénih v' dan pogréba . . 240

V. POGLAVJE.

Terpljenje naſhiga Goſpoda Jesuſa Kriſtuſa.

Is terpljenja Jesuſa Kriſtuſa ſe bolni kriſtjan uzhí:

Bogu darovati ſe ob sazhetku bolésni . . . 242
V' poterpeshlivoſti ob nadlogah poterdovati ſe . . 244
S' molitvijo k' terpljénju perpravljati ſe . . . 247
‚Sposnati Jesuſovo vſigamogozhnoſt 248
Volji boshji podvrézhi ſe 250
Ozhitati ſi, kakor Jesuſ Petru 252
K' terpljenju in poterpeshlivoſti perpravljati ſe . . 253
Shalovati, ko vidi tólikanj ſvojih gréhov . . . 254
Bolezhine obzhutíti savolj ſvojih gréhov . . . 258
Tolashbo ſprejéti od ſvojiga ſpovednika . . . 259
Perpravljati ſe k' ſvéti popótnizi 261
‚Svoje ſerze s' ljubesnijo do blishnjiga, ſ' ponishnoſtjo in ſ' zhiſtoſtjo navdajati 265
‚Sveto poſlédnje ólje posheléti 268
‚Sveto popótnizo in ſ. poſlédnje olje perjéti . . 270
Sahváliti po prejéti ſ. popótnizi 274
‚Sposnati, de je savolj gréha bolésni isdán . . 276
Terpljenje is boshje rôke prejéti 277
Sa ſerzhnoſt v' terpljenji proſiti 279
Sdravilam voljo boshjo naſpróti ſtaviti . . . 281
Sposnati, de je ura terpljenja prishla . . . 283
Od vſih sapuſhèn, ſvoje saúpanje v' Jesuſa ſtaviti . 284
‚Spremémbe bolésni tiho poterpéti 287
Vſe ponishevanje v' bolésni tiho ſprejéti . . . 290
Saframovanje voljnó poterpéti 291
‚Svojo véro ſposnati 294
V' poterpeshlivoſti vaditi ſe 296
Svelizhanſki ſtrah boshji iméti 297
‚Si ſodbo pred ozhi ſtaviti 300
De imá kraljeſtvo na unim ſvétu 303

	ſtran.
‚Sposnati dolshnoſt, reſnizo prizhati . . .	305
Poterpeshlivoſt, ko bolésin ne odjenja . .	307
Ponishevati ſe pred Jesuſam	309
Mirin biti, ko bolésin hujſhi perhája . .	311
Tolashiti ſe v' ſvojih bolezhinah . . .	313
‚Serzhnoſt ob novih bolezhinah . . .	315
‚Svoje bolezhine v' glavi s' Jesuſovimi ſkleniti .	316
Poterpeshlivoſt ob novih bolezhinah . . .	318
Na-ſe oberniti beſéde: Glejte, zhlovek . .	320
‚Sposnati, de je mozh bolésni od Bogá . .	321
Pokójnoſt, ko mu ſmert napovedujejo . .	323
Satajevanje, ko mu ſmert napovedujejo . .	326
Vdanoſt v' boshjo voljo, ko bolésin hujſhi perhaja	329
‚Svoj krish sa Jesuſam noſiti	330
‚Svoje otroke pred ſmertjo opominjevati . .	332
Jesuſa proſiti, de da piti is grenkiga kelha .	335
Sheléti s' Jesuſam vred v' ponishevanji umréti .	337
Sa ſvoje ſovrashnike moliti	339
‚Svétu popolnima umreti	342
‚Skuſhnjave premagati	343
Upati, odpuſhenje sadobiti	345
Isrozhiti ſe Marii in vſim ſvetnikam . .	347
‚Sposnati ſvojo révſhino	352
Hrepenéti po vezhnih sakladih	354
Klizati v' uſmiljenje boshje	357
V' Bogu ſkleniti	359

Pogréſhki.

Stran	*verſta*	*naméſti*	*bêri.*
3	12	neneſó	naneſó
4	3	menlivin	minlivim
4	23	ſpomniti	ſpomnijo
11	16	zeno	zéne
11	28	ſvojo	ſvoje
21	4	vtiſne	vtiſni
32	25	ona	ono
79	26	sbolil	sbolel
163	19	obſojeno	obſojene
164	30	ſodbi	ſodbo
175	16	teba	tebe
214	9	varb	varh

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
COBISS
000000320877

